HARUKİ MURAKAMİ

Çeviren:
Ali Volkan
Erdemir

Dünya
Edebiyatı
Öykü

Ortadan Kaybolan Fil

Cumhuriyetimiz
100 Yaşında

Haruki Murakami, 1949'da Kyoto'da doğdu. Vaseda Üniversitesi'nde klasik drama eğitimi aldı. 21. yüzyıl edebiyatının en önemli isimlerinden olan Murakami'nin kitapları pek çok ödül aldı, tüm dünyada ellinin üzerinde dile çevrildi. Haruki Murakami'nin *Yaban Koyununun İzinde, Zemberekkuşu'nun Güncesi, İmkânsızın Şarkısı, Sınırın Güneyinde–Güneşin Batısında, Sahilde Kafka, Haşlanmış Harikalar Diyarı ve Dünyanın Sonu, 1Q84, Renksiz Tsukuru Tazaki'nin Hac Yılları, Koşmasaydım Yazamazdım, Uyku, Kadınsız Erkekler, Sputnik Sevgilim, Tuhaf Kütüphane, Karanlıktan Sonra, Fırın Saldırısı, Rüzgârın Şarkısını Dinle, Kumandanı Öldürmek, Doğum Günü Kızı, Mesleğim Yazarlık, Dans Dans Dans, Pinball 1973, Sadece Müzik, Birinci Tekil Şahıs* ve *Bir Kediyi Terk Etmek* isimli kitapları Doğan Kitap tarafından yayımlandı.

ORTADAN KAYBOLAN FİL

Orijinal adı: The Elephant Vanishes (Zō no Shōmetsu)
© 1993 by Harukimurakami Archival Labyrinth
Yazan: Haruki Murakami
Japonca aslından çeviren: Ali Volkan Erdemir
Yayına hazırlayan: Handan Akdemir

Türkçe yayın hakları: © 2023 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.
Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.
İlk kez Random House tarafından yayımlanmıştır.

1. baskı / Kasım 2023 / ISBN 978-625-6570-52-8
Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Geray Gençer
Sayfa uygulama: Yiğit Berker
Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş.
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.
Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL
Tel. (212) 446 05 99
Sertifika No: 52729

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.
19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Ortadan Kaybolan Fil

Haruki Murakami

Çeviren: Ali Volkan Erdemir

Cumhuriyetimiz
100 Yaşında

İçindekiler

1 Zemberekkuşu ve Salı Kadınları 9
2 İkinci Fırın Saldırısı 43
3 Kanguru Postası 61
4 Güneşli Bir Nisan Sabahında %100 Harika Bir Kızla Karşılaşmak Üzerine 79
5 Uyku 85
6 Roma İmparatorluğu'nun Yıkılışı, 1881 Yılı Kızılderili Ayaklanması, Hitler'in Polonya'yı İşgali ve Şiddetli Rüzgâr Diyarı 125
7 Lederhosen 133
8 Ambar Yakmak 145
9 Yeşil Canavar 165
10 Aile Meseleleri 171
11 Pencere 203
12 TV İnsanları 211
13 Çin'e Yol Alan Yavaş Tekne 237
14 Dans Eden Cüce 263
15 Öğleden Sonraki Son Çim 289
16 Sessizlik 315
17 Ortadan Kaybolan Fil 335

1

Zemberekkuşu ve Salı Kadınları

O kadından telefon geldiğinde mutfakta spagetti yapıyordum. Tam pişmek üzereydi. Bir yandan da radyonun FM kanalında Rossini'nin *Hırsız Saksağan* operasının giriş kısmına ıslıkla eşlik ediyordum. Spagetti haşlamak için ideal müzikti.

Telefon çaldığında sesi duymazdan gelip spagetti haşlamaya devam etmeyi düşündüm. Neredeyse olmuştu, Claudio Abbado, Londra Senfoni Orkestrası'nı kreşendoya çıkarmak üzereydi. Yine de ocağın altını kıstım, pişirme çubukları sol elimde oturma odasına geçip ahizeyi elime aldım. Aklıma bir anda gelmişti, arkadaşım yeni bir işle ilgili arıyor olabilirdi.

"Senden on dakikanı istiyorum" dedi karşıdaki kadın.

"Efendim?" dedim şaşırarak. "Ne dediniz?"

"On dakikanı istiyorum dedim" diye tekrar etti.

Kadının sesi hiç tanıdık gelmedi. İnsanların sesini hatırlamak konusunda kendime çok güvenirim, onu tanımadığıma kuşkum yoktu. Bu ses tanımadığım bir kadına aitti. Kısık, yumuşak ve tanımlanamaz bir sesti.

"Affedersiniz, kimi aramıştınız?" diye sordum son derece saygılı bir şekilde.

"Ne fark eder? Sadece on dakikanı istiyorum. Bana on dakika verirsen birbirimizi daha iyi anlayabileceğimizi düşünüyorum" dedi hızlı ve net bir şekilde.

"Birbirimizi anlamak mı?"

"Hislerimizi" diye cevapladı kısaca.

Açık mutfak kapısından başımı uzatıp içeri baktım. Spagetti tenceresinden hoş bir beyaz buhar çıkarken Abbado *Hırsız Saksağan* operasını yönetmeye devam ediyordu.

"Affedersiniz ama tam da spagetti yaptığım sırada aradınız. Şu an olmak üzere. Sizinle on dakika konuşursam spagetti mahvolacak. Bu yüzden kapatıyorum, tamam mı?"

"Spagetti mi?" diye sordu kadın kuşkulu bir sesle. "İyi de daha sabahın on buçuğu. Neden sabahın on buçuğunda spagetti yapıyorsun ki? Tuhaf değil mi?"

"İster tuhaf olsun ister olmasın, bu sizi ilgilendirmez" dedim. "Kahvaltıda az yemiştim, bu saatte karnım acıktı. Yemeğimi de kendim hazırlıyorum. Hangi saatte ne yiyeceğim bana kalmış bir şey!"

"İyi, peki o zaman, kapatıyorum" dedi kadın akan yağ gibi pürüzsüz bir sesle. Tuhaf bir sesti. Biraz duygu değişimiyle sanki düğmeye basılmış da frekansı değişmiş bir ses tonuna dönüşmüştü. "Sonra yine arayacağım."

"Bir dakika bekle" dedim telaşla. "Eğer niyetin satış yapmaksa, ne kadar arasan da boşuna. Şu anda işsizim ve bir şey alabilecek durumda değilim."

"Bunu biliyorum, konu o değil" dedi kadın.

"Biliyor musun? Neyi biliyorsun?"

"İşsizsin. Biliyorum bunu. Sen bir an önce spagettini pişir haydi."

"İyi de nasıl..." diyordum ki telefon kesildi. Çok hızlı bir kapanış oldu. Ahizeyi yerine koymadan parmağıyla düğmesine basmış olmalıydı.

Bir süre ne hissedeceğimi bilemeden elimdeki ahizeye bakakaldım. Sonra aklıma spagetti gelince ahizeyi yerine koyup mutfağa gittim. Ocağı kapatıp spagettiyi süzgeçten geçirdim, küçük bir tencerede ısıttığım domates sosunu üzerine döküp yedim. Bu saçma telefon yüzünden spagetti fazla yumuşamıştı ama yenemeyecek gibi de değildi. Dahası spagettinin pişme kıvamına laf edemeyecek kadar açtı karnım. Radyo dinleyerek yüz elli gramlık spagettiyi geriye tek bir çubuk bile bırakmadan mideye indirdim.

Tabak ve tencereyi lavaboda yıkarken bir yandan da çaydanlıkta su ısıtıp sallama çay hazırladım. Çayımı içerken az önce gelen telefonu düşündüm.

Birbirimizi anlamak mı?

O kadın bana neden telefon etmişti? Benden ne istiyordu? Ve kimin nesiydi?

Tam bir gizemdi. Bugüne dek tanımadığım adsız bir kadından hiç telefon almamıştım, ayrıca bu kadının ne demek istediği hakkında hiçbir fikrim de yoktu.

Aman neyse, diye düşündüm, kimdir, neyin nesidir bilmediğim bir kadınla birbirimizi anlamaya çalışacak değildim. Hem bunu yapmam ne işime yarayacaktı ki? Bugünlerde benim için en önemli şey, yeni bir iş bulmaktı. Ve mümkün olursa da kendime özgü bir yeni yaşam kuracaktım.

Kanepeye döndüm, kütüphaneden ödünç aldığım polisiye romanı okurken bir yandan da telefona bakıyordum. Kadının on dakikada birbirimizi anlayacağımızı söylemesi aklıma takılmıştı. On dakikada birbirimizin neyini anlayabilirdik ki?

Kadın en başından net bir şekilde on dakika diye zamanı be-

lirlemişti. Bu kısıtlı süre konusunda kendinden çok emin gibiydi. Sanki dokuz dakika çok kısa, on bir dakika çok uzun olabilirmiş gibi. Tıpkı spagettiyi "al dente" yapmak gibi.

Bunları düşünürken okuduğum romandaki konuyu kaçırdım. Hafif birkaç beden egzersizi yaptıktan sonra gömlek ütülemeye karar verdim. Ne zaman kafam karışsa hemen ütü yaparım. Çok eskiden beri vardır bu alışkanlığım.

Ütü yapma sürecim on iki aşamadan oluşur: (1) Yakayla (arka taraf) başlar, (12) sol kol ağzında bitiririm. Bu sırayı hiç bozmam. Her adımı bir bir sayar, atlamadan yaparım ütüyü. Eğer bunu yapmazsam iyi ütü yapmış saymam kendimi.

Buharlı ütünün tıslama sesinin, ısınınca pamuktan çıkan kokunun keyfini alarak üç gömleğimi ütüledim, kırışıklık kalıp kalmadığını kontrol ettikten sonra askıya takıp dolaba astım. Ütünün düğmesini kapattım, ütü masasıyla beraber yüklüğe kaldırdım. Zihnimin rahatladığını hissettim.

Su içmek için mutfağa geçerken telefon yine çaldı. Buyur bakalım dedim içimden. Bir an mutfağa devam mı edeyim yoksa oturma odasına geri mi döneyim diye biraz bocaladıktan sonra oturma odasına dönüp ahizeyi elime aldım. Eğer arayan o kadınsa, şu anda ütü yapıyorum, deyip kapatabilirdim.

Ama arayan karımdı. Televizyonun üzerindeki saate baktım, 11.30'du.

"İyi misin?" diye sordu.

"İyiyim" dedim.

"Ne yapıyordun?"

"Ütü yaptım."

"Bir şey mi oldu?" diye sordu karım. Sesinde hafif bir heyecan vardı. Kafam karıştığında ütü yaptığımı bilirdi.

"Yok bir şey. Sadece ütü yapmak geldi içimden. Özel bir şey yok" deyip sandalyeye oturdum, ahizeyi sağ elimden sol elime geçirdim. "Sen ne yaptın? Bir şey mi vardı?"

"Evet, iş konusu için aradım. Pek fena olmayan bir iş imkânı çıktı da."

"Hı hı" dedim.

"Şiir yazabilir misin?"

"Şiir?" diye tekrarladım şaşırarak. Şiir mi? Şiir de nereden çıkmıştı şimdi?

"Bir tanıdığımın yayınevi genç kızlara yönelik bir dergi çıkarıyor. Oraya gönderilen şiirlerin seçimini, redaksiyonunu yapacak birini arıyorlar. Bir de her ay açılış şiirini yazmanı istiyorlar. Basit bir iş ve ücreti de fena değil. Tabii yarı zamanlı iş gibi bir şey ama iyi giderse belki editörlük işleri falan da verebilirler."

"Basit mi?" dedim. "Orada bir dur lütfen. Benim aradığım hukuk bürosunda bir iş. Sana hiç ben şiir redaksiyonu yapmak istiyorum diye bir şey dedim mi?"

"İyi de lise yıllarında bir şeyler yazmıyor muydun?"

"Gazeteye yazıyordum. Lise gazetesine. Futbolda hangi sınıf şampiyon oldu, fizik öğretmeni nasıl merdivenden düşüp hastaneye kaldırıldı gibi önemsiz konulardı onlar. Şiir değildi. Şiir falan yazamam ben."

"Şiir dediğim liseli kızların okuduğu türden şeyler. Gözünde büyütme. Yarınlara kalacak şiir yaz demiyorum ya sana, olduğu kadar yazarsın yeter işte."

"Olduğu kadar falan da yazamam" diye kestirip attım. Nasıl yazabilirdim?

"Hımm" dedi karım ne yazık dercesine, "Ama hukukla ilgili bir iş bulacak gibi misin?"

"Birkaç yerle görüştüm. Bu hafta sonu cevap gelir, olumsuz olursa o zaman önerdiğin işi düşüneyim."

"Öyle mi? Peki o zaman, dediğin gibi olsun. Bu arada bugün günlerden neydi?"

"Salı" dedim bir an düşündükten sonra.

"Bankaya gidip gaz ve telefon faturasını öder misin?"

"Olur, akşam yemeği için alışverişe çıkayım diye düşünüyordum zaten, bankaya da uğrarım."

"Akşam yemeğine ne hazırlayacaksın?"

"Şey, bilmiyorum" dedim. "Henüz karar vermedim. Alışverişe gidince düşünürüm."

"Biliyor musun..." diye yeni bir tonla konuşmaya başladı karım, "düşünüyordum da aslında iş aramana gerek yok."

"Neden?" diye sordum bir kez daha şaşırarak. Dünyadaki bütün kadınlar beni şaşırtmak için telefon ediyordu sanki. "Neden iş aramasam da olur? Üç ay sonra işsizlik sigortamın süresi dolacak. Ortalarda gezinecek zaman değil."

"Maaşım arttı, ekstra işlerim de yolunda gidiyor, birikmişim de var, lükse kaçmazsak geçinebiliriz."

"Bu durumda ben de ev işlerine mi devam ederim?"

"Olmaz mı?"

"Bilmiyorum" dedim dürüstçe. Bilmiyordum. "Düşüneceğim."

"Düşün" dedi karım. "Bu arada kedi geri döndü mü?"

"Kedi?" Sabahtan beri kedinin hiç aklıma gelmediğini fark ettim. "Hayır, henüz dönmedi."

"Etrafta biraz bakınır mısın? Ortadan kaybolalı dört gün oluyor."

Cevap niyetine bir şeyler geveledim, ahizeyi yine sol elime aldım.

"Geçidin sonundaki boş evin bahçesindedir muhtemelen" dedi karım. "Hani şu kuş heykelciğinin olduğu bahçede. Onu birkaç kez orada görmüştüm. Orayı biliyorsun değil mi?"

"Bilmiyorum" dedim. "Sen oraya ne zaman gittin ki? Şimdiye kadar hiç bahsetmemiştin."

"Telefonu kapatmam gerek şimdi, artık işe dönmeliyim. Kediyi ara olur mu?"

Sonra telefonu kapattı.

Bir süre ahizeye bakakaldım, sonra onu yerine koydum.

Karım geçidi nereden biliyordu acaba? Tuhaftı. Oraya girebilmek için önce bahçedeki yüksek tuğla duvarı geçmesi gerekiyordu. Hem ne işi olacaktı ki orada?

Mutfağa gidip su içtim, radyonun FM kanalını açtım, tırnaklarımı kestim. Radyoda Robert Plant'in yeni LP'si üzerine özel bir yayın vardı ama üst üste iki parça dinleyince kulağım ağrıdı, radyoyu kapattım. Sonra verandaya çıktım, kedinin yemek tasına baktım. Dün akşam tasa tepelemesine haşlanmış balık koymuştum, olduğu gibi duruyordu. Demek ki kedi dönmemişti.

Verandada durup yaz başının aydınlık güneşinin vurduğu küçük bahçemize baktım. Ama ne kadar baksam da insanın yüreğini dinginleştirecek türde bir bahçe değildi. Gün boyunca çok kısa bir süre güneş ışığı aldığından toprak koyu ve nemliydi. Bitkiye gelince, köşede iki, üç tane göze çarpmayan ortanca vardı sadece. Ama ben ortancaları pek sevmezdim.

Yakındaki koruluktan sanki kurulmuş gibi düzenli aralıklarla ciiiiyk... ciiiyk... diye bir kuş sesi geliyordu. Bu kuşa "zemberekkuşu" diyorduk. Bu adı karım bulmuştu. Aslında ötenin hangi kuş olduğunu bilmiyorduk. Nasıl göründüğünü de. Ama her halükârda *zemberekkuşu* her sabah bu yakındaki koruluğa geliyor, ait olduğumuz sessiz dünyanın zembereğini kuruyordu.

Zemberekkuşunun ötüşünü dinlerken, iyi de neden kediyi aramaya gitmem gerekiyor ki, diye düşündüm. Haydi kediyi buldum diyelim, sonra ne yapacaktım? Kediyi eve dönmeye ikna mı edecektim? *Hepimiz senin için endişe ediyoruz, eve döner misin artık,* diye ricada mı bulunacaktım?

Ah, ah dedim içimden. Kesinlikle "ah ah" denecek bir durumdu bu. Kediler istedikleri yere gidip istedikleri gibi yaşasalar olmaz mıydı? Otuz yaşında biri olarak ben burada ne yapıyordum? Çamaşır yıkıyor, akşam yemeğine ne yapacağımı düşünüyor, sonra da kedi arıyordum.

Eskiden, diye düşündüm, beklentileri olan düzgün bir insandım. Lisede Clarence Darrow'un biyografisini okuyup avukat olmaya karar vermiştim. Notlarım hiç fena değildi; lise üçüncü sınıfta "Büyük İnsan Olacaklar" oylamasında ikinci seçilmiştim. Sonra görece iyi bir dereceyle üniversitede hukuk bölümüne girdim. Ne var ki bir noktada işleri elime yüzüme bulaştırdım.

Dirseklerimi mutfak masasına dayadım, ben nerede yanlış yaptım diye düşünmeye başladım. Cevabı bulamadım. Aklıma şudur diyebileceğim bir şey gelmedi. Siyasi hareketlerden etkilenmiş değildim, üniversitede başarısız olmuş da değildim, kendimi kızlara da kaptırmamıştım. Kendi halinde, normal bir yaşam sürüyordum. Sonra üniversiteden mezun olmak üzereyken bir gün fark ettim ki ben artık o eski ben değilim.

Bu sapma başta fark edilmeyecek kadar küçüktü sanırım. Ama zaman geçtikçe büyüdü ve beni olmam gereken kişiden ayırıp bugünkü halime getirdi. Güneş sistemi üzerinden örnek verirsem sanırım Satürn'le Uranüs arasında bir yere ulaştım. Biraz daha ileri gidince Plüton'u görmem de mümkün olabilir. Peki onun ötesinde ne var acaba?

Şubat başında uzun bir süredir çalıştığım hukuk ofisinden ayrıldım; bunun için özel bir nedenim yoktu. İşimden sıkılmış değildim. Beni heyecanlandıran bir iş olduğunu söyleyemesem de maaşı hiç de fena değildi, üstelik ofis ortamı da samimiydi.

O ofisteki görevim, bir çırpıda söylemek gerekirse, ayak işlerini yapmaktı.

İşimi iyi yaptığımı düşünüyorum. Bunu benim söylemem tuhaf kaçabilir ama aciliyet gerektiren işlerde oldukça etkili biriyimdir. Hızlı kavrar, çabuk hareket eder, hiç yakınmaz, gerçekçi bir şekilde düşünürüm. Bu yüzden de işi bırakmak istediğimi söylediğimde yaşlı müdür –ofisin sahibi olan baba oğul ikilisinden baba olanı– maaş artışına gidelim, ayrılma diye öneride bulundu.

Neticede o hukuk ofisinde kalmadım. Neden ayrıldığımı ben de bilmiyorum. Sonrası için net bir amacım veya belli bir beklentim de yoktu. Eve kapanıp avukatlık sınavına hazırlanmak çok zahmetli geliyordu, dahası avukatlığa dönmek gibi bir düşüncem de yoktu.

Akşam yemeği sırasında karıma birdenbire, "Avukatlığı bırakmayı düşünüyorum" dedim. O da "Öyle mi?" demişti. O söylediği "öyle mi"nin ne anlama geldiğini anlamamıştım ama sonrasında tamamen suskun kalmıştı.

Ben de konuşmayınca, "Bırakmak istiyorsan bırak tabii" diye eklemişti, "Ne de olsa yaşam senin, istediğini yap." Sonra balığın kılçıklarını yemek çubuğuyla ayırıp tabağının köşesine koymaya başlamıştı.

Karım bir tasarım okulunda ofis işlerinde çalışıyordu, iyi sayılacak bir maaş alıyordu. Editör arkadaşlarından arada bir illüstrasyon işi de geliyordu ve buradan aldığı para da hiç fena sayılmazdı. Ben de altı ay boyunca işsizlik sigortasından faydalanmıştım. Dahası her gün evde olup ev işlerini aksatmadan yapınca da dışarıdan yemek masrafı ve temizlik ücreti ödeme gereği kalmamıştı, işte çalışıp maaş aldığım zamanlardakinden çok da farklı değildi.

Ve işimden ayrıldım.

12.30'da her zamanki gibi bez çantayı omzuma atıp alışverişe çıktım. Alışveriş öncesinde bankaya uğrayıp gaz ve elektrik faturasını ödedim. Sonra süpermarketten alışveriş yaptım, ardından McDonald's'ta cheeseburger yiyip kahve içtim.

Eve dönmüş aldıklarımı buzdolabına yerleştiriyordum ki telefon çaldı. Çalış şekli kulağıma sanki sinirli gibi gelmişti. Yarısını açtığım tofu paketini masanın üzerine bıraktım, salona gidip ahizeyi elime aldım.

"Spagettiyi yemeyi bitirdin mi?" diye sordu kadın.

"Bitirdim" dedim. "Şimdi de kedi aramaya gitmeliyim."

"On dakika bekleyebilir, değil mi, kedi aramaya gidişin?"

"On dakikaysa, olur."

Ne yapıyordum ben? Kimin nesi olduğunu bilmediğim bir kadınla neden on dakika konuşmak zorundaydım ki?

"Birbirimizi anlayabiliriz belki, değil mi?" diye sakince sordu kadın. Nasıl biri olduğunu bilmediğim bu kişinin telefonun diğer ucunda oturuşunu usulca değiştirip bacak bacak üstüne attığı hissine kapıldım.

"Hımm, bilemiyorum" dedim. "On yıl birlikte olduğun kişiyle bile birbirini anlamadığın konular çıkabiliyor."

"Deneyelim mi?" dedi kadın.

Kol saatimi çıkardım, kronometre modunu açtım. Dijital numaralar 1'den 10'a kadar göründü. Böylece on saniye geçmişti.

"Neden ben?" diye sordum. "Neden bir başkası değil de bana telefon ettin?"

"Bunun bir sebebi var" dedi kadın, yemeğini yavaşça çiğnermiş gibi özenle sözcüklerin arasında boşluklar bırakarak. "Seni tanıyorum çünkü."

"Nereden? Nasıl?"

"Bir zamanlar, bir yerden" dedi. "Ama bunun bir önemi yok. Önemli olan *şu an*, değil mi? Ayrıca bu konuyu konuşursak zamanımız hemen biter. *Dahası benim de acelem var*."

"Kanıt gösterebilir misin peki? Beni tanıdığına dair bir kanıt."

"Mesela?"

"Kaç yaşındayım?"

"Otuz" dedi kadın hemen. "Otuz yaş ve iki ay. Oldu mu?"

Cevap vermeyip sessiz kaldım. Kesinlikle tanıyordu beni. Ancak ne kadar düşünürsem düşüneyim sesini bir türlü çıkaramadım. İnsanların seslerini karıştıran ya da unutan biri değilimdir. Yüzleri ve adlarını unutsam da sesleri net bir şekilde hatırlarım.

"Peki şimdi sen benim kim olduğumu bulmaya çalış" dedi ka-

dın davetkâr bir sesle. "Sesimden bul ama. Benim nasıl bir kadın olduğumu. Yapabilir misin? Sen böyle şeylerde becerikli değil miydin?"

"Bilmiyorum."

"Bir dene bakalım."

Saate baktım. Henüz sadece bir dakika beş saniye geçmişti. Derin bir iç çektim. Kabul etmiştim sonuçta. Bir kez kabul edince de sonuna dek gitmek gerekir. Sahiden de onun dediği gibi insanları sesinden tanıma konusunda yetenekliydim, eskiden sıklıkla yaptığım gibi tüm dikkatimi onun sesine verdim.

"Yirmili yaşların sonlarında, üniversite mezunu, çocukluğunda yetiştiğin ortam ortalamanın biraz üstü" dedim.

"Şaşırdım" dedi kadın, ahizenin yanında çakmakla sigara yaktı. "Biraz daha bil haydi."

"Oldukça güzel birisin. En azından kendin öyle olduğuna inanıyorsun. Ama komplekslerin de var. 'Boyum kısa, memelerim küçük' gibi şeyler."

"Çok yaklaştın" dedi kadın kıs kıs gülerek.

"Evlisin. Ama pek iyi gitmiyor. Problemli. Sorunu olmayan bir kadın adını vermeden bir adama telefon etmez. Ama seni tanımıyorum. En azından daha önce hiç konuşmadık. Ne kadar bulmaya uğraşsam da nasıl biri olduğunu gözümde canlandıramıyorum."

"Öyle mi?" dedi kadın başıma bir çekiçle hafifçe vurur gibi bir ses tonuyla. "Yeteneğine bu kadar çok mu güveniyorsun? Aklının bir köşesinde ölümcül bir kör nokta olamaz mı? Öyle olmasaydı şu anda biraz daha düzgün bir insan olmaz mıydın? Akıllı ve yetenekli biri değil misin ne de olsa?"

"Beni gözünde fazla büyütüyorsun" dedim. "Senin kim olduğunu bilmiyorum ancak ben sandığın kadar harika biri değilim. Benim bir şeyleri başarma yeteneğim falan yok. Bu yüzden de gittikçe yolumdan saptım."

"Ama ben sana âşıktım. Uzun bir zaman önce tabii."

"Yani eskidendi diyorsun" dedim.

İki dakika on üç saniye olmuştu.

"Çok da eski değil. Tarihten söz etmiyoruz burada."

Kör nokta ha, dedim. Belki de kadın haklıydı. Aklımın, bedenimin, varlığımın bir yerlerinde kaybolmuş bir yer altı dünyası gibi bir şey varmış da yaşamımı belli belirsiz parçalara ayırıyordu sanki.

Hayır, *belli belirsiz* değil. *Büyük ölçüde.* Kontrol edilmesi mümkün olmayan bir şekilde.

"Şu an yataktayım" dedi. "Az önce duştan çıktım ve üzerimde bir şey yok."

Bir bu eksikti, dedim içimden. *Üzerimde bir şey yok.* Sanki porno filmindeyiz!

"İç çamaşırı giymemi ister misin? Ya da jartiyerli çoraba ne dersin? Öyle olursa bir şey hisseder misin?"

"Ne giyersen giy, fark etmez. Ne istersen yap" dedim. "Kusura bakma ama telefonda böyle şeyleri konuşmak ilgimi çekmiyor."

"On dakika yeter. Sadece on dakika. On dakika harcamakla ölümcül bir kaybın olmaz, değil mi? Daha fazlasını istemiyorum senden. *Nezaket* diye bir şey var, değil mi? Soruma cevap ver. Çıplak mı kalayım yoksa üzerime bir şey mi alayım? Her çeşit şey var bende. Mesela jartiyer kemeri…"

Jartiyer kemeri mi? Aklımı kaçırıyordum herhalde. Günümüzde jartiyer kemeri takan kadınlar ancak *Penthouse* modelleri olmalıydı.

"Çıplak kalabilirsin. Bir şey yapmak zorunda değilsin" dedim.

Böylece dört dakika geçmişti.

"Kasık tüylerim hâlâ ıslak" dedi kadın. "Havluyla pek kurulamadım. Bu yüzden hâlâ ıslak. Çok nemli. Kasık tüylerim de yumuşacık. Simsiyah ve yumuşak. Dokunsana."

"Şey, kusura bakma ama..."

"Onun altı çok daha ılık. Isıtılmış tereyağı kreması gibi. Ilık. Gerçekten. Şu an ne halde olduğumu biliyor musun? Sağ dizimi kaldırdım, sol dizim de yana doğru açık. Saatin akrep ve yelkovanına göre söylersem 10.05."

Sesinden yalan söylemediğini anladım. Gerçekten de bacaklarını 10.05 açısıyla açmıştı, vajinası ılık ve nemliydi.

"*Dudaklarıma* dokun. Usulca. Arala onları. Yavaşça. Parmağınla yavaşça okşa. Evet, çok yavaşça. Bir elinle sol mememi sık, aşağısından nazikçe okşa onu, şimdi meme ucumu kavra. Bunu birkaç kez tekrar et. Ben *gelene* dek böyle devam et."

Bir şey demeden kapattım telefonu. Sonra kanepeye uzandım, tavana bakarken bir sigara yaktım. Kronometre beş dakika yirmi üç saniyede durmuştu.

Gözümü kapattım, renklerle boyalı kör bir karanlık çöktü. Neden acaba, dedim içimden. Neden insanlar beni bir rahat bırakmıyor?

On dakika kadar sonra bir kez daha telefon çaldıysa da bu kez cevap vermedim. On beş kere çaldı, sonra kapandı. Zil susunca yerçekimi gücünü kaybetmişçesine derin bir sessizlik kapladı etrafı. Buzulların altında kapalı kalmış elli bin yıl önceki derin ve soğuk bir sessizlikti bu. Telefonun on beş kere çalması etrafımdaki havanın niteliğini tamamıyla değiştirmişti sanki.

Saat ikiye birkaç dakika kala bahçedeki tuğla çiti geçip "geçide" indim.

"Geçit" dediysem burası gerçek anlamda bir geçit değildi. Açıkçası ona ne ad verilirse o şey olabilirdi.

Aslında, koridor denecek türde bir geçit de değildi. Koridorun bir girişi ve bir çıkışı olurdu. Oradan geçtiğinizde de bir yere varırdınız.

Ancak bu geçitte ne bir giriş vardı ne de bir çıkış. Bir ucunda beton duvara, diğerinde dikenli tellere tosluyordun. Burası çıkmaz sokak bile değildi. Çıkmaz sokakta en azından bir giriş olurdu. Ama komşular buraya "geçit" adını takmıştı bir kere.

Geçit, evlerin arka bahçeleri boyunca uzanıyordu ve yaklaşık iki yüz metre kadardı. Genişliği ise bir metreden biraz fazlaydı.

İç taraflara yığılan şeylerden duvar bombelenmişti, sağa sola eğilip bükülmeden geçilebilecek sadece birkaç yeri vardı.

Denildiğine göre –bunları anlatan kişi bana bu evi son derece ucuz bir fiyatla kiralayan amcamdı– geçidin eskiden bir giriş ve çıkışı varmış, bir caddeyle bir diğerini bağlama işlevi görüyormuş. Ancak yüksek kalkınma döneminde eskiden boş olan yerlere ardı ardına yeni evler yapıldığından yol daralmış ve burayı bastırmış, burada yaşayanlar da insanların kendi evlerinin önünden ve arkasından geçmesini istemediği için geçiş yerinin girişini kapatmışlar. Başlarda ferah bir çalılıkla gizlenmiş durumdaymış ama sonra burada yaşayanlardan biri bahçesini genişletip tuğla çitle girişi tümüyle kapatmış, diğer ucu ise köpeklerin geçemeyeceği şekilde dikenli tellerle bloke edilmiş. Burada yaşayanlar da bu yolu bir geçiş yeri olarak kullanmadıklarından her iki ucun da kapatılması karşısında kimse şikâyetçi olmamış, sonuçta güvenlik için de böylesi daha iyiymiş. Bu yüzden de şimdi burası, terk edilmiş bir kanal gibi kimsenin bilmediği, kullanmadığı, evler arasında tampon bölge işlevi gören bir yola dönüşmüştü. Her yerini otlar bürümüş, örümcek ağları sarmış, örümcekler kurdukları ağlara böceklerin yakalanmasını bekliyorlardı.

Karımın böyle bir yere neden girip çıktığını anlamıyordum. Bugüne dek ben bu geçitten sadece bir kez yürümüştüm. Üstelik karım örümceklerden nefret ederdi.

Düşünmeye çalıştığımda kafam adeta patlamak üzere olan katı gazla doluyor gibiydi. Şakaklarım ağrıyordu. Önceki gece iyi

uyuyamamıştım ve mayıs başı aşırı derecede sıcaktı, dahası o tuhaf telefon gelmişti.

Aman neyse, diye düşündüm. Kediyi aramaya bakayım ben. Sonraki konuları sonra düşünürüm. Evde olup telefon çalacak mı diye beklemektense bu şekilde dışarıda yürümek daha iyi. En azından amacı olan bir iş yapıyorum.

İlk yaz günlerinin açık havasında sevmediğim güneş ışıkları başımın üzerindeki ağacın dallarının arasından geçip yerde gölgeli yamalar oluşturuyordu. Rüzgâr esmediğinden olsa gerek bu gölgeler sonsuza dek yerinden kımıldamayacak, sabit duran lekeler gibi görünüyordu. Yeryüzü üzerinde bu lekeler olduğu halde binlerce yıl daha güneşin etrafında dönmeye devam edecekti.

Dalların altından geçerken gölgeler de gri tişörtümün üzerine çıktı, sonra eski yerlerine döndüler.

Etrafta çıt çıkmıyordu, öyle ki çimlerin üzerlerine düşen ışığı emme sesi dahi işitilecek gibiydi. Gökyüzünde birkaç küçük bulut vardı ama bunlar da sanki orta çağdaki bakır dövme tabaklara çizilen manzara resimlerindeki bulutlar gibi canlı ve düzgün şekilliydi. Göze çarpan her şey öyle berraktı ki sanki bedenim de eriyip sonsuza uzanan bir varlık gibiydi. Ve inanılmaz sıcaktı.

Üzerimde tişört, ince pamuklu pantolon ve tenis ayakkabısı vardı, yine de bu kıyafetlerle de olsa uzun süre yürüyünce koltuk altlarım ve göğsümden ter boşandığını hissediyordum. Tişörtü de pantolonu da o sabah yazlık kıyafetlerin yığılı olduğu kutudan öylece çekip almıştım. Derin nefes alınca keskin naftalin kokusu alır gibi oldum, sanki küçük bir böcek burnumun içinde uçuşuyordu.

İki tarafa da dikkatli bir şekilde baktım, sonra yavaş ve sabit bir hızla geçitte yürümeye başladım. Arada bir durup kısık sesle kediyi çağırdım.

Geçidi aralarına kıstırmış gibi inşa edilmiş binalar, farklı özgül ağırlıkları olan sıvılar bir araya gelmiş gibi net bir şekilde

iki kategoriye ayrılmıştı. İlki geniş arka bahçesi olan eski evler grubuydu. Diğeri ise görece yeni dönemde inşa edilmiş rahat görünen ev grubuydu. Yeni olan evlerin arka bahçe olarak adlandırılacak kadar geniş alanı olmadığı gibi içlerinde bahçeden iz bile olmayanlar da vardı. Bu evlerle geçit arasında ancak yan yana iki çamaşır askısının sığabildiği kadar yer vardı. Çamaşır askılarını, geçidin üzerine kadar çıkıntı yaparak koyanlar da olmuştu. Henüz üzerinden sular damlayan havlu, tişört ve çarşafların arasından sıyrılıp ilerlemek zorunda kaldım. Bazı evler öyle yakındı ki TV sesi, çekilen sifonun sesi net bir şekilde duyuluyor, mutfağın birinden burnuma köri sosu kokusu geliyordu.

Bunlarla karşılaştırdığımda eski evlerden pek bir yaşam kokusu alamadım. Akıllıca yerleştirilmiş selvi çitleri ve diğer çalılıklar meraklı gözlere karşı koruma sağlıyordu. Çatı sırt kirişleri çeşitliydi. Uzun koridorun olduğu Japon tarzı çatılar olduğu gibi eskimiş bronz çatılı Batı tarzı evler, inşası yeni bitmiş görünen modern tarz evler de vardı. Ancak hepsinin ortak noktası hiçbirinde insan bulunmamasıydı. Bunlardan hiç ses işitilmiyor, hiçbir koku gelmiyordu. Asılmış çamaşır bile yoktu.

Bu geçitten ilk kez etrafı yavaş yavaş inceleyerek yürüdüğümden gördüğüm her şey benim için tazeydi. Bir evin arka bahçesinin köşesinde solmuş, rengi kahveye dönmüş bir Noel ağacı duruyordu. Bir başka evin bahçesindeyse birkaç kişinin çocukluk döneminden kalmış gibi görünen eşyalar, çeşitli oyuncaklar etrafa dağılmıştı. Üç tekerlekli bisiklet, halka atma seti, plastik kılıç, plastik top, kaplumbağa şeklindeki oyuncaklar, küçük bir beyzbol sopası, tahta kamyon. İçinde basketbol potasının bulunduğu bir bahçe de vardı, harika bahçe sandalyeleri ve seramik bir masanın yer aldığı bir bahçe de. Beyaz bahçe sandalyeleri aylarca (hatta yıllarca) kullanılmamış gibi görünüyordu, üzeri toz toprak olmuştu. Masanın üzerindeyse yağmurla yapışmış mor zambak

taçyaprakları vardı.

Evlerin birinin büyük kayan cam kapılarının ardından oturma odası görünüyordu. İçeride karaciğer gibi rengi olan deri kaplı koltuk takımı, büyük boy TV seti, vitrin (onun üzerinde tropik balık akvaryumu ve bir hayvan başı) ve yer lambası vardı. Ortam sanki TV dizi seti gibiydi, gerçek dışı görünüyordu.

Başka bir bahçede tel örgüyle çevrelenmiş kocaman bir köpek kulübesi vardı. Ancak içinde köpekten eser yoktu, kapısı açıktı. Tel örgü aylar boyunca içeriden dışarıya doğru itilmişçesine dışarıya bombeli bir çıkıntı yapmıştı.

Karımın sözünü ettiği boş ev, o köpek kulübesinin olduğu evin az ilerisindeydi. Terk edilmiş bir ev olduğu hemen anlaşılıyordu. Öyle iki ya da üç aydır boş kalmış gibi görünmüyordu. Görece yeni inşa edilmiş iki katlı bir yapıydı ama kapalı ahşap panjurlar eskimiş görünüyordu, üst katın pencere parmaklıkları da her an parçalanıp dökülecekmişçesine paslanmıştı. Basit bahçede insan göğsü yüksekliğindeki kaidenin üzerinde kanatlarını açmış taştan bir kuş heykeli yer alıyordu. Etrafını altın başak otları sarmış, sivri uçları kuşun ayak ucuna kadar uzanıyordu. Kuş –hangi tür olduğunu bilmiyordum– sanki bu durumdan rahatsız, her an kanatlarını açıp uçacak gibi görünüyordu.

Taş heykelden başka bahçede süs olarak adlandırılabilecek bir şey yoktu. Eskimiş iki plastik sandalye saçağın altına düzgünce yan yana konmuş, sandalyelerin yanındaki açelyalar canlı kırmızı renkleriyle insana tuhaf, gerçeklikten uzak bir his veriyordu. Bunun dışında göze çarpan tek şey altın başak otlarıydı.

Göğüs hizama gelen tel örgüye dayanıp bir süre bahçeyi seyrettim. Kedilerin çok sevdiği bir bahçe izlenimi veriyordu ama ne kadar baktıysam bakayım kediye benzer bir şey ilişmedi gözüme. Çatının üzerindeki TV anteninin ucuna bir güvercin konmuş, monoton bir sesle ötüyordu. Taş kuşun gölgesi sık altın başak otlarının üzerine düşmüş, parça parça şekiller oluşturuyordu.

Cebimden sigara çıkarıp yaktım, tel örgüye dayanmış bir şekilde içtim. O sırada güvercin TV anteni üzerinde durmaya, aynı tonla ötmeye devam etti.

Sigarayı içtim, izmariti yere atıp üzerine bastıktan sonra da uzun süre orada öylece durdum. Ne kadar süre o tel örgüye dayanmış olarak durduğumu bilmiyorum. Yarı uykulu ve sersem bir haldeydim. Hiçbir şey düşünmeden bakışlarımı taş kuş heykelin gölgesine dikmiş, öylece bakıyordum.

Gerçi bir şeyler düşünmüş de olabilirdim. Öyle olsa bile bu iş bilincimin dışındaki bir yerlerde gerçekleşmişti. Görüntüyse yerdeki yaprakların üzerine düşen kuş heykelinin gölgesine bakıp durmuştum uzun süre.

Birden kuşun gölgesinin içine birinin sesi sızdı. Bir kadın sesiydi bu. Birisi bana sesleniyordu.

Arkama dönünce karşıdaki evin önünde on beş ya da on altı yaşlarında bir kız çocuğunun dikildiğini gördüm. Minyondu, saçı kısa ve düzdü. Koyu yeşil, şeffaf çerçeveli bir güneş gözlüğü takmış, iki kolu omuz başından makasla kesilmiş açık mavi Adidas tişört giyiyordu. Kolları inceydi, mayıs ayı olmasına karşın bronzlaşmıştı. Bir elini şortunun cebine sokmuş, diğer elini boyu karnına kadar gelen açık bambu kapının üzerine koymuştu, bedeni dengesiz görünüyordu.

"Ne kadar da sıcak değil mi?" dedi kız.

"Evet, sıcak" dedim.

Buyrun bakalım, dedim içimden; bugün bana seslenenlerin hepsi de kadındı!

"Sigaran var mı?" diye sordu.

Pantolonumun cebinden kısa Hope paketini çıkardım, ona uzattım. Şortunun cebinden çıkardığı eliyle sigarayı aldı, bir süre çok ender bulunan bir şeye bakıyormuşçasına baktı. Ağzı küçüktü, üst dudağı yukarıya doğru hafif kıvrıktı. Kibritle sigarasını yaktım. Kız başını eğince kulağının şekli net biçimde göründü.

Az önce üretilmiş gibi canlı ve büyüleyiciydi kulağı; hatları ince, parlak kısa tüyleri vardı.

Alışkın hareketlerle dudaklarını aralayıp dumanı üfledi, sonra bir an aklına bir şey gelmişçesine yüzüme baktı. Güneş gözlüğünün camında yüzümün ikiye ayrılmış yansımasını gördüm. Camın rengi çok koyuydu, dahası ışığı yansıtma özelliği olduğundan gözlüğün ardındaki gözlerini göremedim.

"Buralarda mı oturuyorsun?" diye sordu kız.

"Evet" diye yanıtladım, evimin olduğu yeri işaret etmeyi düşündüm ancak tam olarak hangi yönde olduğunu çıkaramadım. Tuhaf açılarla kıvrılan köşelerden geçmiştim. Gelişigüzel bir yönü işaret ettim. Neresi olduğu ne fark ederdi ki.

"Deminden beri burada ne yapıyorsun?"

"Kedimizi arıyorum. Üç, dört gündür kayıp" diye yanıtladım elimin terini pantolonumun yan tarafına silerek. "Onu burada gören olmuş."

"Nasıl bir kediydi?"

"İri, erkek kedi. Kahverengi benekleri var. Kuyruğunun ucu da hafif kıvrık."

"Adı ne?"

"Kimin adı?"

"Kedinin tabii. Bir adı vardır herhalde" dedi gözlüklerinin ardından gözlerime dik dik bakarak; daha doğrusu sanırım öyle bakıyordu.

"Noboru" diye cevap verdim. "Noboru Vatanabe."

"Bir kedi için ne harika bir ad."

"Karımın ağabeyinin adı aslında. Birbirlerine benziyorlar diye bu adı koydu karım."

"Nesi benziyormuş?"

"Hareketleri. Yürüyüşü ve uykulu olduğu zamanlardaki bakışları gibi küçük şeyler."

Kız ilk kez gülümsedi. Yüz ifadesi değişince ilk izlenimden

farklı olarak daha çocuksu göründü gözüme. Hafif kıvrık üst dudağı tuhaf bir açıyla öne uzandı.

Okşa, diye bir ses duyar gibi oldum. Ama ses telefondaki kadına aitti. Bu kızın sesi değildi. Avuç içimle alnımdaki teri sildim.

"Kahverengi benekli kedi, kuyruğunun ucu da hafif kıvrık, öyle mi?" diye tekrarladı kız emin olmak için. "Tasması yok muydu?"

"Siyah bir pire tasması vardı" dedim.

Kız bir elini bambu kapının üzerine koymuş halde on, on beş saniye kadar düşündü. Sonra küçülmüş sigarasını ayağımın ucuna attı.

"Üzerine basar mısın? Ben yalınayağım da."

Tenis ayakkabımın altıyla hafifçe sigaranın üzerine bastım.

"O kediyi gördüm" dedi kız yavaşça, sözcükleri böle böle. "Kuyruğunun ucuna kadar dikkat etmedim ama kahverengi tekir kediydi, büyüktü ve sanırım tasması da vardı."

"Ne zaman gördün?"

"Şey, ne zamandı acaba? Epey oldu sanırım. Bu sıralar sürekli bahçede güneşleniyorum, ne zamandı hatırlamıyorum ancak buradan pek çok kedi geçiyor. Hepsi de Suzukilerin çatısından çıkar, bizim evin bahçesini geçerek Miyavakilerin evine girer."

Kız bunu söyleyip karşıdaki boş evin bahçesini gösterdi. O boş evin bahçesinde taştan kuş hâlâ kanatlarını açmış halde duruyor, altın başak otlarının uçları ilk yaz güneş ışıklarını üzerine alıyor, TV anteninin üzerindeki güvercin monoton şekilde ötmeye devam ediyordu.

"Bilgi için teşekkür ederim" dedim kıza.

"Şey, bizim evin bahçesinde beklemeye ne dersin? Ne de olsa tüm kediler bizim buradan karşıya geçiyor, dahası etrafta böyle boş boş dolaşırsan seni hırsız zannedip polisi arayabilirler. Burada epey oldu böyle şeyler."

"İyi de tanımadığım birinin bahçesine girip de kedi beklemek olmaz ki."

"Sorun olmaz, çekinmene gerek yok. Evde benden başka kimse yok, konuşacak biri olmadığından canım sıkılıyordu zaten. Birlikte güneşlenip kedinin gelmesini beklemenin ne zararı olacak? Gözlerim çok keskindir, sana faydam dokunur."

Kol saatime baktım. 2.36 idi. Günün geri kalanında yapmam gereken tek şey çamaşırları toplayıp akşam yemeği hazırlamaktı sadece.

"Peki, saat üçe kadar kalayım" dedim.

Bambu kapıyı açıp içeri girdim, kızın ardından çimenlerin üzerinde yürürken kızın sol bacağının hafif aksadığını fark ettim. Kızın küçük omzu da bir makinenin çevirme kolu gibi sistemli şekilde sola doğru çekiyordu. Birkaç adım attıktan sonra durdu, yanında yürümemi işaret etti.

"Geçen ay bir kaza geçirdim" dedi basitçe. "Motosiklette sürücünün arkasına binmiştim, oradan düştüm. Şanssızlık işte."

Çimenli bahçenin ortasında iki kanvas şezlong vardı. Birinin sırt kısmında mavi havlu duruyordu, diğerinin üzerine ise kırmızı Marlboro kutusu, kül tablası, büyük bir radyo kasetçalar ve bir dergi dağınık bir şekilde konmuştu. Radyo kasetçalardan kısık sesle bilmediğim bir hard rock şarkısı çalıyordu.

Kız şezlongun üzerinde dağınık duran şeyleri alıp yere koydu, boşalan yere beni oturttu, radyo kasetçaların düğmesine basıp kapattı. Şezlonga oturunca bitkilerin arasından geçidi ve ilerideki boş evi görebiliyordum. Beyaz taştan kuş heykeli, altın başak otları ve çit de görünüyordu. Sanırım kız burada oturmuş ve tüm o süre boyunca beni gözetlemişti.

Geniş, basit bir bahçeydi burası. Çimen hafif bir eğimle genişliyor, üzerinde kısım kısım bitkiler yer alıyordu. Şezlongun sol tarafında betondan yapılmış büyükçe bir gölet vardı ama son zamanlarda kullanılmamış gibi görünüyordu; içinde su yoktu,

yüzüstü dönmüş su canlıları gibi soluk yeşil renge dönmüş zeminine güneş vuruyordu. Arkamdaki ağaç kümesinin ardında hoş, eski Batı tarzı bir çatı kirişi görünüyordu ama ev pek büyük olmadığı gibi lükse kaçılmış gibi de değildi. Sadece bahçesi genişti, gerçekten özenli bir şekilde yapılmıştı bahçe.

"Eskiden çim biçme şirketinde yarı zamanlı çalışmıştım" dedim.

"Öyle mi?" dedi kız pek de ilgi göstermeden.

"Bu kadar geniş bir bahçenin bakımını yapmak çok zor olmalı."

"Senin evinde bahçe yok mu?"

"Var ama küçücük. İki ya da üç ortanca var sadece" dedim. "Sen burada hep tek mi oluyorsun?"

"Evet. Öğlen hep tek oluyorum burada. Öğleden önce ve akşamüzeri yardımcı kadın geliyor, onun dışında hep bir başınayım. Şey, soğuk bir şey içer misin? Bira da var."

"Hayır, istemem."

"Gerçekten mi? Çekinmene gerek yok."

"Susamadım" dedim. "Sen okula gitmiyor musun?"

"Sen işe gitmiyor musun?"

"Gitmek istesem de bir işim yok" dedim.

"İşsizsin yani?"

"Öyle. İstifa ettim."

"Bugüne dek ne işler yaptın peki?"

"Avukatların ayak işlerini yaptım" dedim. Sonra yavaşça nefes aldım, konuşmanın temposunu düşürdüm. "Belediyeye, devlet dairelerine gidip evrak toplamak, belge düzenlemek, davaları takip etmek, mahkeme için resmi hazırlıkları yapmak gibi şeyler."

"Ama istifa ettin?"

"Evet."

"Karın çalışıyor mu?"

"Çalışıyor" dedim.

Bir sigara çıkarıp dudaklarımın arasına koydum, kibritle yaktım. Yakında bir ağacın tepesinde zemberekkuşu ötüyordu. Zemberekkuşu, on iki, on üç kere zembereğini kurduktan sonra havalanıp başka bir ağaca kondu.

"Kediler hep şuradan geçiyor" dedi kız, ön tarafta çimenli kısmın bittiği yeri işaret ederek. "Suzukilerin evlerinin çitlerinin ardındaki çöp yakma fırınını görüyor musun? Onun yanından çıkıp geliyorlar, çimlerin arasından yürüyüp ahşap kapının altından geçip karşıdaki bahçeye gidiyorlar. Rotaları hep aynı. Şey, Bayan Suzuki'nin kocası üniversitede hoca, sıklıkla TV'ye çıkıyor. Biliyor muydun?"

"Bay Suzuki mi?"

Kız, Suzuki'yi anlattı ama bildiğim biri değildi.

"Neredeyse hiç televizyon izlemiyorum" dedim.

"Tuhaf bir aile" dedi kız. "Ünlüler gibi yapmacıklar. TV'ye çıkan herkes yapmacık zaten."

"Öyle mi?"

Kız Marlboro paketini eline aldı, içinden bir sigara çıkardı, bir süre yakmadan elinde çevirdi.

"Aralarında düzgün olanları da vardır belki ama ben hiçbirini sevmiyorum. Miyavakiler ise hoş insanlardı. Kadın iyi biriydi, Bay Miyavaki iki, üç restoran işletiyordu."

"Neden ortadan kayboldular?"

"Bilmiyorum" dedi kız sigaranın ucuna tırnağıyla hafifçe vurarak. "Borçları vardı sanırım. Bir telaş gittiler. Üzerinden iki yıl geçti. Evleri boş kaldı, kediler çoğaldı, böyle olunca evleri insanı tedirgin eden bir yere döndü, annem bu durumdan hep şikâyet ediyor."

"O kadar mı çok kedi var?"

Kız nihayet sigarayı dudaklarının arasına aldı, çakmakla yaktı. Sonra başıyla onayladı.

"Her türden kedi var. Tüyleri dökülmüş olanları var, tek gözlü bir tane bile var. Çıkan gözün yerinde bir et kütlesi oluşmuş. İğrenç değil mi?"

"İğrenç" dedim.

"Akrabalarım arasında altı parmaklı olan bir kuzinim var. Benden birkaç yaş büyük bir kız, serçeparmağının yanında bebek parmağı gibi bir tane daha var. Ama her zaman becerikli bir şekilde kıvırdığı için ilk bakışta fark edilmiyor. Güzel bir kızdır."

"Hımm" dedim.

"Böyle şeyler genle mi geçer? Nasıl denir, yani kanında mı vardır?"

"Bilmem" dedim.

Bir süre suskunluğa büründü. Sigaramı içerken kedi yoluna diktim gözlerimi. Şu ana dek bir kedi bile geçmemişti.

"Gerçekten bir şey içmez misin? Ben kola içeceğim" dedi kız.

"Gerek yok" dedim.

Kız şezlongdan kalktı, tek bacağını sürüyerek ağaçların gölgesinde kayboldu. O gidince ben de ayağımın ucundaki dergiyi elime alıp sayfaları çevirmeye başladım. Dergi tahmin ettiğimden farklı çıkmıştı, erkeklere yönelik aylık bir dergiydi. Ortada doğal olmayan bir pozda oturan bir kadın vardı, bacaklarını iyice açmıştı, böylece şeffaf külotlu çorabının içinden cinsel organı ve kasık kılları görülüyordu. İçimden aman deyip dergiyi eski yerine bıraktım, kollarımı göğsümün üzerinde kavuşturup gözlerimi yeniden kedilerin geçtiği yola çevirdim.

Çok uzunmuş gibi geçen bir sürenin ardından kız elinde kola bardağıyla geri geldi. Adidas tişörtünü çıkarmış, üst bikini giymişti, altında şort vardı. Arkadan bağlanan türdeki üst bikinisi o kadar küçüktü ki memelerinin şekli belli oluyordu.

Gerçekten sıcak bir öğleden sonrasıydı. Güneşin altında şezlonga uzanınca gri tişörtümün belli kısımlarında terden koyu lekeler olmuştu.

"Şey, sevdiğin kadının altı parmağı olduğunu öğrenseydin ne yapardın?" diye sohbete kaldığı yerden devam etti kız.

"Onu bir sirke satardım" dedim.

"Gerçekten mi?"

"Şaka tabii" dedim şaşırarak. "Sanırım kafama takmazdım."

"Çocuklarına genle geçme olasılığı olsa da mı?"

Kısa bir süre bu dediğini düşündüm.

"Umursamazdım. Bir parmak fazla olması öyle büyük bir engel değil çünkü."

"Memesi dört tane olursa peki?"

Bunun üzerine de kısa bir süre düşündüm.

"Bilmem" dedim.

Dört memeli olmak? Bu konuşmanın sonu nereye varacaktı, konuyu değiştirmeye çalıştım.

"Kaç yaşındasın?"

"On altı" dedi kız. "Daha yeni on altı yaşına girdim. Lise birdeyim."

"Okula gitmiyor musun?"

"Biraz yürüyünce bacağım hemen ağrımaya başlıyor. Gözümün yanında da bir yara var. Çok tutucu bir okul benimkisi, motosikletten düşüp yaralandığımı anlarlarsa başıma ne işler açarlar bilmiyorum. Bu yüzden de hastaymış gibi raporum var. İstesem bir yıl okula gitmesem de olur. Lise iki olmak için acelem yok."

"Hımm" dedim.

"Az önceki konuşmaya dönersek, altı parmaklı bir kadınla evlenirim ama dört memesi olan bir kadınla evlenmek istemem dedin, değil mi?"

"Öyle bir şey demedim. Bilmem dedim."

"Neden bilmiyorsun?"

"Aklımda canlandıramıyorum çünkü."

"Altı parmaklı olmayı gözünde canlandırıyorsun ama?"

"Eh, bir şekilde."

"Ne farkı var? Ha altı parmak olmuş ha dört meme?"

Bu dediği üzerine kısa bir süre düşündüm ama aklıma iyi bir açıklama gelmedi.

"Şey, ben çok mu fazla soru soruyorum?" dedi kız güneş gözlüğünün altından gözlerime bakarak.

"Sana daha önce çok soru soruyorsun diyen oldu mu?"

"Birkaç kez."

"Soru sormak kötü bir şey değil. Soru sorulan kişi de bir şey düşünür çünkü."

"Soru sorduğum pek çok kişi bir şey düşünmüyor" dedi kız ayak ucuna bakarak. "Hepsi de gelişigüzel cevap verdi."

Başımı belli belirsiz salladım, gözlerimi kedilerin geçtiği yola çevirdim. Ben burada ne yapıyordum? *Henüz ortada tek bir kedi bile görünmemişti!*

Kollarımı göğsümün üzerinde kavuşturdum, yirmi, otuz saniye gözlerimi kapattım. Terlemiştim. Alnımın, burnumun, boynumun üzerlerine nemli tüy gibi bir şey yapışmışçasına garip bir his vardı. Tişörtüm rüzgârsız gündeki bayrak gibi üzerime yapışmıştı. Bedenime vuran güneş ışığının tuhaf bir ağırlığı vardı sanki. Kız kola bardağını çevirince içindeki buz parçaları inek çanı gibi ses çıkardı.

"Uykun geldiyse uyu. Kedi görürsem uyandırırım seni" dedi kısık sesle.

Gözlerimi kapatıp sessiz bir şekilde onayladım.

Bir süre sonra etrafta tek bir ses bile çıkmaz oldu. Güvercin de zemberekkuşu da ortadan kaybolmuştu. Ne rüzgâr esiyordu ne de bir arabanın egzoz sesi duyuluyordu. O arada sürekli telefondaki kadını düşünüyordum. *Yoksa o kadını tanıyor muydum?*

Hayır, o kadının kim olduğunu bilmiyordum. Kadının gölgesi Chirico'nun resimlerindeki manzaralardan biri gibi caddenin üzerine uzunlamasına düşüyordu. Ama o *şeyin* kendisi bilinç ala-

nımdan çok uzaklardaki bir yerdeydi. Kulağımda durmadan bir çan çalıyordu.

"Uyudun mu?" diye sordu duyulur duyulmaz kısık bir sesle.

"Uyumadım" dedim.

"Biraz daha yakınına gelebilir miyim? Kısık sesle daha rahat konuşuyorum da."

"Fark etmez" dedim gözlerim kapalı halde.

Şezlongunu şezlongumun yanına çekip dayadı. Şezlongun kollarının birbirine çarpmasıyla tık diye bir ses çıktı.

Ne tuhaf, diye düşündüm. Gözlerim açıkken işittiğim kızın sesiyle gözlerim kapalıyken dinlediğim kızın sesi farklı duyuluyordu sanki. Böyle bir şey ilk kez geliyordu başıma.

"Biraz konuşabilir miyim?" dedi kız. "Çok kısık sesle konuşacağım, ayrıca cevap vermen de gerekmiyor, dinlerken uyuyakalırsan da sorun değil."

"Olur" dedim.

"İnsanın ölmesi harika bir şey değil mi?"

Hemen kulağımın dibinde konuştuğundan sözcükleri ılık nefesiyle birlikte bedenimin içine işliyordu.

"Neden?" diye sordum.

Kız bir parmağını dudaklarımın üzerine koydu.

"Soru sorma" dedi. "Şu anda soru duymak istemiyorum. Bir de gözlerini açma. Anladın mı?"

Başımı hafifçe sallayarak onayladım.

Parmağını dudağımdan çekti, bu kez aynı parmağını bileğime koydu.

"Bu, neşterle bedeni kesip açmak gibi geliyor bana. Bu beden bir cesede ait değil ama. Ölümün kendisi. Bir yerlerde mutlaka böyle bir şey olmalı bence. Bir softbol topu kadar donuk –ve esnek– felçli sinir yumağı gibi. Bunu ölünün içinden çıkarmak, kesip almak istiyorum. Hep bunu düşünüyorum; içinin şekli nasıldır diye. Diş macununun tüp içinde katılaşması gibi, içeride bir

şeyler sakız gibi katılaşıyor mudur? Sen de böyle düşünmüyor musun? Hayır, cevap verme. Etrafı yumuşamış o şeyin içi giderek katılaşıyor. Bu yüzden de ben önce dışındaki deriyi kesip açıyorum, içindeki yumuşak şeyi çıkarıyorum, neşteri spatula gibi kullanıp o yumuşak kısmı parçalayarak alıyorum. Böyle yapınca içerideki o yumuşaklık giderek katılaşıyor, küçük bir dokuya dönüşüyor. Rulmanlı yatağın bilyeleri kadar küçük ve çok sert. Öyle değil mi sence de?"

Kız iki, üç kere hafifçe öksürdü.

"Son günlerde sıklıkla düşünüyorum bunu. Her gün bolca boş vaktim olduğu için sanırım. Gerçekten de böyle düşünüyorum. Boş vaktim çok, düşüncelerim her gün uzaklara, daha da uzaklara gidiyor. Düşüncelerim o kadar uzağa gidiyor ki geri dönmeleri zor oluyor."

Kız, bileğime koyduğu parmağını çekti, bardağı alıp kolanın kalanını içti. Buzların sesinden bardağın boşaldığını anladım.

"Rahat ol, ben kedilerin gelip gelmediğine bakıyorum. Endişe etme. Noboru Vatanabe'yi görür görmez haber vereceğim. Sen gözlerini kapalı tutmaya devam et. Noboru Vatanabe buralarda bir yerde geziniyordur şimdi. Çünkü kediler hep aynı yerlerde yürür. Mutlaka görünecektir. Haydi hayal edelim. *Noboru Vatanabe buraya yaklaşıyor. Otların arasında geçip çitin altından geçecek, bir yerde durup çiçek koklarken azar azar buraya yaklaşacak*. Gözünde canlandır bunları."

Dediği gibi yaptım, kedinin bu halini zihnimde canlandırmaya çalıştım ama gözümde canlanan tek şey ters ışık alan fotoğraftaki gibi son derece belirsiz bir kedinin görüntüsü oldu. Güçlü güneş ışığı gözkapaklarımı geçerek zihnimdeki karanlığı darmadağın etti, ne kadar gayret etsem de kedinin görüntüsünü net şekilde canlandıramadım gözümde. Zihnimde canlanan Noboru Vatanabe görüntüsü başarısız bir portre gibiydi; çarpıtılmış ve tuhaftı. Başlıca özellikleri benzese de detayları tümüy-

le eksik kalmıştı. Onun nasıl yürüdüğünü bile hatırlayamıyordum.

Kız bir kere daha parmağını bileğime koydu. Bu kez bileğimin üzerine figür gibi bir şey çizdi. Belirsiz, tuhaf bir şekildi çizdiği. O bileğime bu figürü çizerken onunla eşzamanlı olarak ben de bilincimin bugüne dek olanlardan tümüyle farklı türde bir karanlığın içine doğru çekildiğini hissettim. Muhtemelen uyumaya çalışıyorum, diye düşündüm. Uyumak istemiyordum ama ne yaparsam yapayım bu durumu bastırmam olanaksız görünüyordu. Kavisli kanvas şezlongda bedenim insana rahatsızlık verecek denli ağır geliyordu.

Bu karanlık içinde Noboru Vatanabe'nin dört ayağı canlandı gözümde. Tabanlarında lastik gibi yumuşak yastıkçıklar olan dört sessiz kahverengi bacak. Bir yerlerde sessizce yere basıyordu o ayaklar.

Bir yerlerde?

O yerin neresi olduğunu bilmiyordum.

Başının içinde bir yerde ölümcül bir kör nokta olduğunu düşünmüyor musun, diye sessizce sordu kız.

Gözlerimi açtığımda tek başınaydım. Yanımda benimkine dayanmış şezlonga baktım, kız yoktu. Havlu, sigara ve dergi olduğu yerde duruyordu ama kola bardağı ve radyo kasetçalar gitmişti.

Güneş batıya yönelmiş, çam ağaçlarının dallarının gölgesi ayak bileğime kadar gelmişti. Saatim 3.40'ı gösteriyordu. Boş teneke kutuyu sallar gibi birkaç kez başımı oynattım, şezlongdan kalkıp etrafa baktım. Etraftaki manzara başta gördüğümle aynıydı. Geniş çimen, kurumuş gölet, çit, taştan kuş heykeli, altın başak otları, televizyon anteni. Kedi ortalıkta görünmüyordu. Kız da yoktu.

Çimenler üzerindeki gölgeli bölgeye oturdum, avuç içimle yeşil çimleri okşarken kedinin geçeceği yola çevirdim bakışlarımı,

kızın geri gelmesini bekledim. On dakika geçti ama ne kedi ne kız göründü. Etrafta tek bir hareket belirtisi bile yoktu. Ne yapsam iyi olurdu, bir türlü karar veremedim. Uyukladığım sırada çok yaşlanmıştım sanki.

Bir kez daha yerimden kalktım, çatı kirişine doğru baktım. Ancak orada da kimse yoktu. Cumbalı pencere batıdan gelen güneş ışığını alıyor, göz alıcı şekilde parlıyordu. Yapacak bir şey yoktu; çimenli bahçeyi geçtim, eve döndüm. Sonuçta kediyi bulamamıştım. Ama elimden geleni de yapmıştım.

Eve dönünce kurumuş çamaşırları topladım, basit bir yemek hazırladım. Sonrasında oturma odasının zeminine oturup sırtımı duvara dayayarak gazetenin akşam baskısını okudum. 17.30'da telefon on iki kez çaldı. Ahizeye elimi sürmedim. Telefon sustuktan sonra da yankısı odanın loş akşam karanlığına yayıldı. Masa saati sert kırılgan pençeleriyle uzayın görünmez levhasına vurup duruyordu. Dünya da kurmalı bir oyuncak sanki, diye düşündüm. Zemberekkuşu günde bir kez geliyor, dünyanın zembereğini kuruyordu. Bense bir başına bu dünyada yaşlanıyor, soluk softbol topu gibi ölümü büyütüyordum içimde. Benim Satürn ve Uranüs arasında mışıl mışıl uyuduğum sırada zemberekkuşları hiç tembellik etmeden çalışmalarına devam ediyorlardı.

Zemberekkuşu için bir şiir yazsam nasıl olur diye düşündüm. Ancak ne kadar düşünürsem düşüneyim ilk dize bir türlü gelmedi aklıma. Dahası liseli kız öğrencilerin zemberekkuşuyla ilgili şiir okumaktan keyif alacağını hiç sanmıyordum. Çünkü zemberekkuşu diye bir şeyin varlığından bile bihaberlerdi.

Karım eve döndüğünde akşam saat 7.30'du.

"Özür dilerim. Mesaiye kaldım" dedi. "Bir kişinin ders ücret formunu bir türlü bulamadım da. Yarı zamanlı çalışan genç de sorumsuzca davrandığından iş bana kaldı."

"Sorun değil" dedim. Sonra mutfağa geçtim ve tereyağında kızarmış balık, salata ve miso çorbası hazırladım. O sırada karım da mutfakta gazetenin akşam baskısını okuyordu.

"Şey, sen beş buçuk gibi evde değil miydin?" diye sordu. "Gecikebilirim diye aramıştım."

"Tereyağı bitmiş, onu almaya gitmiştim" diye yalan söyledim.

"Bankadaki işi hallettin mi?"

"Elbette" diye yanıtladım.

"Kedi?"

"Bulamadım."

"Öyle mi?" dedi karım.

Yemekten sonra duş aldım, banyodan çıktığımda karımı oturma odasında karanlıkta tek başına öylece otururken buldum. Üzerime gri tişörtümü geçirip yanına gittim. Bu haliyle terk edilmiş bir eşya gibi görünüyordu. Onun için çok üzüldüm. Yanlış bir yere öylece bırakılmış gibiydi. Başka bir yere bırakılmış olsa çok daha mutlu olabilirdi belki.

Banyo havlusuyla saçlarımı kurulayıp onun karşısındaki kanepeye oturdum.

"Ne oldu?" diye sordum.

"Kedi ölmüş olmalı" dedi.

"Yok daha neler" dedim. "Bir yerlerde geziniyordur. Karnı acıkınca dönüp gelir nasılsa. Daha önce de olmamış mıydı? Koenci'de oturduğumuz zamanda."

"Bu kez farklı. Hissediyorum! Kedi öldü ve otların arasında bir yerde çürüyor. Boş evin bahçesindeki otların arasına baktın mı?"

"Off, bırak artık. Tamam, ev boş ama hâlâ bir başkasının mülkü. Öyle elini kolunu sallayarak girmek olmaz."

"Onu sen öldürdün!" dedi karım.

Derin bir iç tektim ve banyo havlusuyla başımı yeniden kuruladım.

"Onu ölüme terk ettin" diye tekrar etti karım karanlığın içinden.

"Bu nasıl olabilir ki?" dedim. "Kedi kendisi gitti ve ortadan kayboldu. Benim yüzümden değil ki. Bu kadarını sen de biliyorsun değil mi?"

"O kediyi hiç sevmemiştin zaten."

"Tamam, olabilir" diye onayladım. "En azından senin onu sevdiğin kadar sevmiyordum. Ama o kediye hiç eziyet etmedim. Her gün yemeğini verdim. Onu besleyen bendim! Ondan pek hoşlanmamam o kediyi öldürdüğüm anlamına gelmez. Öyle olsa dünyadaki insanların çoğunun ölümünden ben sorumluyum demektir."

"İşte sen böyle birisin" dedi karım. "Hep böylesin! Elini bile kıpırdatmadan birçok şeyi öldürürsün!"

Cevap vermeye yeltendim ama karımın ağlayacağını bildiğim için vazgeçtim. Sonra banyo havlusunu banyodaki kirli sepetine attım, mutfağa gidip buzdolabından bira çıkarıp içtim. Ne saçma gündü bu. Saçma sapan bir yılın saçma sapan bir ayının saçma sapan bir günü!

Noboru Vatanabe, neredesin sen, dedim içimden. Zemberekkuşu senin zembereğini kurmadı mı?

Şiirin ilk dizeleri gibi olmuştu bu.

Noboru Vatanabe
Sen neredesin?
Zemberekkuşu kurmadı mı
zembereğini senin?

Biramın yarısını içmiştim ki telefon çaldı.

"Sen bakar mısın?" dedim salondaki karanlığın içine doğru.

"Hayır! Sen bak!" dedi karım.

"Bakmak istemiyorum" dedim.

Telefona cevap vermedik, çalmaya devam etti. Telefonun sesi karanlığın içinde süzülen tozları karıştırmaya devam etti. Ne karım ne de ben tek kelime ettik. Ben biramı içtim, karım ses çıkarmadan ağlamaya devam etti. Telefonun çalma sesini yirmiye kadar saydım ama sonra vazgeçip bıraktım, o ise çalmaya devam etti. Sonsuza kadar sayamazdım.

2

İkinci Fırın Saldırısı

Karıma fırın saldırısından söz etmiş olmam doğru bir seçim miydi, hâlâ emin değilim. Muhtemelen bu, doğru ya da yanlış olarak değerlendirilebilecek bir olay değildi. Diğer bir deyişle, dünyada doğru sonuçlar doğuracak yanlış seçimler olduğu gibi, yanlış sonuçlara neden olacak doğru seçimler de vardır. Bunun gibi mantıksızlıklardan –böyle dersem sorun olmaz sanırım– kaçınmak için, bizler aslında hiçbir şeyi seçmiş olmayız görüşünü benimsemek önemlidir ve ben çoğu zaman bu görüşe göre yaşıyordum. Bir şeyin olacağı varsa olurdu, olacağı yoksa da olmazdı.

Olaylara bu bakış açısından bakıldığında, olacağı vardı olmuştu ve ben fırın saldırısını karıma söyleyivermiştim. Söylediğim şeyi, söylemiştim artık. Artık olmuş bitmişti bir kere. Ve bu olay insanların gözüne tuhaf görünürse, bunun nedeni olayın genel içeriğinde aranmalıydı. Ancak nasıl düşünürsem düşüneyim, hiçbir şey değişmezdi. Bu sadece bir bakış açısından ibaretti çünkü.

Karıma fırın saldırısı konusunu açmam, kendiliğinden gelişti. Söylemeye önceden karar vermiş değildim, o anda aklıma gel-

miş de "Bu arada..." diye başlayıp anlatmış da değildim. Karımın karşısında "fırın saldırısı" sözleri ağzımdan çıkana dek, bir zamanlar bir fırına saldırdığımı bile tamamıyla unutmuştum.

O sırada bana fırın saldırısını hatırlatan şey, bir türlü bastıramadığım açlık hissiydi. Saat gece yarısı ikiye geliyordu. Karımla birlikte akşam altıda hafif bir yemek yemiş, dokuz buçukta yatağa yatıp gözlerimizi kapatmıştık ama her nasılsa saat ikiye doğru ikimiz birden aynı anda uyanmıştık. Uyandıktan kısa bir süre sonra da *Oz Büyücüsü*'nde bir anda ortaya çıkan hortum kadar şiddetli bir açlık bastırmıştı. Bu açlık hissi, akıl almayacak derecede kuvvetliydi.

Buzdolabında yiyecek namına tek bir şey yoktu. Olanlar, Fransız sosu, altı kutu bira, iki buruşuk soğan, tereyağı ve buzdolabı koku gidericisiydi. Daha evliliğimizin ikinci haftasındaydık ve yemekle ilgili ortak bilinç denen şey bizde henüz net bir şekilde oluşmamıştı. Daha birlikte kurmamız gereken dağlar kadar şey vardı çünkü.

O günlerde ben bir hukuk bürosunda çalışıyordum, karım ise bir tasarım okulunun ofisinde sekreterlik yapıyordu. Ben yirmi sekiz ya da yirmi dokuz yaşındaydım, (evlendiğimiz yılı bir türlü hatırlayamıyorum), karım ise benden iki yıl sekiz ay küçüktü. Günlerimiz bir harala gürele içinde geçiyordu, sanki bir mağaraya tıkılmıştık; fazladan yiyecek bir şeyler bulundurmak aklımıza bile gelmemişti.

Yataktan çıkıp mutfağa gittik, ne yapacağımızı bilemez bir halde masada karşılıklı oturduk. İkimiz de yeniden uykuya dalamayacak kadar açtık –yatakta uzanmak bile acı veriyordu–, öte yandan uyanık kalıp bir şeyler yapmak için de fazlasıyla açtık. Bu denli şiddetli bir açlık nereden, nasıl gelmişti, bilemiyorduk.

Bir karım bir ben buzdolabının kapısını açıp kapatıyorduk bir ümitle, ne var ki her açışımızda karşılaştığımız şey aynıydı: Bira, soğan, tereyağı ve koku giderici. Soğanı tereyağında sote yapabi-

lirdik, ancak iki buruşuk soğanın karnımızı doyuracak hali yoktu. Soğan, bir şeyle birlikte yenirdi, tek başına açlığı bastıracak türden bir yiyecek değildi.

"Fransız sosu ile koku gidericiyi sotelesen?" diye şaka yollu öneride bulundum karıma; tahmin ettiğim sessizlikle karşılaştım.

"Arabayla dışarı çıkıp tüm gece açık olan bir restoran bulalım" dedim. "Çevre yolunda muhakkak bir tane vardır."

Karım önerime hemen karşı çıktı. Dışarı çıkıp yemek yemekten hoşlanmadığını söyledi.

"Gece on ikiyi geçtikten sonra yemek yemek için dışarı çıkmak yanlış bir şey" dedi. O bu tür durumlarda son derece eski kafalıdır.

Bir kez nefes aldım ve "Şey, öyle ya" dedim.

Evliliğin ilk zamanlarında bu sıradan bir şey olabilirdi ama eşimin bu tezi kulaklarıma bir çeşit vahiy gibi gelmişti. O böyle söyleyince, o andaki açlığımın, çevre yolunda tüm gece açık restoranlarda giderilebilecek türden bir şey olmadığını, özel bir açlık olduğunu hissetmiştim.

Özel bir açlık ne olabilirdi? Burada görsel bir dille anlatayım.

1. Suyun üzerinde sessizce yüzen küçük bir kayığa biniyorum.

2. Aşağıya bakıyorum, suyun içinde, denizin dibinden yükselen bir yanardağın tepesi görünüyor.

3. Deniz yüzeyi ile yanardağın tepesi arasında fazla mesafe yokmuş gibi görünüyor ama ne kadar yakın olduğu da anlaşılmıyor.

4. Çünkü su çok saydam, bu yüzden de mesafe kestirilemiyor.

Karımın gece boyu açık bir restorana gitmek istemediğini söylemesi ve benim, "Şey, öyle ya" diyerek onaylamamın ardından geçen iki üç saniyede zihnimde beliren görüntü yaklaşık olarak böyle bir şeydi. Sigmund Freud değildim ki bu görüntünün ne anlama geldiğini net bir şekilde çözümleyeyim; yine de bunun

vahiy gibi bir görüntü olduğunu hissetmiştim. Bu yüzden –açlığım tuhaf olduğu kadar şiddetli olmasına rağmen– karımın o saatte yemek için dışarı çıkmanın yanlış olacağı tezini yarı otomatik bir şekilde kabul etmiştim.

Çare yoktu, kutu biraları açıp içmeye başladık. Soğan yemektense bira içmek çok daha iyiydi. Karım birayı pek sevmediğinden, altı kutu biradan dördünü ben aldım, kalan ikisini ise karıma verdim. Ben bira içerken, karım sincap gibi mutfak dolaplarını karıştırıp, bir poşetin dibinde kalmış dört tane tereyağlı kurabiye buldu. Kurabiyeler *cheesecake* yapımından artakalmış, bayatlayıp yumuşacık olmuşlardı ama her kırıntısının tadını çıkara çıkara ikişer tane yedik.

Ne var ki ne tereyağlı kurabiye ne de bira fayda etti; gökyüzünden bakılınca görülen engin Sina Yarımadası gibi, karnımızdaki sonu olmayan açlıkta tek bir iz bile bırakmadılar. Pencerenin dışındaki çirkin bir manzara parçası gibi hızlıca geçip gidiverdiler.

Alüminyum bira kutusunun üzerindeki yazıları okuyarak, defalarca saate ve buzdolabı kapısına göz atarak, önceki günün gazetelerinin sayfalarını karıştırarak, masanın üzerine dağılmış kurabiye kırıntılarını bir kartpostalın ucuyla kazıyıp toplayarak zaman geçirmeye çalıştım. Ama zaman, bir balığın karnındaki yutulmuş gemi çapası kadar ağırdı.

"Hayatımda ilk defa karnım bu kadar çok acıktı" dedi karım. "Bunun evlenmiş olmamızla bir ilgisi var mı acaba?"

"Bilmem" dedim, "olabilir de olmayabilir de."

Karım, mutfakta başka yiyecek kırıntıları ararken, ben kayıktan sarkıp denizin dibindeki yanardağın tepesine bakıyordum. Kayığı çevreleyen deniz suyunun saydamlığı beni fazlasıyla rahatsız ediyordu. Karın boşluğumun dibi, genişleyen bir oyuk hissi veriyordu. Ne girişi ne de çıkışı vardı bu basit oyuğun. Bu tuhaf eksiklik duygusu –var olmamanın varoluşsal gerçeği– yüksek bir kulenin en tepesine çıkıldığında hissedilen, bedeni felç eden

korku gibiydi. Açlık ve yükseklik korkusunun benzerliği yeni bir keşifti benim için.

İşte o anda, eskiden de buna benzer bir deneyim yaşadığımı düşündüm. Ben o zaman da şimdikiyle aynı açlığı hissetmiştim. Tabii ya, o zaman...

"Fırına saldırdığımız zamandı" diyen kendi sesimi duydum.

"Fırına saldırdığınız mı? Neden bahsediyorsun sen?" diye sordu karım merakla. Böylece fırın saldırısı hakkında konuşmaya başladık.

"Çok eskiden bir fırın soygunu yapmıştık" diye açıkladım karıma. "Pek büyük bir fırın olmadığı gibi ünlü bir yer de değildi. Ekmekleri ne lezizdi ne de tatsız. Her şehirde bulunabilecek türden, sıradan bir fırındı. Kapalı çarşıdaki dükkânların arasındaydı, yaşlı bir adam ekmek pişirip satıyordu. Sabah pişirilen ekmeklerin hepsi satılınca dükkânın kapatıldığı türde küçük bir fırındı."

"Neden böylesine sıradan bir yer seçtiniz?" diye sordu karım.

"Daha büyük bir yere saldırmamız gerekmiyordu çünkü. Açlığımızı yatıştıracak miktarda ekmek istiyorduk yalnızca, para çalmak değildi derdimiz. Amacımız saldırmaktı, hırsızlık değil."

"Biz?" dedi karım. "Biz dediğin kim?"

"Benimle birlikte bir arkadaşım vardı" diye açıkladım. "Üzerinden on yıl geçmiş bile. İkimiz de o kadar fakirdik ki diş macunu alacak paramız bile yoktu. Hiçbir zaman yeterli yiyeceğimiz olmadığını söylememe gerek yok. Bu yüzden yiyecek bir şeyler bulmak için bir sürü kötü şey yapıyorduk. Fırın saldırısı da bunlardan biriydi."

"Anlamıyorum" dedi karım, yüzüme dik dik bakarak. Sanki gözleriyle sabah göğündeki kayıp yıldızları arar gibiydi. "Neden böyle bir şey yaptın? Neden çalışmadın? Biraz yarı zamanlı işler yapsan bile ekmek alacak kadar kazanırdın ama değil mi? Nasıl düşünürsen düşün, fırına saldırmaktan daha kolay olurdu."

"Çalışma isteğimiz yoktu" dedim. "Bu konuda çok nettik."

"İyi de şimdi çalışıyorsun, öyle değil mi?" dedi karım.

Başımla onayladıktan sonra biramdan bir yudum içtim. Sonra gözlerimi ovuşturdum. İçtiğim biralar uykumu getirmişti. Sanki koyu çamur gibi bir şey bilincime sızmış, açlığımla çarpışıyordu.

"Mevsimler değişir, hava değişir, insanların düşünceleri de değişir" dedim. "Artık uyuyalım mı? İkimiz de sabah erken kalkacağız."

"Benim uykum yok, hem fırın saldırısı hikâyesini de dinlemek istiyorum."

"Sıkıcı bir hikâye" dedim. "En azından senin umduğun kadar ilginç bir şey değil. Mükemmel bir kurmaca hiç değil."

"Peki saldırı başarılı olmuş muydu?"

Uyumaktan vazgeçip bir kutu bira daha açtım. Karım bir şey sorunca, cevabını almadan duramayan karakterde biriydi.

"Başarılı oldu da denebilir, başarısız oldu da" dedim. "Özetle, biz istediğimiz kadar ekmek elde etmiştik ama bu, soygun yoluyla gerçekleşmemişti. Diğer bir deyişle, biz ekmekleri zorla alamadan fırın sahibi onları bize verdi."

"Bedava mı?"

"Bedava değil. İşte burası anlaması zor kısmı" dedim başımı sallayarak. "Fırın sahibi, klasik müzik manyağıydı ve tam o sırada dükkânda Wagner'in uvertürü çalıyordu. Bize bir anlaşma önerdi; eğer o albümü sonuna dek dinlersek, fırındaki ekmeklerden istediğimiz kadar yiyebilecektik. Arkadaşımla, ne yapsak acaba diye konuştuk. Müzik dinlemenin o kadar da fena olmayacağına karar verdik. Bu, en basit tabirle, çalışmak değildi sonuçta; zaten kimseye de bir zararı olmayacaktı. Bıçaklarımızı çantamıza koyduk, sandalyeye oturup *Tannhäuser* ve *Uçan Hollandalı* uvertürlerini dinledik."

"Sonrasında da ekmek aldınız?"

"Öyle. Dükkândakilerin çoğunu çantamıza doldurduk ve eve döndük, dört, beş günde ancak bitirebildik" deyip biramdan bir yudum daha aldım. Uykulu halim, deniz altında oluşan bir depremin yarattığı sessiz dalgalar gibi, kayığımı uzun uzun, yavaş yavaş salladı.

"Sonuçta amacımıza ulaşmıştık. Ekmek elde etmiştik" diye devam ettim. "Bu, nasıl düşünülürse düşünülsün suç teşkil eden bir şey değildi. Deyim yerindeyse, bir değiş tokuştu. Biz, Wagner dinlemenin karşılığında ekmek elde etmiştik çünkü. Hukuki açıdan, ticari bir alışverişe benziyordu."

"Ama Wagner dinlemek bir iş değildir ki."

"Evet, değildir" dedim. "Eğer o zaman fırın sahibi bizden bulaşıkları yıkamamızı ya da camları silmemizi istemiş olsaydı, reddedecek, ekmek çalacaktık. Ne var ki, fırın sahibi bunları istemedi, yalnızca Wagner'in albümünü baştan sona dinlememizi istedi bizden. Arkadaşımla kafamız karışmıştı. Wagner dinlememiz gerekeceği, doğal olarak, aklımızın ucundan bile geçmemişti çünkü. Bu, fırıncının lanetiydi. Şimdi düşünüyorum da fırıncının teklifine kulak asmayıp, başta planladığımız gibi onu bıçakla tehdit ederek ekmekleri kolayca çalabilirdik aslında. O zaman bu sorunları yaşamayacaktık."

"Bir sorun mu çıktı?"

Bir kez daha gözlerimi ovuşturdum.

"Öyle" diye yanıtladım. "Ama bu açık, gözle görünen somut bir sorun değildi. Sadece, o olaydan sonra her şey değişmeye başladı. Ve bir kez değişince de eski haline dönmedi. Ben okumak için üniversiteye geri döndüm ve sorunsuz bir şekilde mezun oldum, hukuk bürosunda çalışmaya, baro giriş sınavına hazırlanmaya başladım. Sonra seninle tanışıp evlendim. Bir daha da hiç fırın saldırısında bulunmadım."

"Hepsi bu mu?"

"Evet, hepsi bu" deyip biranın kalanını içtim. Böylece altı

kutu birayı da bitirmiş olduk. Kül tablasının yanında altı adet açma halkası, denizkızından dökülmüş pullar gibi duruyordu.

Elbette hiçbir şey olmamış değildi. Açık, gözle görülür somut şeyler olmuştu aslında. Ancak bunlardan karıma söz etmek istemiyordum.

"O arkadaşın şimdi ne yapıyor?" diye sordu karım.

"Bilmiyorum" diye yanıtladım. "O olaydan sonra aramızda önemsiz bir şeyler yaşandı ve artık görüşmez olduk. Sonrasında da onu bir daha görmedim ve şu anda ne yaptığını da bilmiyorum."

Karım bir süre sustu. Muhtemelen sesimde bir muğlaklık tınısı hissetmişti. Ancak üstelemedi.

"Ama ikinizin kopmanızın nedeni fırın saldırısıyla doğrudan ilişkiliydi değil mi?"

"Sanırım. Anladığım kadarıyla o olay, bizi göründüğünden daha çok etkilemişti. Sonraki günlerde sürekli ekmek ve Wagner arasındaki ilişki üzerine konuşup durduk. Doğru bir seçim yaptık mı diye tartıştık. Ama bir sonuca varamadık. Akılcı düşününce seçimimiz doğru geliyordu. Hiç kimseye zarar gelmemişti ve her birimiz kendimizce istediğimizi almıştık çünkü. Fırın sahibi –neden böyle bir şey yaptığını bugün bile anlamış değilim ama neyse– Wagner'in propagandasını yapabilmiş, biz de karnımızı doyuracak kadar ekmek yiyebilmiştik. Buna rağmen bir hata yapmışız gibi bir his vardı içimizde. Ve tam olarak ne olduğunu anlamadığımız bu hata yaşamımıza karanlık bir gölge düşürmüştü. Biraz önce lanet sözcüğünü bu yüzden kullandım. Bu şüphesiz bir lanete benziyordu."

"Bu lanet ortadan kalktı mı peki? İkinizin üzerinden de?"

Kül tablasının içindeki altı açma halkasını alıp alüminyum bilezik gibi bir şey yaptım.

"Bunu bilmiyorum. Dünyada pek çok lanet türü var, meydana gelen kötü bir şeyin hangi lanetin sonucu olduğunu ayırt etmek zor bir şey."

"Hayır, öyle değil" dedi eşim, dosdoğru gözlerime bakarak. "İyice düşünürsen bunu anlayabilirsin. Ve sen kendi elinle bu laneti ortadan kaldırmadıkça, bu lanet bir diş ağrısı gibi ölene dek sana acı çektirmeye devam edecek. Sadece sana değil, bana da."

"Sana da mı?"

"Ee, artık en yakın arkadaşın olduğuma göre" dedi karım. "Hissettiğimiz bu açlık hissi de öyle bir şey. Evlenene dek ben bir kez bile böylesine büyük bir açlık hissetmemiştim. Bunun anormal olduğunu düşünmüyor musun sen de? Mutlaka sana yapılan lanet bana da bulaşıyor."

Başımla onayladım. Bilezik yaptığım açma halkalarını birbirinden ayırıp kül tablasına geri koydum. Karım söylediklerinde haklı mıydı bilmiyordum. Ama öyle diyorsa öyledir diye düşündüm.

Bir süreliğine kaybolmuş olan açlık hissimiz geri gelmişti. Öncesine göre daha da şiddetlenmişti ve bu yüzden de başım feci ağrıyordu. Midemin derinliklerindeki çekilmeyle oluşan sarsıntı, sanki debriyaj kablosuyla başımın merkezine iletiliyordu. Bedenimin içinde karmaşık işlemler meydana geliyor gibiydi.

Yeniden denizin dibindeki yanardağa baktım. Su, az öncekine göre daha da saydamlaşmış, çok dikkatli bakmadıkça yanardağın üzerinde su olduğu fark edilmeyecek hale gelmişti. Kayık, sanki hiçbir yere bağlı değilmiş, havada süzülüyormuş gibi bir his veriyordu. Ve dipteki küçük taşların her biri tek tek net bir şekilde seçilebiliyordu, elini uzatsan alabilecekmişsin gibi.

"Seninle birlikte yaşamaya başlayalı henüz iki hafta olmasına rağmen, şüphesiz ben de bir tür lanetin varlığını hissediyordum" dedi karım. Sonra bakışlarını yüzümden ayırmadan masanın üzerinde ellerini birleştirdi. "Elbette bunun bir lanet olduğunu, senin anlattıklarını dinleyene dek anlamamıştım ama şimdi bunu kesinkes biliyorum. Sen lanetlenmişsin!"

"Sen bir lanetin ne olduğunu bilir misin?" diye sordum.

"Yıllarca yıkanmamış tozlu bir perdenin tavandan yere sarkması gibi bir şey."

"Belki de bu bir lanetten değil, sadece benden kaynaklanıyordur" dedim gülerek.

O gülmedi.

"Öyle değil. Öyle olmadığını çok iyi biliyorum."

"Eğer senin dediğin gibi bu bir lanetse" dedim, "kurtulmak için ne yapmalıyım?"

"Bir kez daha fırın saldırısı yapmalısın. Ve hemen şimdi" diye önerdi karım. "Bu laneti çözmenin başka bir yolu yok."

"Hemen şimdi mi?" diye sordum.

"Evet, hemen şimdi. Bu açlık sürerken. Tamamına erdiremediğin şeyi şimdi sonlandırmalısın."

"Gecenin bir yarısı, bu saatte açık fırın bulunur mu ki?"

"Arayalım" dedi karım. "Tokyo büyük bir şehir, mutlaka gece boyu açık bir fırın vardır."

İkinci el Toyota Corolla'mıza binip gece yarısı iki buçukta fırın bulmak üzere Tokyo'nun caddelerinde dolaşmaya başladık. Ben direksiyondaydım, karım da yan koltuğa oturmuştu; caddenin iki tarafına etçil kuşlar gibi keskin bakışlar atıyorduk. Remington marka otomatik av tüfeği, uzun ve kaskatı bir ölü balık gibi uzanmıştı arka koltuğa, karımın rüzgârlığının cebinden yedek kovanların çıkardığı kuru sesler geliyordu. Ayrıca torpido gözünde iki siyah kar maskesi vardı. Neden karımın av tüfeği ve kar maskeleri vardı, hiçbir fikrim yoktu. İkimiz de bir kez bile kaymaya gitmemiştik. Ancak karım bir açıklama yapmadı ve ben de ona bir şey sormadım. Evlilik yaşantısı tuhaf bir şey, diye düşündüm.

Ne var ki, kusursuz denecek kadar hazırlıklı olmamıza karşın tek bir açık fırın bile bulamadık. Gece yarısı boş caddelerde arabayla Yoyogi'den Şincuku'ya gittik, sonra Yotsuya, Akasaka, Ao-

yama, Hiroo, Roppongi, Daikanyama ve Şibuya'dan geçtik. Gecenin bu saatinde Tokyo'da türlü türlü insan, çeşit çeşit dükkân görünüyordu ama tek bir fırın yoktu. Gece yarısı ekmek pişirmiyorlardı.

İki kez polis devriye arabasıyla karşılaştık. Bir tanesi caddenin bir kenarına gizlenmiş duruyordu, bir diğeri ise görece yavaş bir hızla arkamızdan yaklaşıp bizi geçti. Her defasında koltukaltlarımdan terler boşandı ama karım onlara hiç aldırmadan gözleriyle fırın aramaya devam etti. Bedeninin her hareketinde, ceketinin cebindeki kovanlardan, eski zamanların karabuğday kabuğu doldurulmuş yastıklarının çıkardığı gibi hışırtılar duyuluyordu.

"Aramayı bırakalım artık" dedim. "Gecenin bu saatinde açık fırın falan yok. Böyle şeyleri önceden planlamak gerekir, yoksa..."

"Arabayı durdur!" dedi karım aniden. Telaşla frene bastım.

"İşte burada bir tane var" dedi karım, sakin bir ses tonuyla.

Ellerim direksiyonda olduğu halde etrafa bakındım ama fırına benzer bir dükkân göremedim. Cadde boyunca bütün dükkânların kepenkleri kapalıydı, karanlık ve sessizdi ortalık. Bir berber dükkânının tabelası sanki yamulmuş bir takma göz gibi karanlıkta soğuk bir parıltı yayıyordu. İki yüz metre kadar ileride McDonald's'ın ışıklı tabelası görünüyordu yalnızca.

"Fırın namına bir şey yok burada" dedim.

Ama karım tek kelime etmeden torpido gözünü açtı ve yapışkan bant rulosunu çıkardı, eline alıp arabadan indi. Ben de kendi tarafımdan indim. Karım arabanın önüne eğilip yapışkan bandı gelişigüzel şekilde kesip plakaya yapıştırdı, plakadaki numaralar artık okunamayacaktı. Sonra arabanın arkasına geçip oradaki plakayı da aynı şekilde okunmaz hale getirdi. Bunları gayet alışkın el hareketleriyle yapmıştı. Bense dalgın bir şekilde ayakta durmuş, onun bunları yapışını izliyordum.

"Şu McDonald's'a saldıracağız" dedi karım. Sanki akşam yemeğine meze seçer gibi sakin bir ses tonuyla.

"McDonald's fırın değil ki" dedim.

"Fırın türü bir şey o da" diyen karım arabanın içine girdi. "Bazen uzlaşmak gerekir. Her neyse, arabayı McDonald's'ın önüne çek, haydi."

İtirazdan vazgeçip arabayı iki yüz metre ilerideki McDonald's'ın park yerine soktum. Otoparktaki tek araba pırıl pırıl bir Bluebird'dü. Karım, battaniyeye sarılı av tüfeğini uzattı.

"Hiç ateş etmedim, etmeye de niyetim yok" diye karşı çıktım karıma.

"Ateş etmene gerek yok. Elinde tutman yeterli. Hiç kimse karşı koymayacak nasıl olsa" dedi karım. "Tamam mı? Benim dediğim gibi yap. Önce birlikte içeri gireceğiz. Sonra, görevli, 'McDonald's'a hoş geldiniz' diyecek, bu işaretimiz olsun, bunu duyar duymaz kar maskelerimizi takalım. Anladın mı?"

"Anladım anlamasına da..."

"Sonra sen görevliye silahı doğrultacaksın, tüm çalışanlarla müşterileri tek bir yerde toplayacaksın. Bunu hızlıca yapmalısın. Gerisini bana bırak, ben hallederim."

"Ama..."

"Kaç hamburger gerekir bize?" diye sordu karım. "Otuz tane yeter mi?"

"Sanırım" dedim. Sonra iç çekip silahı elime aldım, battaniyeyi biraz araladım. Silah, kum torbası kadar ağır, gece karanlığı kadar siyahtı.

"Gerçekten bunu yapmak zorunda mıyız?" dedim. Bu soruyu kısmen karıma, kısmen kendime sormuştum.

Yüzünde McDonald's gülümsemesi, başında McDonald's şapkasıyla, "McDonald's'a hoş geldiniz" dedi kasiyer kız. Gece yarısı McDonald's'ta kızlar çalışmaz, diye düşünmüştüm; onu

görünce bir an aklım karıştı, sonra hemen kafamı toplayıp kar maskesini başıma geçirdim.

Aniden bizi kar maskeleriyle gören kasiyer kız şaşkınlıktan ağzı açık, bakakaldı.

Böyle bir durumla karşılaştığında ne yapacağı, "McDonald's Müşteri İlişkileri Elkitabı"nın hiçbir yerinde yazmıyordu muhtemelen. Kız, "McDonald's'a hoş geldiniz" dedikten sonra lafının devamını getiremedi, dudakları dondu kaldı. Yine de müşteri karşısında takındığı gülümsemesi, şafaktaki bir hilal gibi dudaklarının kenarında asılı kaldı.

Yapabildiğim kadar hızlı bir şekilde silahı battaniyenin içinden çıkarıp masalara doğrulttum. Sadece iki müşteri vardı, öğrenci gibi görünen genç bir çiftti bunlar, plastik masaya kafalarını koymuş, derin bir uykuya gömülmüşlerdi. İkisinin kafaları ile iki çilekli *milk shake* kabı, bir *avant-garde* heykel gibi dizilmişti. Her ikisi de ölü gibi uyuduklarından, onları oldukları halde bırakmanın işimize engel olmayacağını düşündüm. Böylece, tüfeği kasaya çevirdim. McDonald's çalışanları toplam üç kişiydi. Kasadaki kız, yirmili yaşlarının ikinci yarısında olduğunu düşündüren, solgun yüzlü, surat şekli yumurtayı andıran müdür ve mutfakta, yüzünde ifade namına bir şey barındırmayan, ince bir gölge gibi duran, belli ki yarı zamanlı çalışan genç bir öğrenci. Üçü kasanın önüne toplandı, bir İnka su kuyusuna bakan turistler gibi elimdeki tüfeğe bakakaldılar. Hiçbiri bağırmadı, hiçbiri tehditkâr bir harekete kalkışmadı. Tüfek o kadar ağırdı ki, elimi tetikten çekmeden namluyu yazarkasanın üstüne dayadım.

"Parayı alın" dedi müdür, boğuk bir sesle. "Saat on birde parayı kasadan topladılar, pek fazla yok burada ama olanın tümünü alın. Sigortamız var ne de olsa."

"Ön kepenkleri indirip tabelanın ışığını kapatın" dedi karım.

"Bir dakika" dedi müdür. "Bunu yapamayız. İzin almadan dükkânı kapatırsam, bundan ben sorumlu tutulurum."

Karım, kelimeleri tane tane telaffuz ederek aynı emri bir kez daha verdi.

"Dediğini yapsan iyi olur" diye uyardım müdürü. Kafası fazlasıyla karışmış görünüyordu çünkü. Bir yazarkasanın üzerindeki tüfeğe baktı, bir de karımın yüzüne; nihayetinde pes etti ve tabela ışığını kapattı, paneldeki düğmeye basıp ön taraftaki kepenkleri indirdi. O sırada hırsız alarmı düğmesine basar mı diye onu dikkatlice takip ettim, anlaşılan McDonald's zincirinde hırsız alarm sistemi bulunmuyordu. Bir hamburgercinin saldırıya uğrayabileceği kimsenin aklına gelmemişti demek.

Ön taraftaki kepenk, sanki bir beyzbol sopasıyla boş bir kovaya vuruluyormuş gibi büyük bir gürültüyle kapanmasına karşın masadaki genç çift uyumaya devam etti. Ben, yıllardır bu kadar derin uyumamıştım.

"Big Mac, otuz adet. Paket olacak" dedi karım.

"Size kasadaki parayı versem, başka bir yerde sipariş verip yeseniz?" dedi müdür. "Aksi halde hesaplar fena karışacak."

"Dediğini yapsan iyi olur" dedim müdüre, bir kez daha.

Üçü birden mutfağa girip otuz adet Big Mac hazırlamaya giriştiler. Yarı zamanlı çalışan öğrenci görünümlü genç hamburger köftelerini pişiriyor, müdür onları ekmek arasına koyuyor, kız da beyaz kâğıtla paketliyordu. O sırada hiçbiri tek kelime etmedi. Ben, büyük buzdolabına yaslanmış, tüfeği ızgaraya doğru tutuyordum. Izgaranın üzerinde su damlaları gibi dizilmiş köfteler cızırdıyordu. Kızaran etin güzel kokusu sanki mikroskobik böcekler gibi bedenimdeki gözeneklerden içeri giriyor, kanıma karışıyor ve en uç noktalarıma kadar ulaşıyor, sonra bedenimin merkezinde açlığın oluşturduğu boşlukla birleşerek onun pembe çeperlerine yapışıyordu.

Beyaz kâğıda sarılı hamburgerler yanda artmaya devam eder-

ken hamburgerlerden birer ikişer alıp hemen mideme indirmek istiyordum ama böyle yapmak amacımıza uygun bir hareket olur muydu hiç emin değildim, bu yüzden de otuz hamburger de pişirilip hazır edilene dek öylece durup bekledim. Kar maskesinin altında terlemeye başlamıştım.

Üçü, hamburger hazırlarken göz ucuyla tüfeğe bakıyorlardı. Sol elimin serçeparmağıyla kulaklarımı kaşıdım. Ne zaman gerilsem kulaklarım kaşınır. Kar maskesinin üzerinden kulaklarımı kaşırken, elimdeki tüfeğin aşağı yukarı sallanması onları tedirgin etmişti. Emniyet kilidi kapalı olduğundan ateş alması söz konusu değildi ama bunu bilmiyorlardı ve onlara söylemek gibi bir niyetim de yoktu.

Üçü, hamburgerleri hazırlıyor, ben silahı ızgaraya doğru tutuyordum, bu arada karım da bir yandan müşteri masalarını gözlüyor, bir yandan da hamburgerleri sayıyordu. Paketlenmiş hamburgerleri kâğıt torbalara itinayla yerleştirdi. Bir torbaya on beş Big Mac sığmıştı.

"Neden bunu yapmak zorundasınız?" diye sordu kız, bana bakarak. "Parayı alıp gitseniz ve ne istiyorsanız onu satın alıp yeseniz daha iyi olmaz mıydı? Her şey bir yana, otuz adet Big Mac yemek neye yarayacak ki?"

Ona cevap vermeden, bilemiyorum anlamında başımı yana eğdim.

"Üzgünüz ama hiç açık fırın yoktu" diye açıklamada bulundu karım, soruyu soran kıza. "Açık bir fırın bulsaydık, ona saldıracaktık."

Bu açıklamanın, içinde bulunduğumuz durumun anlaşılmasını sağladığını düşünmüyordum, ne var ki başka bir soru da sormadılar, sessizce köfteleri pişirip ekmeğin arasına koydular, hamburger kâğıdına sardılar.

Karım, iki torbaya otuz tane Big Mac'i koyduktan sonra kızdan iki büyük boy kola sipariş etti ve kolanın parasını ödedi.

"Ekmek dışında bir şey çalma niyetimiz yok" diye açıkladı karım, kıza. Kız, başını anlaşılmaz bir şekilde salladı. Bu, hem öylesine bir baş sallama hem de bir onaylama gibiydi. Sanırım ikisini bir anda yapmaya çalışmıştı. Onun hislerini bir şekilde anladığımı düşündüm.

Karım cebinden ince bir ip yumağı çıkardı –ne gerekiyorsa yanına almıştı–, üçünü, sanki düğme diker gibi ustalıkla birbirine bağladı. Üçü de artık ne söyleseler faydasız olacağını anlamış gibiydiler, sessizce kendilerini olanlara bırakmışlardı. Karımın, "Acıyor mu?", "Tuvalete gitmeniz gerekiyor mu?" soruları karşısında tek bir söz çıkmadı ağızlarından. Ben tüfeği battaniyeye sararken, karım da hamburger dolu kâğıt torbaları eline aldı ve dışarı çıktık. Masadaki çift, denizin derinliklerindeki balıklar gibi, hâlâ uyuyordu. Acaba onları ne çekip çıkarabilirdi derin uykularından?

Arabayla yarım saat kadar yol aldıktan sonra, gelişigüzel bir bina seçip onun otoparkına park ettik ve yiyebildiğimiz kadar hamburger yedik, kola içtik. Ben, altı Big Mac'i boş mideme gönderdim, karım ise dört tane yedi. Arabanın arka koltuğunda hâlâ yirmi hamburger vardı. Şafakla birlikte, o sonsuza dek süreceğini sandığımız açlığımız da geçti. Güneşin ilk ışıkları, binaların kirli duvarlarını mora boyuyor, devasa Sony Beta reklam panosu insanın gözünü alarak parıldıyordu. Kısa süre içinde, otobandan geçen TIR'ların gürültüsüne karışan kuşların cıvıltıları duyulur hale geldi. ABD Silahlı Kuvvetler Radyosu'nda *country* müzik çalıyordu. Bir sigarayı paylaşarak içtik. Sigara bitince karım başını omzuma koydu.

"Böyle bir şey yapmamız gerekiyor muydu gerçekten?" diye bir kez daha sordum.

"Elbette!" diye yanıtladı. Sonra derin bir nefes alıp uykuya daldı. Bedeni bir kedininki kadar yumuşak ve hafifti.

Tek başıma kalınca, kayıktan aşağıya sarktım ve denizin dibi-

ne baktım; orada bir yanardağ görünmüyordu artık. Deniz yüzeyi sessizce göğün mavisini yansıtıyor; küçük dalgalar, rüzgârda dalgalanan ipek pijama gibi, kayığın yan tarafına çarpıyordu yavaşça.

Kayığın içine uzandım ve gözlerimi kapattım; dalgaların bizi ait olduğumuz yere götürmesini bekledim.

3

Kanguru Postası

Hey, ne haber?

Bugün tatil günü olunca sabahtan evimin yakınındaki hayvanat bahçesine kanguru görmeye gittim. Öyle büyük bir hayvanat bahçesi değil ama içinde gorilden file kadar pek çok hayvan yer alıyor. Eğer lama ve karıncayiyen hayranıysanız bu hayvanat bahçesine gelmemeniz iyi olur. Çünkü burada onlar yok. Antilop ve sırtlan da bulunmuyor. Leopar da yok.

Onların yerine dört kanguru var.

Biri yavru, iki ay önce doğdu. Bir erkek, iki de dişi vardı. Nasıl bir aile yapıları olduğunu tahmin edemiyorum.

Ne zaman bir kanguru görsem, kanguru olmak nasıl bir duygudur acaba diye tuhaf bir düşünceye kapılıyorum. Acaba neden aklımın almadığı o Avusturalya denen yerde, o tuhaf görüntüleriyle etrafta dolanıp duruyorlar? Ve nasıl oluyor da bumerang denen o basit tahta parçasıyla kolayca öldürülüyorlar?

Kangurulara bakarken içimden size mektup yazmak geldi. Özel bir nedeni yok.

Size tuhaf gelebilir. Neden kangurulara bakarken bana mektup yazmak istedi, kangurunun benimle ne ilgisi var diye düşünebilirsiniz. Ama bunu kafanıza takmayın lütfen. Kanguru kangurudur, siz de siz. Kanguruyla sizin aranızda göze çarpan net bir ilişki de yok.

Durum şu.

Kanguruyla size mektup yazmam arasında 36 aşamalık tuhaf bir süreç var. Bunu tam bir sırayla birer birer aşarken, size mektup yazacağım yere vardım, işte hepsi bu. Bu süreci detaylıca anlatsam da büyük olasılıkla anlayamayacaksınız, üstelik ben de net hatırlamıyorum. 36 aşamalık bir süreç ne de olsa!

Bunlardan birinde çuvallamam durumunda size bu mektubu yazamazdım sanırım. Ya da birden kendimi Antarktika'da ispermeçet balinasının sırtına atlamış halde bulurdum. Veya yakındaki sigara dükkânını ateşe vermiş olurdum. Ama 36 aşamanın rastlantısal olarak peş peşe gelmesi sonucunda şimdi size bu mektubu gönderiyorum.

Siz de bu yaptığımın tuhaf olduğunu düşünmüyor musunuz?

Önce kendimi tanıtarak başlayayım.

Yirmi altı yaşındayım, bir mağazanın ürün denetim departmanında çalışıyorum. Bu, kolayca tahmin edeceğiniz gibi, son derece sıkıcı bir iş. Öncelikle satın alma departmanının kararıyla alınan ürünlerde sorun olup olmadığını araştırırız. Bu iş, satın alma departmanıyla tedarikçi firmanın arasında uyuşmazlığı önlemek için gereklidir ama sizin bu bağlamdan çıkarım yaptığınız kadar ciddi bir şey de değildir. Eskiden de öyleydi, şimdi de bu mağazada tırnak makasından motorlu kayığa kadar çok geniş bir ürün yelpazesi bulunuyor, bu ürünler her gün büyük bir değişim gösterdiğinden, her gün her bir ürünü özenle denemek gerekiyor ancak gün 64 saat olsa ve sekiz ele sahip olsak bile baş edemiyoruz. Şirket de bizim departmandan bu kadar çok işlev talep etmiyor açıkçası. Kısacası, ayakkabıyı

kutusundan çıkarıp şöyle bir göz atmak, tatlıların birkaçının tadına bakmak gibi gelişigüzel bir iş yapıyoruz. İşte ürün denetleme dediğim iş bu.

Bu yüzden de asıl mesele, diğer bir deyişle şikâyet edilen ürünleri tek tek incelemek işimizin temelinde yer alıyor. Bu şikâyetleri değerlendirip, nedenini araştırıp, gönderen firmaya bildirdiğimiz, o ürünün yeni siparişini reddettiğimiz de oluyor. Mesela yeni satın alınmış uzun çorapların ikisinin de hemen kaçması, kurmalı oyuncak ayının masadan düşüp de bir daha hareket etmemesi, banyo havlusunu çamaşır makinesine atınca dörtte bir oranında çekmesi gibi türlü şikâyetler.

Sizin bildiğinizi sanmıyorum ama bu tür şikâyetlerin sayısı gerçekten de can sıkacak kadar çok olur. Benim sorumlu olduğum sadece ürün şikâyetleri ancak bununla bile mağazaya bir sürü şikâyet gelmiş oluyor. Bağlı olduğum departmanda dört kişi çalışıyor ve sabahtan akşama dek başkalarının şikâyetleri peşimizi bırakmıyor desem yeridir. Şikâyetler sözcüğün tam anlamıyla açlıktan ölmek üzere olan bir hayvan gibi peşimizden geliyor. Bu şikâyetler arasında haklı olanlar olduğu gibi tümüyle mantıksız olanları da var. Ve bunlardan hangisi olduğuna karar vermek de zor.

Rahat etmek için biz bu şikâyetleri A/B/C diye üç ayrı kategoriye ayırdık. Odanın ortasına üzerlerinde A/B/C yazan üç büyük kutu koyduk, gelen şikâyet mektuplarını bunların içine atıyoruz. Bu operasyonun ismini de "mantığın üç aşamalı değerlendirilmesi" koyduk. Elbette işle ilgili bir şaka bu. Dikkate almayın lütfen.

Şimdi bu üç aşamayı anlatayım.

(A) Makul şikâyet: Sorumluluğunu almamız gereken bir durumdur. Bir kutu kek alıp müşterinin evini ziyaret eder, düzgün ürünle değiştiririz.

(B) Ara durum: Ahlaki, ticari işleyiş ve hukuki açıdan sorum-

luluk bizde olmasa da mağazanın imajına zarar gelmemesi adına gereksiz sorunları aşmak için gerekli tedbirleri alırız.

(C) Müşteri ihmali: Sorun net olarak müşteriden kaynaklıysa durumu açıklayıp geri çekiliriz.

Geçen gün sizin yaptığınız şikâyet hakkında da ciddi bir inceleme yaptık ancak neticede şikâyetinizin C kategorisine ayrılması gereken özellikte olduğu kararına vardık. Bunun nedenini lütfen iyi dinleyin.

(1) Bir kere satın aldığınız plağı (2) özellikle de bir hafta geçtikten sonra (3) faturası da olmadan başka ürünle değiştiremezsiniz. *Bu dünyanın her yerinde böyledir.*

Dediğimi anladınız mı?

Benim açıklamam burada bitti.

Şikâyetiniz kabul edilmedi.

Ancak iş açısından bakmayı bir kenara bırakırsak, ben şahsen sizin şikâyetinizle ilgili, satın alırken Brahms'ın senfonisi ile Mahler'in senfonisini karıştırmanız ve sonra şikâyette bulunmanız konusunda, tüm kalbimle sizinle aynı hisleri paylaşıyorum. Yalan söylemiyorum, bu yüzden ben resmi değil bu şekilde, bir anlamda yakınlık hissiyle size bu sesli mesajı gönderiyorum.

Aslına bakarsanız bu bir hafta boyunca ben defalarca ama defalarca size mektup yazmaya yeltendim. "Özür dilerim, ancak şirket politikamız gereği plağınızı değiştiremeyiz. Öte yandan bize gönderdiğiniz mektubunuzda yüreğime işleyen bir şey oldu. Kişisel olarak vs vs vs..." diye giden bir mektuptu bu. Ne var ki bir türlü istediğim gibi yazamadım. Yazı yazmakta zorlanan biri değilimdir. Bunu kendim söyleyince ne kadar inandırıcı olur bilmem ama aslında yazmakta çok iyiyimdir. Mektup yaz-

mak konusunda zorlandığım pek olmamıştır. Ama size mektup yazmaya çalıştığımda doğru sözcükler bir türlü aklıma gelmedi. Zihnimde canlananlar her zaman yanlış ifadeler oldu. Yazdığım kelimeler doğru olsa da hissi yoktu. Yazmayı bitirip zarfa koyduğum hatta pulunu yapıştırdığım birçok mektubu sonradan yırtıp attım.

Bu yüzden de size cevap yazmamayı düşündüm. Yarım yamalak bir mektup göndermektense hiç göndermemek daha iyi olacaktı. Siz de böyle düşünmüyor musunuz? Tam doğru ifade edilememiş bir mesaj yazım yanlışları olan tarife gibidir. Hiç var olmaması daha faydalıdır.

Ancak bu sabah kanguruların kafesinin önünde 36 aşamanın rastlantısal olarak peş peşe gelmesi sonucu adeta aydınlanma yaşadım. Diğer bir deyişle bir anlamda kusurluluğun asaletini hissettim.

Kusurluluğun asaleti nedir diye sormak isteyebilirsiniz. Doğal olarak soracaksınız da. Kusurluluğun asaleti basit bir şekilde söylersem, birinin bir diğerini nihayetinde affetmesidir diyebiliriz. Ben kanguruları affediyorum, kangurular beni affediyor, siz beni affediyorsunuz; böyle bir örnek.

Ancak bu döngüde elbette bir süreklilik yok, bazen kanguru sizi affetmeyi düşünmeyebilir. Ama bu yüzden kanguruya kızmayın lütfen. Bu ne kangurunun ne de sizin yüzünüzdendir. Benim yüzümden de değildir. Kangurunun da kendine göre karışık durumları vardır. Onu kim suçlayabilir ki?

Anı yakalamak, yapabileceğimiz tek şey budur. Anı yakalayıp hatıra fotoğrafı çektirmek. Ön sıra, sol köşeden, kanguru, ben ve siz.

Yazmayı bıraktım. Basit iş mesajlarını içeren cümleleri bile yazamaz oldum. Artık sözcüklere güvenemiyorum. Mesela benim "rastlantı" denen sözcükten hissettiğim sizin hissettiğinizden tamamen farklı bir şey ya da tam tersi olabilir. Bu son derece

adaletsizce değil mi, sorarım size. Ben külotuma kadar çıkarmış olmama rağmen sizin bluzunuzun sadece üç düğmesi açık. Bu nasıl düşünürsem düşüneyim adaletsiz bir şey değil mi? Ben bu adaletsizliği sevmiyorum. Kuşkusuz dünya adaletsiz bir yer. Ama en azından ben bu duruma aktif şekilde katkı sağlamak istemiyorum. İşte bu benim temel duruşum.

Bu yüzden de mesajımı bu kasete kaydetme kararı verdim.

(Islık. *Coloney Bogey March*, 8. Bölüm)

Nasıl? Duyabildiniz mi?

Bu mektup, daha doğrusu kaset, elinize geçtiğinde ne hissedeceğinizi bilmiyorum. Dürüst olursam hayal bile edemiyorum. Belki çok rahatsız olacaksınız. Çünkü bir mağazanın ürün denetim görevlisinin müşterinin şikâyet mektubuna karşı kaset doldurarak cevap vermesi, üstelik kişisel bir mesaj göndermesi kim nasıl düşünürse düşünsün son derece olağandışı bir durumdur. Hatta aptalca bile denebilir. Eğer sizi rahatsız ettiysem ve bana çok kızıp da bu kaseti amirime gönderirseniz, işyerinde ürkütücü derecede tuhaf bir duruma düşerim.

Ama bunu yapmak isterseniz de yapın lütfen. Bu durumda size kesinlikle kızmam ve kötü bir his de beslemem.

Anladınız değil mi? Bizim pozisyonumuz yüzde 100 eşit. Diğer bir deyişle benim size mektup gönderme hakkım olduğu gibi sizin de benim geçim kaynağımı tehdit etme hakkınız var. Öyle değil mi? Ne dersiniz? Adil değil mi? Evet, sorumluluğu alıyorum. Bunu şaka olsun, haylazlık olsun diye yapmıyorum.

Söylemeyi unuttuğum bir şey var. Ben bu mektuba "Kanguru Postası" diye bir ad verdim.

Her şeye bir ad vermek gerekmez mi?

Mesela günlük tuttuğunuzu varsayalım. "Bugün mağazanın

ürün denetim görevlisinin gönderdiği (kasete kaydedilmiş) cevap elime geçti" diye uzun uzun yazmak yerine "Bugün elime 'Kanguru Postası' geçti" diyemez misiniz? Nasıl, böylesi daha basit değil mi? Dahası, siz de "Kanguru Postası"nın harika bir ad olduğunu düşünmüyor musunuz? Geniş çimenliğin karşı tarafından kangurunun karnında postanın hoplaya zıplaya gelişi.

Tık, tık, tık. (Masaya vurma sesi.)

Bu, kapıya vurma sesi. Anladınız değil mi? Şu an kapınızı tıklatıyorum.

Eğer kapıyı açmak istemezseniz açmayabilirsiniz. Yalan değil. Benim için fark etmez. Daha fazla dinlemek istemiyorsanız teybi de şimdi kapatın, kaseti de çöpe atın lütfen. Ben bu arada evinizin önünde oturup kendi kendime konuşmak istiyorum. Beni dinler misiniz, dinlemez misiniz, bunu ben bilemem; bilemesem de dinleseniz de olur dinlemeseniz de. Ha ha ha. Bu da durumun adil oluşunun bir kanıtı. Benim konuşmaya hakkım var. Sizin konuşmamaya.

Tamam, değil mi? Bunu yapalım. Kapınızı tıklattım, sizin buna tepki vermek zorunda olmadığınızı teyit ettik.

Ama kusurluluğun asaleti denen şey de tuhaf bir şey. Kâğıt olmadan, plan olmadan mikrofona yönelip konuşmanın bu kadar zorlu bir şey olabileceğini hiç düşünmemiştim. Çölün ortasında durup etrafa bardakla su saçmak gibi bir şeymiş. Ne bir şeyin izi görülüyor ne de bir tepki var.

Bu yüzden sürekli VU metrenin iğnesine bakıp konuşuyorum. VU metrenin ne olduğunu biliyorsunuz değil mi? Hani ses yüksekliğine göre ibre kıpırdıyor ya, işte o. V ve U'nun neyin baş harfleri olduğunu bilmiyorum. Ama neyse ne, benim atıp tutmalarıma tepki gösteren tek şey de onlar. V ve U gerçekten de ayrılmaz bir ikili. V olmadan U, U olmadan V olmaz. Harika bir düzenek. Ben ne düşünürsem düşüneyim ne demeye çalışırsam

çalışayım, kime sesleniyor olursam olayım, bunun onlar için bir önemi yok. Onları ilgilendiren tek şey sesimin havayı hangi kuvvette titrettiği, hepsi bu. Onlar için ben sadece havanın titremesiyle var oluyorum.

Sizce de harika değil mi?

Onlara baktıkça konu ne olursa olsun konuşmaya devam etme hissine kapılıyorum. Ne olursa olsun fark etmez. Eksik kalsa da kalmasa da onlar buna aldırış etmiyor. Onların beklediği şey havada titreşim sadece. Başka bir şeyin bir anlamı yok. Sadece havadaki titreşim var. Bu onların yiyeceği.

Evet, öyle.

Bunları demişken şunu da söyleyeyim. Geçenlerde çok üzücü bir film izledim. Ne kadar espri yaparsa yapsın kendisine gülen kimsenin olmadığı bir komedyenin hikâyesiydi. Anladınız mı? Tek bir kişi bile esprilerine gülmüyordu.

Şimdi bu şekilde mikrofona konuşurken bir anda o film geldi aklıma.

Ne kadar da tuhaf değil mi?

Aynı sözleri biri dediğinde öldüresiye tuhaf, başka biri söyleyince hiç garip olmayabiliyor. Bu sizce de tuhaf değil mi? Bunun üzerine düşündüm, aradaki fark doğuştan geliyor olabilir. Demek istediğim, bu durum bir insanın kulağının içindeki kıvrımların diğerininkinden daha çok olması gibi bir şey. Eğer bu yetenek bende olsa ne kadar da mutlu olurdum diye düşünürüm ara sıra. Benim aklıma hep tuhaf şeyler gelir ve kendi başıma gülmekten yerlere yığılırım. Bunları dile getirdiğimdeyse hiç de ilginç bulunmaz. O zaman ben de kendimi Mısır'daki Kum Adam'a dönüşmüş gibi hissederim. Hatta bazen...

Siz Mısır'daki Kum Adam'ı bilir misiniz?

Hımm. Mısır'daki Kum Adam Mısır'da başta bir prens olarak doğdu. Çok eski zamanlarda. Piramit gibi, Sfenks gibi şeylerin olduğu dönemlerde. Ama bu prensin yüzü çok çirkindi,

gerçekten bakılamayacak kadar çirkin bir yüzü vardı; Kral ondan kurtulmak istedi ve ormana bırakıldı. Sonra ne mi oldu? Kurtlar ve maymunlar tarafından büyütüldü. Bildik hikâye işte. Daha sonrasında nasıl olduysa Kum Adam'a dönüştü. Bu adam neye dokunsa o şey kuma dönüyordu. Rüzgârlar kum fırtınalarına, dereler kum bataklığına, çayırlar çöle dönüyordu. Kum Adam hikâyesi böyle bir şeydi. Hiç duymuş muydunuz? Duymadınız değil mi? Çünkü bunu şimdi ben uydurdum. Ha ha ha.

Size bu kaset üzerinden seslenirken ben de Mısırlı Kum Adam'a dönüştüğümü hissediyorum. Dokunduğum her şey bir anda kum oluyor; kum, kum, kum, kum, kum...

Hep kendimden bahsettim ama bu da kaçınılmaz. Çünkü sizin hakkınızda hiçbir şey bilmiyorum. Sizin hakkınızda bildiğim tek şey ev adresiniz ve adınız, hepsi bu. Kaç yaşındasınız, maaşınız ne kadar, burnunuzun şekli nasıl, şişman mısınız yoksa zayıf mı, evli misiniz yoksa bekâr mı, bu konularda zerre kadar bilgim yok. Ama hiç problem değil. Aksine böylesinin daha rahat olduğunu bile söyleyebilirim. Mümkün mertebe basitçe, olabildiğince basitçe, diğer bir deyişle metafiziksel bir seviyede yapmak istiyorum bunu.

Bu benim için yeterli olur.

Kötü bir örnek olacağı için beni bağışlayın ama, bir hayvan bilimcinin balta girmemiş ormandaki yuvada bulduğu dışkıdan yola çıkarak fillerin beslenme alışkanlıkları, hareket etme dürtüleri, beden ağırlıkları, cinsel yaşamları gibi konularda fikir yürütmesi gibi ben de mektubunuz üzerinden sizin varlığınızı hissedebiliyorum. Elbette görüntünüz, kullandığınız parfümün cinsi gibi değersiz detayları bir kenara ayırıyorum. Benim kastettiğim tam olarak sizin gerçek özünüz.

Mektubunuz gerçekten büyüleyiciydi. Cümleler, el yazınız, noktalama işaretleri, yeni satır başlangıçları, retorik ve diğer her

şey mükemmeldi. Harika demek yetersiz kalır. Mükemmeldi. Şurası olmamış denecek tek bir yeri yoktu.

Ben her ay beş yüzün üzerinde şikâyet mektubu ve tebliğ okuyorum ancak dürüst olursam bugüne dek sizin mektubunuz kadar duygusal bir şikâyet mektubu okumamıştım. Hatta mektubunuzu gizlice eve götürdüm, defalarca okudum. Ve mektubunuzu en ince ayrıntısına kadar çözümledim. Kısa bir mektup olduğundan büyük bir iş değildi. Çözümlerken de pek çok gerçeğin farkına vardım. Öncelikle noktalama işaretlerinin sayısı cidden çok fazlaydı. Her bir noktaya karşılık 6.36 virgül kullanmışsınız. Nasıl, çok değil mi? Hayır, hepsi bu da değil. Bu virgüllerin kullanılma şekli de gerçekten kuralsızdı.

Şey, bunları dediğim için cümlelerinizle alay ettiğimi sanmayın lütfen. Ben sadece etkilendim.

Evet, *etkilendim.*

Sadece virgüller de değil. Mektubunuzun tamamı, mürekkebin her bir lekesine dek, beni kışkırttı, harekete geçirdi.

Neden mi?

Neticede bu cümlelerin içinde siz yoksunuz. Elbette hikâye var. Genç bir kız ya da kadın, yanlış bir plak almış. Bu plaktaki şarkıların yanlış olduğunu anlar gibi olmuş ama plağın kendisinin yanlış olduğunu fark edene dek bir hafta geçmiş. Satış görevlisi değişim yapmıyormuş. Bu yüzden şikâyet mektubu yazmışsınız. Hikâye bu.

Bu hikâyeyi anlayana dek mektubunuzu üç kez okudum. Çünkü mektubunuz bize ulaşan diğer şikâyet mektuplarından tümüyle farklıydı. Şikâyet mektubunun kendine özgü bir yazım biçimi vardır. Fazla üstten bakar ya da itaatkâr veya mantıklı olur. Ancak hangi tonda olursa olsun orada mutlaka şikâyet eden insanın varlığının özü ortaya çıkar. Bu öz vardır ve onun üzerinden hareketle pek çok türde şikâyet şekillenir. Yalan değil. Ben her türlü şikâyet mektubunu okurum. Deyim yerindeyse şikâyet

otoritesi sayılırım. Ancak sizin şikâyetiniz bizim gözümüzden bakınca şikâyet değildi. Neden derseniz şikâyet eden sizinle sizin şikâyetiniz arasında neredeyse hiçbir bağ görünmüyordu. Bir benzetme yaparsam, bu damarları olmayan bir kalp, zinciri olmayan bisiklet gibi bir şeydi.

Dürüst olmak gerekirse biraz üzüldüm. Çünkü mektubunuzun amacı şikâyet mi, itiraf mı, bir duyuruda bulunmak mı, bir tez öne sürmek mi, anlayamadım. Mektubunuz bana çok sayıda kişinin öldürüldüğü bir katliamın olay yeri fotoğraflarını anımsattı. Yorum yok, haber makalesi yok, sadece fotoğraf var. Neresi olduğunu bilmediğim bir yol kenarında cesetlerin olduğu bir fotoğraf.

Ne talep ettiğinizi de anlamadım. Mektubunuz eğreti bir şekilde yapılmış karınca yuvası gibi içeri doğru kayıyor ve buna bir el atmak gerekiyor. Güzel bir şekilde.

Pat pat pat pat... İşte büyük bir katliam.

Şimdi olayları sadeleştirelim, olur mu? Çok ama çok sadeleştirelim.

Sözün özü mektubunuz beni cinsel açıdan tahrik etti.

Söyledim işte. Cinsel açıdan.

Şimdi seksten söz etmek istiyorum.

Tak tak tak.

Kapı çalıyor.

Dinlemek ilginizi çekmiyorsa teybi durdurun lütfen. On saniye sessiz duracağım. Tek yaptığım VU metreye bakıp durmadan konuşmak. Yani dinlemek istemiyorsanız bu on saniye sessizlikte teybi durdurun ve mağazaya geri gönderin. Olur mu? Şimdi sessizlik.

(On saniyelik sessizlik.)

Başlıyorum.

Ön ayakları kısadır ve beş parmağı vardır, arka ayakları göz alıcı şekilde uzundur ve dört parmağı vardır; sadece dördüncü parmağı çok güçlü bir şekilde gelişmiştir, ikinci ve üçüncü parmakları çok kısa olup birbirlerini tamamlar gibidir.

Bu bir kangurunun ayaklarının betimlemesiydi. Ha ha ha.

Şimdi konumuz seks.

Mektubunuzu evime götürdüğümden bu yana aklımda sürekli sizinle uyumak var. Yatağa giriyorum; yanımda siz varsınız, sabah gözümü açınca yanımdaki sizsiniz. Ben gözlerimi açtığımda siz çoktan uyanmış oluyorsunuz, tek parça elbisenizin fermuar sesi geliyor. Ama biliyor musunuz, ürün denetleme bölümünde çalışan biri olarak bir şey söyleyeyim, tek parça elbisenin fermuarı kadar çabuk bozulan bir başka şey yoktur. Ben gözlerimi kapatıp uyuma taklidi yapıyorum. Sizi göremiyorum. Sonra siz odadan geçip banyoya giriyor, ortadan kayboluyorsunuz. Ancak o zaman gözlerimi açıyorum. Kahvaltımı yapıyor, şirkete gidiyorum.

Gece kapkaranlık, özellikle karanlık olması için pencerelere özel branda taktım, yüzünüzü göremiyorum tabii ki. Yaşınızı, kilonuzu, hiçbir şeyi bilmiyorum. Bu yüzden size dokunamıyorum da. Ama olsun.

Gerçeği söylersem, sizinle seks yapmışım yapmamışım, bu da umurumda değil.

Hayır, öyle de değil aslında.

Biraz düşünmeme izin verin lütfen.

Tamam, düşündüm. Ben sizinle yatmak istiyorum. Ama yatmasam da olur. Diğer bir deyişle az önce dediğim gibi ben, mümkün olduğunca adil bir konumda olmak istiyorum. İnsanlara bir

şey dayatmayı, insanların bana bir şey dayatmasını istemiyorum. Bu benim için yeterli.

Bilmem anlatabildim mi?

Demek istediğim şöyle bir şey.

Ben ara sıra bir varlık hakkında düşününce yüreğim daralıyor. Düşünmeye başlayınca bedenim parçalara ayrılıyormuş gibi hissediyorum.

Mesela, trene bindim diyelim. Trende onlarca insan olsun. Temelde bu kişiler sıradan "yolcular". Aoyama İççome'den Akasaka Mitsuke'ye taşınan "yolcular". Ancak arada bir bu yolcular birer varlık olarak ilgimi çekiyor. Bu kişi acaba kimdir? Neden Ginza tren hattına binmiş? Artık geri dönüşü de yoktur. Bir kere merak etmeye başlayınca duramam. Şu şirket çalışanının yakında saçları alnının iki yanından açılacak, şu kadının bacak tüyleri amma da kalın, haftada bir mi tıraş ediyor acaba, şu karşımda oturan genç adam neden bu kadar uyumsuz renkte bir kravat takmış ki... böylesi düşüncelere takılır giderim. Sonra tir tir titremeye başlar ve trenden atlamamak için kendimi zor tutarım. Geçen gün, emimin buna çok güleceksiniz, az daha kapının yanındaki acil durdurma butonuna basacaktım.

Bunları anlattım diye beni hassas biri, sinirli biri gibi düşünmeyin lütfen. Ben o kadar hassas biri değilim, başkalarıyla kıyaslandığında sinirli de sayılmam. Son derece normalim, her yerde görülen sıradan şirket çalışanlarından biriyim. Bir mağazanın ürün denetim bölümünde çalışıyor, şikâyetlerle ilgileniyorum.

Cinsel açıdan sorunum yok. Kendimi başka bir insan gibi göremem, bu yüzden de net olarak değerlendiremem ama diyebileceğim aşırıya kaçacak kadar düzgün biri olduğum kanısındayım. Sevgilim diyebileceğim bir kadınla bir yıldır haftada iki kez yatıyorum, her ikimiz de bu ilişkiden çok hoşnuduz. Sadece onunla ilgili olarak çok derin düşünmemeye gayret ediyorum. Evlenme niyetinde de değilim. Eğer evlenirsem o kadının özellikleri hak-

kında derinlemesine düşünmeye başlayacağım, böyle olunca da onunla iyi bir şekilde devam etmek için özgüvenim kaybolacak. Öyle değil midir, hani birlikte yaşadığın kadının dişlerinin düzgün olup olmadığına, tırnaklarının şekline takılırsın ve zorlamayla devam edersin.

Biraz daha kendi hakkımda konuşmama izin verin.
Bu kez kapı çalışı olmayacak.
Buraya kadar dinlediyseniz sonuna kadar dinleyin lütfen.
Bir dakika. Bir sigara içeceğim şimdi.

(Çıtırtı sesi)

Bugüne dek kendim hakkında bu kadar çok şeyi hiç bu denli dürüstçe anlatmamıştım. Bu bir ilk. Zaten tanımadığın birine anlatacağın konular değil ki bunlar, haydi konuştum diyelim, muhtemelen bu anlattıklarıma hiç kimse ilgi göstermeyecektir.

Peki neden şimdi sana seslenerek bunları anlatıyorum ki?

Çünkü ben, az önce de demiştim, kusurluluğun asaletini hedefliyorum bugün.

Bu kusurluluğun asaletine ilham veren şey ne peki?

Mektubunuz ve o dört kanguru.

Evet, kanguru.

Kangurular çok büyüleyici hayvanlardır, onlara kaç saat bakarsanız bakın bıkmazsınız. Bu anlamda kangurularla sizin mektubunuz birbirine çok benziyor. Kangurular acaba ne düşünür? Anlamsız bir şekilde gün boyu kafesin içinde hoplayıp zıplayarak dolaşır, bazen yerde bir çukur açarlar. Çukur açıp da ne mi yaparlar? Hiçbir şey. Sadece çukur açarlar. Ha ha ha.

Kangurular bir seferde sadece bir yavru doğurur. Bu yüzden dişi kanguru bir yavru doğurunca hemen bir diğerine gebe kalır. Böyle yapmazlarsa kanguruların nüfuslarını korumak müm-

kün olmazdı. Diğer bir deyişle dişi kanguru hayatının neredeyse tamamını hamile kalıp yavrulayarak geçirir. Ya hamiledir ya da yavrusunu emziriyordur. Dişinin tek varlık nedeni kanguruların yaşamlarını sürdürmeleridir de diyebiliriz. Yeni kangurular olmazsa kangurular var olmayı sürdüremez, kanguruların var olmayı sürdürme amaçları olmazsa da kanguruların kendisi var olmaz.

Ne tuhaf şey değil mi?

Anlatacaklarımın sırası karıştı, affedersiniz.

Biraz daha kendimden söz edeyim.

Aslına bakarsanız ben kendim olmaktan son derece hoşnutsuzum. Görünüş, yetenek veya toplumsal statümle ilgili değil memnuniyetsizliğim. Sadece benim ben olmamla ilgili bir durum bu. Ve bu durumu son derece adaletsiz buluyorum.

Böyle dedim diye beni hiçbir şeyden hoşnut kalmayan biri olarak düşünmeyin lütfen. Çalıştığım yer olsun, maaşım olsun, bunlar hakkında bir kez bile yakınmadım. İşim kuşkusuz sıkıcı ama işlerin çoğu öyle değil mi? Para büyük bir sorun değil.

Açık şekilde diyeyim.

Ben aynı anda iki yerde olmak istiyorum. Bu benim biricik isteğim. Bundan başka hiçbir dileğim yok. Ancak benim kendim olmam denen tekillik, böylesi bir isteğime engel oluyor. Bunu çok rahatsız edici bir gerçek olarak görmüyor musunuz siz de? Mantıksız bir baskı olarak düşünmüyor musunuz? Benim bu isteğim, bence küçük bir şey. Dünyayı yönetmek falan istemiyorum, dâhi sanatçı olmak da. Gökyüzünde uçmak da değil isteğim. Aynı anda iki yerde birden olmak istiyorum, o kadar. Üç ya da dört yerde de değil, sadece iki yerde. Bir konser salonunda orkestrayı dinlerken aynı zamanda patenle kaymak istiyorum. Mağazanın ürün denetim bölümünde çalışırken

McDonald's'ta hamburger yemek istiyorum. Sevgilimle yatarken sizinle de yatmak istiyorum. Birey olarak kalarak genel bir varoluş sürdürmek istiyorum.

İzninizle bir sigara daha içeceğim.

Açıkçası biraz yoruldum. Böyle konuşmaya, kendim hakkında dürüstçe konuşmaya, alışık değilim.

Emin olmanızı istediğim bir şey var, ben sizinle cinsel ilişkiye girmeyi arzu etmiyorum. Az önce de dediğim gibi ben kendimden başkası olamayacağım gerçeğine karşı büyük bir öfke duyuyorum. Birey olmak çok rahatsız edici bir şey. Tek sayı olmaya katlanamıyorum. Bu yüzden bir birey olarak sizinle yatayım diye bir düşüncem yok.

Mesela siz ikiye bölünseniz, ben de ikiye ayrılsam, sonra dördümüz birden yatakta birlikte olsak, bu ne kadar harika bir şey olurdu. Sizce de öyle olmaz mıydı? Bunu yapabilsek açık yüreklilikle pek çok konu üzerine konuşabilirdik, bence.

Bu mektubuma cevap göndermeyin lütfen. Bana mektup yazmak isterseniz şirket adresine şikâyet mektubu formunda gönderiniz. Şikâyetiniz yoksa bir şey uydurabilirsiniz.

Hoşça kalın.

(Butona basma sesi.)

Buraya kadar kaydettiğim kaseti tekrar dinledim. Açıkçası hiç hoşnut kalmadım. Yanlışlıkla fok öldürmüş akvaryum görevlisi gibi bir histi yaşadığım. Bu yüzden de kaseti size gönderip göndermeme konusunda kararsız kaldım.

Göndermeye karar verdiğim şu anda bile hâlâ kafam karışık.

Ancak her koşulda ben kusurluluğu gaye edindim. Ya da bü-

tün olma gerekliliğini bir kenara attım. Bu hissi belki de bir daha hiç duymayacağım. Bu yüzden bu kez devam edip bu gayeye uyacağım. Bu kusurluluğu, siz ve dört kanguruyla birlikte anlayalım.

Hoşça kalın.

(Butona basma sesi.)

4

Güneşli Bir Nisan Sabahında %100 Harika Bir Kızla Karşılaşmak Üzerine

Güneşli bir nisan sabahında Haracuku'nun arka caddesinde yanımdan %100 harika bir kız geçti.

Dürüst olursam pek o kadar güzel bir kız değildi. Göze çarpan bir özelliği yoktu. Kıyafetleri çok şık sayılmazdı. Saçı, yeni uyanıp da kalkıp gelmiş gibi dağınıktı. Öyle pek genç de görünmüyordu. Otuzlu yaşlarına yakın olmalıydı, bu yüzden ona "kız" demek de tam olarak doğru sayılmazdı. Ama buna karşın elli metre öteden onu fark etmiştim. O benim için %100 harika bir kızdı çünkü. Onu görür görmez yüreğimde deprem olurcasına bir titreme başladı, ağzımın içi çöl gibi kurudu.

Belki sizin de hoşlandığınız bir kız tipi vardır. Mesela ayak bileği ince olan kızları beğenirim ya da iri gözlü kızları, kesinlikle parmakları güzel olmalı, nedenini bilmiyorum ama yemeğini yavaş yavaş yiyen kızları çekici bulurum, gibi. Benim de elbette kendime göre bir beğenim var. Restoranda yemek yerken yan masada oturan kızın burnunun şekline bakıp kaldığım da olmuştur.

Ama "%100 harika bir kız" diye bir tanımlamayı kimse yapamaz. Onun burnunun şeklinin nasıl olduğunu hatırlayamıyorum. Hayır, bir burnu var mıydı yok muydu, onu bile anımsayamıyorum. Aklımda kalan göz alıcı bir güzelliğinin olmadığıydı. Ne tuhaf değil mi?

"Dün %100 harika bir kız yanımdan geçti" diyorum birine.

"Hımm" diye yanıtlıyor. "Çok mu güzeldi?"

"Hayır, değildi aslında."

"Beğendiğin tipte biriydi demek."

"Hatırlayamıyorum. Gözleri nasıldı, memeleri iri miydi küçük müydü, hiçbir şeyi kalmadı aklımda."

"Çok tuhaf."

"Çok tuhaf."

"Ee" diyor sıkılmışçasına. "Bir şey yaptın mı peki? Ona seslendin mi? Ya da peşinden gittin mi?"

"Hiçbir şey yapmadım" diyorum. "Sadece yanımdan geçip gitti."

O doğudan batıya yürüyordu, bense batıdan doğuya yürüyordum. Son derece hoş bir nisan sabahıydı.

Sadece otuz dakika da olsa onunla konuşmak isterdim. Onun yaşamı hakkında sorular sormak, onun bana kendini açmasını isterdim. Her şeyden önce ona, 1981 yılının güneşli bir nisan sabahında Haracuku'nun arka caddesinde yanımdan geçmesinin kaderin bir cilvesi olduğunu anlatmak isterdim. Bu karşılaşmanın barış dönemlerinden kalan eski bir makine gibi sıcak sırlarla dolu olduğuna kuşku yoktu.

Onunla sohbet ettikten sonra bir yerde öğle yemeği yiyip Woody Allen filmi izleyebilir, otelin barına uğrayıp kokteyl içebiliriz. İşler iyi giderse sonrasında onunla yatabilirim belki.

Bu olasılık yüreğimin kapısını tıklatıyor.

Aramızdaki mesafe on beş metre ve yakınlaşıyor.

Peki, onunla konuşmaya nasıl başlayabilirim?

"Merhaba. Bana sizinle sohbet etmek için sadece otuz dakikanızı ayırır mısınız?"

Bu çok aptalca. Sanki sigorta satışçısı gibi.

"Affedersiniz, bu yakınlarda yirmi dört saat açık kuru temizlemeci biliyor musunuz?"

Bu da çok aptalca. Öncelikle elimde kirli çamaşır poşeti yok. Kim bu sözlere kanar ki?

Ya da ona dürüstçe, dolandırmadan açılabilirim. "Merhaba. Siz benim için %100 harika bir kızsınız."

Yok, bu da olmaz. Dediklerime inanmaz ki. Haydi inandı diyelim, sonuçta benimle konuşmak isteyecek diye bir şey yok. Sizin için ben %100 harika kız olsam da siz benim için %100 harika adam değilsiniz. Özür dilerim, diyebilir. Yüksek olasılık. Eğer bu duruma düşersem, kaçınılmaz bir şekilde kafamın karışacağına kuşku yok. Bu şoku atlatamam. Artık otuz iki yaşındayım, yaş almak böyle bir şeydir.

Çiçekçi dükkânının önündeyken yanımdan geçiyor. Sıcak küçük bir hava kütlesi tenime dokunuyor. Asfalt yola su damlıyor, etrafa gül kokusu saçılıyor. Ona seslenemiyorum. Üzerinde beyaz kazak var, sağ elinde henüz pul yapıştırılmamış beyaz bir kareli zarf tutuyor. Birine mektup yazmış. Gözlerinden uyku akıyor, tüm gece o mektubu yazmış olabilir. O kare zarfın içine kendiyle ilgili tüm sırları koymuş olabilir.

Birkaç adım attıktan sonra geriye dönüp baktığımda o kızın artık insan kalabalığı arasında kaybolduğunu görüyorum.

* * *

Bugün artık, o gün o kızla nasıl konuşmam gerektiğini biliyorum. Ama çok uzun cümleler olduğundan düzgünce konuşamayacağımdan kuşkum yok. Zaten bu şekilde düşündüğüm şeyler hiçbir zaman işlevsel olmuyor.

O cümlelere, "eskiden, çok eskiden" diye başlayıp "Üzücü bir hikâye değil mi?" diye bitirebilirim.

* * *

Eskiden, çok eskiden, bir yerde genç bir adamla bir genç kız varmış. Genç adam on sekiz, kızsa on altı yaşındaymış. Genç adam pek o kadar yakışıklı değilmiş, kız da pek güzel sayılmazmış. Her yerde rastlanacak türde yalnız ve sıradan genç bir adam, yalnız ve sıradan genç bir kız. Ama ikisinin de bu dünyanın bir yerlerinde kendisi için %100 harika genç bir kız ve %100 harika genç bir adam olduğundan zerre kadar şüpheleri yokmuş. Mucizeye inanıyorlarmış. Ve mucize bir gün gerçek olmuş.

Günlerden bir gün ikisi bir caddenin köşesinde şans eseri karşılaşmışlar.

"Çok şaşırdım. Ben hep seni arayıp durdum. İnanmayacaksın ama sen benim için %100 harika kızsın" demiş genç adam genç kıza.

Bunun üzerine genç kız genç adama şöyle cevap vermiş. "Asıl sen benim için %100 harika adamsın. Hem de tam hayal ettiğim gibisin. Rüyada gibiyim."

İkisi parkın bankına oturmuş, birbirlerinin ellerini tutmuş, hiç bıkmadan usanmadan uzun uzun konuşmuşlar. Artık yalnız değillermiş. %100 harika kişiyi bekleyip bulmuş %100 harika kişi tarafından bulunmuşlar. %100 harika kişiyi bulup %100 harika kişi tarafından bulunmak demek, muhteşem bir şey olmalı. İşte bu kozmik bir mucizedir.

Konuşmaları bitince genç adam şöyle demiş.

"Şey, hadi bir deneme yapalım. Eğer biz %100 harika çiftsek bir gün bir yerlerde mutlaka bir daha karşılaşacağımıza kuşku

yok. Sonraki karşılaştığımızda birbirimiz için gerçekten %100 harika olduğumuzu düşünürsek de işte o zaman hemen evlenelim. Ne dersin?"

"Olur" demiş genç kız.

Sonra ikisi ayrılmış, biri batıya diğeri doğuya gitmiş.

Ama bana sorarsanız denemeye falan gerek yoktu. Böyle bir şeye kalkışmamalıydılar. Neden mi? Çünkü onlar %100 harika çiftti. Çünkü yaşadıkları bir mucizeydi. Ne var ki ikisi de bunu bilemeyecek kadar gençtiler. Ve acımaz kaderin dalgaları onları sürükledi.

Bir kış, ikisi de o yıl salgın hale gelen ölümcül bir nezleye yakalandılar, yaşamla ölümün kıyısında haftalarca gidip geldikten sonra geçmişte yaşadıkları her şeyi tümüyle unuttular. Nasıl demeli, gözlerini açtıklarında kafalarının içi D.H. Lawrence'ın gençlik zamanlarındaki kumbarası gibi bomboştu.

İkisi de zeki ve sabırlı gençlerdi. Gayret ettiler ve bilinçlerini ve duygularını geri kazandılar, topluma harika bir dönüş yaptılar. Şükürler olsun ki metroda trenden trene transfer yapabilen, postanede acele posta servisiyle posta gönderebilen gerçekten de mükemmel insanlar oldular. Ve aşkı da deneyimlediler; %75 harikalığında aşkı, hatta hatta %85 harikalığında aşkı da.

Böylece genç adam otuz iki, genç kız otuz yaşına girdi. Zaman şaşılacak denli hızlı geçmişti.

Güneşli bir nisan sabahı genç adam sabah kahvesini içmek üzere Haracuku'nun arka caddesinden doğuya yönelir; genç kızsa acele posta servisi için pul almak üzere aynı caddenin doğusundan batısına yönelir. İkisi caddenin ortasında birbirinin yanından geçer. Kaybettikleri bilinçlerinin azıcık ışığı ikisinin yüreklerinde de bir an için parlar. Kalpleri titrer. Sonra anlarlar.

Bu kız benim için %100 harika kız.

Bu adam benim için %100 harika adam.

Ancak anılarının ışıltısı çok zayıftır ve düşünceleri artık on dört yıl öncesinin netliğine sahip değildir. Birbirlerinin yanından geçip giderler, kalabalığa karışıp ortadan kaybolurlar. Sonsuza dek.

Üzücü bir hikâye değil mi?

* * *

Ah, neden o kızla konuşmadım ki?

5

Uyku

1

On yedi gündür gözüme uyku girmedi.

Söz ettiğim şey insomnia, uykusuzluk hastalığı, değil. İnsomnia nedir, biliyorum. Üniversitedeki öğrencilik yıllarımda buna benzer bir durum yaşamıştım. Buna benzer diyorum çünkü belirtilerinin dünyadaki genel uykusuzluk hastalığı belirtileriyle aynı olup olmadığından emin değilim. O zaman hastaneye gitseydim o yaşadığımın ne olduğunu anlayabilirdim. Ama gitmedim. Hastaneye gitmemin bir faydasını olmayacaktı. Böyle düşünmemin özel bir nedeni de yoktu aslında. Tamamıyla sezgisel olarak hastaneye gitmemin bir faydası olmayacağını düşünmüştüm. Bu yüzden de doktora görünmediğim gibi aileme, arkadaşlarıma da durumumdan söz etmedim. Birine danışırsam mutlaka hastaneye git diyecekti.

Bir ay kadar bu insomnia'ya benzer durum devam etti. O bir ay boyunca bir kez olsun gözlerimi kapatıp da uykuya dalamadım. Gece olup yatağa girince "Birazdan uyuyacağım" diye düşünürdüm. Ama tam o anda adeta şartlı refleks gibi gözlerim açılırdı. Ne kadar gayret edersem edeyim uyuyamazdım. Uyumaya çalıştıkça daha da uyanık hale gelirdim. İçkiyi denedim, uyku haplarını denedim ama hiçbir faydasını görmedim.

Gün doğmaya yakın nihayet dalıp gidebileceğimi hissederdim. Ama buna uyku denmezdi. Uykuya ancak ucundan dokunabilirdim. O sırada bilincimse tamamen açık olurdu. Hafiften uykum gelse de zihnim saydam duvarla ayrılmış yan odadan gözünü ayırmadan beni izlerdi. Bedenim sabahın cılız gün ışığında kendini bırakır gibi olurken zihnimin yanı başımda bana baktığını, nefes aldığını hissederdim. Ben hem uyumaya çalışan bir bedendim hem de uyanık kalmaya çalışan bir zihin.

Bu uyuşukluk hali gün boyu devam ederdi. Zihnim hep sisli gibiydi. Cisimlerle aramdaki gerçek mesafeyi, onların kütlesini ve verdikleri hissi anlayamazdım. Uyuşukluk hali beni dalga gibi belirli aralıklarla yakalardı; tren koltuğunda, sınıftaki masada ya da akşam yemeğinde farkında olmadan uyuklardım. Bilincim ben farkına varmadan bedenimden ayrılıp giderdi. Dünya ses çıkarmadan salınırdı. Sürekli bir şeyleri yere düşürür dururdum. Kalem, el çantası, çatal elimden düşer, ses çıkarırdı. Orada öylece büzülüp mışıl mışıl uyuyakalacağımı düşünürdüm. Ama olmazdı. Uyanıklık hep yanımda dururdu. Soğuk gölgesini hissetmeye devam ederdim. Bu aslında benim gölgemdi. Ne tuhaf diye düşünürdüm, uykusuzluk beni içine çektikçe, kendi gölgemin içindeydim. Uykusuzluğumun içinde yürüyor, yemek yiyor, konuşuyordum. Ama ne garip ki etrafımdaki hiç kimse benim böylesine uç bir durumda olduğumu görmüyordu. O bir ay boyunca tam altı kilo zayıfladım. Buna rağmen ne ailemden biri ne de bir arkadaşım fark etti bunu. Benim sürekli uykusuz halde yaşayıp gittiğimi.

Evet, kelimenin tam anlamıyla uykusuz bir halde yaşıyordum. Bedenim suda boğulmuş bir beden gibi hislerini yitirmişti. Her şey yavaş ve bulanıktı. Benim bu dünyadaki yaşamım, var oluşum belli belirsiz bir hayaldi sanki. Güçlü bir rüzgâr esse bedenim savrulup dünyanın bir ucuna gidecek gibiydi. Dünyanın sonunda olan, hiç görmediğim ve adını hiç duymadığım bir yere. Sonra bedenim ile bilincim birbirinden sonsuza dek ayrılacaktı. Bu yüzden bir şeylere sımsıkı tutunmak istiyordum. Ama etrafıma ne kadar bakarsam bakayım tutunabileceğim bir şey çarpmıyordu gözüme.

Gece olunca uyanıklık halim tüm şiddetiyle geri geliyordu. Buna karşı koyacak gücüm yoktu. Çok büyük bir güçle onun merkezine sabitlenmiştim. Bu güç o kadar kuvvetliydi ki yapabileceğim tek şey sabah olana dek öylece uyanık kalmaya devam etmekti. Gecenin karanlığı içinde gözlerim açık öylece duruyordum. Neredeyse hiçbir şey düşünemiyordum. Saatin zamanı bölme seslerini dinlerken gecenin karanlığının azar azar koyulaşmasını sonra yeniden yavaş yavaş aydınlanmaya başlayışını izliyordum.

Ama bir gün o da bitti. Hiçbir belirti göstermeden, hiçbir dış etki olmadan, öylece, birdenbire bitiverdi. Kahvaltı masasında aniden bayılır gibi kendimden geçmek üzere olduğumu hissettim. Hiçbir şey demeden yerimden kalktım. Masadan bir şey düşürdüğümü hissettim. Birisinin bana seslendiğini hissettim. Ama hiçbir şey hatırlamıyordum. Yalpalayarak odama gittim, üzerimdekileri değiştirmeden yatağa girdim, o halde uykuya daldım. Sonraki yirmi yedi saat boyunca gözümü bile kırpmadan uyumuşum. Uyandığımda eski halime dönmüştüm. Eski kendime. Sanırım.

Neden uykusuzluk hastalığına yakalanmıştım ve hangi nedenle birdenbire iyileşmiştim, bilmiyorum. Uzaklardan rüzgârla gelen yoğun kara bulut gibi bir şeydi belki de. Bu bulutun altında

bilmediğim bir dolu uğursuz şey gizlenmişti. Nereden geldiğini nereye gittiğini kimse bilmiyordu. Ama bir şekilde gelmiş, başımın üzerini kaplamış ve sonra gitmişti.

Bu seferki uyuyamamam öncekinden tümden farklı. Tümüyle farklı. Basitçe, sadece uyuyamıyorum. Bir an bile uykuya dalamıyorum. Ama uyuyamadığım gerçeğini bir kenara bırakırsam, son derece iyi bir durumdayım. Hiç uykum yok, zihnim gayet açık. Hatta normalden bile daha açık diyebilirim. Bedenimde de hiçbir değişiklik yok. İştahım yerinde. Hiç yorgunluk da hissetmiyorum. Gerçekten hiçbir sorunum yok. Sadece uyuyamıyorum.

Ne kocam ne de oğlum benim on yedi gün boyunca hiç uyumadığımı fark etti. Ben de onlara bir şey demedim. Bir şey söylesem hastaneye git diyebilirlerdi çünkü. Biliyordum; hastaneye gitsem de bir işe yaramayacaktı. Uyku ilacı içip de çözüm bulunacak bir şey değildi ki. Bu yüzden uyuyamadığımı kimseye söyleyemedim. Daha önce de olmuştu. Biliyordum! Bunu bir başına çözmem gerekiyordu.

En ufak bir şeyden şüphelenmediler. Yüzeyde yaşamım her zamanki gibi sürüyor. Çok sakin ve çok düzenli bir şekilde. Sabahları kocamı ve oğlumu gönderdikten sonra her zamanki gibi arabayla alışverişe gidiyorum. Eşim diş hekimi, polikliniği evimizden arabayla on dakikalık mesafede. Üniversitede aynı bölümden mezun bir arkadaşıyla ortaklar. Böyle olunca tekniker ve resepsiyonist de tutabildiler. İkisinden birinin bir işi çıkınca diğeri onun yerine hastasına bakabiliyor. Kocam da arkadaşı da işinde iyiler; hiç özel bağlantıları olmadan orayı açmalarının üzerinden sadece beş yıl geçmiş olmasına karşın poliklinikleri çok iyi işliyor. Hatta gereğinden fazla meşguller.

"Bana kalsa kendime daha çok zaman ayırırdım. Ama neyse, şikâyetim yok" der bazen kocam.

"Bence de" derim ben de "şikâyet edemezsin". Orası öyle ta-

bii. Poliklinik açmak için bankadan başta düşündüğümüzden çok daha fazla miktarda kredi çekmek zorunda kaldık. Diş hekimi polikliniğinin olmazsa olmaz ekipmanları pahalıdır. Dahası rekabet de çoktur. Poliklinik açınca hemen ertesi gün hasta gelecek diye bir şey de olmaz. Hastaların çoğu alışık olduğu diş hekimine gider.

Polikliniği açtığımızda genç ve yoksulduk, çocuğumuz daha yeni doğmuştu. Bu zor dünyada tutunabilecek miyiz, kimse bilmiyordu. Ama beş yıl geçti ve bir şekilde yaşamaya devam ettik. Şikâyet edemeyiz. Kredimizin daha üçte ikisi duruyor.

"Yakışıklı olduğun için bu kadar çok hasta geliyor" diyorum kocama. Her zaman yaptığım bir şakadır bu. Böyle dememin nedeni ise onun aslında hiç de yakışıklı olmamasıdır. Aslına bakılırsa tuhaf bir yüzü vardır kocamın. Şimdi bile arada bir düşündüğüm oluyor: Ben neden böylesine tuhaf yüzü olan bir adamla evlendim acaba? Oysaki yakışıklı erkek arkadaşlarım olmuştu.

Yüzünün ne kadar tuhaf olduğunu sözcüklerle pek iyi anlatamıyorum. Yakışıklı değil ama çirkin bir adam da değil. Herhangi bir ayırt edici özelliği olan bir yüzü de yok. Dürüstçe söylersem, "tuhaf" dışında bir şey diyemiyorum. Ya da "anlaması zor" betimlemesi daha yaklaşmış olabilir. Ama hepsi bu da değil. En önemli nokta, kocamın yüzünü anlaması zor yapan bir özelliğin olması. Bu idrak edilirse bu "tuhaflığın" tamamı anlaşılabilir bence. Ama ben henüz bunu idrak edebilmiş değilim. Bir keresinde bir şey için gerekmişti ve onun yüzünün resmini yapmayı denedim. Ama yapamadım. Kurşunkalemi elime alıp kâğıdın başına geçtim ama kocamın nasıl bir yüzü olduğunu hiç hatırlayamadım. Bu beni çok şaşırttı. Bu kadar uzun süre birlikte yaşamış olmamıza rağmen kocamın nasıl bir yüzü olduğunu hatırlayamadım. Elbette bakınca tanıyorum. Zihnimde de canlanıyor. Ama ne zaman resmini yapmaya kalksam hiçbir şey hatırlamadığımı görüyorum. Görünmez bir duvara çarpmış gibi

bir karmaşa yaşıyorum. Yüzünün tuhaf olması dışında bir şey hatırlayamıyorum.

Bu anım aklıma geldikçe içim daralıyor.

Ama seveni çoktur kocamın, söylemeye gerek yok ama sevilmek onunki gibi bir işi olan birisi için çok önemli. Diş hekimi olmasa da diğer pek çok işte başarılı olurdu bence. Çoğu insan onunla görüşüp konuşunca fark etmeden rahatlar. Kocamla tanışana dek böylesi biriyle hiç karşılaşmamıştım. Kadın arkadaşlarımın hepsi onu beğenir. Elbette ben de kocamı seviyorum. Ona âşığım da. Ama dürüst olursam, onu "beğenmiyorum".

Çocuk gibi, doğal bir gülümsemesi vardır. Normalde yetişkin erkekler öyle gülümsemezler. Tahmin edilebilir bir şey belki ama çok da güzel dişleri vardır.

"Yakışıklı olmak benim suçum değil" diye cevap verir kocam gülümseyerek. Her zaman böyle cevap verir. Bu bildik şaka sadece ikimiz arasında anlaşılır. Ama biz bu şakayı yapmakla bir gerçekliğin de teyidini yapmış oluruz. Bizim bir şekilde yaşamaya devam ettiğimizin. Ve bu ikimiz için epey önemli bir ritüeldir.

Sabah 8.15'te Bluebird'üne binip binanın garajından ayrılır. Çocuğumuzu yan koltuğa oturtur. Oğlumun gittiği ilkokul, polikliniğin yolu üzerindedir. "Kendine dikkat et" derim. "Tamam" der. Hep aynı sözleri tekrar ederiz. Ama bunu demesem olmaz: "Kendine dikkat et." Ve kocam da cevap vermeden edemez: "Tamam." Motoru çalıştırır, Haydn ya da Mozart'ın kasetini arabanın kasetçalarına koyar, melodiyi mırıldanır. Sonra ikisi el sallayarak gider. İkisinin el sallama şekli garipsenecek kadar birbirine benzerdir. Aynı açıyla başlarını eğer, aynı şekilde avuç içlerini bana doğru çevirir, sonra hafifçe sağa sola sallarlar. Sanki bir koreograf tarafından öğretilmiş gibi.

Kendi arabam var, ikinci el Honda City. İki yıl önce bir kadın arkadaşımdan neredeyse bedavaya yakın bir fiyata satın aldım.

Tamponu içine göçük, kasası da eski. Yer yer paslı da. Yüz elli bin kilometrede. Ayda bir ya da iki kez motor çalışmakta zorlanır. Ama tamirciye götürecek kadar da değil. Motor on dakika boyunca bir uğuldayıp bir sessizleşirken birden gür ve güzel bir sesle çalışmaya başlıyor. Çare yok diye düşünüyorum. Kim olsa ayda bir ya da iki kere kendini kötü hisseder, bir şeylerin yolunda gitmediği de olur. Dünya böyle bir yerdir. Kocam arabam için "senin eşeğin" diyor. Ama ne derse desin o benim arabam.

Honda'ma atlar süpermarkete alışverişe giderim. Alışverişten sonra evi temizler, çamaşır yıkarım. Öğle yemeğini hazırlarım. Sabahleyin mümkün oldukça verimli bir şekilde bedenimi hareket ettirmeye gayret ederim. Yapabilirsem akşam yemeği hazırlığını da aradan çıkarırım. Böyle olunca da tüm öğleden sonra bana kalır.

Kocam öğleden sonra ikide eve yemeğe gelir. Dışarıda yemekten hoşlanmaz. Restoranlar kalabalık, yemekler lezzetsiz oluyormuş, dahası kıyafetlerine de sigara dumanı siniyormuş. Gelip gitmek vakit alsa da evde yemeyi sever. Öğle yemeği için çok maharet gerektiren şeyler hazırlamam. Önceki günden kalan varsa mikrodalga fırında ısıtırım, yoksa erişte türlerinden birini yaparım. Bu yüzden yemek hazırlamak o kadar da önemli bir iş olmaz benim için. Elbette tek başına oturup sessizce yemektense kocamla birlikte yemek eğlencelidir.

Çok önceleri, henüz polikliniğin yeni açıldığı sıralarda öğleden sonraki ilk randevunun boş kaldığı durumlar çok oluyordu. O günlerde öğle yemeğinin ardından sık sık yatağa geçerdik. Harika zamanlardı. Etraf sessiz oluyor, öğleden sonrasının sakin gün ışığı odayı dolduruyordu. O zamanlar şimdikine göre çok daha genç ve mutluyduk.

Şimdi de mutluyuz, sanırım. Hanemizde problemin gölgesi dahi yok. Kocamı seviyorum, ona güveniyorum. Bence o da benim için aynı hisleri duyuyor. Ancak ne çare, zaman geçtikçe yaşamımız da azar azar değişiyor. Şimdilerde öğleden sonra ran-

devularının hepsi dolu. Yemek bitince lavaboya gidip dişlerini fırçalıyor, sonra hemen arabasına binip polikliniğe dönüyor. Binlerce, on binlerce hastalıklı diş onu bekliyor. Bu durumu kabullendiğimizden şikâyet etmiyoruz.

Kocam polikliniğe döndükten sonra mayomu ve havlumu alıp arabayla yakındaki spor kulübüne gider otuz dakika kadar yüzerim. Çok sıkı bir tempoda yüzerim. Yüzmeyi sevdiğimden değil. Yüzmemin nedeni bedenimde fazlalık oluşmasını istememdir. Eskiden vücut hatlarımı çok severdim. Dürüstçe söylersem, yüzümü hiç beğenmedim. Fena değildir gerçi. Ama sevemiyorum. Öte yandan bedenimi severim. Aynanın önünde çıplak durmaktan hoşlanırım. O yumuşak hatları, dengeli canlılık hissini görmeyi severim. Orada benim için önemli bir şey olduğunu hissederim. O şey nedir bilmem ama onu kaybetmek de istemem. Kaybetmemem gerektiğini düşünürüm.

Otuz yaşındayım. Otuz yaşına girince anlıyorsunuz ki otuz yaşına gelince dünyanın sonu da gelmiyor. İnsanın yaşının ilerlemesinin pek de öyle sevindirici bir şey olduğunu düşünmüyorum ancak yaş aldıkça bazı şeylerde daha rahat hissediyorsunuz. Burada önemli olan düşünme tarzınız. Ama açık ve net olan bir şey var. Eğer otuz yaşına gelmiş bir kadın kendi bedenini seviyorsa ve hatlarını mümkün olduğunca korumak konusunda ciddi bir isteği varsa epey gayret göstermesi gerekiyor. Bu annemden öğrendiğim bir şeydir. Annem, eskiden çok hoş, çok güzel bir kadındı. Ama ne yazık ki şimdi öyle değil. Ben annem gibi olmak istemiyorum.

Yüzmenin ardından öğleden sonra kalan zamanımı nasıl kullandığım o güne göre değişir. İstasyonun önünde gezinip vitrinlere baktığım da olur ya da eve dönüp kanepeye oturup kitap okur, FM radyo dinlerim. Öylece uyuyup kaldığım da olur. Sonra çocuğum okuldan eve döner. Onun kıyafetlerini değiştirir, atıştırmalık veririm. Yedikten sonra dışarı çıkar. Arkadaşlarıy-

la oynar. Henüz ikinci sınıfta olduğundan dershaneye gitmediği gibi onu kursa da göndermem. Dışarıda oynasın, der kocam. Doğal bir şekilde büyüsün, diye ekler. Dışarı çıkarken, "Kendine dikkat et" derim. "Tamam" diye yanıtlar çocuğum. Aynı kocamla aramızda geçen diyalog gibi.

Akşamüzeri yaklaştıkça akşam yemeğini hazırlamaya koyulurum. Çocuğum altıya doğru gelir. Sonra televizyonda çizgi film izler. Poliklinikte gecikme yoksa kocam da yediden önce döner eve. Kocam ağzına tek damla alkol almadığı gibi başkasına eşlik etmeyi de sevmez. İşi biter bitmez doğrudan eve gelir.

Yemek sırasında üçümüz konuşuruz. Sırayla o gün ne yaptığımızdan söz ederiz. Aramızda en çok konuşan oğlumuz olur. Etrafta yaşanan her şey onun için yenidir, gizemlidir, doğal olarak. Oğlum anlatır, ben anlattıkları üzerine yorum yaparım. Yemekten sonra televizyon izler, kitap okur. Ya da kocamla oyun oynarlar. Ödevi varsa odasına çekilip ödevini yapar. Akşam sekiz buçukta yatıp uyur. Oğlumun üzerini örter, saçını okşarım, "İyi uykular" der, ışığı kapatırım.

Sonra karı-kocanın baş başa kaldığı zaman gelir. Kocam kanepeye oturur, akşam gazetesini okurken benimle biraz sohbet eder. Hastalarının durumundan, gazetedeki haberlerden söz eder. Haydn ya da Mozart dinler. Ben de müzik dinlemekten az çok hoşlanırım. Ama ne kadar dinlersem dinleyeyim Haydn ile Mozart arasındaki farkı anlayamam. Kulağıma hepsi bir gelir. Bunu kocama söyleyince, farkı anlamasan da olur, diye karşılık verir. Güzel şeyler güzeldir, bu kadarı da yeterlidir, der.

"Senin gibi yani" derim.

"Evet, benim gibi" der kocam. Sonra gülümser. Çok hoşnut olur.

İşte benim hayatım. Diğer bir deyişle, insomnia'dan önceki yaşamım böyleydi. Genel anlamda söylersem, her gün bir önce-

kinin tekrarıydı. Kendimce günlük tutarım ama iki, üç gün yazmayı unutunca hangi gün ne olduğunun ayrımına varamıyorum. Dünle bir önceki günü karıştırsam da aslında şudur diyeceğim bir fark da çıkmıyordu. Benimkisi nasıl bir yaşam böyle diye düşündüğüm de olurdu. Ama bir boşluk da hissetmem. Sadece şaşırırım. Dün ile bir önceki günü ayırt edemediğim gerçeğine. Böyle bir yaşamın parçası olduğum, bu yaşamın beni tümüyle yutmuş olduğu gerçeğine şaşırırım. Ayak izlerim ben dönüp onlara bakamadan önce uçup gitmiştir. İşte o zaman lavabonun aynasında yüzüme bakarım. On beş dakika kadar gözümü ayırmam aynadan. O sırada zihnim tamamen boştur. Yüzüme basit bir objeymiş gibi bakarım. Böyle yapınca da bilincim gittikçe uzaklaşır benden. Sadece basit, eşzamanlı var olan bir şey olarak ben olurum. Ve bunun şu anda, burada gerçekleştiğinin bilincine varırım. Ayak izine gerek yoktur. Şu andaki gerçeklikle eşzamanlı olarak var olurum, zaten en önemlisi de budur.

Ne var ki artık hiç uyuyamıyorum. Uyuyamamaya başladığımdan beri günlük tutmayı da bıraktım.

2

Uyuyamadığım o ilk geceyi tüm berraklığıyla hatırlıyorum. Çok kötü bir kâbus görmüştüm. Çok karanlık ve iğrençti. İçeriğini hatırlamıyorum. Hatırladığım şey, uğursuzluk hissiydi. Kâbusun en korkunç yerinde uyanmıştım. Yeniden uyursam geri döndürülemeyecek bir tehlikeyle karşılaşacak, bir şey tarafından çekilip alınacaktım sanki. Birden açılmıştı gözlerim. Uyandıktan sonra kısa bir süre derin derin nefes aldım. El ve ayaklarım uyuşmuş, doğru düzgün hareket edemiyordum. Kımıldamadan durunca bir mağaranın içinde uzanıp yatmışım gibi nefesimin sesi rahatsız edici derecede yüksek gelmişti kulağıma.

Ah, neyse ki rüyaymış, demiştim kendime. Sonra sırtüstü yatıp nefesimin düzelmesini beklemiştim. Kalbim şiddetli bir şekilde çarpıyor, oraya rahatça kan pompalamak için ciğerlerim körük gibi şişip iniyordu. Ama genişleyip daraldıkça da kalbime baskı yapıyordu. Yatağın başucundaki saate bakmak istedim ancak boynumu döndürmeyi başaramadım. O sırada bir anda ayağımın ucunda bir şey görür gibi oldum. Belli belirsiz siyah gölge gibi bir şeydi. Nefesimi tuttum. Kalbim, ciğerlerim, bedenimin her yeri bir anda donmuş gibi durmuştu. Gözlerimi kısıp o gölgeye baktım.

O siyah gölgeye benzeyen şey sanki gözlerimi kısmamı bekliyormuş gibi bir anda şekil değiştirdi. Hatları belirginleşti, şeklinin detayları ortaya çıktı. Siyah kıyafetler içinde sıska yaşlı bir adamdı bu. Saçları kısa, kırlaşmış, yanakları çökmüştü. O yaşlı adam ayak ucumda öylece duruyordu. Hiçbir şey demeden delici gözlerle bana bakıyordu. Çok iri gözleri vardı, gözlerinin içindeki kırmızı damarlar bile net şekilde görülüyordu. Ama yüzünde ifadeden eser yoktu. Ağzından tek sözcük çıkmıyordu. Delik gibi bomboştu.

Bu bir rüya değil, diye düşündüm. Uyanmıştım. Demek ki bu bir rüya değil. Bu bir gerçek. Hareket etmeye çalıştım. Kocamı mı uyandırmalı yoksa ışığı mı açmalıydım? Ama bir türlü hareket edemedim. Resmen tek bir parmağımı bile kıpırdatamadım. Hareket edemediğimden emin olunca bir anda yüreğimi korku kapladı. Korkum, dipsiz bir bilinç kuyusundan sessizce yukarı çıkan soğuk hava gibi bir şeydi. Bu soğuk hava tüm varlığıma işlemişti. Bağırmak istedim. Ama sesim çıkmadı. Dil böylesi zamanlarda çalışmıyordu. Yapabildiğim tek şey, gözlerimi dikip o yaşlı adama bakmaktı.

Yaşlı adamın elinde bir şey vardı. Uzun ince yuvarlak bir şeydi. Beyazdı, parlıyordu. Doğruca ona baktım. Gözlerimi hiç ayırmadan bakınca o şey daha da parlak bir hal almaya başladı. Bu bir ibrikti. Ayak ucumda dikilmiş yaşlı adamın elinde bir ibrik

vardı. Eski tarz porselen bir ibrikti. Onu yukarı kaldırıp ayağıma su dökmeye başladı. Ama suyu hissedemedim. Ayağıma su döküldüğünü görüyordum. Dökülme sesini de duyuyordum. Ama ayağımda hiçbir şey hissetmiyordum.

Yaşlı adam ayağıma su döküyordu. Tuhaf bir şekilde ne kadar su dökerse döksün o ibrikteki su bitmiyordu. Böyle devam ederse ayağımın çürüyüp eriyeceğini düşünmeye başladım. O kadar uzun süredir su döküyordu ki çürümesi hiç tuhaf kaçmazdı. Ayaklarımın çürüyüp eriyeceğini düşününce sabrım tükendi.

Gözlerimi kapattım, var gücümle haykırdım.

Ama hiç sesim çıkmadı. Dilim havayı titretemedi. Haykırışım bedenimin içinde sessizce yankılanmıştı. Bu sessiz haykırış bedenimde dolaştı ve çıkış yeri bulamayınca kalbimin atışını durdurdu. Bir an kafamın içi tümden boşaldı. Haykırış hücrelerimin her bir noktasına işledi. İçimde bir şey öldü. Bir patlamanın ışığı gibi bu sessiz haykırış varlığımla ilişkili bir şeyi yakıp arıttı.

Gözlerimi açtığımda yaşlı adam orada değildi artık. İbrik de yoktu. Ayaklarıma baktım. Üzerine su döküldüğüne dair bir iz yoktu. Yatak örtüsü kuruydu. Ama tüm bedenim terden sırılsıklam olmuştu. İnsanı ürpertecek kadar çok terlemiştim. Bir insandan nasıl olur da bu kadar çok ter boşanırdı, inanamadım. Ama kuşkusuz bu benim terimdi.

Önce bir parmağımı sonra bir diğerini hareket ettirdim, ardından bileğimi büktüm. Derken ayaklarımı hareket ettirdim. Ayak bileklerimi döndürdüm, dizlerimi büktüm. Pek kolay olmasa da her biri sırayla hareket etti. Her birinin hareket ettiğinden emin olduktan sonra dikkatli bir şekilde doğruldum. Sonra dışarıdan gelen ışığın aydınlattığı odayı bir uçtan diğerine gözlerimle taradım. Yaşlı adam odada değildi.

Yatağın başucundaki saat 12.30'u gösteriyordu. Yatağa saat on bir gibi girmiştim. Demek ki sadece bir buçuk saat kadar uyumuştum. Kocam yanımda uyuyordu. Bilincini yitirmişçesine,

horlama sesi bile çıkarmadan derin bir uykudaydı. Bir kez uykuya dalınca, önemli bir şey olmadığı sürece gözünü açmazdı.

Yataktan çıkıp banyoya gittim. Terden ıslanmış kıyafetlerimi çamaşır makinesine attım, duşa girdim. Sonra kurulandım ve çekmeceden yeni pijama çıkarıp giydim. Oturma odasının ayaklı lambasını açtım, kanepeye oturup konyak içtim. Çok ender içki içen biriyimdir. Kocam gibi temelde hiç içmez de değilimdir. Eskiden daha çok içerdim ama evlendikten sonra nadiren içer oldum. Ama o gece fazlasıyla kötüleşmiş ruh halimi düzeltmek için bir şey içmeliydim.

Rafta bir şişe Rémy Martin vardı. Evdeki yegâne içkiydi. Birisi vermişti. Üzerinden o kadar çok zaman geçmişti ki verenin kim olduğunu unutmuştum. Şişenin üzerinde toz tabakası birikmişti. Konyak kadehim yoktu, sıradan bir bardağa iki santimetre kalınlığında koydum, bir yudum içtim.

Bedenim hafiften titriyordu, korkum henüz geçmemişti.

Sanırım gördüğüm bir karabasandı, diye düşündüm. Daha önce hiç karabasan görmemiştim. Üniversiteden bir arkadaşımın böyle bir deneyimi olmuştu, bana da o anlatmıştı. O kadar canlı ve netti ki asla bir rüya olduğunu düşünmezdin, demişti o kadın arkadaşım. "Yaşarken bunun bir rüya olmadığını düşünmüştüm ve şimdi de aynı şekilde düşünüyorum." Ben de kesinlikle rüya gördüğümü düşünmüyordum. Ama o bir rüyaydı. Rüya gibi hissettirmeyen bir rüya.

Korkum azalsa da titremem geçmedi. Derimin yüzeyi deprem sonrası oluşan dalgacıklar gibi titriyordu. Bu ince titreşim gözle görülecek gibiydi. O haykırış yüzünden diye düşündüm. Sese dönüşemeyen haykırışım içimde kısılıp kalmış ve bedenimi titretiyordu.

Gözümü kapatıp bir yudum daha konyak içtim. Ilık sıvının boğazımdan mideme yavaşça indiğini hissettim. Çok canlı bir histi.

Sonra birden çocuğum için endişelenirken buldum kendimi. Çocuğum aklıma gelince yüreğim pat pat atmaya başladı. Kanepeden kalktım, hızlı adımlarla onun odasına gittim. Mışıl mışıl uyuyordu. Bir eli ağzının üzerindeydi. Dağılmış battaniyeyi düzelttim. Benim uykumu kaçıran şey neydi bilmiyordum ama o şey neyse sadece beni etkilemişti. Ne kocam ne de çocuğum farkındaydı.

Oturma odasına döndüm, içeride amaçsızca dolandım. Zerre kadar uykum yoktu.

Bir bardak daha konyak içmeyi düşündüm. Aslında daha çok içki içmek istiyordum. Bedenimi biraz daha ısıtıp sinirlerimi daha da rahatlatmak istiyordum. Ve o güçlü kokuyu bir kez daha tatmak istedim. Ama kısa süren kararsızlığın ardından içmemeye karar verdim. Ertesi gün sarhoş kalkmak istemiyordum. Konyağı rafa kaldırdım, bardağı lavaboya götürüp yıkadım. Ve mutfaktaki buzdolabından çilek çıkarıp yedim.

Bir süre sonra tenimdeki titremenin geçmeye başladığını fark ettim.

Peki ama o siyah kıyafetli adam neyin nesiydi? Daha önce hiç görmediğim yaşlı biriydi. O siyah kıyafeti de bir tuhaftı. Dar bir eşofman takımı gibiydi, eski tarz bir şeydi. Böylesi bir kıyafeti ilk kez görüyordum. Ve o gözler! Bir kez olsun kırpmadığı kırmızı kan bürümüş gözler. Kimdi bu adam? Ve neden benim ayağıma su dökmüştü? Neden bunu yapmak zorundaydı?

Hiç bilmiyorum. Nasıl bilebilirim ki?

O arkadaşım karabasan gördüğünde nişanlısının evine kalmaya gitmiş. Uyurken elli yaşlarında asık suratlı bir adam çıkıp gelmiş ve arkadaşıma, bu evden defol git, demiş. Arkadaşım o sırada hiç kımıldayamamış. O da terden sırılsıklam olmuş. Nişanlısının ölmüş babasının ruhunun geldiğine kuşkusu yokmuş. Babası bana defol git diyor, diye düşünmüş. Ama ertesi gün nişanlısı ona babasının fotoğrafını göstermiş ve önceki gece gördü-

ğü adamla hiçbir benzerliği yokmuş. Sanırım fazla gerilmiştim, bu yüzden o karabasanı gördüm, demişti arkadaşım.

Ama benim bir gerginliğim yok. Üstelik burası benim evimdi. Beni tehdit eden bir şey de yoktu. O zaman ben şimdi burada neden o karabasanı görmüştüm ki?

Başımı salladım. Artık düşünmeyi bir kenara bırakmalıydım. Düşünmenin bir anlamı yoktu. Gerçekçi bir rüya görmüştüm sadece. Belki de ben fark etmeden bedenimde yorgunluk birikmişti. Önceki gün oynadığım tenisten dolayı olabilirdi. Yüzdükten sonra kulüpte karşılaştığım arkadaşımın daveti üzerine tenis oynamıştım, biraz fazla yüklenmiştim kendime. Sonrasında el ve ayaklarımın epey yorulduğunu hissetmiştim.

Çilek yemeyi bitirdikten sonra kanepeye uzandım. Denemek için gözlerimi kapattım.

Hiç uykum yoktu.

Ah ah, dedim içimden. Gerçekten de hiç uykum yoktu.

Uykum gelene dek kitap okumaya karar verdim. Yatak odasına gittim, kitaplıktan bir roman seçtim. Bunu yaparken ışığı açmıştım ama kocam hiç kımıldamadı. Seçtiğim roman *Anna Karenina*'ydı. Uzun bir Rus romanı okumak istemiştim. *Anna Karenina*'yı yıllar önce bir kez okumuştum. Lisedeyken. Ne hakkındaydı, pek hatırlamıyorum. Aklımda sadece ilk bölüm, bir de sonunda kahramanın demir yolunda intihar etmesi kalmış. *Bütün mutlu aileler birbirine benzer, her mutsuz aileninse kendine özgü bir mutsuzluğu vardır,* cümlesini hatırladım. Sanırım böyle bir şeydi. İlk başta kadın kahramanın gelecekteki intiharının ima edildiği bir sahne vardı. Sonrasında hipodrom kısmı mı geliyordu? Başka bir romanda mıydı yoksa o?

Aman neyse deyip kanepeye döndüm, kitabı açtım. En son böyle oturup rahat rahat kitap okumamın üzerinden kaç yıl geçmişti kim bilir. Elbette öğleden sonraları artan zamanımda otuz dakika ya da bir saat kadar kitap karıştırdığım oluyordu. Ama

buna okumak denemezdi. Kitap okurken aklıma hemen başka bir şey gelirdi. Çocuğum, alışveriş, derin dondurucunun iyi çalışmadığı, akrabalarımın evlilik törenine ne giymemin iyi olacağı veya bir ay önce babamın mide ameliyatı olması gibi şeyler zihnimde canlanır, bu düşünceler büyüdükçe büyür, dört bir yana dağılırdı. Sonra birden zamanın geçtiğini fark ederdim, kitap sayfalarında hiç ilerlememiş olurdum.

Böyle böyle kitap okumadığım bir yaşama alışmıştım. Aslında düşününce bu durum çok tuhaftı. Çünkü çocukluğumdan beri sürekli kitap okumak yaşamımın merkezinde olan bir şeydi. İlkokuldayken kütüphanedeki bütün kitapları okumuştum, harçlığımın tamamına yakınını kitaba harcardım. Yemekten kısar, o parayla okumak istediğim kitabı alırdım. Ne ortaokulda ne de lisede benim kadar kitap okuyan biri vardı. Beş kardeş içinde ortanca olandım. Annemle babam işleriyle meşgul insanlar olduğundan benimle ilgilenemiyorlardı. Bu yüzden tek başına istediğim kadar kitap okuyabiliyordum. Ne zaman kitap yorum yarışması olsa mutlaka katılırdım. Ödül olarak verilen kitap kartı için yapardım bunu ve genelde kazanırdım. Üniversitede İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümüne girdim. Orada da yüksek notlar alırdım. Katherine Mansfield üzerine yazdığım bitirme tezi en yüksek notu almıştı. Tez danışmanım benden yüksek lisansa devam etmemi istemişti ama ben çalışma hayatına atıldım. Akademik hayata uygun biri olmadığımı çok iyi biliyordum. Ben sadece kitap okumayı seviyordum. Üniversitede kalmak istesem bile ailemin ekonomik durumu buna uygun değildi. Fakir değildik ancak benden küçük iki kız kardeşim vardı. Bu yüzden üniversiteden mezun olunca evden ayrılıp ailemden bağımsız yaşamak zorundaydım. Kelimenin tam anlamıyla işime iki elle sarılıp yaşamalıydım.

Acaba en son ne zaman bir kitabı başından sonuna kadar düzgünce okuyup bitirmiştim? Ve o okuduğum kitap neydi? Ne ka-

dar düşünürsem düşüneyim kitabın adını bile hatırlayamadım. İnsanın yaşamı nasıl olur da bu kadar değişebilirdi? Ruhu ele geçirilmiş gibi kitap okuyan o ben şimdi neredeydim? O günler ve tuhaf denebilecek o okuma tutkum bana ne ifade ediyordu?

Ama o gece *Anna Karenina*'yı okumaya odaklanabildim. Hiçbir şey düşünmeden, kendimden geçmişçesine sayfaları çevirdim. Anna Karenina'yla Vronski'nin Moskova garında bir araya gelmelerine kadar olan kısmı bir solukta okuduktan sonra kaldığım sayfaya ayraç koydum, yine konyak şişesini elime aldım. Bir bardak doldurdum.

Eskiden okuduğumda fark etmemiştim ama üzerine biraz düşününce tuhaf bir romandı bu. Romandaki kadın kahraman Anna Karenina gerçekten de yüz on altıncı sayfaya dek bir kez bile görünmüyordu. Bu durum o dönemin okurlarına gerçekdışı gelmemiş miydi? Bunun üzerine de biraz düşündüm. Oblonski adındaki sıkıcı insanın yaşamının betimlenmesi uzadıkça uzarken okurlar bu duruma dayanmış ve güzel kadın kahramanın ortaya çıkışını öylece durup beklemişler miydi? Öyleydi demek ki. Sanırım o dönem insanlarının bolca boş vakitleri vardı. En azından roman okuyan sınıftaki insanların.

Bir baktım ki saat üç oluvermiş. Üç mü? İyi de hiç uykum gelmemişti ki.

Ne yapsam diye düşündüm.

Hiç uykum yoktu. Kitap okumaya devam edebilirdim. Romanın devamını okumayı istiyordum. Öte yandan, uyumak zorundaydım.

Önceki uykusuzluk çektiğim zaman geldi aklıma. Gün boyunca adeta bir bulutla sarılmışçasına yaşadığım zamanlar. Yeniden bunu yaşamak istemiyordum. O sıralar öğrenciydim; o durumdan çok etkilenmemiştim. Ama artık durum farklıydı. Hem bir eştim hem de bir anne. Sorumluluklarım vardı. Kocamın öğle

yemeğini hazırlamak zorundaydım, bir de çocuğumun bakımı vardı.

Ama bu şekilde yatağa girsem de bir an bile gözlerimin kapanmayacağını biliyordum. Başımı iki yana salladım. Çarem var mıydı? Uykum bir türlü gelmiyordu, dahası kitabın devamını okumak istiyordum. Bir iç çektim, masanın üzerindeki kitaba baktım.

Neticede gün doğana dek *Anna Karenina*'yı okudum. Anna ve Vronski baloda birbirlerine bakar, sonrasında kaçınılmaz bir şekilde birbirlerine âşık olurlar. Anna hipodromda (nihayet bir hipodrom çıkmıştı ortaya) Vronski'nin attan düştüğünü görüp kendine gelir ve kocasına yaptığı ihaneti itiraf eder. Romanı okurken ben de Vronski'yle ata bindim, engellerin üzerinden atladım, insanların beni alkışladığını duydum. Sonra izleyenler arasından Vronski'nin attan düştüğünü gördüm. Pencereden ışık gelmeye başlayınca kitabı bırakıp mutfağa gittim, kahve yapıp içtim. Aklımda romandan kalan sahneler ve bir anda bastıran şiddetli açlık hissinden başka bir şey yoktu. Bilincimle bedenim bir yerlerde birbirinden ayrılıp sabitlenmiş gibiydi. Ekmek dilimledim, içine tereyağı ve hardal sürerek peynirli sandviç hazırladım. Sonra mutfak lavabosunun önünde ayakta yedim. Bu denli şiddetli açlık hissi benim için ender bir şeydi. Soluğumu kesecek denli şiddetli bir açlık hissiydi bu. Sandviçi yedikten sonra karnım doymadığından bir tane daha yapıp yedim. Bir kupa daha kahve içtim.

3

Ne karabasan gördüğümü ne de sabaha dek gözümü kırpmadığımı kocama söyledim. Özellikle kendime saklayayım diye bir niyetim de yoktu. Sadece onu bilgilendirmem gerekmediğini düşündüm. Söylesem de bir şey değişmeyecekti; gece boyu uyu-

yamamak o kadar da büyük bir sorun değildi. Bu arada herkesin başına gelebilirdi.

Her zamanki gibi kocama kahve yaptım, çocuğuma sıcak süt içirdim. Kocam kızarmış ekmek yedi, çocuğumsa Corn Flakes. Kocam gazeteye göz atarken çocuğum yeni öğrendiği şarkıyı kısık sesle söylüyordu. Sonra ikisi Bluebird'e binip gittiler. "Dikkat et kendine" dedim. "Tamam" diye yanıtladı kocam. Bana el salladılar. Her zamanki gibi.

İkisi gittikten sonra kanepeye oturdum, bundan sonra ne yapsam acaba diye düşündüm. Ne yapsam iyi olurdu? Ne yapmam gerekirdi? Mutfağa gittim, buzdolabının kapısını açtım, içindekileri kontrol ettim. Bugün mutfak alışverişi yapmasam da olurdu. Ekmek vardı. Süt de. Yumurta da. Dondurulmuş et de. Sebze vardı. Ertesi gün öğlene yetecek kadar malzeme vardı.

Bankaya gitmemi gerektiren bir iş vardı ama onun da illaki bugün yapılması gerekmiyordu. Ertesi gün de yapabilirdim.

Kanepeye oturup *Anna Karenina*'yı okumaya devam ettim. Tekrar okuyunca anladım ki bu romanda olanları unutmuşum. Ne karakterleri ne de mekânları hatırlıyordum. Sanki tamamıyla başka bir kitap okumuştum. Ne tuhaf diye düşündüm. İlk okuduğumda epey hislenmiştim oysaki, şimdiyse aklımda hiçbir şey yoktu. Orada olması gereken tüm o ürpertici hisler, duygular benden tamamen ayrılmış ve yok olmuştu.

O yıllarda kitap okumaya harcadığım onca vakit ne içindi peki?

Kitabı bir kenara bırakıp bir süre düşündüm bunu. Ama pek bir sonuca varamadım, o sırada ne hakkında düşündüğümü bile anlayamaz haldeydim. Sonra birden fark ettim ki boş boş pencereden dışarıdaki ağaçlara bakıyorum. Başımı salladım, kitabı kaldığım yerden okumaya devam ettim.

İlk cildin ortasını geçtiğim yerde çikolata kırıntıları vardı. Kuruyup sayfaya yapışmışlardı. Lisede bu romanı okurken çikolata

yiyormuşum demek. Kitap okurken bir şey yemeyi severdim. Bu arada evlendikten sonra hiç çikolata yiyemez olmuştum. Çünkü kocam tatlı sevmiyordu. Çocuğumuza da neredeyse hiç yedirmemiştik. Bu yüzden evde şekerleme türü hiçbir şey olmazdı.

On yıl öncesinin artık rengi atmış çikolata kırıntılarına bakarken canım deli gibi çikolata yemek istedi. Çok eskiden olduğu gibi yine çikolata yiyerek *Anna Karenina* okumak istiyordum. Bedenimdeki tüm hücreler çikolata istiyordu, nefesim kesildi, sıkıştırılıyor gibi hissettim.

Üzerime bir hırka aldım, asansörle aşağıya indim. Sonra yakındaki şekerlemeciye gidip en tatlı görünen sütlü çikolatalardan iki paket satın aldım. Dükkândan çıkar çıkmaz paketi açtım, yürürken yemeye başladım. Sütlü çikolatanın enfes tadı ağzımın içinde dağıldı. O şekerli tadın bedenimin her köşesine işleyişini canlı bir şekilde hissediyordum. Asansörde de yemeye devam ettim. Asansörün içine çikolata kokusu yayıldı.

Kanepeye oturdum, çikolata yiyerek *Anna Karenina*'nın devamını okudum. Birazcık bile uykum gelmemişti. Yorgunluk da hissetmedim. Sonsuza kadar böyle kitap okuyabilirdim. Çikolata paketinin biri bitince ikinci paketi açtım, yarısını yedim. Romanın ilk cildinin üçte ikisine kadar okuduğumda saate baktım. 11.40 idi.

11.40 mı?

Kocamın gelmesine az kalmıştı. Telaşla kitabı kapattım, mutfağa gittim. Sonra tencereye su koydum, ocağı açtım. Daha sonra biraz yeşil soğan kıydım, pişirmek için bir avuç karabuğday eriştesi çıkardım. Su kaynayana dek bir parça deniz yosunu ıslattım, kestim, üzerine sirke döktüm. Buzdolabından tofu çıkardım, küp şeklinde kestim. Sonra banyoya gidip çikolata kokusunu çıkarmak için dişlerimi fırçaladım.

Suyun kaynamasıyla hemen hemen aynı zamanda kocam geldi. İş beklediğimden erken bitti, dedi.

Birlikte sulu karabuğday eriştesi yedik. Kocam bir yandan yerken bir yandan da almayı düşündüğü yeni tıbbi cihazı anlattı. Diş taşlarını şu ana dek kullanılanlardan çok daha güzel temizleyen bir aletmiş, hem de daha kısa sürede. Fiyatı normalin epey üzerindeymiş ama diş taşlarını iyi temizliyormuş. Son zamanlarda sadece diş taşı temizletmeye gelenlerin sayısı çokmuş. Sen ne dersin, diye sordu. Diş taşı falan düşünmek istemiyordum. Yemek yerken bu konuyu duymak istemediğim gibi bunun üzerine düşünmek de istemiyordum. Aklım romandaki engelli at yarışındaydı. Diş taşı üzerine düşünmek istemiyordum. Ama kocama bir şey demeliydim. Ciddi bir şekilde sormuştu. Cihazın fiyatını söyledikten sonra onun üzerine düşünür gibi yaptım. Gerekli bir şeyse al tabii, dedim. Para konusu bir şekilde hallolur. Eğlence için kullanılan para değil ne de olsa.

Öyle ya, dedi. Eğlence için kullanılan para değil ne de olsa, diye tekrarladı dediğimi. Sonrasında sessizce yemeğini yedi.

Pencerenin dışındaki ağacın dalına bir çift kuş konmuş cıvıldıyordu. Bir süre onları seyrettim. Uykum yoktu. Bu kadar uzun süre uyanık kalmama rağmen hiç ama hiç uykulu hissetmiyordum. Neden acaba?

Ben masayı toplarken kocam kanepeye oturup gazete okudu. Yanında *Anna Karenina* duruyordu ama dikkatini çekmedi. Benim kitap okuyup okumadığımla ilgilenmiyordu.

Tabakları yıkamayı bitirdikten sonra, iyi bir haberim var, dedi kocam. Ne sence?

Öğleden sonraki ilk hastam randevusunu iptal etmiş. Bir buçuğa kadar boş vaktim var, diyerek sırıttı.

Bu dediği üzerine biraz düşündüm, bunun neden iyi bir haber olduğunu anlayamadım. Nedendi acaba?

Bu dediğinin sekse davet olduğunu ancak yerinden kalkıp beni yatağa doğru götürmek istediğinde anladım. Ama hiç o havada değildim. Neden seks yapmamız gerektiğini de anla-

mamıştım. Ben bir an önce kitap okumaya dönmek istiyordum. Kanepeye tek başına uzanıp çikolata yerken *Anna Karenina*'nın sayfalarını çevirmek istiyordum. Tabakları yıkarken aklımda sürekli Vronski vardı. Tolstoy roman karakterlerine nasıl bu kadar büyük bir beceriyle hâkim olabilmişti? Karakterleri mükemmel bir kesinlikle betimlemişti. Ama bu kesinlikten dolayı da karakterlerin kurtuluşları mümkün olamıyordu. Kurtuluş dediğim şey.....

Gözlerimi kapatıp parmaklarımı alnıma bastırdım. "Sabahtan beri başım ağrıyor" dedim. "Affedersin, çok ağrıyor." Arada bir şiddetli baş ağrısı çektiğimden kocam bu dediğimden kuşkulanmadı. "Kendini zorlama, biraz uzanıp dinlen haydi" dedi. "O kadar da kötü değil" dedim. Kocam saat biri biraz geçene dek kanepede oturup müzik dinleyerek yavaşça gazete okudu. Sonra yine tıbbi cihazların konusunu açtı. Son model ve pahalı cihazlar alınsa da iki, üç yıl içinde eskidiğini, bunların değiştirilmesi gerektiğini, kâr edenlerin sadece tıbbi cihaz üreten firmalar olduğunu söyledi. Arada bir başımı sallayıp onaylıyordum ama anlattıklarının neredeyse hiçbirine kulak vermiyordum

Kocam öğleden sonraki mesaisine gidince gazeteyi katladım, kanepenin yastığını vurarak düzelttim, yerine yerleştirdim. Sonra pencere pervazına dayanıp odanın içine göz gezdirdim. Neden uyuyamadığımı anlamıyordum. Eskiden sabaha kadar çalıştığım zamanlar olmuştu. Ama hiç bu kadar uzun süre uyanık kalmamıştım. Normalde bu kadar çok uykusuz kaldıktan sonra uykuya dalardım, uyuyamazsam da çok uykulu olurdum. Ama şimdi hiç uykum yoktu, zihnim de son derece açıktı.

Mutfağa gittim, kalan kahveyi ısıtıp içtim. Bundan sonra ne yapayım diye düşündüm. Elbette *Anna Karenina*'nın devamını okumak istiyordum. Her zamanki gibi havuza gidip yüzmeyi de istiyordum. Bir süre bocalamanın ardından havuza gitmek ağır

bastı. Bunu pek iyi açıklayamıyorum ama bedenimi güzelce hareket ettirerek içimden bir şeyi kovmayı arzu ediyordum sanki. Kovmak. İyi de neyi kovacaktım? Bunun üzerine biraz düşündüm. İçimden neyi kovacaktım?

Bilmiyordum.

Ama o şey bedenimin içindeydi, orada bir tür olasılık gibi aheste bir şekilde süzülüyordu. Ona bir ad takmak istediysem de aklıma bir sözcük gelmedi. Uygun sözcükleri bulmak iyi olduğum bir alan değildi. Tolstoy olsa eminim hemen bir sözcük bulurdu.

Neyse. Her zamanki gibi mayomu çantama koydum, Honda City'me binip spor kulübüne doğru harekete geçtim. Havuzda hiç tanıdığım birileri yoktu. Bir genç adam ve orta yaşlı bir kadın yüzüyordu. Cankurtaran sıkılmış bir şekilde havuzu gözlüyordu.

Mayomu giydim, her zamanki gibi yarım saat yüzdüm. Ama yetmedi. Sonra on beş dakika daha yüzdüm. En son tüm gücümü harcayarak serbest stilde bir tur gidip geldim. Soluğum kesildi ancak bedenimde hâlâ güç kaldığını hissediyordum. Havuzdan çıktığımda etraftakilerin meraklı bakışlarıyla karşılaştım.

Saat üç olmasına biraz daha vardı; arabayla bankaya gidip işlerimi hallettim. Süpermarkete uğrayıp alışveriş yapsam mı diye düşündüm ama vazgeçip doğruca eve döndüm. Sonra *Anna Karenina*'nın devamını okudum. Çikolatanın kalanını yedim. Saat dörtte oğlum gelince ona meyve suyu içirdim, kendi yaptığım meyve jölesinden verdim. Sonrasında akşam yemeği hazırlığına başladım. Önce derin dondurucudan eti çıkarıp buzunu çözdürdüm, sebzeleri doğrayıp kızartmak için hazırlık yaptım. Miso çorbası yaptım, pirinç pişirdim. İşlerimi çok hızlı ve mekanik bir şekilde yaptım.

Sonra yine *Anna Karenina*'yı okumaya devam ettim.

Uykum yoktu.

4

Saat onda yattık. Birlikte uyur gibi yaptım. Kocam hemen uyudu. Neredeyse başucundaki lambayı kapatır kapatmaz uyudu. Lambanın düğmesiyle kocamın bilinci bir kabloyla birbirine bağlı gibiydi.

Ne harika, diye düşündüm. Böyle bir kişiye az rastlanır. Uyuyamayıp ıstırap çeken insanlar çok daha fazladır. Babam da onlardan biriydi. Babam hep derin uyuyamadığından yakınırdı. Uyku düzeninin bozuk olması bir yana azıcık bir ses ya da harekette hemen gözleri açılırdı.

Kocamsa farklıdır. Bir kez uyuyunca sabaha kadar onu hiçbir şey uyandıramaz. Evlendikten kısa bir süre sonra bunun tuhaf olduğunu düşünmüş ve onu nasıl uyandırabileceğimi anlamak için birkaç şey denemiştim. Yüzüne su serpmiş, fırçayla burnunun ucunu gıdıklamıştım. Ama yaptığım hiçbir şey onu uyandırmaya yetmemişti. Buna ısrarla devam ettiğimdeyse sadece homurdanmıştı. Kocam rüya da görmüyordu. Gördüyse de ne olduğunu hatırlamıyordu. Karabasan da hiç görmemişti. Çamura gömülmüş kaplumbağa misali mışıl mışıl uyurdu.

Ne harika.

On dakika yattıktan sonra sessizce yataktan kalktım. Oturma odasına geçip lambayı açtım. Bardağa konyak koydum. Sonra kanepeye oturdum, konyağı yalar gibi damla damla yudumlayıp kitap okudum. Canım isteyince de rafa gizlediğim çikolatayı çıkarıp yedim. O arada sabah oldu. Sabah olunca kitabı kapattım, kahve hazırladım, sandviç hazırlayıp yedim.

Her gün bir diğerinin tekrarıydı.

Ev işlerini hızlıca tamamladım, tüm sabah kitap okudum. Öğleden hemen önce kitabı bırakıp kocam için öğle yemeği hazırladım. Kocam saat bir gibi tekrar evden çıktı. Ben de arabaya binip havuza gidip yüzdüm. Uyuyamaz olduğumdan beri her gün bir

saat boyunca yüzüyordum. Otuz dakikalık hareket yetmez olmuştu. Yüzerken bilincimi sadece yüzmeye odaklıyordum. Başka hiçbir şey düşünmüyordum. Aktif bir şekilde bedenimi hareket ettirmeyi düşünüyor, kurallı bir şekilde nefes alıp veriyordum. Tanıdıklarımla yüz yüze gelsem de neredeyse hiç konuşmuyordum. Basitçe selamlaşıyorduk. Bir yere davet edilince, affedersin, biraz işim var da hemen eve dönmeliyim, diyordum. Hiç kimseyle havadan sudan söz edecek vaktim yoktu. Yüzebildiğim kadar yüzüp sonra hemen eve dönüp kitap okumak istiyordum.

Bir görevi yerine getirir gibi alışveriş, yemek, temizlik yapıp çocuğumla ilgileniyordum. Bir görevi yerine getirir gibi kocamla seks yapıyordum. Alışınca hiç de zor bir şey değildi. Aksine kolaydı. Başımla bedenim arasındaki bağlantıyı kesmem yeterliydi. Bedenim kendine göre hareket ederken başım bir boşlukta süzülüyordu. Hiçbir şey düşünmeden ev işlerini yapıyor, çocuğuma atıştırmalık veriyor, kocamla havadan sudan konular üzerine konuşuyordum.

Uyuyamaz olduktan sonra gerçekliğin ne kadar da basit bir şey olduğunu düşünür olmuştum. Gerçekliği hazmetmek sahiden kolay bir şeydi. Gerçeklikten başka bir şey değildi. Sadece ev işleriydi, yalnızca aile sahibi olmaktı. Basit bir makineyi harekete geçirmekle aynıydı, bir kere nasıl çalıştırıldığını öğrenince gerisi tekrar etmeye dayanıyordu. Buradaki düğmeye basıp oradaki kolu çekiyorsun. Düğmeleri ayarlayıp kapağı kapatıp zamanı kuruyorsun. Salt tekrar.

Arada bir değişiklik de olmuyor değildi. Kayınvalidem geldi, birlikte akşam yemeği yedik. Pazar günü ailecek hayvanat bahçesine gittik. Çocuğum ishal oldu.

Bu olanların hiçbirinin bana bir etkisi olmalı. Sessiz bir rüzgâr gibi etrafımdan esip geçti. Kayınvalidemle sohbet ettim, dört kişilik yemek hazırladım, ayı kafesinin önünde fotoğraf çektirdim, çocuğumun karnını sıcak tutup ona ilaç verdim.

Hiç kimse bendeki değişimi fark etmedi. Ne gözümü bile kırpmadan durduğumu ne kitap okumayı sürdürdüğümü ne aklımın gerçeklikten yüzlerce yıl, on binlerce kilometre uzakta olduğunu; bunları kimse fark etmedi. Ben ne kadar bir görevi yerine getirir gibi ve mekanik olarak, içinde hiç sevgi olmadan somut şeylerle uğraşmaya devam etsem de kocam, oğlum, kayınvalidem benimle ilişkisini her zamanki gibi sürdürdü. Hatta bana karşı her zamankine göre daha rahat davrandıklarını bile gözlemledim.

Bu şekilde bir hafta geçti.

Uykusuzluğum aralık vermeden ikinci haftasına girdiğinde artık cidden endişelenmeye başladım. Nasıl bakarsam bakayım olağandışı bir durumdu bu. İnsanlar uyurdu, uyumayan insan diye bir şey olmazdı. Eskiden insanların uyumalarına izin vermedikleri bir işkence türü üzerine bir şeyler okumuştum. Nazilerin yaptığı bir işkence diye aklımda kalmış. Kişiyi dar bir odaya kapatıp uyuyamasın diye gözlerini açık tutuyor ve üzerine ışık doğrultuyorlar ya da sürekli yüksek sesle müzik dinletiyorlarmış. En nihayetinde de o insanlar delirip ölüyormuş.

Bu insanların ne kadar sürede aklını kaçırdığını hatırlayamadım. Üç ya da dört gün kadar olmalı.

Benim durumumdaysa uyuyamamaya başladığımdan bu yana tam bir hafta geçmişti. Buna rağmen bedenim zayıf düşmemişti. Aksine her zamankinden daha sağlıklıydım.

Bir gün duş aldıktan sonra çıplak halde aynanın karşısına dikildim. Bedenimin gayet canlı, yaşam gücüyle dolu olduğunu görüp şaşırdım. Boynumdan ayak bileğime kadar tüm bedenimin her bir yerini kontrol ettim. Ne bir gram fazla et ne de yağdan eser vardı. Vücudum elbette ki genç kızlığımdakinden farklıydı. Ama tenim eskisiyle kıyaslandığında çok daha parlaktı ve tığ gibi inceydim. Karnımı denemek için parmaklarımla çektim. Sert ve sıkıydı, harika esnekliğini korumuştu.

Sonra sandığımdan daha güzel göründüğümü fark ettim.

Hatta eskisinden daha genç görünüyordum. Yirmi dört yaşındayım desem kimse şaşırmazdı. Tenim pürüzsüzdü, gözlerim parlıyordu. Dudaklarım nemliydi, elmacıkkemiklerimin gölgesi (kendimde en sevmediğim yer burasıydı) hiç göze çarpmıyordu. Aynanın önüne oturdum, otuz dakika kadar aynaya baktım. Pek çok açıdan, nesnel bakışla kendimi inceledim. Yanılmıyordum. Gerçekten de güzelleşmiştim.

Bana ne oluyordu?

Doktora gitmeyi düşündüm. Çocukluğumdan beri gittiğim, güvenilir bir tanıdık doktor vardı. Ama anlattıklarımı dinleyince nasıl tepki verir diye düşününce cesaretim kırıldı. Dediklerime olduğu gibi inanacak mıydı? Bir hafta hiç uyumadığımı söyleyince önce aklımdan kuşkuya düşmez miydi? Ya da uykusuzluğumu nevroz belirtisi olarak mı tanımlardı? Veya anlattıklarıma tümüyle inanır, beni tam teşekküllü bir hastaneye gönderip muayene ettirirdi.

Peki o zaman ne olurdu?

Beni hastaneye yatırırlardı, çeşitli bölümlere gönderirlerdi, türlü testlerden geçirilirdim. Beyin dalgalarıma bakar, EKG çeker, idrar ve kan tahlili yapar, psikolojik testlerden geçirirlerdi; daha neler neler yaparlardı.

Bunlara katlanamazdım. Ben tek başına sessizce kitap okumak istiyordum. Her gün bir saat güzelce yüzmek istiyordum. Ve her şeyden önce özgür kalmak istiyordum. Benim arzu ettiklerim bunlardı. Hastaneye yatmak istemiyordum. Hastaneye yattım diyelim, ne bulacaklardı ki? Muhtemelen dağlar kadar tahlil yapacaklar, dağlar kadar hipotez üreteceklerdi. Öyle bir yere kapatılmak istemiyordum.

Bir gün öğleden sonra kütüphaneye gittim. Uykuyla ilgili kitaplar okudum. Uyku üzerine pek o kadar kitap yoktu, olanlarda da pek bir şey yazmıyordu. Neticede dedikleri tek bir şey vardı. Uyku özünde dinlenmeydi, hepsi bu. Arabanın motorunu kapat-

makla aynı şeydi. Hiç dinlenmeden motoru çalıştırırsan çabuk bozulurdu. Motorun hareketi kaçınılmaz bir şekilde hararet yapınca, ısı makineyi yorardı. Bu yüzden de ısının çıkması için onu dinlendirmek gerekirdi. Soğutulması gerekirdi. Motor kapatılırdı. İşte buna uyku deriz. İnsanların durumundaysa bu bedensel dinlenme olmakla birlikte ruhun da dinlenmesidir. İnsan yatıp kaslarını dinlendirirken gözlerini kapatıp düşünmeye de ara verir. Artan düşünceler de rüya formunda doğal olarak deşarj olur.

Bir kitapta ilginç bir şey yazıyordu. İnsan denen varlık gerek düşünce gerekse fiziksel hareket açısından olsun belirli kişisel eğilimlerden kaçamaz, diye belirtmişti yazar. İnsan farkında olmadan kendi hareketlerinin ve düşüncesinin eğilimini kendi oluşturur. Bir kere oluşturulan bu eğilim, araya önemli bir şey karışmadıkça devam eder. Diğer bir deyişle insan bu türden bir eğilim kafesine kapatılıp yaşamını sürdürür. Ve uyku bu tür bir eğilimin –bunun ayakkabının topuğunun yıpranması gibi bir şey olduğunu da belirtmişti yazar– nötrleşmesidir. Başka bir deyişle, uyku bu eğilimi ayarlar, iyileştirir. İnsan, uyku arasında kullanmaya eğilim gösterdiği kaslarını doğal olarak gevşetir, eğilim gösterdiği düşünce rotasını serbest bırakır, yine deşarj olur. Böylece insan, soğur. Bu insan denen sistemin vazgeçilmez programlanmış eylemidir. Kimse bu programdan kaçamaz. Eğer kaçabilirse varlığını, var oluş temelini kaybeder, diye yazmıştı.

Eğilim de ne, diye sordum kendime.

Eğilim sözcüğünün bende çağrıştırdığı şey ev işleri oldu. Benim hissiz, mekanik bir şekilde sürdürdüğüm ev işlerim. Yemek, alışveriş, çamaşır, çocuk büyütmek, eğilim değilse neydi ki bunlar tam olarak? Gözümü kapatsam bile bu kadarını yapabilirdim. Çünkü bunlar eğilimlerden başka bir şey değildir. Sadece düğmeye basıp kolu çekmek yeter. Ve tıpkı ayakkabının yıpranması gibi bu eğilimler de beni tüketiyordu ve bunu düzenleyip soğumak için her gün uykuya gereksinim duyuyordum.

Böle bir şey mi demeye çalışmıştı yazar?

Cümleyi bir kez daha dikkatlice okudum. Sonra başımla onayladım. Evet, sanırım böyle bir şey.

Peki, benim yaşamım acaba neyin nesiydi? Ben eğilimlerim tarafından tüketilip sonra düzelmek için uyuyordum. Bunun tekrarından başka bir şey değil miydi? Ve aynı şeyi evire çevire yaşayarak aslında yaşlanıyordum sadece, öyle mi?

Oturduğum kütüphane masasında başımı salladım.

Uykuya falan gerek yok dedim kendi kendime. Delirsem de uyuyamadığım için bu kaçınılmaz "varlık temelini" kaybetsem de olsun varsın, diye düşündüm. Sorun değil. Ben eğilimlerim tarafından tüketilmek istemiyorum. Bu eğilimlerin yarattığı tükenmeyi düzeltmek için uykumun düzenli olarak gelmesine de gerek yok. Benim için gerekli değil. Bedenim eğilimler yüzünden tükenmekten kaçınamayacaksa da ruhum bana ait. Onu var gücümle kendim için tutacağım. Kimseye vermem. Tedaviye falan ihtiyacım yok. Uyumayacağım.

Bu kararla kütüphaneden çıktım.

5

Artık uyuyamamaktan korku da duymuyordum. Korkacak bir şey yoktu. Olumlu açıdan düşünebilirdim. Yaşamımın olanaklarını genişletiyorum, diye düşündüm. Gece ondan sabah altıya kadarki zaman benimdi. Günün üçte birine denk gelen zamanı şimdiye dek uykuyla –soğumak için iyileşme eylemi deniliyordu buna– harcamıştım. Ama artık o da benim olmuştu. Hiç kimsenin değildi. Benimdi. Bu zamanı istediğim gibi kullanabiliyordum. Kimse tarafından rahatsız edilmeden, kimsenin isteğine göre hareket etmeden. Evet, bu tam anlamıyla genişletilmiş bir yaşamdı. Yaşamımı üçte bir genişletmiştim.

Biyolojik açıdan bakıldığında normal bir durum değil diyebilir uzmanlar. Öyle de olabilir. Ve ben böylesi anormal olan bir şeyi sürdürebilmek için ödünç aldığımı geri vermek zorunda kalabilirim. Yaşam bu genişletilmiş kısmı –diğer bir deyişle öne sardığım kısmı– daha sonra geri sarar belki de. Dayanağı olmayan bir varsayım ama bu varsayımı reddedecek bir temel bulunmadığı gibi bir şekilde akla yatkın olduğu da hissediliyor. Kısacası en sonunda ödünç alınan zaman geri verilerek hesap eşitlenecek.

Açıkçası bu hiç de umurumda değildi. Bir şey olup da erkenden ölmek zorunda kalsam bile önemi yoktu. Varsayım, kendine özgü yolundan istediği gibi yürüyebilirdi. En azından şimdi ben, yaşamımı genişletiyordum ve bu harika bir şeydi. Yanıt buradaydı. Burada gerçekten yaşadığımı hissediyordum. Tüketilmiyordum. En azından harcanmamış kısımlarımla vardım, buradaydım. Böylece yaşadığımı gerçekten hissediyordum. Yaşadığını gerçekten hissetmediğin bir hayatı uzun uzadıya sürdürmenin anlamı yoktur. Artık bunu net olarak görüyordum.

Kocamın uyuduğundan emin olduktan sonra oturma odasındaki kanepeye geçtim, konyak içtim, kitabı açtım. İlk bir haftada *Anna Karenina*'yı üç kez okudum. Her okuduğumda da yeni şeyler keşfettim. Bu hacimli romanda çeşitli gizemler ve cevaplar bir aradaydı. Cevapların içinde yine başka gizemler vardı. Ustalıkla yapılmış kutu gibi bir dünya içinde küçük bir dünya, onun içinde de yine başka bir küçük dünya vardı. Ve bu dünyalar birbirine karışıp uzayı oluşturuyordu. Bu uzay hep oradaydı ve okur tarafından keşfedilmeyi bekliyordu. Eski ben bunun ancak minik bir kısmını anlayabilmiştim. Şimdiyse büyük, geniş bir dünyayı görebiliyordum. Tolstoy adlı yazar bu romanda ne anlatmak istemişti, okur ne anladı, verdiği mesaj romanla ne kadar uyumlu bir şekilde birleşti ve bu romanın nesi yazarın kendisinin bile önüne geçti? Yüksek bir tepenin üzerinde durup manzarayı sey-

rederken olduğu gibi tüm bunları artık seçebiliyordum. Hepsini görebiliyordum.

Ne kadar odaklansam da hiç yorulmadım. *Anna Karenina*'yı defalarca okuduktan sonra Dostoyevski'ye geçtim. Çok kitap okudum. Ne kadar odaklansam da yorgunluk nedir bilmiyordum. Anlaması zor kısımları kolayca anlayabildim. Ve derinden etkilendim.

Hep böyle olmak istediğimi düşündüm. Hayatımdan uykuyu çıkarınca kendimi genişletmiştim. Önemli olansa odaklanma gücüydü. Odaklanma gücü olmayan bir yaşam gözlerini kapatıp hiçbir şey görmemeye eşti.

Konyak bitti. Neredeyse tüm şişeyi ben içmiştim. Markete gidip aynı Rémy Martin'den bir şişe daha aldım. Bir şişe de kırmızı şarap. Ayrıca kaliteli bir kristal konyak kadehi aldım. Çikolata ve kurabiye de.

Bazen kitap okurken heyecanlanıyordum. O zaman kitabı bir kenara bırakıp odanın içinde hareket ediyordum. Hafif jimnastik hareketleri yapıyor ya da sadece odanın içinde yürüyordum. Canım isterse gece yarısı yürüyüşe çıkıyordum. Üstümü değiştirip, garajdan arabamı çıkarıp etrafta amaçsızca araba gezintisi yaptığım da oluyordu. Tüm gece açık olan zincir restoranlardan birine girip kahve içiyordum ama insanlarla karşılaşmak sorun olabileceğinden çoğunlukla arabanın içinde kalıyordum. Güvenli görünen bir yerde arabayı durdurup düşüncelere dalıp gidiyordum bazen. Limana gidip bir süre gemileri izliyordum.

Bir keresinde polis gelip mesleği gereği sorular sordu. Gece iki buçuktu, iskelenin yakınındaki sokak lambasını altına arabamı park etmiş radyo dinlerken gemilerin ışıklarını izliyordum. Polis memuru fark ettirmeden yaklaşıp camı tıklattı. Pencereyi açtım. Polis gençti. Yakışıklı ve nazikti, düzgün cümleler kuruyordu. Uyuyamıyorum diye açıkladım ona. Ehliyetimi istedi, gösterdim. Bir süre baktı. Geçen ay burada bir cinayet işlendi, dedi. Bir çift

üç genç tarafından saldırıya uğramış, adamı öldürüp kadına tecavüz ettiler, dedi. Bu olayı ben de duymuştum. Başımı sallayarak dediğini anladığımı belirttim. Bu yüzden hanımefendi, dedi polis, eğer bir işiniz yoksa gecenin bu saatlerinde pek de bu taraflarda vakit geçirmeseniz iyi olur. Teşekkür ederim, artık gideyim o halde, dedim. Ehliyetimi geri verdi. Arabayı sürdüm.

Biriyle konuşmam sadece bu seferle sınırlı kaldı. Kimse tarafından engellenmeden şehir caddelerinde bir iki saat dolaştım. Sonra arabamı apartmanın garajına park ettim. Gecenin karanlığında mışıl mışıl uyuyan kocamın Bluebird'ünün yanına. Sonra gır gır diye ses çıkararak soğuyan motora kulak verdim. Ses kesilince arabadan indim ve asansörle üst kata çıktım.

Eve dönünce önce yatak odasına gittim, kocamın uyuyup uyumadığını kontrol ettim. Kocam ne olursa olsun çok derin uyurdu. Sonra çocuğumun odasına gittim. Çocuğum da derin uykudaydı. İkisi de hiçbir şeyin farkında değildi. Dünyanın hiçbir değişiklik olmadan her zamanki gibi hareket ettiğine inanıyorlardı. İşin aslı öyle değildi. Dünya, onların farkında olmadığı yerde gitgide değişiyordu. Geri dönülemez biçimde değişiyordu.

Bir gece uyuyan kocamın yüzüne gözlerimi ayırmadan baktım. Yatak odasından pat diye bir ses çıkmıştı, şaşkın bir şekilde gidip bakınca çalar saatin yere düştüğünü görmüştüm. Sanırım kocam uyurken kolunu hareket ettirmiş ve kolu saate denk gelmişti. Buna rağmen kocam hiçbir şey olmamış gibi mışıl mışıl uyuyordu. Ah ah, bu adamı ne uyandırabilirdi? Çalar saati yerden kaldırdım, yatağın başucuna koydum. Sonra kollarımı birleştirdim, gözlerimi ayırmadan kocamın yüzüne baktım. Gözlerimi ayırmadan uyuyan kocamın yüzünü seyrettiğim günlerin üzerinden çok uzun zaman geçmişti. Kaç yıl olmuştu acaba?

Evlendikten sonra o uyurken sık sık yüzünü seyrederdim. Sadece seyretmekle bile rahatlayıp huzurla dolardım. O öyle huzurla uyudukça korunduğumu hissederdim sanki. Bu yüzden

kocam uyuduktan sonra hiç usanmadan onun yüzünü seyrederdim.

Bunu yapmayı ne zaman bırakmıştım acaba? Ne zamandan beri yapmıyordum bunu? Hatırladım. Sanırım çocuğumuza ad verirken benim ve kayınvalidemin arasında geçen o tartışmadan sonraydı. Kocamın annesi kendisini dine kaptırmıştı ve çocuğumuza vermek üzere ona bir ad "bahşedilmişti" güya. O adın ne olduğunu unuttum ama ben o adı kabul etme niyetinde değildim. Bunun üzerine kayınvalidemle şiddetli bir ağız dalaşına girdik. Kocam bununla ilgili tek bir kelime etmedi. Sadece yanımızda durup bizi yatıştırmaya çalıştı.

İşte o zaman kocam tarafından korunduğum hissini kaybettim. Evet, kocam beni korumamıştı. Ve ben buna çok öfkelenmiştim. Tabii bu çok eskinin hikâyesi, sonra kayınvalidemle aramız düzeldi. Oğlumuzun adını ben koydum. Kocamla da aramız hemen düzeldi.

Ama muhtemelen o günden sonra da uyurken kocamın yüzünü seyretmeyi bıraktım.

Orada ayakta durmuş uyuyan kocamın yüzünü seyrediyordum. Kocam her zamanki gibi derin uykudaydı. Çıplak ayağı tuhaf bir açıyla yorgandan dışarı çıkmıştı. Bu açıyla sanki başka birinin ayağıymış gibi görünüyordu. Kocaman, güçlü ayaklar. Büyük ağzı yarım açık kalmış, alt dudağı gevşekçe sarkmıştı, sanki bir şey hatırlamış gibi burnunun yanı birden kımıldadı. Gözlerinin altında beni rahatsız eden bir ben vardı; iğrenç, kocaman bir bendi. Kapalı gözkapaklarının görüntüsü de bir tuhaftı. Gözkapakları sarkıktı, rengi atmış etten maske gibi görünüyorlardı. Ahmak gibi uyuyordu. Ölü gibi uyumak denen şey bu muydu? Ne utanç verici bir yüz ifadesiyle uyuyordu bu adam böyle. Eskiden hiç de böyle değildi oysa. Evlendiğimiz zamanlarda bu adamın görkemli bir yüzü vardı. Aynı şekilde derin uykuda olsa da bu kadar mendebur görünmezdi yüzü.

Kocamın eskiden uyurken nasıl bir yüz ifadesi olduğunu hatırlamaya çalıştım. Ama bir türlü anımsayamadım. Sadece bu kadar kötü bir yüzü olmadığını biliyordum. Belki de yanlış kalmıştı aklımda. O zaman da şimdiki yüz ifadesiyle uyuyor olabilirdi. Belki değişen benim hislerimdi. Annem olsa öyle derdi. Çok becerikliydi böyle teoriler öne sürmekte: Senin var ya, evlendikten sonra deli gibi âşık olarak kalma süren en fazla iki, üç yıldır; bu onun meşhur sözlerinden biriydi. Uyurken yüz ifadesinin sevimli olması mı, deli gibi âşık olduğun için sana öyle gelmiştir. Annem kesin bunu söylerdi.

Ne var ki ben öyle olmadığını biliyordum. Kocamın çirkinleştiğine kuşku yoktu. Yüzü sarkmıştı. Yaşlanmak böyle bir şeydi. Kocam yaşlanmış ve yorulmuştu. Yıpranmıştı da. Bundan sonra kuşkusuz daha da çirkinleşecekti. Ve ben buna katlanmak zorundaydım.

İç çektim. Çok derin bir iç çekişti bu ama kocamda en ufak bir kıpırdanma olmadı. İç çekmemle uyanmazdı.

Yatak odasında çıktım, oturma odasına döndüm. Sonra yine konyak içtim, kitap okudum. Ama aklıma bir şey takıldı. Kitabı bırakıp çocuğumun odasına gittim. Kapıyı açtım, koridordan gelen ışıkta gözlerimi ayırmadan oğlumun yüzüne baktım. Oğlum da kocam gibi derin uykudaydı. Her zamanki gibi. Bir süre uyuyan oğlumun yüzünü seyrettim. Yüzü pürüzsüzdü. Kocamınkinden tamamen farklıydı ve bu da olağandı. Henüz bir çocuktu o. Teni parlaktı ve yüzünde kaba görünen tek bir şey yoktu.

Yine de bir şeyler sinirime dokunmuştu. Kollarımı kavuşturup orada dikildim. Oğlumu tabii ki seviyordum. Hem de çok seviyordum. Ama bir şey, şu anda, kesinlikle sinirime dokunmuştu.

Başımı salladım.

Bir süre gözlerimi kapattım, sonra açıp yeniden uyuyan oğlumun yüzüne baktım. Sinirime dokunan şeyin ne olduğunu

anlamıştım. Uyuyan oğlumun yüz ifadesi babasının uyurkenki yüz ifadesinin tıpkısıydı. Dahası, o yüz ifadesi kayınvalideminkiyle de aynıydı. İnatçılık... Kendini beğenmişlik... Kocamın ailesindeki bu küstah tavırlardan nefret ediyordum. Kocam bana kesinlikle iyi davranıyordu. Nazikti, çok ilgiliydi. Beni hiç aldatmamıştı, çok çalışıyordu. Ciddi biriydi, herkese saygılıydı. Arkadaşlarımın hepsi onun için, böyle iyi başka bir insan daha yoktur, diye ağız birliği yapıyorlardı. Şikâyet edecek hiçbir şey yoktu. Ama bazen de bu şikâyet edecek bir yer olmamasına sinirleniyordum. Bu "şikâyet edecek bir şeyin olmaması durumu" hayal gücünün dahil olmasına izin vermeyen, tuhaf şekilde katılaşan bir şeydi. İşte bu sinirime dokunuyordu.

Ve şimdi oğlum bende aynı hisleri uyandırarak uyuyordu.

Başımı bir kez daha salladım. Neticede o başka biri, dedim içimden. Bu çocuk büyüyünce beni kesinlikle anlamayacak diye düşündüm. Aynı kocamın şu an beni neredeyse hiç anlamaması gibi.

Oğlumu sevdiğime kuşku yoktu. Ama gelecekte bu çocuğu o kadar da çok sevemeyeceğimi sezdim. Anneye yakışmayan bir düşünce. Dünyadaki anneler böyle bir şey düşünmez sanırım. Ama ben, biliyorum. Bir gün gelecek ve birden bu çocuğu hor görmeye başlayacaktım. Evet, öyle olacaktı. Uyuyan çocuğumun yüzüne bakarken hissettim bunları.

Bu düşünce beni üzmüştü. Odanın kapısını kapattım, koridorun ışığını söndürdüm. Oturma odasındaki kanepeye döndüm, kitabı açtım. Birkaç sayfa okuduktan sonra kitabı bıraktım. Saate baktım. Üç olmak üzereydi.

Uyuyamaz olduktan sonra kaçıncı gündü bu? İlk uyuyamadığım gece, iki hafta önceki salıydı. Demek ki tam on yedi gün olmuş. On yedi gündür gözümü kırpmadım. On yedi öğle, on yedi akşam. Çok uzun bir süre bu. Artık uykunun nasıl bir şey olduğunu pek iyi hatırlayamıyorum.

Gözlerimi kapattım, uykunun nasıl bir his olduğunu anımsamaya çalıştım. Ama uyanık bir karanlık vardı sadece. Uyanık karanlık bana ölümü çağrıştırdı.

Ölüyor muydum?

Eğer şimdi ölürsem, yaşamımın ne anlamı olurdu acaba?

İyi de yaşam denilen şey nedir, bilmiyordum.

Peki ölmek nedir bu durumda, diye düşündüm.

O zamana dek uykunun ölümün bir tür provası gibi olduğunu düşünmüştüm. Diğer bir deyişle ölüm, uykunun uzatılmış haliydi. Yani ölüm, normal uykudan çok daha derindi, bilinçsiz uykuydu; sonsuza dek soluğun kesilmesi, gözün kararmasıydı.

Belki öyle de değildi. Ölüm, uykuyla tamamıyla farklı bir durumdu. Belki de benim şimdi gördüğüm gibi, sonu olmayan derin bir uyanık karanlık olabilirdi. Ölüm denilen şey de böylesi bir karanlığın içinde sonsuza dek uyanık kalmaktı.

Eğer öyleyse, bu çok fena bir şey olurdu. Ölüm denen şey soluğun kesilmesiyse, bu yorgunlukla dolu yarım yaşamlarımızda kurtuluş neredeydi? Neticede, ölüm denen şeyin ne olduğunu kimse bilmiyor. Kim ölümü gerçekten kendi gözleriyle görmüştü ki? Hiç kimse. Ölümü görenler, sadece ölenler. Kimse yaşamanın da ölmenin de ne olduğunu bilmiyor. Sadece tahmin yürütüyorlar. Ne olduklarıyla ilgili sadece varsayımlar var, onlar da varsayımın ötesine geçemiyor. Ölüm soluğun kesilmesidir deniyor ama mantıklı değil. Ölmedikten sonra gerçeği anlayamayacağız. Her şey olabilir.

Bunları düşünürken birden şiddetli bir korkuya kapıldım. Sırtım buz kesti, bedenimin kaskatı kasıldığını hissettim. Gözlerimi sımsıkı yumdum. Gözlerimi açamaz olmuştum. Önümde yayılan yoğun karanlığa diktim gözlerimi. Karanlık uzay kadar derindi, kurtuluşu yoktu. Yapayalnızdım. Bilincim odaklanıyor, genişliyordu. İstersem, uzayı derinlerine kadar görebileceğimi hissettim. Ama ona bakmamayı seçtim. Henüz çok erken dedim kendime.

Eğer ölüm denen böyle bir şeyse, ne yapmalıydım? Ölüm, sonsuza dek uyanık kalarak gözlerini karanlığa dikip bakmaksa ya?

Nihayet gözlerimi kapattım, kadehte kalan konyağı tek dikişte içtim.

6

Pijamalarımı çıkarıp kot pantolon giydim, tişörtün üzerine de rüzgârlığımı. Saçlarımı arkada toplayıp parkanın içine koydum, kocamın beyzbol şapkasını başıma geçirdim. Aynaya bakınca oğlan çocuğu gibi görünüyordum. İyiydi böyle. Spor ayakkabılarımı giyip alt kattaki garaja indim.

Honda City'me binip anahtarı çevirdim, motoru bir süre çalıştırdım. Sonra çıkan sese kulak verdim. Motorun her zamanki sesiydi. İki elimi direksiyonun üzerine koydum, birkaç kez derin nefes alıp verdim. Sonra vitesi bire taktım, binadan çıktım. Arabanın gidişi her zamankine göre daha hafif geldi. Buzun üzerinde kayma hissi veriyordu. Vitesi dikkatlice değiştirdim, şehirden çıkıp Yokohama'ya giden anayola çıktım.

Saat üçü geçmesine karşın yolda giden araç sayısı hiç de az sayılmazdı. Devasa uzun yol nakliye kamyonları yolun yüzeyini titretiyor, batıdan doğuya ilerliyorlardı. Onlar da uyumuyordu. Nakliye verimini artırmak için öğlen uyuyor geceleri çalışıyorlardı.

Bense öğlen ve geceleri çalışıyordum. Çünkü benim uyumam gerekmiyordu.

Biyolojik açıdan bakınca doğal değildi. Ama kim doğallığın ne olduğunu biliyordu ki? Neyin biyolojik açıdan doğal olduğu deneysel varsayımdan başka bir şey değildi. Ve ben bu varsayımı aşıp geçen bir noktadaydım. Örneğin beni insanlığın hızlı geliş-

miş bir öncü örneği olarak düşünebilir miydik? Uyuyamayan kadın. Bilincin genişlemesi.

Gülümsedim.

Gelişimin öncü örneği.

Radyoda müzik dinleyerek limana doğru sürdüm arabayı. Klasik müzik dinlemek istiyordum ancak gece yarısı klasik müzik çalan radyo istasyonu bulamadım. Hangi istasyonu bulsam çalınan müzik sıkıcı Japonca rock şarkılarıydı. İnsanın dişlerini çürütecek kadar tatlı aşk şarkıları. Bu müzik beni çok uzaktaki bir yere gelmişim gibi hissettiriyordu. Mozart ve Haydn'dan ayrılıp uzaklaşmıştım.

Parkın beyaz çizgiyle ayrılmış geniş otoparkına arabayı park ettim ve motoru durdurdum. Etrafta açık, sokak lambalarının altındaki en aydınlık yeri seçtim. Park yerinde tek bir araba park etmişti. Gençlerin beğenip bindiği türde bir arabaydı bu. Beyaz, iki kapılı bir spor arabaydı. Eski modeldi. İçindekiler muhtemelen sevgiliydi. Otel paraları çıkışmayınca arabanın içinde birlikte oluyorlardı sanırım. Bir aksilik yaşamamak için şapkamı iyice alnıma indirdim; kadın olduğum anlaşılmayacaktı. Kapımın kapalı olup olmadığını bir kez daha kontrol ettim.

Etrafı dalgın dalgın seyrederken üniversite birinci sınıftayken erkek arkadaşımla araba gezintisine çıktığımız zaman geldi aklıma. Sonra durup arabada sevişmiştik. Kendini tutamayıp izin ver, içine gireyim, demişti. Hayır demiştim. Arabada seks yapmak istemiyordum. Kollarımı direksiyonun üzerine koydum, müzik dinleyerek o zamanı hatırlamaya çalıştım. Erkek arkadaşımın yüzünü bir türlü anımsayamadım. Her şey çok uzak bir geçmişte yaşanmış gibiydi. Hepsi de tarih olmuştu.

Uyuyamaz olduktan önceki anılarım, giderek artan bir hızla uzaklaşıyordu benden. Çok tuhaf bir histi. Her gece uyuyan ben asıl ben değilmişim, o zamanki anılarım da benim gerçek anılarım değilmiş gibi hissediyordum. İnsanlar böyle değişiyormuş

demek ki. Ama bu değişimi kimse göremiyor. Kimse fark etmiyor. Benden başkası bilmiyor. Açıklasam da onlar anlayamaz. Anlamaya da çalışmazlar. Haydi anladılar diyelim, benim ne hissettiğimi en hassas noktasına kadar kesinlikle bilemezler. Beni sadece kendi varsaydıkları dünyalarını tehdit eden bir unsur olarak görürler.

Ama ben gerçekten de değişiyordum.

Orada ne kadar kaldığımı bilmiyorum. İki elim direksiyonun üzerinde, gözlerim sımsıkı kapalı halde. Uykusuz karanlığa bakarak.

O sırada birisinin varlığını hissedip bir anda kendime geldim. Orada biri vardı. Gözlerimi iyice açıp baktım. Arabanın dışında biri var. Kapıyı açmaya çalışıyor. Arabanın kapısını kilitlemiştim. Arabanın her iki yanında karanlık gölgeler var. Sağ kapıda, sol kapıda. Yüzlerini göremiyorum. Üzerlerindeki üniforma mı, ayırt edemiyorum. İki karanlık gölge dikilmiş duruyor.

O iki gölgenin arasında arabam minicik kalıyor. Küçük bir kek kutusu sanki. Arabanın sağa sola sallandığını hissediyorum. Sağ taraftaki cam tak tak diye yumruklanıyor. Ama yumruklayanın polis memuru olmadığını biliyorum. Polisler cama böyle vurmazlar. Arabayı da sallamazlar. Soluğum kesiliyor. Ne yapmam gerekiyor şimdi? Kafam fena karışıyor. Koltukaltlarımdan ter boşanıyor. Arabayı hareket ettirmeliyim. Anahtar, anahtarı döndürmeliyim. Elimi uzatıp anahtarı kavrıyorum, sağa döndürüyorum. Marş motorunun çalışma sesini duyuyorum.

Ama motor ışığı yanmıyor.

Parmaklarım tir tir titriyor. Gözümü kapatıp anahtarı bir kez daha yavaşça çeviriyorum. Olmuyor. Büyük bir duvar tırmalanıyormuş gibi bir ses çıkıyor. Motor dönüp duruyor. Adamlar, o gölgeler, arabayı sallamaya devam ediyor. Sallantının şiddeti giderek artıyor. Arabayı devirmek niyetindeler.

Yanlış bir şey var. Sakinleşip düşünürsem her şey yoluna girecek. Düşün. Sakin ol, usulca, düşün. Yanlış olan bir şey var.

Yanlış olan bir şey var.

Neyin yanlış olduğunu bilmiyorum. Aklım koyu karanlıkla tıkanmış durumda. Beni hiçbir yere götürmüyor. Ellerim tir tir titriyor. Anahtarı çıkarıp bir kez daha sokmayı deniyorum. Parmaklarım titriyor, anahtarı anahtar deliğine sokamıyorum. Bir kez daha denediğimdeyse anahtar yere düşüyor. Yere eğilip onu almaya çalışıyorum. Alamıyorum. Araba çok sallanıyor. Alnım direksiyona çarpıyor.

Anahtarı almaktan vazgeçip sırtımı koltuğa dayıyorum, iki elimi alnıma götürüyorum. Sonra ağlıyorum. Ağlamaktan başka bir şey yapamıyorum. Gözyaşlarımın ardı arkası kesilmiyor. Tek başına, küçük bir kutu içine kapatılmış haldeyim ve bir yere gidemiyorum. Şu an gecenin en karanlık anı ve adamlar arabayı sallamaya devam ediyor. Arabayı devirmeye çalışıyorlar.

6

Roma İmparatorluğu'nun Yıkılışı, 1881 Yılı Kızılderili Ayaklanması, Hitler'in Polonya'yı İşgali ve Şiddetli Rüzgâr Diyarı

1. Roma İmparatorluğu'nun Yıkılışı

Rüzgârın esmeye başladığını fark ettiğimde pazar öğleden sonrasıydı. Tam olarak öğleden sonra 2.07.

O gün her zamanki gibi, diğer bir deyişle her pazar öğleden sonrasında yaptığım gibi, mutfak masanın başında zararsız müzikler dinlerken günlüğüme son bir haftada yaşadıklarımı yazıyordum. Her gün olanları basitçe not alır, pazar günü de düzgün cümlelerle günlüğüme geçirirdim.

Salı gününe kadar olan üç günü yazmıştım ki pencerenin dışında esen rüzgârı fark ettim. Yazmaya ara verdim, tükenmezkalemin kapağını kapattım, verandaya çıkıp çamaşırları topladım. Çamaşırlar sanki yörüngesinden çıkmış kuyrukluyıldızın kuyruğu gibi pat pat diye kuru bir ses çıkararak havada salınıyordu.

Rüzgâr ben farkında olmadan azar azar gücünü artırmış gibiydi. Demek istediğim sabah, tam olarak söylersem 10.48'de, çamaşırları verandaya astığımda rüzgârdan eser yoktu. Bununla ilgili olarak hafızam kocaman bir fırın kapağı kadar sağlam ve netti. O sırada ben "Bu rüzgârsız günde çamaşırları mandalla tutturmaya gerek yok" diye düşünmüştüm.

Gerçekten de rüzgârdan eser yoktu.

Çamaşırları becerikli bir şekilde katladıktan sonra tüm pencereleri kapattım; rüzgârın sesi neredeyse duyulmaz oldu. Pencerenin dışındaki sessizlikte ağaçlar, Himalaya sediri ve kestane ağaçları kontrol edemediği bir kaşıntıya tutulmuş bir köpek gibi kıvranıyordu, bulut parçaları kurnaz gizli ajanlar gibi aceleyle gökyüzünü kaplarken karşıdaki apartmanın verandasında birkaç tişört öksüz bebekler gibi plastik ipe dolanmıştı.

Bu bir fırtına, diye düşündüm.

Gazeteyi açıp hava durumu haritasına baktım, hiçbir yerde tayfun çıkacağına dair bir haber yoktu. Yağmur yağma olasılığı %0'dı. Hava durumu haritasına göre bugün tam da Roma İmparatorluğu'nun altın çağındaki gibi sakin bir pazar günü olmalıydı.

%30'luk şiddette iç çekip gazeteyi katladım, çamaşırları çekmecelere yerleştirdim, zararsız müzikler dinlerken kahve yaptım, sonra kahve içerken günlüğümü yazmaya devam ettim.

Perşembe günü kız arkadaşımla yattım. Gözleri bağlı olarak seks yapmayı çok sever. Bu yüzden uçuş çantası paketindeki kumaş göz bandını yanında taşır.

Benim böyle fantezilerim yoktur ama kız arkadaşım gözü bağlandığında çok şirin olduğundan ona itiraz etmem. Ne de olsa insanların çoğunun belli tuhaflıkları vardır.

Günlüğün perşembe günkü sayfasına yaklaşık olarak bunları yazdım. %80 gerçek %20 kısa yorum; günlük yazma prensibim budur.

Cuma günü Ginza'daki bir kitapçıda eski bir arkadaşımla karşılaştım. Çok tuhaf deseni olan bir kravat takmıştı. Çizgili kumaşın üzerinde bir sürü telefon numarası vardı. Günlüğüme tam böyle yazdığım anda telefon çaldı.

2. 1881 Yılı Kızılderili Ayaklanması

Telefon çaldığında saat öğleden sonra 2.36'ydı. Arayan kız arkadaşım olmalı, diye düşündüm, hani şu gözlerinin bağlanmasını seven kız arkadaşım. Pazar günü evime gelecekti ve gelmeden önce her zaman telefon etme alışkanlığı vardı. Akşam yemeği için malzemeleri alıp gelmesi gerekiyordu. O gün istiridye güveç yiyelim diye karar vermiştik.

Her neyse, işte o telefon çaldığında saat öğleden sonra 2.36'ydı. Çalar saat telefonun yanında durduğundan her telefon çalışında saati görebiliyordum., böyle olunca da hafızamda mükemmel biçimde kalıyordu.

Ama ahizeyi elime aldığımda karşı taraftan duyduğum tek şey şiddetli rüzgârın sesiydi.

"Vuuuuuuuuuuu." Rüzgârın sesi, 1881 yılı Kızılderili Ayaklanması'nda olduğu gibi ahizeden hiddetli bir şekilde duyuluyordu. Öncülerin kulübelerini yakıyor, iletişim tellerini kesiyor, Candice Bergen'e tecavüz ediyorlardı.

"Alo" dedim ama sesim tarihin ezici öfkesi tarafından emilip gitti.

"Alo" dedim yüksek sesle ama sonuç değişmedi.

Dikkatle kulak verince rüzgârın bir anlığına kesildiği yerde bir an, sadece bir an için bir kadın sesi duydum gibi geldi. Ya da yine yanılıyordum. Ne de olsa rüzgârın sesi çok şiddetliydi. Bizonların sayısı da fazlasıyla azalmıştı.

Bir süre hiçbir şey demeden ahizeyi kulağımda tuttum. Kulağım ahizeye yapışıp kalmış gibiydi. Bu durum on ya da on beş

saniye devam ettikten sonra ataklar son raddeye ulaşıp, yaşam ipi çekilir gibi telefon pıt diye kapandı. Ve geriye, fazla ağartılmış iç çamaşırları gibi sıcaklığı olmayan tam bir sessizlik kaldı.

3. Hitler'in Polonya'yı İşgali

Ah ah deyip iç çektim. Sonra günlüğüme yazmaya devam ettim. Hızlanıp bir an önce bitirsem iyi olacaktı.

Cumartesi günü Hitler'in zırhlı tümeni Polonya'ya girdi. Pike bombardıman uçakları Varşova'ya...

Hayır, öyle değil. Hitler Polonya'yı 1 Eylül 1939 tarihinde işgal etmişti. Dün değildi. Dün akşam yemeği yedikten sonra sinemaya gitmiş, Meryl Streep'in başrolünü oynadığı *Sophie'nin Seçimi* adlı filmi izlemiştim. Hitler'in Polonya'yı işgali o filmde geçiyordu.

Filmde Meryl Streep, Dustin Hoffman'dan boşanıyordu ama banliyö treninde Robert de Niro'nun canlandırdığı orta yaşlı inşaat mühendisiyle tanışıp yeniden evlendi. Epey ilginç bir filmdi.[1]

Yanımdaki koltukta liseli bir çift vardı, film boyunca birbirlerinin karınlarını okşayıp durdular. Liselilerin karınları hiç de fena değildir. Bir zamanlar ben de liseli karnına sahiptim.

4. Şiddetli Rüzgâr Diyarı

Geçen hafta yaşadıklarımı günlüğüme yazmayı bitirince plak rafının önüne oturdum, şiddetli rüzgârın estiği bir pazar günü öğleden sonrasında dinlemeye uygun olduğunu düşündüğüm

1. William Styron'un aynı addaki romanından (1979) uyarlanan, yönetmenliğini Alan J. Pakula'nın yaptığı filmin (1982) başrollerinde Meryl Streep, Kevin Kline ve Peter MacNicol oynamıştır. Nathan rolü için başta sırayla Al Pacino, Dustin Hoffman ve Robert de Niro düşünülmüş ancak role en uygun aktör olarak Kevin Kline'da karar kılınmıştır. Sinema tutkunu olan Murakami bu ayrıntıya gönderme yapmış. (ç.n.)

müziği seçtim. Şostakoviç'in çello konçertosu ve Sly & the Family Stone'un plaklarının şiddetli rüzgâra uygun seçimler olduğunu düşündüm, iki plağı art arda dinledim.

Pencerenin önünden arada bir çeşitli şeyler uçuşuyordu. Çimen ve otları haşlayıp iksir hazırlayan bir büyücü gibi görünen uzun beyaz çarşaf doğudan batıya doğru uçup gitti. İnce, uzun bir teneke tabela anal seks meraklısı gibi yaylanıyordu.

Şostakoviç'in çello konçertosunu dinleyerek pencereden dışardaki manzarayı izlerken yeniden telefon çaldı. Telefonun yanındaki çalar saat öğleden sonra 3.48'i gösteriyordu.

Ben yine o Boeing 747'nin jet motorunun sesini andıran şiddetli rüzgârı duyacağımı düşünerek ahizeyi elime aldım ama bu kez duyduğum farklı bir sesti.

"Alo" dedi kadın.

"Alo" dedim.

"İstiridye güveci için malzemeleri getirmek istiyorum birazdan, uygun musun?" dedi kız arkadaşım. İstiridye güveci malzemelerini ve göz bandını alıp evime doğru hareket edecekti.

"Olur. Ama..."

"Güvecin var mı?"

"Evet, var" dedim. "Ama, ne oldu? Rüzgârın sesi duyulmuyor."

"Evet, rüzgâr kesildi. Nakano'da saat üçü yirmi beş geçe kesildi, senin orada da kesilmek üzeredir, değil mi?"

"Öyledir sanırım" dedim telefonu kapatıp, mutfaktaki üst raftan güveci çıkarıp lavaboda yıkadım.

Rüzgâr kız arkadaşımın öngördüğü gibi öğleden sonra saat 4.05'te birden kesildi. Pencereyi açıp dışarıya baktım. Pencerenin dibinde iri siyah bir köpek yeri büyük bir tutkuyla koklayarak geziniyordu. On beş, yirmi dakika kadar usanmadan devam etti. Köpeğin bunu neden yaptığını anlamadım.

Bunun dışındaysa dünyanın görüntüsü ve işleyişi, rüzgâr esmeden öncekinin tıpkısıydı. Himalaya sediri ve kestane ağacı hiçbir şey olmamış gibi gökyüzüne uzanmış dimdik duruyordu. Çamaşırlar plastik ipten aşağı sarkıyor, kredi kartı gibi parlak gagaları olan kargalar elektrik direğinin üstünde kanatlarını pat pat diye çırpıyorlardı.

Bunlar olurken kız arkadaşım geldi ve istiridye güveci yapmaya başladık. Mutfakta istiridyeleri yıkadı, lahanaları kesti, tofu'ları dizdi, sos hazırladı.

Ona beni öğleden sonra 2.36'da telefonla arayıp aramadığını sordum.

"Evet, aradım" diye cevap verdi kâsenin içinde pirinçleri yıkarken.

"Hiçbir şey duyamadım" dedim.

"Evet, öyle oldu, rüzgâr çok güçlüydü çünkü" dedi hiçbir şey olmamış gibi.

Buzdolabından bira çıkardım, masanın kenarına oturup içtim.

"Rüzgâr neden birden esmeye başladı ve birdenbire kesildi?" diye sordum.

"Şey, bilmiyorum" dedi, sırtı dönük tırnağıyla karidesin kabuğunu soyarken. "Rüzgârla ilgili bilmediğimiz çok şey var. Antik çağ tarihi, kanser, denizin dibi, uzay, seks hakkında bilmediğimiz bir sürü şey olduğu gibi."

"Hımm" dedim. Bu bir cevap değildi. Ama bu sorum hakkında kız arkadaşımla konuşarak daha fazla ilerleme beklentim olmadığından vazgeçip bakışlarımı istiridye güvecinin hazırlanma sürecine çevirdim.

"Şey, birazcık karnını okşasam olur mu?" diye sordum.

"Daha sonra" dedi kız arkadaşım.

İstiridye güveci pişene dek önümüzdeki hafta günlüğüme yazmak için bugün yaşananları bir bir not aldım. Şöyleydi:

1. Roma İmparatorluğu'nun Yıkılışı
2. 1881 Yılı Kızılderili Ayaklanması
3. Hitler'in Polonya'yı İşgali

Böyle yapınca önümüzdeki hafta bugün olanları tam olarak hatırlayabilirdim. Bu düzgün sistemi kullanarak son yirmi iki yıldır hiçbir şeyi atlamadan günlük yazmayı sürdürmüştüm. Anlamı olan her şeyin ona uygun özgün bir sistemi vardır. Rüzgâr essin ya da esmesin, biz bu şekilde yaşarız.

7

Lederhosen[2]

"Annem babamı terk etti" dedi karımın arkadaşı bir gün bana. "Kısa pantolondu nedeni."

Sormadan edemedim. "Kısa pantolon mu?"

"Kulağa çok tuhaf geldiğini biliyorum" dedi kadın. "Gerçekten de özünde tuhaf bir hikâyesi var."

Karımın arkadaşı bir kadın için fazla iriydi. Boyu ve cüssesi neredeyse benimkiyle birdi. İşi elektronik org öğretmenliğiydi ama serbest zamanlarının büyük kısmını yüzme, kayak ve tenise ayırıyordu. Bu yüzden de bedeninde hiç fazlalık olmadığı gibi teni de her zaman bronzdu. Spor düşkünü olduğunu söylesem yeridir. İşinin olmadığı zamanlarda sabah koşusunu tamamladıktan sonra yakındaki havuza gidip aralıksız yüzdüğü, öğleden sonra saat ikide tenis oynadığı, sonrasındaysa aerobik yaptığı bir programı vardı. Ben de spor yapmayı seven biriyimdir ama bu kadarını yapamam.

2. Lederhosen, Almanya'da ve Avusturya'nın Tirol eyaletinde giyilen geleneksel erkek kıyafetidir; askılı, deri, kısa pantolondur (ç.n.).

Saldırgan bir karakteri olmadığı gibi dar görüşlü biri de değildi. Nasıl biri diye sorarsanız, sakindi, baskın bir karakteri yoktu. Ama bedeni ve ona bağlı olan ruhu da kesinlikle benzer şekilde kıpır kıpırdı. Kuyrukluyıldız gibi durduğu yerde duramıyordu.

Evlenmemesinin nedeni bununla ilgili olabilir. Bugüne kadar ilişki yaşadığı kişiler de oldu elbette. İri olmasına iriydi ama güzeldi de. Evlilik teklifi almış, hatta iş birkaç kez düğün aşamasına kadar gelmişti. Ancak düğün günü yaklaştığında mutlaka öngörülemeyen bir sorun çıkmış ve evlilik iptal olmuştu.

"Bahtsız" diyor karım.

"Öyle sanırım" diyorum ben de sempatiyle.

Öyle desem de karımla hemfikir olduğumu söyleyemem. Bahtsızlık yaşamımızın pek çok alanında gezinir, bazen üzerimize kara bir gölge gibi çöker. Ama, düşünüyorum da eğer biri havuzdaki parkurda otuz kez gelip gidiyorsa, yirmi kilometre koşabilecek kadar irade gücüne sahipse engellerin çoğunu da aşabilmesi gerekmez mi? O kadın bence evlenmek istememişti. Evlilik bir kuyrukluyıldızsa onun yörüngesine girmemişti, en azından tamamen.

Bu yüzden de elektro org sınıfında ders veriyor, geri kalan vaktini bolca hareket etmeye ayırıyor, pek şanslı olmadığı aşklar yaşıyordu.

Bir pazar günü, yağmurlu öğleden sonrası. Kadın planlanandan iki saat önce geldi. Karım o sırada alışverişteydi.

"Affedersiniz" dedi. "Programımda tenis vardı ancak yağmur yağınca iki saatim boşa çıktı. Evde tek başına kalmak sıkıcı olunca da erken geldim. İşinize engel olmuyorum değil mi?"

"Yoo, hiç de değil" dedim. O sırada pek çalışma havamda olmadığımdan kucağımda kedimle videoda film izliyordum. Kadını içeri aldım, mutfakta kahve yaptım. Birlikte kahve içerken *Jaws*'ın son yirmi dakikasını seyrettik. Kuşkusuz her ikimiz de bu

filmi daha önce izlemiştik, muhtemelen birkaç kez. Bu yüzden ikimiz de ekrana çivilenmedik. Filmi izliyorduk çünkü o sırada o film ekrandaydı.

Film bittikten sonra kapanış jeneriği çıktı. Karım henüz eve dönmemişti. Bu yüzden gelişigüzel konular üzerine konuşmaya başladık. Köpekbalıkları, sahil, yüzme gibi. Ama karım hâlâ ortalıkta görünmüyordu. Böylece sohbet etmeye devam ettik. Bu kadına karşı iyi hisler besliyordum. Ancak bir saat sohbet edince ortaya çıkan sonuç aramızda konuşacak hiçbir ortak nokta olmadığı gerçeğiydi. Zaten bu kadın eşimin arkadaşıydı, benim değil.

Aklıma yapacak başka bir şey gelmeyince başka bir videoyu video oynatıcıya koymayı düşündüm. Ama bu sefer ebeveyninin boşanması konusunu açtı. Neden birdenbire bu konuyu ortaya atmıştı, hiç anlamadım. Demek istediğim, yüzmek ile onun anne ve babasının boşanması arasında, en azından bana göre, herhangi bir ilişki görünmüyordu. Ama bir nedeni vardı sanırım.

"Açıkçası konu kısa pantolon değildi" dedi. "Lederhosen'dı."

"Şey, bu dediğin Almanların doğada yürüyüş yaparken giydiği pantolon değil mi? Omuz askıları olan."

"Evet, o. Babam Almanya'dan hediyelik eşya olarak lederhosen istediğini söyledi. Babam kendi kuşağındakilerden uzundur, ona lederhosen yakışabilirdi. Sanırım bu yüzden istedi. Ama hiç lederhosen giymiş bir Japon hayal edebiliyor musun? Her insanın zevki ayrı tabii."

Ancak ben hikâyeyi hâlâ net olarak kavrayamıyordum. Bu yüzden soru sormak zorunda kaldım. Acaba onu hediye olarak lederhosen istemeye yönlendiren şey neydi ya da kimden istedi?

"Şey, affedersiniz. Benim anlattıklarımın sırası hep karışır. Bu yüzden de hikâyeyi net anlayamazsanız istediğiniz zaman soru sorabilirsiniz."

"Olur, öyle yaparım" dedim.

"Annemin kız kardeşi Almanya'da yaşıyordu, bir keresinde annemi davet etmişti. Ama annem Almanca bilmediği gibi hayatında hiç yurt dışına da çıkmamış. Gerçi uzun yıllar boyunca İngilizce öğretmenliği yaptığından yurt dışına çıkmayı hep istiyordu. Çok uzun zamandır teyzemle de görüşmemişti. Bu yüzden gitmek istedi, babama da birlikte gitmeyi teklif etti. Birlikte on gün Almanya seyahatine çıkmaya ne dersin, dedi. Ama babam işinden izin alamadı. Neticede annem tek başına Almanya'ya gitti."

"Bunun üzerine babanız da annenizden hediye olarak bir lederhosen getirmesini istedi."

"Evet, aynen öyle" dedi kadın. "Annem babama, sana ne hediye getireyim diye sorunca, lederhosen iyi olur demiş babam."

"Buraya kadar olan kısmı anladım."

Anne ve babasının arası iyiydi anlaşılan. Aralarında tartışsalar da babasının öfkeyle evden çıkıp günlerce eve dönmediği falan olmuyormuş. Babasının gizlice eşini aldattığı, ailenin huzurunun kaçtığı durumlar birkaç kez yaşanmış ama son zamanlarda böyle bir şey olmamışmış.

"Kötü biri değildir. İşini düzgün yapar. Ama biraz zamparadır" dedi kadın düz bir ifadeyle. Sanki başka birinden söz ediyordu. Bir an babası öldü mü acaba diye düşündüm. Hayır, hayattaymış. Gayet sağlıklı ve iyiymiş.

"O günlerde babam çok uysaldı, sorun çıkaracak tek bir şey bile yapmıyordu. Annemle ilişkileri de iyi gidiyor gibi görünmüştü bana."

Ama işler göründüğü gibi değilmiş. Plana göre annesi on gün sonra dönecekken bir buçuk ay kalmış Almanya'da. Üstelik bununla ilgili eve hiçbir haber de vermemiş. Neticede Japonya'ya dönmüş dönmesine ama Tokyo'daki evine değil Osaka'daki diğer kız kardeşinin yanına gitmiş.

Neler olduğunu ne kızı ne de kocası anlamış. Daha öncesinde eşler aralarında anlaşmazlık olduğunda annesi çektiği acıya kat-

lanmaktan başka bir şey yapmamış. O sabırlı haline şahit olunca, annemin hiç mi hayal gücü yok diye düşünür şaşırırmış eşimin arkadaşı. Annesi için her şeyden önce ailesi gelirmiş, ne olursa olsun kızını korumak zorunda hissedermiş. Bu yüzden annesinin eve dönmeyip telefon dahi etmemesi kız ve baba için aklın alamayacağı bir şeymiş. İkisi Osaka'daki teyzelerinin evine defalarca telefon etmişler. Ama annesi telefona çıkmamış.

Sonra bir gün birden annesinden telefon gelmiş. Kocasına, "Boşanma için gerekli belgeleri gönderiyorum, imzalayıp bana geri gönder" demiş. "Nedenini söyler misin?" demiş kocası. "Ne oldu?" Karısı, "Sana duyduğum tüm sevgiyi yitirdim" diye cevaplamış. "Konuşup anlaşmanın bir yolu yok mu?" diye sormuş babası. "Yok. Özür dilerim ama her şey tamamen bitti" demiş annesi.

Telefon görüşmeleri iki, üç ay kadar sürmüş. Ancak annesi bir adım bile geri atmamış. Babası direnmeyi bırakıp boşanmayı kabul etmiş. Babası suçluluk duygusu içinde olduğundan karısı karşısında güçlü duramamış. Zaten dirençli biri de değilmiş.

"Benim için de büyük bir şok olmuştu" dedi kadın. "Beni şoke eden boşanmaları değildi. Bir gün boşanabilecekleri hiç aklıma gelmemiş değildi. Bu yüzden psikolojik açıdan bu duruma karşı hazırlıklıydım. Eğer ikisi son derece normal bir şekilde, arada anlaşılmaz bir neden olmadan öylece boşansalar kafam o kadar karışmazdı. Sorun annemin babamdan ayrılması da değildi. O, beni de tümüyle bir kenara atmıştı. Beni bu kadar çok üzen de bu oldu."

Başımla onayladım.

"Bunlar olana dek ben hep annemin yanında yer almıştım. Ve annem de hep benim tarafımdaydı. Buna karşın annem hiçbir açıklama yapmadan babamla birlikte beni de sanki çöpmüşüm gibi öylece kenara atıvermişti. İncindim tabii ve annemi uzun süre affedemedim. Ona bir sürü mektup yazdım, ne olduğunu

bana açıklamasını istedim. Cevap gelmedi. Benimle görüşmek istediğini bile yazmadı."

Annesiyle yeniden ancak üç yıl sonra görüşmüş. Bir cenaze töreninde. O zaman evden ayrı, tek başına yaşıyormuş. Anne ve babası boşandıklarında üniversite ikinci sınıftaymış ve evden ayrılmış. Üniversiteden mezun olunca da elektro org öğretmenliği işine başlamış. Annesiyse hazırlık okulunda İngilizce öğretiyormuş.

Sana hiçbir açıklama yapamamış olmamın nedeni neyi nasıl açıklayacağımı hiç bilmediğim için diye itirafta bulunmuş annesi. "Ne olduğunu ben de anlamadım" demiş, "ama her şey kısa pantolonla başladı."

"Kısa pantolon mu?" diye, aynı benim yaptığım gibi şaşırarak tekrar etmiş kadın. Annesiyle ömür boyu konuşmamaya kararlıymış. Ama merak peşini bırakmamış. Yas kıyafeti giymiş anneyle kızı yakındaki bir kafeye oturup buzlu çay söylemişler. Kadın bir şekilde bu kısa hikâyeyi (öyle mi demeli?) baştan sona dinlemeden duramayacakmış.

Lederhosen satan dükkân, Hamburg'dan bir saat uzakta, küçük bir şehirdeymiş. Annesi için kız kardeşi araştırıp bulmuş o dükkânı.

"Alman tanıdıklarıma sordum, yakın çevrede lederhosen alınacak en iyi yerin orası olduğunu söylediler. Dikiş tekniği iyi olduğu gibi fiyatı da makulmüş" demiş kız kardeşi.

Bunun üzerine annesi trene binip kocasının istediği lederhosen'ı alacağı şehre gitmiş. Kompartımanda orta yaşlı bir Alman çift varmış. Çat pat İngilizceyle sohbete başlamışlar. "Lederhosen satın almaya gidiyorum" diye açıklamış annesi. "Hangi dükkâna gideceksiniz?" diye sormuş çift. Kadın gideceği dükkânın adını söylemiş. Alman çift bir ağızdan, "Aa, iyi. O dükkân iyidir" demişler. Bunu duyan annesi hoşnut kalmış.

Ferah bir yaz başı öğleden sonrasıymış. Şehir düzenli, eski tarz bir atmosfere sahipmiş. Şehir merkezini uzun bir nehir ikiye ayırıyormuş, kıyı bol yeşillikle süslüymüş. Çakıl taşı yollar dört bir yana uzuyormuş. Her yerde kedi varmış. Bir kafede mola vermiş, kahve içmiş, cheesecake yemiş. Kahvesinin son yudumunu içerken bir yandan da dükkânın kedisini seviyormuş, o sırada kafenin sahibi gelmiş ve oraya hangi nedenle geldiğini sormuş. Lederhosen almaya geldim diye cevap alınca da kafenin sahibi bir kâğıda gideceği dükkânın haritasını çizmiş.

"Çok naziksiniz" demiş annesi.

Tek başına yolculuk yapmanın ne kadar keyifli olduğunu düşünmüş kadın çakıl taşlı yolda yürürken. Düşününce elli beş yaşına geldiği bugüne dek hiç tek başına seyahat etmediğini hatırlamış. Almanya'yı gezerken bir kere bile yalnızlık ve korku hissetmediği gibi hiç sıkılmamış da. Gördüğü her şey onun için yeni ve özgünmüş. Gezdiği yerlerdeki herkes nazikmiş. Her bir deneyimi o güne dek içinde hiç dokunmadığı, derinlerde gömülü kalan canlılık hissini uyandırmış. O zamana dek en yakın ve önemli hissettiği şeyler –kocası, ailesi ve kızı– dünyanın diğer tarafındaymış. Artık aklından çıkmışlar.

Lederhosen satan dükkânı hemen bulmuş. Eski ve küçük, her haliyle esnaf dükkânıymış burası. Turistlere yönelik renkli bir tabelası yokmuş ama dükkânın içinde boydan boya lederhosen'ların sıralı olduğunu görmüş. Kapıyı açıp içeri girmiş.

Dükkânda iki yaşlı adam işlerinin başındaymış. Aralarında fısır fısır konuşurken ölçü alıyor, sonra ölçüyü not defterine yazıyorlarmış. Perdenin diğer tarafında geniş bir çalışma alanı varmış.

"Darf ich Ihnen helfen, Madame? (Size nasıl yardımcı olabilirim hanımefendi?)" diye sormuş yaşlılardan iri yapılı olan.

"Lederhosen almak istiyordum" demiş annem İngilizce.

"Biraz problem oluşturur bu" demiş yaşlı İngilizce sözcükle-

ri seçmekte zorlanarak. "Biz *gerçekte olmayan* müşteri için üretim yapmayız."

"Benim kocam gerçekte var" demiş annesi kendinden emin bir şekilde.

"Hayır, hayır, kocan gerçekte var. Tabii, tabii" demiş adam aceleyle. "Kötü İngilizcem için bağışlayın. Demek istediğim, *burada olmayan* biri için lederhosen satışı yapamıyoruz."

"Neden?" diye sormuş annesi kafası karışmış bir halde.

"Prensibimiz. *Ist unser Prinzip*. Müşterimiz bizim yaptığımız lederhosen'i giyer, üzerinde kendi gözümüzle görürüz. Nasıl olduğuna bakarız. Sonra güzel bir şekilde ölçüsünü ayarlarız. Burada yüz yıldan fazla süredir bu iş yapılıyor. Bu prensip dükkânımızın prestijini artırıyor."

"Ama ben yarım günlük yoldan, ta Hamburg'dan buraya kadar geldim. Dükkânınızdan lederhosen satın almak için."

"Özür dilerim" demiş yaşlı adam gerçekten üzülmüş bir halde. "Ancak istisna yapamayız. Bu dünya son derece belirsiz bir yer, güven kazanmak çok zaman alır ve onu kaybetmek de bir anda olur."

Annesi kapı ağzında durup iç çekmiş. Sonra ne yapıp da bu sıkıntılı durumdan kurtulurum diye düşüncelere dalmış. İri olan yaşlı adam diğer minyon yaşlıya dönmüş ve durumu ona Almanca aktarmış. Minyon yaşlı üzgün bir yüz ifadesiyle, "evet, evet" diye başını sallamış. İkisinin bedenleri arasında gözle görülür bir fark varmış ancak yüzlerine bakınca ikiz gibi duruyorlarmış.

"O halde şöyle yapalım mı?" diye önermiş annem. "Kocamla aynı beden yapısına sahip bir kişi bulup onu buraya getireyim. O kişiye gerçekten lederhosen giydirelim ve siz de ölçülerini alın. Sonra da bana o lederhosen'ı satarsınız."

"Ama hanımefendi, bu prensibimize karşı olur. Lederhosen giyen kişi sizin kocanız olmayacak ki. Bu gerçeği bizler bileceğiz. Bu teklifinizi kabul etmemiz imkânsız."

"Durumu bilmiyor gibi yapabilirsiniz. Siz lederhosen'ı isteyen kişiye satacaksınız. O kişi de bana satacak. Böyle yaparsak güvenilirliğiniz zedelenmez. Haksız mıyım? Lütfen. Birazcık gözünüzü yumuverin. Ben bir kere daha Almanya'ya gelebilir miyim, emin değilim. Bu durumda da ömrüm boyunca lederhosen satın alamamış olacağım."

"Hımm" demiş yaşlı adam yüzünü asarak. Bir süre başını sallamış, sonra diğer yaşlı adamın yönüne dönmüş ve hızlı bir şekilde Almanca bir şeyler demiş. İkisi bir süre konuşmuşlar. Sonra nihayet iri olan yaşlı adam kadının annesine dönmüş ve şunları demiş. "Anladım, hanımefendi. Sadece bir kereye özgü istisna yapacağız. İstisnalar içinde bir istisna. Lütfen bunu anlayın. Bizler hiçbir şey bilmiyor gibi yapacağız. Japonya'dan özellikle lederhosen satın almaya gelen çok kişi olmuyor. Ve biz Almanlar da o kadar kalın kafalı değilizdir. Mümkün olduğunca kocanıza benzer birini bulun lütfen. Ağabeyim de buna karşı çıkmayacağını söylüyor."

"Teşekkür ederim" demiş kadın. Sonra adamın ağabeyine dönüp Almanca, Das ist so nett von Ihnen (Çok naziksiniz) demiş.

Kadın, bu yaşananları bana aktaran karımın arkadaşı, masanın üzerinde iki elini birleştirip derin bir iç çekti. Sıcaklığını tümüyle kaybetmiş kahvenin kalanını içtim. Yağmur devam ediyordu. Karım henüz alışverişten dönmemişti. Nereden çıkmıştı nasıl olmuştu da bunları anlatmıştı bana?

"Sonra ne oldu?" diye sordum merakla. "Anneniz, babanızla aynı beden yapısına sahip birini bulabilmiş mi?"

"Hı hı" diye cevap verdi kadın ifadeden noksan bir suratla. Annesi dışarıdaki banka oturup gelen geçenler arasında babasıyla aynı beden yapısında bir adam bakınmış. Tam da o ölçülerde birine rastlamış. Hiçbir açıklama yapmadan, neredeyse zorlayarak –adam hiç İngilizce bilmiyormuş çünkü – o kişiyi çekip lederhosen dükkânına götürmüş."

"Ne kadar da gözü kara biriymiş" dedim ilgiyle.

"Bilmem ki öyle mi. Evdeyken çok sakin, içedönük biriydi gerçi" dedi kadın yine iç çekerek. "Dükkân sahibi adama olanları Almanca anlatmış, o da anladım, maden öyle deyip memnuniyetle kocanın yerine geçmiş: Lederhosen'ı giymiş, yaşlılar gerekli ayarlamaları yapıp düzeltmişler. Üçü kendi aralarında Almanca konuşup neşeyle şakalaşmışlar. İş otuz dakikada bitmiş. İş bittiğinde ise annem boşanmaya karar vermiş."

"Dur bir dakika" dedim. "Anlamadığım bir şey var, o otuz dakikalık sürede özel bir şey mi yaşamışlar?"

"Hayır, özel bir şey olmamış. Üç Alman kendi aralarında gülerek sohbet etmişler yalnızca."

"Peki o zaman annenize boşanma kararını verdiren ne olmuş?"

"Annem de nedenini bilmiyormuş. O sırada neyin nasıl olduğuna kendisi de akıl erdirememiş, kafası karışmış. Tek bildiği o lederhosen giyen adama bakarken içinde katlanması güç bir tiksintinin doğduğu olmuş. Babama karşı tiksinti yani. Ve bunu bir türlü bastıramamış. O lederhosen'ı giyen adam, ten rengi dışında babamla neredeyse tıpatıp aynıymış. Bacaklarının şeklinden karnının biçimine, seyrek saçına kadar. Yeni lederhosen'ı denerken de çok keyif alıyor görünüyormuş. Muzaffer bir edayla kendinden hoşnutmuş. Adeta küçük bir çocuk gibi. Orada durmuş, o adamı izlerken o güne dek içinde biriktirdiği pek çok şey son derece canlı bir şekilde belirmeye başlamış. O zaman nihayet anlamış kocasından iğrendiğini."

Karım alışverişten döndü, iki kadın aralarında sohbete başladılar. Bense hâlâ lederhosen'ı düşünüyordum. Üçümüz erken bir akşam yemeği yedik, biraz içki içtik. Ama kadının anlattıkları bir türlü aklımdan çıkmıyordu.

"Peki artık annene kızgın değil misin?" diye sordu karım odadan çıktığında.

"Değilim. Aramız eskisi kadar iyi değil ama en azından ona kızmıyorum artık."

"Lederhosen hikâyesini anlattıktan sonra mı geçti kızgınlığın?"

"Sanırım. Onu dinledikten sonra anneme karşı içimde duyduğum şiddetli kızgınlık geçip gitti. Neden öyle olduğunu bir seferde anlatamam tabii. Belki ikimizin de kadın olmasıyla ilgilidir."

"Acaba o lederhosen olmasaydı, diğer bir deyişle bir kadının tek başına seyahat etmesi, sonra orada kendini bulması hikâyesi olsaydı sadece, anneni yine affedebilir miydin?"

"Elbette affedemezdim" dedi kadın tereddüt etmeden. "Burada önemli olan lederhosen. Anlıyor musun?"

O vekaleten alınan lederhosen'ın babasının eline asla geçmediğini düşündüm.

8

Ambar Yakmak

O kadınla bir tanıdığımın düğününde karşılaşıp yakınlaşmıştık. Üç yıl önceydi. Aramızda yaş farkı vardı: O yirmiydi, bense otuz bir. Ama bunu sorun etmedik. O zamanlar aklımı meşgul eden o kadar çok şey vardı ki yaş farkını düşünecek zamanım yoktu. Zaten o da en baştan yaş farkını dikkate almamıştı. Dahası evliydim; bunu da sorun etmedi. Kendisi yaş, aile durumu, gelir gibi şeylerin ayak numarası, sesin alçak ya da yüksek oluşu, tırnak şekli kadar sıradan ve doğuştan gelen şeyler olduğunu düşünüyor gibiydi. Farklı düşünmek bir şeyi değiştirmeyecekti. Ve söylediği gibiydi.

Bir yandan pantomim dersleri alırken diğer yandan geçinmek için reklam modelliği işleri yapıyordu. Gerçi üşengeç biri olduğundan ajansından gelen işlerin çoğunluğunu reddediyordu yani az bir geliri vardı. Parası çıkışmayınca ise erkek arkadaşları iyilik olsun diye tamamlıyormuş. Elbette bunun gerçeği ne kadar yansıttığından emin değildim. Onun anlattıklarından böyle bir çıkarım yapmıştım.

Bunları söylerken onun erkeklerle para karşılığı yattığını ima etmiyorum. Gerçi bazen buna yakın şeyler de olmuş sanırım. Ama öyle olsa da temel sorun bu değildi. İşin özü çok daha basit bir yerdeydi. Ve bu kuralsız basitlik pek çok insanı cezbediyordu. Bu basitlik, erkeklerin içlerindeki hisleri açığa çıkarıyordu herhalde. Düzgünce açıklayamıyorum ama açıkçası bunun böyle olduğunu düşünüyorum. Demek istediğim o kadının geçimini sağlayan bu basitlikti.

Elbette böylesi bir hal sonsuza dek sürmez. Eğer sonsuza dek devam etse, evrenin yapısı tersyüz olurdu. Bunun mümkün olması için belirli bir yer, belirli bir zaman gerekliydi. Tıpkı "mandalina soymak" gibi.

Size "mandalina"yı anlatayım.

Onunla ilk karşılaştığımızda pantomimle uğraştığını söylemişti.

Aa, öyle mi, demiştim ben de. Aslında şaşırmamıştım. Son günlerde genç kızların hepsi bir şeylerle uğraşıyordu. Dahası o, herhangi ciddi bir işe kendini verip de yeteneğini geliştirecek birine benzemiyordu.

Sonra "mandalina soydu." "Mandalina soydu" derken, resmen tam olarak bunu yaptı. Sol yanında dağ gibi yığılı mandalinaların olduğu bir kâse vardı, sağ yanındaysa kabuklarını koyduğu bir başka kap; sahne buydu ama *aslında hiçbiri yoktu*. O, hayali mandalinaları birer birer eline alıyor, yavaşça soyuyor, dilim dilim ağzına koyup posasını çıkarıyordu. Bir dilimi yemeyi bitirdikten sonra çıkan posayı sağ taraftaki kâseye koyuyordu. Bu hareketi art arda tekrar ediyordu. Sözlerle anlatınca bunda ne var diyebilirsiniz. Ancak siz de onunla bar tezgâhında oturmuş havadan sudan konuşurken on ya da on iki dakika boyunca neredeyse kendinden geçmiş gibi "mandalina soymaya" devam etmesini izlerseniz anlarsınız. Etrafımdaki gerçeklik hissi gitgide kayboluyormuş gibi gelmişti. Çok tuhaf bir histi bu. Bir zamanlar

Eichmann İsrail mahkemesine çıkarıldığında insanlar ona ceza olarak bir hücreye kapatılması ve odanın havasının yavaş yavaş çekilmesinin uygun olacağını söylemişler. Sonuçta nasıl öldüğünü bilmiyorum ama birden bu aklıma gelivermişti.

"Epey yeteneklisin" dedim.

"Aslında çok basit bir şey yapıyorum. Yetenek gerektirmiyor. İşin özü, burada mandalina olduğunu hayal etmek yerine burada mandalinanın olmadığını unutmak. Hepsi bu."

"Zen gibiymiş."

İşte o anda ondan hoşlanmaya başladım.

Pek sık görüşmüyorduk. Ayda bir, en fazla iki kez. Ona telefon edip çıkalım mı diye sorardım. Yemek yer sonra bara geçer içki içerdik. O sırada hararetle sohbet ederdik. Ben onun anlattıklarını dinlerdim, o da benim anlattıklarımı dinlerdi. İkimiz arasında neredeyse hiç ortak nokta yoktu ama bunu önemsemiyorduk. Arkadaş gibiydik. Yiyip içtiklerimizin hepsini ben ödüyordum elbette. Bazen o da bana telefon açıyordu ama bu genelde parası kalmayıp aç kaldığında oluyordu. Böyle zamanlarda gerçekten de inanılmayacak kadar çok yerdi.

Onunla baş başayken çok rahatlıyordum. Yapmak istemediğim işleri, sonuca varamayan sıkıcı şeyleri, saçma sapan insanların neden o şekilde düşündüklerini bilmediğim tüm o fikirlerini unutuyordum. O kadının böylesi bir yeteneği vardı. Söylediklerinin özel bir anlamı yoktu. Dinliyor gibi başımı sallıyor ama anlattıklarını hiç dinlemiyordum. Ona kulak verince çok uzaklarda süzülüp giden bulutlara bakar gibi ferahlatıcı bir hisse kapılıyordum.

Ben de ona pek çok şey anlattım. Kişisel şeylerden genel konulara kadar düşündüklerimi, hissettiklerimi dürüstçe söyledim ona. Belki o da benim yaptığım gibi dinliyor gibi yapıp başını sallıyor olabilirdi. Öyle olsa bile bu umurumda değildi. Benim arzu

ettiğim şey bir tür duyguydu. İllaki bir anlayış ya da duygudaşlık beklemiyordum.

İki yıl önceki baharda babası kalp krizinden ölünce bir miktar para geçti eline. Bana öyle demişti. O parayla bir süre Kuzey Afrika'ya gideceğini söyledi. Neden Kuzey Afrika'ya gideceğini bir türlü anlamadım ama Tokyo'daki Cezayir Büyükelçiliği'nde çalışan bir kadın tanıdığım olduğundan onları tanıştırdım. Böylece Cezayir'e gitti. Onu havalimanından uğurladım. Kıyafetlerini eski püskü bir bavula sığdırmıştı. Kontrolden geçtikten sonraki hali Kuzey Afrika'ya giden birinden ziyade Kuzey Afrika'dan dönen biri gibiydi.

"Gerçekten Japonya'ya geri gelecek misin?" diye şakayla karışık bir şekilde sordum.

"Elbette geleceğim" diye cevapladı.

Sahiden de üç ay sonra Japonya'ya döndü. Gittiği zamana göre üç kilo zayıflamış, güneşte yanıp kapkara olmuştu. Yanında yeni sevgilisi vardı. Cezayir'deki bir restoranda tanışmışlar. Cezayir'e giden Japonların sayısı az olduğundan ikisi hemen yakınlaşmış, sevgili olmuşlar. Bildiğim kadarıyla bu onun gerçek anlamdaki ilk sevgilisiydi.

Sevgilisi yirmili yaşların ikinci yarısında, uzun boyluydu, kusursuz bir görünüme sahipti. Kibar konuşuyordu. Biraz zayıftı ama yakışıklılar sınıfına katılabilirdi, ayrıca insana kötü his veren biri de değildi. Elleri büyük, parmakları uzundu.

Nasıl olur da bu adamı bu kadar detaylıca biliyorum? Çünkü onları karşılamaya havalimanına gittim. Beklemediğim bir anda Beyrut'tan, o kızdan bir telgraf almıştım, sadece tarih ve uçuş bilgisi yazıyordu. Havalimanına karşılamaya gitmemi istiyordu anladığım kadarıyla. Uçak varana dek –kötü hava koşulları nedeniyle dört saat geç inmişti– havalimanındaki kafeteryada üç haftalık dergiyi okuyup bitirmiştim. İkisi el ele tutuşmuş olarak kapıdan çıkageldiler. Sevimli genç bir çift gibi görünüyorlardı.

Beni sevgilisiyle tanıştırdı. Adeta refleksle elimi sıkmıştı. Yıllarca başka ülkelerde yaşamış insanların hep yaptığı türden, güçlü bir el sıkma şekli vardı. Sonra bir restorana girdik. O çok özlediği için *tendon* yemek istedi, ben ve sevgilisi bira içtik.

Ticaret işi yapıyorum, dedi sevgilisi. Ama işinin içeriğiyle ilgili daha fazla bir şey söylemedi. İşiyle ilgili pek konuşmak mı istemiyordu ya da anlatacakları beni sıkacağı için mi çekinmişti, o kadarını bilmiyorum. Açıkçası ben de ticaretle ilgili bir şeyler duymak istemediğimden soru sormadım. Konuşacak konumuz olmayınca Beyrut'taki güvenlik durumundan, Tunus'un su sisteminden konuştuk. Afrika'dan Ortadoğu'ya kadar olup bitenler hakkında epey bilgiliydi.

Arkadaşım *tendon* yedikten sonra esnedi, uykum geldi dedi. Orada öylece uyuyup kalıverecek gibiydi. Söylemeyi unuttum; neresi olduğuna bakmadan uykuya dalabilmek gibi bir alışkanlığı vardı. Sevgilisi onu taksiyle evine kadar götürebileceğini söyledi. Bense, tren daha hızlı olur, trenle dön dedim. Ne diye havalimanına geldiğimi anlamamıştım.

"Tanıştığımıza memnun oldum" dedi sevgilisi.

"Ben de" dedim.

Ondan sonra da sevgilisiyle birkaç kez daha görüştük. Ne zaman arkadaşımla görüşmek için sözleşsem mutlaka yanında o da geliyordu. Onu buluşma yerine kadar sevgilisi getiriyordu. Üzerinde tek bir toz lekesi bile olmayan gümüş rengi Alman spor arabası kullanıyordu. Arabalar hakkında neredeyse hiçbir şey bilmem ama Federico Fellini'nin siyah beyaz filmlerindekine benzer bir araba olduğunu söyleyebilirim. Normal bir şirket çalışanının sahip olacağı türden bir araba değildi.

"Çok zengin olmalı" demiştim bir keresinde arkadaşıma.

"Öyle" demişti ilgisizce. "Çok zengin olmalı."

"Ticaretten bu kadar çok para kazanılıyor muymuş?"

"Ticaret mi yapıyormuş?"

"Öyle değil mi? Ticaret yapıyorum, demişti."

"O zaman öyledir. Açıkçası pek bilmiyorum. Pek çalışıyor gibi görünmüyor çünkü. Genelde insanlarla buluşuyor, sıkça da telefonda konuşuyor."

Fitzgerald'ın *Muhteşem Gatsby*'si gibiymiş, diye düşündüm. Ne yaptığını bilmiyordum bu gizemli zengin gencin.

* * *

Ekim ayında bir pazar gününün öğleden sonrasında arkadaşımdan telefon geldi. Karım sabahtan bir akrabasının evine gitmişti, evde yalnızdım. Güneşli, aydınlık, güzel bir pazar günü bahçedeki kâfur ağacına bakarak elma yiyordum. Sadece o gün yedi tane elma yemiştim. Bazen oluyor böyle. Hastalıklı bir açlıkla elma yiyorum. Belki de bir şeyin işaretidir.

"Evinin yakınlarındayım, biz sana uğrayalım mı?" diye sordu.

"Biz mi?" diye sordum.

"Evet, ben ve sevgilim" dedi.

"Olur, tabii ki" dedim.

"O halde otuz dakikaya görüşürüz" dedi. Sonra telefonu kapattı.

Kanepede bir süre öylece durup ardından banyoya gidip duş aldım, sakal tıraşı oldum. Bedenimi kurularken kulağımı temizledim. Odayı toplayıp toplamamakta kararsız kaldım ama sonra vazgeçtim. Her şeyi düzeltmek için vaktim yetersizdi. Bir şeyi tam yapamayacaksam hiçbir şey yapmamak daha iyiydi bence. Odanın etrafına kitap, dergi, mektup, plak, kurşunkalem, kazak gibi şeyler saçılmıştı ama kirlilik hissi uyandırmıyordu. Bir işi bitirdikten sonra başka bir işi yapma isteğim olmaz. Kanepeye oturdum, kâfur ağacını seyrederek bir elma daha yedim.

İkiyi biraz geçe geldiler. Evin önünde spor arabanın durma

sesi geldi. Koridora çıkıp bakınca tanıdık gümüş renkli spor araba caddede duruyordu. Arkadaşım pencereden başını çıkarıp el salladı. Onları otoparka yönlendirdim.

"İşte geldik" dedi gülümseyerek. Göğüs uçlarını gösteren şeffaf bir bluz ve zeytin yeşili mini bir etek giymişti.

Adamsa lacivert ceket giymişti. Önceki görüşmemizdekinden biraz farklı bir havası vardı, muhtemelen iki günlük sakalından dolayıydı. Kirli sakal bırakmıştı ama hiç de pasaklı biri gibi görünmüyordu, hatta yüz hatları daha belirginleşmişti. Arabadan inince gözlüklerini çıkardı, göğüs cebine koydu.

"Tatil gününüzde rahatsız ettik, kusura bakmayın lütfen" dedi.

"Hiç önemli değil. Her günüm tatil gibi benim, dahası tek başına sıkılıyordum" dedim.

"Yemek getirdik" dedi arkadaşım ve arabanın arka koltuğundan büyük beyaz bir paket çıkardı.

"Yemek mi?"

"Aman aman bir şey değil. Pazar günü pat diye geldik ya, en azından yiyecek bir şey getirelim diye düşündük" dedi sevgilisi.

"Ne iyi ettiniz. Ben de sabahtan beri elmadan başka bir şey yememiştim."

Eve girdik, yiyecekleri masanın üzerinde yaydık. Oldukça güzel şeyler getirmişlerdi. Etli sandviç, salata, füme somon, yaban mersini dondurması; üstelik hepsinden bolca vardı. Arkadaşım yiyecekleri tabaklara yerleştirirken ben buzdolabından beyaz şarap çıkarıp açtım. Adeta küçük bir parti yapıyorduk.

Sandviçten, salata ve füme somondan yedik. Şarap bitince buzdolabından teneke bira çıkarıp getirdim. Buzdolabımda her zaman soğuk bira bulunur. Bir arkadaşımın küçük bir şirketi var, artan hediyelik bira kuponlarını bana ucuza satar.

Ben çok bira içebilen biriyimdir ama sevgilisi ne kadar içerse içsin yüzünün rengi hiç değişmedi. Arkadaşım da bana uyup birkaç kutu bira içti. Neticede bir saat geçmeden masanın üzerine boş bira kutuları sıralanmıştı. Fena iş çıkarmamıştık. Arkadaşım plak rafından birkaç plak seçti, otomatik değiştirmeli plakçalara koydu. Miles Davis'in "Airegin"i çalmaya başladı.

"Otomatik değiştirmeli plakçalarlara son günlerde pek rastlanmıyor" dedi sevgilisi.

Ona otomatik değiştirmeli plakçalar hayranı olmamın nedenini anlattım. Sonra kaliteli Garrard markasını bulmanın ne kadar zor olduğunu da söyledim. Başını sallayarak nazik bir şekilde dinledi.

Bir süre plakçalar üzerine konuştuktan sonra sustuk. Sonra, "Ot var, içer misiniz?" diye sordu.

Bir süre tereddüt ettim. Bir ay önce sigarayı bırakmıştım ve hassas bir dönemdeydim. Dahası esrar içmenin bu durumu nasıl etkileyeceğini de bilmiyordum. Nihayetinde içmeye karar verdim. Kâğıt torbanın altından alüminyum folyoya sarılmış siyah yaprakları çıkardı, sarma kâğıdının üzerine koyup sardı, yalayıp yapıştırdı. Çakmakla yaktı, birkaç kez içine çekip yanıp yanmadığından emin olduktan sonra bana uzattı. Esrar çok kaliteliydi. Bir süre hiçbir şey demeden hepimiz sırayla birer fırt çektik. Miles Davis bitip Johann Strauss'un valsi çalmaya başladı. Tuhaf bir plak sırası seçimiydi. Fena da değildi.

Esrarı içip bitirdiğimizde arkadaşım uykusunun geldiğini söyledi. Uykusuzluğun üzerine üç kutu bira, sonra da ot içmişti. Gerçekten de hemen uykusu gelen biriydi. Onu üst kata çıkardım, yatağa yatırdım. Tişört ödünç vermemi istedi. Tişörtü verince üstündekini yavaş yavaş çıkardı, iç çamaşırıyla kaldı, onun üzerine tişörtü giyip hemen yattı. Soğuk değil mi diye sorduğum sırada mışıl mışıl uykuya dalmıştı bile. Başımı sallayıp alt kata indim.

Oturma odasına döndüğümde sevgilisi ikinci sigarayı sarıyordu. Sağlam içiciydi. Aslına bakarsanız ben de arkadaşımın yanına kıvrılıp uyumak istiyordum. Ama bunu yapamazdım. İkinci sigarayı da içtik. Johann Strauss'un valsi çalmaya devam ediyordu. Her nedense ilkokulun sanat kulübünde oynadığımız tiyatro oyunu geldi aklıma. Ben eldiven satıcısı bir adamı oynuyordum: Yavru tilkilere eldiven satan amca rolü. Ama yavru tilkinin getirdiği para eldivene yetmiyordu.

"Bununla eldiven alamazsın" diyorum. Biraz kötücül bir karakter edasıyla.

"Ama annem çok üşüyor. Cildi de çatlıyor. Paramız yok" diyor yavru tilki.

"Olmaz. Para biriktirip de gel. O zaman..."

"Bazen ambar yakıyorum" dedi sevgilisi.

"Anlamadım?" dedim. Biraz daldığım için yanlış duydum diye düşündüm.

"Bazen ambar yakıyorum" diye tekrarladı.

Ona baktım. Parmağının ucuyla çakmağa işlenmiş desenin üzerinden geçiyordu. Otun dumanını ciğerlerinin derinine kadar çekti, otuz saniye kadar tuttu, sonra nefesini verdi. Duman ağzından ektoplazma gibi çıkıp havaya yükseldi. Sigarayı bana uzattı.

"İyi malmış değil mi?" dedi.

Başımla onayladım.

"Hindistan'dan getirdim. Özellikle kaliteli olanını seçtim. Bunu içince tuhaf bir şekilde birçok şey hatırlıyorum. Işık, koku gibi şeyler. Hafızamın niteliği..." dedikten sonra kısa bir süre durdu, uygun kelimeleri arar gibi birkaç kez parmağını şaklattı, "değişiyor sanki. Sizce de öyle değil mi?"

"Öyle" dedim. Ben de ilkokuldaki o sanat kulübünün sahnesindeki kargaşayı ya da kartona boyanmış dekordaki resim malzemelerinin kokusunu hatırlamıştım o sırada.

"Ambar yakmak? Merak ettim" dedim.

Yüzüme baktı. Yüzü yine ifadeden yoksundu.

"Anlatabilir miyim?" dedi.

"Elbette" dedim.

"Basit bir şey. Benzin döküp çaktığın kibriti üzerine atıyorsun."

Parmak şıklatma hareketi yaptı. "Ve son! Yanıp yıkılana dek on beş dakika bile sürmüyor."

"Bu durumda..." dedikten sonra bir süre sustum. Sonrasında ne diyeceğimi bilemedim. "Neden ambar yakıyorsun?" diye sordum.

"Bu tuhaf bir şey mi?"

"Bilmem. Ambar yakan sensin, ben değilim. İkisinin arasında açık seçik bir fark var. Benim bunu tuhaf bulmamdan ziyade öncelikle bu farkın ne olduğunu açığa çıkarmak gerek. Dahası ambar yakma konusunu ilk açan da sensin."

"Öyle tabii" dedi. "Tam dediğiniz gibi. Bu arada Ravi Shankar'ın plağı var mı sizde?"

"Yok" dedim.

Bir süre boş boş bakındı. Zihninin bir macun gibi yumuşamış olduğunu görebiliyordum. Ya da belki de yumuşamış olan benim zihnimdi.

"İki ayda bir ambar yakıyorum" dedi. Sonra yine parmağını şıklattı. "Bu iyi bir tempo. Elbette benim için."

Başımı belli belirsiz salladım. Tempo?

"Yaktıkların senin ambarların mı?" diye sordum.

Sorumu algılayamamış gibi yüzüme baktı. "Ne diye kendi ambarımı yakayım ki? Neden benim o kadar çok ambarım olduğunu düşündünüz ki?"

"O zaman" dedim, "başkasının ambarını mı yakıyorsun?"

"Evet" dedi. "Elbette öyle. Başkasının ambarı. Bu aslında bir suç. Sizinle şu anda ot içmemizle aynı şekilde, açık bir şekilde suç."

Sandalyenin koluna dirseğimi koyup sessizce durdum.

"Diğer bir deyişle başkasına ait olan bir ambarı canım istediği için yakıyorum. Elbette yangın çıkarmayacak olanları seçiyorum. Hiç yangın çıkarmadım. Ben sadece ambar yakıyorum."

Başımı sallayarak onayladım, iyice küçülmüş sigarayı söndürdüm. "Ama, yakalanırsan bu ciddi bir sorun olur. Ne de olsa yangın çıkarıyorsun, birazcık tedbirsizlik edersen hapse bile atılabilirsin."

"Yakalanmam" dedi duraksamadan. "Benzin döküp kibriti çakıp hemen kaçıyorum. Sonra uzaktan dürbünle uzun uzun seyrediyorum. Yakalanmam. Her şeyden önce sıradan bir ambar yandı diye polis harekete geçmez."

Gerçekten dediği gibi olabilirdi. Dahası yabancı marka arabaya binen iyi görünümlü genç bir adamın ambar yakacağı kimin aklına gelirdi ki?

"Kız arkadaşın bunu biliyor mu?" diye sordum parmağımla üst katı işaret ederek.

"Hiçbir şey bilmiyor. Aslına bakarsanız bunu sizden başkasına anlatmadım. Herkese anlatılabilecek türde bir şey değil çünkü."

"Neden ben?"

Sol elinin parmaklarını dümdüz uzatıp yanağını kaşıdı. Uzamış sakallarından kuru bir ses çıktı. İnce kâğıt üzerinde bir böceğin yürürken çıkardığı ses gibiydi. "Çünkü siz roman yazıyorsunuz, insanların davranış kalıpları gibi şeylere ilginiz olabilir diye düşündüm. Dahası bir roman yazarları bir şey hakkında fikir beyan etmeden önce o şeyin hakkını verir diye düşünüyorum. Ancak hakkını vermek kötü bir tabirse, olduğu haliyle kabul eder demeliyim. Bu yüzden size anlattım. Anlatmak istedim."

Başımla onayladım. Ama ben bunu nasıl olduğu gibi kabul edebilirdim ki, o kısmı anlamadım.

"Bunu söylemem tuhaf belki ama" dedi, önümde iki elini

açıp sonra yavaşça gözlerine doğru kaldırdı. "Dünyada pek çok ambar var ve hepsi de benim onları yakmamı bekliyor gibi hissediyorum. Sahile alelacele kondurulmuş olanlardan tarlanın ortasındakilere kadar pek çok ambar var. Hepsi de on beş dakikada güzelce yanıp kül olur. Sanki hiç var olmamış gibi. Üzülen kimse de olmuyor. Bir, iki, üç *poff* diye yok oluyorlar."

"Onların gereksiz olduğuna sen karar veriyorsun demek."

"Ben karar vermiyorum. O yakılmayı bekliyor! Ben de bunu kabul ediyorum. Anlıyor musunuz? Tıpkı yağmur gibi. Yağmur yağar. Nehir taşar. Bir şey sürüklenir. Bu durumda yağmur herhangi bir karar mı vermiş oluyor? Yanlış anlamayın ama ben ahlaksızca bir şey yapmaya niyetlenmiş değilim. Kendimce erdemli olduğuma inanan biriyim. Bu, insan varlığı için son derece önemli bir güç. Erdem olmadan insan var olamaz. Ben erdemin eşzamanlılığımı dengelediğini düşünüyorum."

"Eşzamanlılık mı?"

"Evet, hem buradayım hem de oradayım. Tokyo'dayken aynı zamanda Tunus'ta oluyorum. Saldıran benim, affeden de benim. İşte böyle bir şey. Böyle bir denge var. Bu denge olmadan yaşayamayız. Bu bir anlamda durdurulması zor bir şeydir. Onu kaybedersek kelimenin tam anlamıyla paramparça oluruz. Bu olduğu müddetçe bizlerin eşzamanlılığı da mümkün olur."

"Diğer bir deyişle ambar yakman senin erdemine uyan bir hareket mi oluyor?"

"Tam olarak değil. Erdemli kalabilmek için yaptığım bir hareket benimkisi. Gerçi erdem konusunu unutsak da olur. Burada işin özü o değil çünkü. Benim demek istediğim şey bu dünyada, anlattığım gibi, pek çok ambar olması. Benim kendi ambarım var, sizin kendi ambarınız. Gerçekten öyle. Dünyanın pek çok yerini gezdim. Türlü çeşitli deneyimler yaşadım. Defalarca ölümle burun buruna geldim. Bunlarla övünmüyorum. Neyse, bırakalım şimdi bunları. Genelde sessiz biriyimdir ama ot içince aşırı konuşuyorum."

Beynimiz yanmışçasına öylece kaldık, bir süre ikimiz de sustuk. Neyi nasıl diyeceğimi bilemedim. Sanki arabanın koltuğuna oturmuş, camın dışında art arda görünüp kaybolan manzaraları izliyordum. Bedenim öylesine gevşemişti ki farklı hareketleri algılayamıyordum. Yine de bedenimin var olduğunu, bir kavram olarak açıkça hissedebiliyordum. Buna gerçekten de eşzamanlı var olma denebilirdi. Bir yanda düşünen ben vardım, diğer yanda o düşünen beni izleyen bir ben daha vardı. Aynı anda tam bir poliritim sağlıyordu.

"Bira içer misin?" diye sordum kısa bir süre sonra.

"Teşekkür ederim. Evet, alırım."

Mutfaktan dört kutu bira, Camembert peyniri alıp geldim. Biraları ikişer tane içtik, peynir yedik.

"En son ne zaman ambar yaktın?" diye sordum.

"Bir düşüneyim" dedi boşalmış bira kutusunu hafifçe sıkıp biraz düşündü. "Bu yaz, ağustos ayı sonunda."

"Bir sonrakini ne zaman yakacaksın?"

"Bilmem. Bir programım yok, takvimde gün işaretleyip de beklemiyorum. Canım ne zaman isterse o zaman gidiyorum yakmaya."

"İyi de yakmayı düşündüğün anda hemen uygun bir ambar hazırda bekliyor olamaz değil mi?"

"Elbette olmuyor" dedi kısık sesle. "Bu yüzden önceden uygun olanı seçiyorum."

"Stokluyorsun yani."

"Evet."

"Bir soru daha sorayım mı?"

"Tabii."

"Yakacağın bir sonraki ambara karar verdin mi?"

Kaşları çatıldı. Sonra sesli bir şekilde burnundan nefes aldı. "Şey. Evet, karar verdim" dedi.

Bir şey demeden biramın kalanını içtim.

"Çok iyi bir ambar. Uzun süreden beri ilk kez yakmaya değer bir ambar buldum. Aslında bugün ön araştırmasını yapmaya geldim."

"Bu yakınlarda demek."

"Çok yakında" dedi.

Böylece ambar yakmak üzerine konuşmamız bitti.

Saat beş olunca kız arkadaşını uyandırdı, evime ansızın geldikleri için bir kez daha özür diledi. Çok fazla bira içmiş olmasına karşın tamamıyla kendindeydi. Arka bahçeden spor arabasını çıkardı.

"Ambarlara dikkat edeceğim" dedim ayrılırken.

"Tamam" dedi. "Çok yakında."

"Ambar mı? Neden söz ediyorsunuz?" dedi arkadaşım.

"Erkekler arasındaki bir konu" dedi sevgilisi.

"Ah ah" dedi arkadaşım.

Sonra gittiler.

Oturma odasına döndüm, kanepeye uzandım. Masanın üzeri darmadağınıktı. Yerdeki yün paltomu alıp üstüme örttüm, uykuya daldım.

Uyandığımda etraf kapkaranlıktı. Saat yedi olmuştu.

Mavimsi duman ve esrar kokusu kaplamıştı odayı. Dengesiz bir karanlıktı. Kanepede uzanmış yatarken sanat kulübünde oynadığımız tiyatro oyununun devamını hatırlamaya çalıştım ama bir türlü aklıma gelmedi. Yavru tilki eldiveni elde edebilmiş miydi?

Kanepeden kalktım, pencereyi açıp odayı havalandırdım, sonra mutfakta kahve hazırlayıp içtim.

* * *

Ertesi gün kitapçıya gidip yaşadığım şehrin haritasını satın aldım. Sokaklara kadar gösteren 1:20000 ölçeğinde detaylı bir

haritaydı. O haritayı elime alıp etrafta gezip gördüğüm ambarların yerini kurşun kalemle X ile işaretledim. Üç gün boyunca dört yöne doğru dörder kilometre yürüdüm. Evim banliyödeydi, etrafta henüz pek çok tarım alanı vardı. Bu yüzden de ambar sayısı da çoktu. Toplamda on altı ambar vardı.

Onun yakacağı ambar bunlardan biri olmalıydı. "Çok yakında" demesinden evimden pek o kadar uzakta olmadığını düşünüyordum.

On altı ambarın her birini tek tek inceledim. Öncelikle evlere en yakın olanları, sera çevresindekileri eledim. Bazılarının içinde tarım aletleri ve ilaçlar vardı, aktif olarak kullanıldığı belli olanları da listeden çıkardım. Çünkü tarım aletleri ve ilaçları yakmak isteyeceğine ihtimal vermedim.

Sonuçta geriye beş ambar kaldı. Beş tane yakılması gereken ambar. Ya da beş tane yakılmasına kimsenin itirazı olmayacak ambar. Yaklaşık on beş dakikada yanıp yıkılıp kül olacak ve sanırım kimsenin umurunda olmayacak türden ambarlar. Bunlar içinden hangisini yakacağını tam olarak bulamadım. Onun keyfine kalmıştı. Ama hangisini yakacağını bilmeyi çok istiyordum.

Haritayı açtım, beş ambar dışındaki tüm X'leri sildim. Sonra düz cetvel, eğri cetvel ve pergeli yanıma aldım, evden çıkıp o beş ambarın etrafından dolaşıp eve dönen en kısa rotayı belirledim. Yollar, nehir ve tepelerden dolandığı için epey zorlandım. Sonuçta 7.2 kilometrelik bir parkur çıkmıştı ortaya. Birkaç kez ölçtüğümden hata payı yoktur diye düşündüm.

Ertesi sabah altıda spor kıyafetlerimi giyerek o rotada koşuya çıktım. Zaten her sabah altı kilometre koşuyordum; bir kilometre fazla koşmak canımı yakmazdı. Manzara fena değildi, yarı yolda iki demiryolu geçidi vardı ama onlara ender takılıyordum.

Ertesi sabah önce evden çıkıp üniversite arsasının çevresini dolandım, sonra nehir boyunca pek kullanılmayan, henüz ta-

mamlanmamış yol boyunca üç kilometre koştum. Yolun yarısında ilk ambar vardı. Sonra koruluğu aştım. Hafif eğimli bir tepeye çıktım. Bir diğer ambar oradaydı. Az ilerisinde yarış atları için bir ahır vardı, atlar ateş görünce ürkerlerdi mutlaka. Ama hepsi bu olurdu. Gerçek bir zarar görmezlerdi.

Üçüncü ve dördüncü ambar yaşlı çirkin ikizler gibi birbirlerine benziyorlardı. Aralarındaki mesafe iki yüz metreden azdı. Her ikisi de eski ve kirliydi. İkisini birden yaksa iyi olur diye düşündüm.

Sonuncu ambar demiryolu geçidinin yakınındaydı. Yaklaşık altıncı kilometrede. Bütünüyle terk edilmiş gibiydi. Tren yoluna bakan tarafına Pepsi Cola tabelası çakılmıştı. Bina, o şeye bina denirse tabii, her an yıkılacak gibiydi. Kesinlikle onun dediği gibi öylece durmuş birisi tarafından yakılmayı bekliyor gibi görünüyordu.

Son ambarın önünde biraz durdum, birkaç kez derin derin nefes aldıktan sonra demiryolu geçidinden geçtim, eve döndüm. Toplam koşma sürem 31 dakika 30 saniyeydi. Duş alıp sabah kahvaltımı yaptım. Sonra kanepeye uzanıp bir plak dinledim, ardından da işimin başına geçtim.

Bir ay süresince her sabah aynı rotada koşmaya devam ettim. Ancak ambarlardan hiçbiri yanmadı.

Arada bir aklıma geliyordu, acaba bana mı ambar yaktırmak istemişti diye. Diğer bir deyişle ambar yakma denen imgeyi benim zihnime soktuktan sonra bisikletin tekerleğine hava basar gibi onu şişirmişti. Arada bir onun ambar yakmasını beklemektense kibriti çakıp yakıversem her şey daha kolay olur diye düşünmedim de değil. Ne de olsa hepsi birbirinden döküktü.

Bunların nedeni aşırı düşünmemden de olabilirdi. Hayır, ambar yakmayacaktım. Zihnimdeki ambar yakma imgesi ne kadar genişlerse genişlesin ben özünde ambar yakacak türde biri değildim. Ambar yakan ben değilim, o. Yakacağı ambarla ilgili planı-

nı değiştirmiş olabilirdi. Ya da belki de çok meşgul olduğundan ambar yakmaya zaman bulamamıştı. Arkadaşımdan da haber çıkmamıştı.

Aralık geldi çattı. Güz sona erince hava sabahları hissedilir derecede soğuk olmaya başladı. Ambarlar olduğu gibi kalmıştı. Beyaz sis ambarların çatısını örttü. Kış kuşları soğuğun içine işlediği korulukta pat pat diye kanat çırparak uçuşuyordu. Dünya aynı şekilde hareket etmeye devam ediyordu.

* * *

Sevgilisiyle sonraki karşılaşmam geçen sene aralık ayındaydı. Nereye gidersem gideyim Noel şarkıları çalıyordu. Birçok kişiye Noel hediyesi almam gerektiği için şehre indim. Nogizaka çevresinde yürürken onun arabasını gördüm. Hiç kuşkusuz onun gümüş rengi spor arabasıydı bu. Şinagava ili plakalıydı, sol farın yanında küçük bir çizik vardı. Araba, pastanenin otoparkına park edilmişti. Eski halinden farklıydı, eskisi gibi pırıl pırıl parlamıyordu. Gümüşi rengi daha cansız görünüyordu. Belki de bu bir yanılsamaydı. Hafızamı keyfime göre değiştirmek gibi bir eğilimim vardı. Hiç tereddüt etmeden pastaneye girdim.

Pastanenin için karanlıktı, koyu kahve kokusu aldım. Pek konuşma duyulmuyor, kısık sesle barok müzik çalıyordu. Onu hemen buldum. Pencere kenarında tek başına oturmuş, latte içiyordu. Pastanenin içi gözlük camlarını buğudan bembeyaz yapacak kadar sıcak olmasına karşın siyah kaşmir kabanı üzerindeydi. Atkısını da çıkarmamıştı.

Biraz duraksamanın ardından ona seslenmeye karar verdim. Ama arabasını gördüğümü söylemedim. Tesadüfen bu pastaneye girmiş ve ona rastlamış gibi yaptım.

"Oturabilir miyim?" diye sordum.

"Elbette, buyurun" dedi.

Sonrasında havadan sudan sohbet ettik. Sohbet pek uzamadı. Ortak konumuz zaten yoktu, dahası kafasında başkaca düşünceler var gibi görünüyordu. Yine de yanına oturmam onu rahatsız etmemişti. Tunus limanından söz ettik. Sonra orada tutulan karideslerden konuştuk. Nezaketen konuşmuyorduk, cidden karidesten konuştuk. Ancak sohbetimiz ince su akıntısının kum tarafından emilmesi gibi yarıda kesildi, devamı gelmedi.

El kaldırıp garsonu çağırdı, ikinci latte'sini ısmarladı.

"Bu arada ambar konusu ne oldu?" diye sordum bir cesaretle.

Dudaklarının kenarına bir gülümseme yayıldı. "Aa, unutmamışsınız" dedi. Sonra cebinden bir mendil çıkarıp ağzını sildi. Mendili cebine koydu. "Yaktım tabii. Güzelce yandı. Söz verdiğim gibi."

"Evimin çok yakınındaki ambardı değil mi?"

"Evet. Neredeyse evinizin dibindeki."

"Ne zaman?"

"Geçenlerde, size geldikten on gün sonra."

Harita alıp üzerine ambarları işaretlediğimi ve her gün o çevrede koştuğumu anlattım ona.

"Bu yüzden gözden kaçırmam mümkün değil" dedim.

"Çok detaycıymışsınız" dedi keyifle. "Detaycı ve mantıklı. Ama gözünüzden kaçırmışsınız. Oluyor böyle şeyler. Son derece yakın olmasına karşın gözden kaçabiliyor."

Kravatını düzeltti, sonra kol saatine baktı. "Size çok yakın" dedi. "Artık gitmem gerek. Bu konuyu daha sonraki görüşmemizde konuşalım, olur mu? Affedersiniz, beni bekleyen biri var da."

Onu orada daha fazla tutmak için bir nedenim yoktu. Yerinden kalktı, sigara ve çakmağını cebine koydu.

"Şey, o günden sonra onunla görüştünüz mü?" diye sordu.

"Hayır, görüşmedim. Ya siz?"

"Ben de görüşmedim. Haberleşmedik de. Dairesinde de yok, telefonla da ulaşamıyorum, pantomim kursuna da gitmiyormuş

epeydir."

"Çekip bir yerlere mi gitti acaba? Bunu şimdiye kadar pek çok kereler yaptı da."

İki eli pantolonun ceplerinde ayakta durmuş, gözlerini masanın üzerine dikmişti. "Beş parasız, hem de bir buçuk aydır? Yaşamını idame ettirmek konusunda pek becerikli biri değildir kendisi."

Kabanının cebinde parmaklarını şaklattı birkaç kez.

"Çok iyi biliyorum, beş parasızdır o. Gerçek anlamda arkadaşı da yok. Adres defteri doludur ama sadece adlardan oluşur. O kızın güvenebileceği bir arkadaşı yok. Hayır, size güveniyordu. Övgü olsun diye söylemiyorum. Onun için çok özel biri olduğunuzu düşünüyorum. Hatta sizi biraz kıskanıyorum da. Gerçekten. Aslında hiç kıskanç biri değilimdir" dedi hafif bir iç çekip. Sonra yine saatine baktı. "Artık gidiyorum. Yine bir yerlerde görüşmek üzere."

Başımla onayladım. Düzgün bir cümle kuramadım. Hep böyle oluyordu. Bu adamın karşısında adeta dilim tutuluyordu.

O günden sonra arkadaşıma defalarca telefon ettim ama fatura ödenmediği için hattı kesilmişti. Endişelenip dairesine gittim. Kapısı kilitliydi. Posta kutusu postayla doluydu. Apartman görevlisi ortalıkta yoktu. Arkadaşımın hâlâ o dairede oturup oturamadığını teyit bile edemedim. Not defterimden bir sayfa yırttım ve "Beni ara" notuyla adımı yazdım, posta kutusunun içine attım. Ama aramadı.

Dairesine bir sonraki gidişimde kapıda başkasının adı yazıyordu. Kapıyı çaldım ama açan olmadı. Kat görevlisi yine ortalıkta yoktu.

Sonra vazgeçtim. Bunlar bir yıl kadar önce oldu.

Arkadaşım ortadan kaybolmuştu.

* * *

Hâlâ her sabahki koşumda o beş ambarın önünden geçiyorum. Evimin çevresindeki ambarlardan biri bile yanmadı. Bir yerde ambar yandı diye bir haber de duymadım. Yine aralık ayı geldi. Kış kuşları başımın üstünde uçuşuyor. Ve yaşım ilerlemeye devam ediyor.

Gecenin karanlığında arada bir yanan ambarı düşünüyorum.

9

Yeşil Canavar

Kocam her zamanki gibi işe gitmişti ve benim de yapacak hiçbir şeyim yoktu. Pencere kenarındaki koltuğa oturdum, perdenin arasından bahçeye bakıyordum. Bunu yapmam için özel bir neden yoktu. Başka yapacak bir işim olmadığından, amaçsızca bahçeye bakıyordum. O sırada aklıma yapacak bir şey gelir mi diye de düşünüyordum. Bahçenin içindeki pek çok şey içinde özellikle meşe ağacına bakıyordum. Çok eskiden beri severdim bu ağacı. Onu küçük bir kızken dikmiş, gelişip büyümesini izlemiştim. Bu ağacı arkadaşım gibi seviyordum. Zihnimde onunla defalarca konuşmuşluğum vardı.

O sırada da sanırım o ağaçla konuşuyordum. Ne hakkında olduğunu şimdi hatırlamıyorum gerçi. Orada ne kadar süre oturduğumu da unuttum. Bahçeye bakarken zaman hızla durmadan akıp gidiyordu. Etrafın karardığına bakılırsa çok uzun zamandır orada oturuyordum. Birden fark ettiğim şey çok uzaklardan gelen hışır hışır diye bir sesti; tuhaf kısık bir sesti bu. Bir an bu sesin içimden geldiğini sandım. Bir halüsinasyon gibi. Bedenimin içinde olduğu karanlık kozadan çıkan bir uyarı sesi gibi. Soluğumu

tutup tüm dikkatimi sese verdim. Tüyleri diken diken edecek kadar ürkütücü bir sesti.

Meşe ağacının kökündeki yer sanki içeriden yüzeye fışkırmaya çalışan büyük bir su kütlesi varmış gibi yükseldi. Nefesimi tuttum. Yer yarıldı, tümsek halinde yükselen toprak döküldü, içeriden sivri tırnağa benzeyen bir şeyler göründü. Yumruğumu sıktım, gözlerimi kısıp o şeye baktım. Bir şey başlamak üzere diye düşündüm. Tırnaklar, güçlü ve becerikli bir şekilde toprağı kazdı, çukur gitgide büyüdü. Sonra çukurun içinden yeşil bir canavar çıktı.

Pırıl pırıl parlayan yeşil pulları vardı. Toprağın içinden tamamen çıkıp bedenini titretti, pullarındaki toprak döküldü. Burnu tuhaf bir şekilde uzundu, ucuna doğru gittikçe yeşil rengi daha da koyulaşıyordu. Ucu kırbaç gibi ince ve sivriydi. Bir tek gözleri insan gözlerine benziyordu; bu da beni çok şaşırttı. Gözlerinde tam anlamıyla duygu vardı çünkü. Benim ve sizlerin gözünde olduğu gibi.

Canavar oradan çıkar çıkmaz yavaşça ön kapıya yaklaştı, ince burun ucuyla kapıyı tıklattı. Tık tık tık tık, diye kuru bir ses evin içine yayıldı. Usul adımlarla arka odaya geçtim. Çığlık bile atamamıştım. Yakında tek bir ev dahi yoktu, kocam işteydi ve gece yarısına dek dönmeyecekti. Arka kapıdan da kaçıp gitmem mümkün değildi; evimizde tek bir kapı vardı ve o kapıyı da iğrenç, yeşil bir canavar çalıyordu şimdi. Derin bir nefes alıp bir süre tuttum. Canavarın orada olmadığımı düşünerek gitmesini ümit ederek. Ama canavar vazgeçmedi. Burnunun ucunu anahtar deliğine sokup kilidi yokladı, kilidi kolayca açtı. Tık diye açıldı kilit, kapı aralandı. O aralıktan burnunu içeri soktu. Yılanın başı gibi görünen burnunun ucuyla içeriyi yokladı. Madem içeri girmesini engelleyemeyecektim, elime bir bıçak alıp kapının yanında dursaydım ve o burun ucunu kesip koparsaydım keşke. Mutfakta keskin bıçaklar vardı. Ama canavar aklımdakini oku-

muş gibi kıs kıs güldü. "Sen, bunu yap*mama*lısın!" dedi. Canavarın konuşma tarzı biraz tuhaftı. Sonra yeni ezberliyor gibi bazı sözcükleri tekrarladı. *Burnum kertenkele kuyruğu gibidir, kestiğinde yine uzar. Ve her kesilip uzadığında daha da güçlenir. Ne kadar kessen de sana faydası olmaz.* Sonra o gözlerini iki tuhaf topaç gibi uzun bir süre döndürdü.

Bu şey insanın aklındakileri okuyabiliyor muydu, eğer öyleyse bu çok fena olurdu. Birinin aklımı okumasına katlanamazdım. Özellikle de bu kişi ne idüğü belirsiz iğrenç bir yaratıksa. Tüm bedenim soğuk soğuk terledi. Bu yaratık bana ne yapmak niyetindeydi? Beni yiyecek miydi? Yoksa niyeti beni toprağın altına mı taşımaktı? Her koşulda, diye düşündüm, bu şeyin ona doğrudan bakmaya katlanılamayacak denli çirkin olmaması da bir şanstı. Yeşil pullu bedeninden çıkan kolları kısa ve pembeydi, el ve ayaklarının ucundaki pençeleri uzundu ve göründüğü kadarıyla sevimli bile sayılabilirdi. Böylece ona daha dikkatli bakabildim; anladım ki bu canavarın bana karşı kötü bir niyeti ya da düşmanca bir hissi yoktu.

Elbette yok, dedi başını kaldırarak. Canavarın başını hareket ettirmesiyle yeşil pullarından tıkır tıkır sesler çıktı. Üzeri kahve kupası dolu masa hafifçe sallanınca çıkan ses gibi. Sizi yeme gibi bir niyetim yok, hayır, ne diyorsunuz siz? Düşmanca bir hissim ya da kötü bir niyetim yok, öyle bir şey olması için bir neden yok, dedi canavar. Evet, kuşkum kalmadı, aklımdan geçen her şeyi okuyordu.

Şey hanımefendi, hanımefendi, anlamıyor musunuz? Ben buraya size evlenme teklifi yapmaya geldim. Çok derinlerdeki bir yerden özellikle bunun için çıkıp geldim. Çok zor oldu. Sürekli toprak kazmam gerekti. Bakın, pençelerim nasıl da yıprandı. Eğer *kötü bir niyetim olsa kötü bir niyetim olsaydı kötü bir niyetim olsaydı* bu kadar zahmete kalkışır mıydım? Ben çok ama çok derinlerde hep sizi düşündüm. Sonra sabrım bitti ve çıkıp geldim.

Herkes beni durdurmak istedi. Ama artık sabrım kalmadı. Gelebilmek için epey cesarete de ihtiyacım vardı. Benim gibi çirkin bir canavarın evlilik teklifinde bulunması arsızlık olarak düşünülebilir çünkü.

Gerçekten de öyle diye düşündüm içimden. Böyle çirkin bir yaratığın bana aşkını ilan etmesi kesinlikle arsızlıktı.

Benim bunları düşünmemin ardından canavarın yüzü hüzünle doldu. Sonra o hüznü takip eder gibi pullarının rengi de mora dönüştü. Dahası bedeni küçülmeye başlamıştı sanki. Ben kollarımı kavuşturmuş canavardaki değişimi izliyordum. Belki de hislerinin değişmesiyle kendisi de değişiyordu. Belki de o iğrenç, rezil dış görünüşüne rağmen yüreği yeni yapılmış krema gibi yumuşacıktı, kolay incinirdi. Eğer öyleyse şansım var demekti. Bir kez daha denemeye karar verdim. İyi de sen rezil canavarın teki değil misin, diye zihnimin içinden bağırdım. Yüreğimde yankı yapacak kadar yüksek sesle. İyi de sen rezil canavarın teki değil misin? Bunun üzerine canavarın pullarının mor rengi koyulaştı. Gözleri ona gönderdiğim nefreti emer gibi gitgide büyüdü, olgun yeşil incirler gibi pörtledi, bu çıkıntılardan kırmızı meyve suyu gibi gözyaşları yere döküldü.

Artık canavardan korkmuyordum. Aklıma gelen tüm zalimce sahneleri hayal ettim. Canavarı büyük ağır bir sandalyeye telle bağlayıp iğne burun penseyle yeşil pullarını birer birer sökmekten ateşte kırmızı olacak kadar ısıttığım keskin bıçağın ucunu onun pofuduk ve yumuşak pembe baldırlarındaki kasların ta derinlerine batırmaya kızarmış havyayı o incir gibi pörtlemiş gözlerine hiç tereddüt etmeden bastırmaya. Ben zihnimde bunların her birini yapmayı hayal ettiğimde canavar gerçekten de bunlara maruz kalmış gibi acıyla kıvranıp çığlık attı, ıstırap çekti. Renkli gözyaşları iri sıvı taneleri halinde pat pat diye zemine düşüyor, kulaklarından gül kokulu gri renkte buhar çıkıyordu. Ve o büyümüş gözleri sinir bozucu bir sitemle bana baktı. Şey hanımefendi,

sizden bir şey isteyeceğim, lütfen bana merhamet edin ve böyle çirkin şeyler düşünmeyin. Sadece düşüncede kalsa bile yapmayın bunu, dedi acı içinde. Kötü bir niyetim yok. Hiçbir kötü şey de yapmayacağım zaten. Ben sadece sizi düşünüp buraya geldim. Bana denilene kulak asmadım. Bunun üzerine zihnimde ona şunları söyledim. Saçmalama, birden bahçemden çıkıp doğruca evimin kapısını açıp içeri giren sen değil misin? Seni ben mi davet ettim? Benim istediğim şeyi istediğim gibi düşünme hakkım var. Sonra çok daha fena şeyler düşündüm. Çeşitli makine ve aletleri kullanarak canavarın bedenine işkence edip onu lime lime ettim. Canı olan bir varlığa ıstırap çektirdim, onu acıdan kıvrandıracak aklıma gelen her şeyi yaptım. Bana bak canavar, senin kadınlar hakkında hiçbir fikrin yok. Düşünebileceğim kötülüklerin sonu yok. Ben zihnimde bunları derken canavarın silueti azar azar kayboldu, o harika yeşil renkli burnu solucan gibi kalana kadar küçüldü. Canavar yerde kıvranırken ağzını açıp bana son bir şey söylemeye çalışıyordu. Çok önemli bilgiyi, söylemeyi unuttuğu kadim bir mesajı bana iletmek ister gibi, ağır ağır bir şey demeye çalıştı. Ancak ağzı acıdan kasılmıştı. Sonra görüntüsü bulanıklaştı ve kayboldu. Canavarın görüntüsü berrak bir akşamüzerindeki gölge gibi soldu, sadece büyümüş üzgün gözleri, pişman gözleri havada asılı kaldı. Bunu yapmanın bir faydası yok, diye düşündüm. Nasıl görünürsen görün bir şey diyemezsin. Bir şey yapamazsın. Varlığın tümüyle sona erdi, yok olup gitti. Bunları düşündüğümde canavarın gözleri de boşluk içinde kayboldu, odayı sessizce gecenin karanlığı doldurdu.

10

Aile Meseleleri

Bu çok rastlanan bir durumdur muhtemelen; ben de kız kardeşimin nişanlısından en başından beri hiç hoşlanmadım. Günler geçti ama kız kardeşim o adamla evlenme kararında en ufak bir kuşkuya düşmedi. Açıkçası hayal kırıklığına uğramıştım.

Ya da böyle düşünmemin nedeni benim dar görüşlü biri oluşumdur.

Kız kardeşim öyle olduğumu düşünüyordu. Açıkça konuşmamıştık ama nişanlısından hiç hoşlanmadığımı kesinlikle tahmin ediyor ve bunun için de bana kızıyordu.

"Çok dar görüşlüsün" dedi kız kardeşim. O sırada spagetti üzerine konuşuyorduk. Diğer bir deyişle benim spagettiye bakış açımın çok dar olduğunu söylüyordu.

Tabii ki kız kardeşimin konu ettiği spagetti değildi. Spagettiden ziyade aklında nişanlısı vardı ve asıl kastettiği de oydu. Diğer bir deyişle spagettinin nişanlısını temsil ettiği bir savaştı bizimkisi.

Her şey pazar öğleden sonra kız kardeşimim spagetti yemeye gitme davetiyle başladı. O sırada canım spagetti yemek istediğin-

den hemen "Olur" dedim. Tren istasyonu önündeki yeni açılmış şık bir spagetti restoranına girdik. Ben patlıcan ve sarmısaklı spagetti ısmarladım, kız kardeşimse fesleğenli istedi. Yemek gelene dek bira içtik. O ana kadar bir sorun çıkmadı. Aylardan mayıstı, günlerden pazar, dahası hava da güzeldi.

Sorun gelen spagettinin tadının felaket denecek kadar kötü olmasıydı. Makarnanın yüzeyi hamur hamurdu. Ortası sertti, pişmemişti. Yağıysa, bir köpeğin dahi yemeyip bırakacağı kadar kötüydü. Yarısını ancak yiyebildim, garson kadını çağırıp tabağı almasını istedim.

Kız kardeşim olanları meraklı gözlerle izliyordu ama o sırada bir şey demedi, kendi tabağındaki spagettiyi yavaş yavaş yiyerek bitirdi. Ben o sırada biramı içerek pencereden dışarısını izliyordum.

"Yemeğini öyle göze sokarak bırakmamalısın" dedi kendi tabağı alındıktan sonra.

"Tadı kötüydü" dedim basit bir şekilde.

"Yarısını bırakacak kadar kötü değildi. Birazcık katlanabilirdin."

"Yemek istediğimde yerim, istemediğimde yemem. Bu benim midem, sizin değil."

"Siz deme! Lütfen. Siz denince yaşlı çiftler gibi görünmüyor muyuz?"

"Bu benim midem, senin değil" diye düzelttim. Aradaki farkın ne olduğunu anlamıyordum.

"Bu restoran daha yeni açıldı, şefler ancak alışıyor olmalı. Biraz hoşgörülü olamaz mısın?" dedi kız kardeşim masaya getirilen ve yine tadı kötü görünen kahveyi içerken.

"Öyle olabilir ama kötü tadı olan yemeği bırakmak da ayrı bir anlayış bence" diye açıkladım.

"Ne zamandan beri bu kadar akıllı oldun?" dedi kız kardeşim.

"Ne kadar da sinirlisin. Regl zamanın mı geldi?"

"Üff, ne sinir bozucusun. Tuhaf şeyler söyleme lütfen. Bunları senden duymak istemiyorum."

"Umursama o zaman. Senin ilk regl olduğun zamanı hatırlıyorum. Çok gecikmişti ve annem seni doktora muayene olmaya götürmemiş miydi?"

"Susmazsan yumruk geliyor şimdi" dedi.

Gerçekten sinirlendiğini anlayınca sustum.

"Sorun sende, her şey hakkında çok dar görüşlüsün" dedi kahvesine krema eklerken, demek ki tadı kötüydü. "Sen her şeyin eksik yanını bulup eleştiriyorsun, iyi yanlarını görmek istemiyorsun. Bir şey illaki senin standartlarına uymalı yoksa ona hiç yaklaşmıyorsun. Yakınında olup da bunu görmek gerçekten sinirlerime dokunuyor."

"İyi de bu benim yaşamım, seninkisi değil" dedim.

"Bu şekilde başkasını incitip onu kötü duruma düşürüyorsun. Mastürbasyon yapmak gibi."

"Mastürbasyon mu?" dedim şaşırarak. "Bu da nerden çıktı şimdi?"

"Lisedeyken sık sık mastürbasyon yapmıyor muydun? Hepsini biliyorum. Temizlemesi de zor bir şey. Mastürbasyon yaparken çarşafları kirletmesen? Bu çok rahatsız edici bir şey."

"Bundan sonra dikkat ederim!" dedim. "Bu dediğine dikkat ederim. Tekrar ediyor olacağım ama benim kendime göre bir yaşamım var, sevdiğim şeyler olduğu gibi sevmediğim şeyler de var. Bu kaçınılmaz bir şey değil mi?"

"İyi de insanları incitiyorsun" dedi kız kardeşim. "Neden çaba göstermiyorsun? Niye illaki iyi yanı görmeye çalışmıyorsun? En azından biraz tahammül etsen? Neden büyümüyorsun?"

"Büyüdüm" dedim birazcık incinmiş hissederek. "Çaba da gösteriyorum, her şeyin iyi yanını da görüyorum. Sadece seninle aynı yanları görmüyorum."

"Ne de kibirlisin. Bu yüzden yirmi yedi yaşındasın ama düzgün bir sevgilin bile yok."

"Kız arkadaşım var."

"Onunla sadece yatıyorsun" dedi kız kardeşim. "Öyle değil mi? Yılda bir yattığın kişiyi değiştiriyorsun, sence bu eğlenceli mi? Anlayış, sevgi, şefkat gibi karşılıklı hisler olmayınca ne anlamı oluyor? Mastürbasyona eş değil mi bu yaptığın?"

"Yılda bir değiştirmiyorum" dedim güçsüz bir şekilde.

"Aynı şey" dedi kız kardeşim. "Doğru fikirlere sahip olup düzgün bir yaşam sürsen? Biraz yetişkin gibi davransan?"

Bu sohbetimizin son cümlesi oldu. Sonrasında ona laf attıysam da cevap alamadım.

Neden benim hakkımda böyle düşünüyordu, anlamıyorum. Daha bir yıl öncesine dek benim kararlı, keyfime göre sürdürdüğüm yaşam tarzıma karışmıyordu, birlikte keyifli zaman geçiriyorduk, hatta bana, eğer yanlış hissetmediysem, özendiğini bile düşünüyordum. Beni azar azar eleştirmeye başlaması, şimdiki nişanlısıyla görüşmeye başladıktan sonra oldu.

Bu hiç de adil değildi. Kız kardeşimle yirmi üç yıldır birlikteydik. Pek çok şeyi açıkça konuşan, birbiriyle iyi geçinen kardeşlerdik. Hiç kavga da etmemiştik. Benim mastürbasyon yaptığımı biliyordu, ben de onun ilk yumurtlama dönemini biliyordum. İlk kez prezervatif aldığım zamanı biliyordu (on yedi yaşındaydım), ben de onun ilk kez dantelli iç çamaşırı aldığı zamanı biliyordum (on dokuz yaşındaydı).

Onun arkadaşlarıyla çıkmışlığım vardı (yatmamıştık elbette), onun da benim arkadaşlarımla çıkmışlığı vardı (yatmadıklarını düşünüyorum). Biz bu şekilde birlikte büyümüştük. Böylesi dostça bir ilişki sadece bir senede bütünüyle nasıl da değişivermişti. Bunu düşününce daha da sinirlendim.

Tren istasyonu önündeki alışveriş merkezinde ayakkabılara

bakacağını söyleyen kız kardeşimi geride bıraktım, dairemize yalnız döndüm. Kız arkadaşıma telefon açtım. Evde yoktu. Şaşırılacak bir şey değildi. Pazar öğleden sonra ikide aniden telefon edince çıkma davetimi kabul edecek hali yoktu. Ahizeyi yerine bıraktım, telefon defterimin sayfalarını karıştırıp başka bir kızın evini aradım. Bir yerlerde diskoda tanıştığım bir üniversite öğrencisiydi. Evdeydi. "İçmeye gidelim mi?" diye sordum.

"Henüz öğlen saat iki" dedi rahatsız olduğunu hissettirir bir şekilde.

"Zaman falan sorun değil. İçerken gün batar nasılsa" dedim. "Aslına bakarsan günbatımını izleyebileceğimiz iyi bir bar var. Saat üçte gitmezsek iyi yer kapamayız."

"Ne kadar da züppeymişsin" dedi.

Yine de benimle çıkmayı kabul etti. Nazik biri olduğu için sanırım. Arabayı sahil boyunca sürüp Yokohama'nın az ilerisine kadar gittim, söz verdiğim gibi sahildeki bara girdik. Ben dört kadeh buzlu I.W. Harper içtim, o iki kadeh *banana daiquiri* içti. Sonra günbatımını izledik.

"O kadar çok içip bir de araba mı kullanacaksın?" diye sordu endişeyle.

"Endişelenme" dedim. "İçkiye dayanıklıyım."

"Ah ah" dedi.

Sonra Yokohama'ya dönüp akşam yemeği yedik, arabanın içinde öpüştük. Otele gitmeyi önerdim ama olmaz dedi.

"Tampon taktım" dedi.

"Çıkarsan?"

"Şaka değil! Daha ikinci günü."

Ah ah, dedim. Nasıl bir gündü bugün! Bilseydim en başından kız arkadaşımla çıkardım. Uzun zaman sonra ilk kez kız kardeşimle sakin bir gün geçirmek istediğimden bu pazar günü kimseyle sözleşmemiştim. Ve işler bu hale gelmişti.

"Özür dilerim. Yalan söylemiyorum" dedi.

"Sorun değil. Endişe etme. Senin yüzünden değil. Benim yüzümden."

"Benim reglim senin yüzünden mi?" dedi pek anlamamış bir yüz ifadesiyle.

"Hayır, o değil. Şansı kastediyorum" dedim. Ne saçma soruydu. Neden benim yüzümden pek de iyi tanımadığım bir kız regl olacaktı ki?

Onu Setagaya'daki evine bıraktım. Yarı yolda debriyajdan takır tukur diye hafif ama kulağı rahatsız eden bir ses çıkmaya başladı. Yakında tamirciye götürmem gerek diye düşünüp bir iç çektim. Tek bir şey bile yolunda gitmeyecek miydi, her şeyin zincirleme olarak kötüye doğru gittiği tipik bir gündü.

"Yakın zamanda seni yine davet edebilir miyim?" diye sordum.

"Çıkmak için mi? Otele mi?"

"Her ikisi de" dedim neşeli bir şekilde. "O ikisi arka ve ön yüz gibi. Diş fırçasıyla diş macunu gibi."

"Bakalım. Düşüneceğim" dedi.

"Ah düşün tabii, düşünmek insanın yaşlanmasını önler" dedim.

"Senin evin ne durumda? Sana gelsem?"

"Olmaz. Kız kardeşimle yaşıyorum. Kuralımız var. Ben kadın getirmiyorum. Kız kardeşim de erkek getirmiyor."

"Sahiden kız kardeşin mi?"

"Evet, gerçekten. Sonraki görüşmemize kimlik kartının fotokopisi getireyim" dedim.

Güldü.

Evinin kapısından girip gözden kaybolana dek onu izledim, sonra arabanın motorunu çalıştırdım, debriyajdan çıkan sese kulak kesilerek dairemize döndüm.

Dairenin içi karanlıktı. Kilidi açıp lambayı yaktım, kız karde-

şime seslendim. Ancak evde değildi. Gecenin onunda nereye gitmiş olabilir, diye düşündüm. Sonra bir süre gazetenin akşam baskısını aradım ama bulamadım. Tabii olmazdı. Pazar günüydü.

Buzdolabından bira aldım, oturma odasına geçtim. Müzik setinin düğmesine bastım, plakçalara Herbie Hancock'un yeni plağını koydum. Bira içerken hoparlörden sesin gelmesini bekledim. Ancak o zaman hatırladım, müzik seti üç gündür bozuktu. Düğmesine basıyordun ancak ses çıkmıyordu.

Televizyon da izleyemedim. Benim sahip olduğum monitör için TV alıcısıydı, müzik setini kullanmadan ses çıkmayan bir sistemdi.

Çaresiz sessiz ekrana bakarak bira içtim. Televizyonda eski bir savaş filmi vardı. Rommel'in tanklarının olduğu Afrika savaş hattı. Tanklar sessiz bir şekilde ateş ediyor, makineli tüfekler sessiz kurşunlar atıyor, insanlar sessizce ölüyordu.

Ah ah, diyerek sanırım o gün on altıncı kez, iç çektim.

* * *

Kız kardeşimle yaşamaya beş yıl önce başlamıştım, bahardı. O zaman ben yirmi iki yaşındaydım, o ise on sekiz yaşındaydı. Diğer bir deyişle benim üniversiteden mezun olup işe girdiğim, onunsa liseden mezun olup üniversiteye girdiği yıldı. Kız kardeşimin Tokyo'daki üniversiteye gitmesine ancak benimle yaşaması şartıyla izin vermişlerdi. Kız kardeşim sorun değil demişti. Ben de olur demiştim. Anne-babamız bizim için iki ayrı odası olan geniş bir apartman dairesi tuttular. Kiranın yarısını ben ödeyecektim.

Daha önce de demiştim, kız kardeşimle aramız iyiydi; birlikte yaşamak konusunda neredeyse hiç zorluk hissetmemiştik. Ben elektrikli alet üretimi yapan bir şirketin reklam bölümünde çalıştığımdan sabahları görece geç gidiyor, akşam da eve geç dö-

nüyordum. Kız kardeşim sabah erkenden üniversiteye gidiyor, genelde akşamüzeri geliyordu. Bu yüzden de uyandığımda onu evde görmüyordum, ben eve döndüğümdeyse çoğunlukla uyumuş oluyordu. Dahası neredeyse her cumartesi ve pazarı kızlarla çıkarak geçirdiğimden onunla haftada bir ya da iki kez sohbet edebiliyorduk. Gerçi bunun iyi bir şey olduğunu düşünüyorum. Böylece tartışacak vaktimiz olmadığı gibi birbirimizin özel yaşamına da burnumuzu sokmuyorduk.

Onun da başından pek çok şey geçiyor olmalıydı ama hiç sormadım. On sekiz yaşını geçmiş bir kızın kiminle yatıp kiminle yatmayacağı beni ilgilendirmezdi.

Ama bir keresinde gece yarısı saat birden üçe dek onun elini tutarak yanında durmuştum. İşten döndüğümde mutfak masası başında ağlıyordu. Mutfak masasında ağlayarak sanırım benden ilgi bekliyordu. Onu kendi haline bırakmamı istese kendi odasında ağlayabilirdi. Ben dar görüşlü ve bencil bir insan olabilirim belki ama bu kadarını da anlayabilirim.

Bu yüzden onun yanına oturup elini sımsıkı tuttum. İlkokulda yusufçuk yakalamaya gittiğimizden sonra bir ilkti. Kız kardeşimin eli hatırladığımdan –normal olarak– çok büyümüş ve güçlenmişti.

Kız kardeşim o pozisyonda hiçbir şey demeden yaklaşık iki saat boyunca ağladı. Bedeninin içinde o kadar çok gözyaşını nasıl olup da muhafaza ettiği bana çok ilginç geldi. Ben iki dakika ağlasam gözyaşlarım biterdi.

Ne var ki üçüncü saatte artık yorulmuştum ve buna bir son vermek istedim. Bu durumda bir ağabey olarak bir şey demem gerekiyordu. Bu konuda becerikli biri değildim ama başka çarem de yoktu.

"Yaşamına müdahale etmek istemem" dedim. "İstediğin gibi yaşayabilirsin."

Başını sallayarak onayladı.

"Ama sana bir öğüdüm var. Çantanda prezervatif taşımayı bırak, aksi halde bir seks işçisiyle karıştırılabilirsin."

Bunu duyduktan sonra masanın üzerindeki telefon rehberini alıp var gücüyle bana fırlattı.

"Ne diye çantamın içini karıştırıyorsun sen?" diye bağırdı. Kız kardeşim sinirlenince hemen bir şey fırlatırdı. Bu yüzden de onu daha fazla kışkırtmamak için çantasının içine bir kez bile bakmadığımı söylemedim.

Ama her halükârda yaptığım işe yaramış, ağlamayı kesip yatağına gitmişti.

Kız kardeşim üniversiteden mezun olup turizm acentesinde işe başladıktan sonra da yaşam tarzımız hiç değişmedi. O sabah dokuzdan akşam beşe kadar çalışırken benim çalışma saatlerim daha esnek olmaya başladı. Öğleden önce işe gidiyor, masamda gazete okuyor, öğle yemeği yiyor, saat ikiden sonra çalışmaya tam olarak başlıyor, akşamüzeri reklam firmasıyla toplantı yapıyor, sake içip gece yarısı eve dönüyordum, her günüm aynıydı.

Kız kardeşim turizm acentesinde çalışmaya başladığı ilk yılın yaz tatilinde bir kız arkadaşıyla Amerika'nın batı sahiline gitti (elbette şirketten indirimli ücretle). Aynı tur grubunda kendinden bir yaş büyük bir bilgisayar mühendisiyle yakınlaştı. Japonya'ya döndükten sonra da onunla sık sık çıktılar. Bilinen klasik hikâye, zaten en başından beri durumdan hoşlanmamıştım. Paket turlardan nefret ediyordum ve öylesi bir turda biriyle tanışmayı düşünmek bile beni çileden çıkarıyordu.

Bilgisayar mühendisiyle çıkmaya başladıktan sonra kız kardeşim eskisine göre çok daha neşeli biri oldu. Ev işlerini düzenli yaparken kıyafetlerine de özen göstermeye başladı. O güne dek her yere iş gömleğiyle rengi atmış kot pantolon ve spor ayakkabı giyerek giden biriydi. Kıyafet düşkünlüğü başladığından beri ayakkabı dolabı onun ayakkabılarıyla, evin için ise kuru temizlemecinin tel askısıyla doldu. Sıklıkla çamaşır yıkayıp ütü yapı-

yor (o zamana dek kirlenmiş çamaşırlar banyoda Amazon'daki arı yuvaları gibi yığılı olurdu), yemek hazırlayıp evi temizliyordu. Benim de az çok deneyimim vardı, bu deneyimlerime göre de bunlar tehlikeli belirtilerdi. Bir kadın böyle belirtiler göstermeye başladığında erkeğin ya ondan kaçması ya da onunla evlenmesi gerekir.

Sonra bana o bilgisayar mühendisinin fotoğrafını gösterdi. Kız kardeşim ilk kez bana bir erkeğin fotoğrafını gösteriyordu. Bu da tehlikeli bir belirtiydi.

İki fotoğraf vardı. Birincisi San Francisco'daki Fisherman's Wharf'ta çekilendi. Bir kılıçbalığının önünde kız kardeşim ve bilgisayar mühendisi yan yan durmuş gülüyorlardı.

"Ne harika bir kılıçbalığı" dedim.

"Dalga geçme" dedi kız kardeşim. "Ben ciddiyim."

"Ne diyeyim?"

"Bir şey deme. Bu o işte."

Bir kez daha fotoğrafı elime aldım, adamın yüzüne baktım. Bu dünya üzerinde ilk bakışta nefret edeceğim türde bir yüz varsa, bu, onun yüzüydü. Dahası bilgisayar mühendisi, lisedeki öğrenci kulübünde en nefret ettiğim kişiye tıpatıp benziyordu. Yüzü fena sayılmazdı ama kuş beyinlinin biriydi ve baskın bir karakterdi. Dahası hafıza gücü bir filinki gibi iyiydi, sıkıcı şeyleri hiç ama hiç unutmazdı. Kuş beyinli oluşunu hafıza gücüyle telafi ediyordu.

"Kaç kez yaptınız?" diye sordum.

"Aptalca şeyler söyleme" dedi kız kardeşim yüzü kızararak. "Dünyayı kendi ölçü birimlerinle ölçmeyi bırak. Dünyadaki diğer insanların hepsi senin gibi değil çünkü."

İkinci fotoğraf Japonya'ya döndükten sonra çekilmişti. Bu seferkinde sadece bilgisayar mühendisi vardı. Üzerinde deri ceket vardı ve büyük bir motosiklete dayanmıştı. Motosikletin selesine kaskını koymuştu. Yüz ifadesi San Francisco'dakiyle aynıydı. Başka ifadesi yoktu demek ki.

"Motosiklet seviyor" dedi kız kardeşim.

"Bakınca anlaşılıyor" dedim. "Motosiklet sevmeyen insanlar sadece fotoğraf çektirmek için deri mont giymezler."

Ben, bu da dar görüşlü biri olmamdan kaynaklanıyor olmalıydı, genelde motosiklet manyaklarını hiç sevmem. Hem çok iridirler hem de kendilerini beğenmişlerdir. Ancak bununla ilgili tek kelime etmedim.

Fotoğrafı sessizce kız kardeşime uzattım.

"Ee" dedim

"Ee mi?" dedi kız kardeşim.

"Ee, yani bundan sonra ne olacak?"

"Bilmem. Evleniriz belki."

"Evlilik teklif etti demek mi bu?"

"Evet" dedi, "henüz cevap vermedim ama."

"Hımm" dedim.

"Gerçeği duymak istersen, henüz yeni işe başladım, bir süre daha kendi başıma kalıp eğlenmek istiyorum. Senin eğlencelerin kadar radikal olmasa da."

"Bunun sağlıklı bir düşünme tarzı olduğunu söyleyebilirim" diye onayladım.

"O iyi birisi; onunla evlenebilirim aslında" dedi kız kardeşim. "Karar vermek zor."

Masanın üzerindeki fotoğrafı elime alıp bir kez daha baktım. Sonra "Ah ah" dedim içimden.

Bunlar Noel'den önce oldu.

Yeni yıl başladıktan kısa bir süre sonra annemden sabah dokuzda telefon geldi. Bruce Springsteen'in "Born in the USA" şarkısını dinlerken dişlerimi fırçalıyordum.

Annem bana kız kardeşimin çıktığı adamı tanıyıp tanımadığımı sordu.

Tanımadığımı söyledim.

Annemin dediğine göre kız kardeşimden iki hafta sonraki

haftasonu için o adamla birlikte eve gelmek istediğini yazan bir mektup almış.

"Sanırım onunla evlenmek istiyor" dedim.

"Bu yüzden nasıl biri diye soruyorum zaten" dedi annem. "Yüz yüze gelmeden önce onun hakkında bilmek istediğim pek çok şey var."

"Şey, onunla hiç görüşmedim. Ama kız kardeşimden bir yaş büyük olduğunu biliyorum ve bilgisayar mühendisiymiş. IBM mi neydi, öyle bir yerde çalışıyor. Üç harfli. NEC, NTT gibi bir şey. Fotoğrafını gördüğüm kadarıyla yüzünün pek öyle ayırt edici bir özelliği yok. Benim tarzım değil ama evlenecek olan da ben değilim zaten."

"Hangi üniversiteden mezunmuş? Evi var mıymış?"

"Ben nereden bileyim bunları" dedim.

"Onunla buluşup bu tür şeyleri sorar mısın benim için?" dedi annem.

"Hayır, olmaz! Çok meşgulüm ben. İki hafta sonra kendin sorsan?"

Ne var ki ben bilgisayar mühendisiyle annemden önce görüşecektim. Sonraki pazar günü kız kardeşim onun evine resmi olarak tanışmaya gidecekti ve benden de onunla gitmemi istedi. Bundan kaçamadım; beyaz gömlek giyip kravat taktım, sıradan bir takım giydim, Meguro'daki ailesinin evine gittik. Eski binaların arasında epey güzel bir evdi. Garajın önünde daha önce fotoğrafta gördüğüm 500 CC'lik Honda motosikleti duruyordu.

"Harika kılıçbalığı."

"Şey, senden ricam, o saçma sapan şakalarından yapmaman. Bugünlük ara ver" dedi kız kardeşim.

"Tamam" dedim.

Ailesi düzgün, hatta biraz fazla düzgün, harika insanlardı. Babası petrol şirketinde üst düzey yöneticiydi. Babamın Şizuoka'da petrol istasyonu zinciri vardı, bu noktada birbirlerinden uzak

sayılmazlardı. Annesi şık ve pahalı görünen bir tepsiyle bize çay sundu.

Klasik bir şekilde selamlaştık, birbirimize kartvizitlerimizi verdik. Normalde bizim anne-babamızın da katılması gerekirdi ama bugün işleri olduğundan onları ben temsil ediyorum. Yine bir başka gün resmi olarak tanışmaya gelmek istiyorlar, dedim.

Oğlumuzdan sizler hakkında çok şey duyduk. Kardeşiniz de oğlumuzun anlattığından çok daha güzel bir hanımefendiymiş, aileniz de çok saygın. Görüşmelerine hiç itirazımız yok, dedi babası. Ailemiz hakkında önceden araştırma yaptırdığından emindim. Ama kız kardeşimin on altı yaşına dek ilk âdetini görmediğini, kronik kabızlık çektiğini biliyor olamazdı.

Resmi konuşmalar büyük ölçüde bitince babası bana konyak ikram etti. Epey lezzetliydi. İçerken işlerimiz hakkında konuştuk. Kız kardeşim terliğin ucuyla ayağıma hafifçe vurup içkiyi fazla kaçırma diye uyardı.

O sırada oğulları bilgisayar mühendisi hiçbir şey söylemeden heyecanlı bir şekilde babasının yanında öylece oturuyordu. En azından bu evin çatısı altındayken babasının otoritesine uyduğu bir bakışta anlaşılıyordu. Tam da tahmin ettiğim gibi dedim içimden. O güne dek hiç görmediğim türde tuhaf desenli bir süveter, altına da onunla uyumsuz bir renkte gömlek giymişti. Kız kardeşim neden biraz daha özenli birini bulamamıştı ki?

Saat dört civarında sohbet artık ağırlaşınca, kalktık. Bilgisayar mühendisi ikimizi tren istasyonuna kadar geçirdi.

"Bir yerde çay içmeye ne dersiniz?" diye sordu bana ve kız kardeşime. Çay içmek istemediğim gibi bu tuhaf desenli süveter giymiş adamla yan yana oturmayı da hiç istemiyordum ama reddetmek ayıp olacağından yakındaki bir pastaneye gitmeyi kabul ettim.

O ve kız kardeşim kahve sipariş etti, ben bira söyledim ama yoktu. Bunun üzerine çaresiz ben de kahve içtim.

"Bugün için çok teşekkür ederim. İyi ki geldiniz" diye teşekkür etti.

"Teşekküre gerek yok, olması gerekeni yaptık" dedim uysalca. Şaka yapacak halim kalmamıştı artık.

"Kız kardeşiniz sizinle ilgili pek çok şey anlattı, ağabey" dedi.

Ağabey?

Kahve kaşığının ucuyla kulak mememi kaşıdım, sonra tabağa geri koydum. Kız kardeşim bir kez daha ayağıma vurdu ama bilgisayar mühendisi bu hareketimin ne anlama geldiğinin ayrımına varamamıştı. Sanırım iki kodlu şakalara henüz geçememişti.

"Aranızın çok iyi olmasına özeniyorum" dedi.

"Bir şeye sevindiğimizde birbirimizin ayağına vururuz" dedim.

Bilgisayar mühendisinin yüzündeki ifadeden dediğimden bir şey anlamadığını gördüm.

"Şaka yapıyor" dedi kız kardeşim kızgın bir şekilde. "Böyle şakalar yapmayı pek sever kendisi."

"Şaka yaptım" dedim. "Ev işlerini paylaştık. O çamaşırları yıkar, şakaları ben yaparım."

Bilgisayar mühendisi, adı Noboru Vatanabe'ydi, bunu duyunca biraz rahatlayıp güldü.

"Ne kadar da neşelisiniz. Ben de neşeli bir ailem olsun isterim. Neşeli olmak en iyi şey."

"Bak gördün mü?" dedim kız kardeşime. "Neşeli olmak en iyi şey. Sen fazla duyarlısın."

"Ne ilginç şaka!" dedi kız kardeşim.

"Mümkün olursa bu güz evlenmek istiyoruz" dedi Noboru Vatanabe.

"Düğün için güz iyi olur" dedim. "Henüz sincap ve ayıları davet edebiliyorken."

Bilgisayar mühendisi güldü ama kız kardeşim gülmedi. Gerçekten bana sinirlenmeye başlamış gibi görünüyordu. Bunun

üzerine bir işim olduğunu söyleyerek onlardan ayrıldım.

Dairemize dönünce annemi aradım. Olanları genel hatlarıyla anlattım.

"Pek fena biri değil" dedim kulağımı kaşırken.

"Pek fena biri değil de ne demek?" dedi annem.

"Düzgün demek. En azından benden daha düzgün biri."

"Sen pek düzgün biri değilsin ki" dedi annem.

"Bunu duyduğuma sevindim. Teşekkürler" dedim tavana bakarken.

"Peki hangi üniversiteden mezunmuş?"

"Üniversite mi?"

"Hangi üniversiteden mezun olmuş bu adam?"

"Bunu kendisine sor" dedikten sonra telefonu kapattım. Sonra buzdolabından bira çıkarıp sinirli bir şekilde tek başına içtim.

* * *

Kız kardeşimle spagetti üzerine tartıştığımızın ertesi günü sabah sekiz buçukta uyandım. Bir gün öncekiyle aynı şekilde hava açık ve güzeldi. Önceki günün devamı gibi diye düşündüm. Gece yarısı mola verilen yaşam kaldığı yerden devam ediyordu.

Terden sırılsıklam olmuş pijama ve iç çamaşırlarımı çamaşır sepetine attım, duş alıp sakal tıraşı oldum. Sakalımı keserken bir adım daha öteye geçemediğim dün akşamki kızı düşündüm. Aman olsun, dedim içimden. Kartlar iyi gelmemişti ama elimden geleni de yapmıştım. Bundan sonrası için hâlâ şansım vardı. Sonraki pazar günü istediğim gibi gidebilirdi.

Mutfakta iki dilim ekmek kızarttım, kahveyi yaptım. Sonra FM radyo dinlemek istedim ama müzik setinin bozuk olduğunu hatırlayıp vazgeçtim, gazetenin kitap tanıtım kısmını okurken ekmek yedim. Kitap tanıtım kısmında okumak isteyeceğim türde tek bir kitap bile yer almıyordu. Olanlar, *Yaşlı Yahudi'nin*

Hayalle Gerçek Karışımı Cinsel Yaşamı adlı roman tanıtımı, *Şizofreni Tedavisi Hakkında Düşünceler, 1907 Aşio Madenci Ayaklanması Olayının Tüm Gerçekleri* gibi şeylerdi. Bu kitapları okumak yerine kız softbol takımının kaptanıyla yatmak çok daha eğlenceli olabilirdi. Gazetede çalışanlar, biz okurlarını kızdırmak için bu kitapları seçmiş olmalıydı.

Kızarmış ekmeğimi bitirip gazeteyi masanın üzerine koyduğumda reçel kavanozunun altına not kâğıdı iliştirilmiş olduğunu gördüm. Kız kardeşimin minik harfleriyle, gelecek pazar günü akşam yemeğine Noboru Vatanabe'yi davet ettim, sen de bizimle evde yemeğe katılıyorsun, yazıyordu.

Yirmi dakika sonra telefon çaldı. O yirmi dakika süresince kırk üç şınav çekmiş, el ve ayak tırnaklarımın yirmisini kesmiş, dolabımdan gömlek, kravat ve pantolon seçmiştim. Sonra dişlerimi fırçalamış, saçımı taramış, iki kez esnemiştim.

"Notu okudun mu?" dedi kız kardeşim.

"Okudum" dedim. "Ama ne yazık ki gelecek pazar günü için sana söz veremiyorum. Daha önce bilseydim olurdu. Çok yazık."

"Arsızlık etme. Adını bile doğru düzgün hatırlayamadığın bir kızla bir yerlere gitme sözün var değil mi?" dedi soğuk bir tavırla. "Cumartesiye alamaz mısın?"

"Cumartesi günü tüm gün stüdyoda olmam gerekiyor. Elektrikli battaniyenin reklamını hazırlayacağız. Bu sıralar işim çok."

"O zaman randevunu iptal etsen?"

"İptal ücreti kesilir" dedim, "şu an çok dikkat isteyen bir aşamadayız."

"Ben o kadar dikkati hak etmiyor muyum?"

"Öyle bir şey değil" dedim sandalyeye asılı olan gömlek ve kravatı eşleştirerek. "Sadece birbirimizin yaşamına karışmama kuralımız yok muydu? Sen nişanlınla yemek ye, ben de kız arkadaşımla çıkayım. Böylesi daha iyi değil mi?"

"İyi değil! Nişanlımla görüşmeyeli uzun zaman olmadı mı?

Şimdiye dek sadece bir kez görüştünüz, o da dört ay önceydi. Bu iyi bir şey değil. Defalarca görüşme fırsatın oldu ama sen hep kaçtın. Ayıp etmiyor musun? Kız kardeşinin nişanlısı o. Bir kere birlikte yemek yemekten ne çıkar?"

Söylediklerinde haklılık payı olduğundan sustum. Gerçekten de her fırsatta Noboru Vatanabe'yle aynı masada olmaktan kaçınıyordum. Çünkü nasıl düşünürsem düşüneyim Noboru Vatanabe'yle aramda pek ortak nokta yoktu, simültane çevirmen eşliğinde şaka yapmak da yorucuydu.

"Lütfen, bir kereliğine bizimle ol. Böyle yaparsan yaz bitene dek cinsel yaşamınla ilgili tek bir kelime etmeyeceğim" dedi kız kardeşim.

"Benim cinsel yaşamım oldukça az" dedim. "Yaz sonuna kadar kalmayabilir."

"Her neyse, pazar günü evde olacaksın değil mi?"

"Başka çarem var mı?" dedim pes ederek.

"Müzik setini tamir eder diye düşünüyorum. O, bu konularda çok iyidir."

"El mahareti olan biri demek."

"Hemen tuhaf şeyler söyleme" deyip telefonu kapattı.

Kravatımı bağlayıp şirkete gittim.

O hafta hava hep açıktı. Bir gün bir diğerinin devamı gibiydi. Çarşamba akşamı kız arkadaşıma telefon ettim, işlerimin yoğun olması sebebiyle bu hafta sonu görüşemeyeceğiz dedim. Üç haftadır onunla görüşmediğim için elbette keyifsizdi. Sonra almacı yerine koymadan pazar günü randevulaştığım üniversiteli kızı aradım ama evde değildi. Perşembe ve cuma günleri de yoktu evde.

Kız kardeşim pazar günü sabah sekizde uyandırdı beni.

"Çarşafları yıkayacağım, kalk artık" dedi. Sonra yatak çarşafı ve yastık kılıfını çıkardı. Pijamamı çıkarttırdı. Gidecek yerim olmadığından duşa girdim, sakal tıraşı oldum. Bu da gitgide

anneme benzemeye başladı, diye düşündüm. Kadınlar, somon balığı gibiler. Ona buna söylenirler ama hep aynı yere dönüp gelirler.

Duştan çıkınca şort ve üzerindeki yazının harfleri neredeyse kaybolmuş tişörtümü giydim. Uzun bir süre esneyerek portakal suyu içtim. Bedenimde henüz önceki akşamdan kalma alkol vardı. Gazete okuma isteği duymadım. Masanın üzerinde tuzlu kraker paketi vardı, ondan üç dört tane yedim kahvaltı niyetine.

Kız kardeşim çarşafları çamaşır makinesine attı, onlar yıkanırken benim odamla kendi odasını toparladı. Ondan sonra deterjanla oturma odasını, mutfak zeminini ve duvarları sildi. Ben oturma odasındaki kanepeye uzanmış Amerika'daki arkadaşımın gönderdiği *Hustler* dergisindeki çıplak fotoğraflara bakıyordum. Tek sözcükle kadın cinsel organı dense de aslında pek çok büyüklükte ve farklı şekilde olanları vardı. Boy uzunluğu, entelektüel zekâ derecesinin farklı oluşu gibi.

"Orada yatıp yuvarlanacağına markete alışverişe gidip gel haydi" dedi kız kardeşim ve elime alışveriş listesi yazılı not kâğıdını verdi. "Bir de o tür dergileri görülmeyecek bir yere koy. O, düzgün biridir."

Hustler'ı masanın üzerine bıraktım, alışveriş listesine baktım. Marul, domates, kereviz, Fransız sosu, somon füme, hardal, soğan, çorba için kemik suyu, patates, maydanoz, üç parça biftek...

"Biftek mi?" dedim. "Ben daha dün biftek yedim. Biftek falan istemiyorum. Kroket daha iyi olur."

"Dün biftek yemiş olabilirsin ama biz yemedik. Bencillik etme. Yemeğe davet ettiğin birinin önüne kroket mi konurmuş?"

"Beni bir kadın evine davet etse ve önüme kroket koysa bu beni çok duygulandırırdı. Yanında dağ gibi yığılı ince kesilmiş beyaz lahana ve miso çorbası da olursa. İşte yaşamak budur."

"Bugün biftek yapmaya karar verdim. Kroket basit, istersen bundan sonra öyle çok kroket yaparım ki sana çatlayana kadar

yersin ama bugün lütfen bencillik etme ve biftekle idare et. Lütfen."

"Peki madem" dedim samimi bir şekilde. Pek çok şey için şikâyet etsem de özünde anlayışlı ve nazik biriyimdir.

Yakındaki markete gidip alışveriş listesindekilerin hepsini aldım. İçki dükkanına uğrayıp dört bin beş yüz yen'lik Chablis marka şarap aldım. Chablis benden iki genç nişanlıya hediyeydi. Bunu da ancak nazik bir insan düşünebilirdi.

Eve dönünce yatağın üzerinde Ralph Lauren mavi polo yaka tişörtle tek bir kırışığı olmayan pamuklu pantolon katlanmış halde duruyordu.

Ah ah, dedim içimden ama itiraz etmeden de giydim. Bir şey desem de o her zamanki tatlı dağınık, huzurlu tatil günüm geri gelmeyecekti.

* * *

Noboru Vatanabe saat üçte geldi. Tabii ki motosikletiyle ve bahar esintisiyle. 500 CC'lik Honda'sından pat pat diye çıkan uğursuz egzoz sesi beş yüz metre uzaktan duyuluyordu. Balkonun köşesinden başımı çıkarıp aşağıya baktığımda motosikletini apartman girişinin yanına park edip kaskını çıkardığını gördüm. Üzerinde STP çıkartması olan kask haricinde sıradan biri gibi giyinmişti: Kareli gömlek, bol beyaz pantolon, püsküllleri olan kahverengi Loafer ayakkabı.

"Fisherman's Wharf'tan tanıdık gelmiş gibi" dedim mutfağın lavabosunda patates soyan kız kardeşime.

"Şey, onunla bir süre sen ilgilenir misin? Ben akşam yemeğini hazırlıyorum da" dedi kız kardeşim.

"İstemem aslında. Onunla ne konuşacağımı bilmiyorum ki. Ben yemeği hazırlasam, siz sohbet etseniz?"

"Saçmalama! Öyle şey mi olurmuş? Sen konuşacaksın."

Zil çaldı, kapıyı açtığımda Noboru Vatanabe karşımda duruyordu. Onu içeri davet ettim, kanepeye oturttum. Hediye olarak tepeleme dondurma getirmişti. Buzdolabımız hem küçüktü hem de buzluk kısmı ağzına kadar doluydu; dondurmayı yerleştirmek epey zahmetli oldu. Ne kadar da düşünceli biri! Getire getire dondurma getirmişti.

Bira içmek ister misin diye sordum. İstemem, diye cevap verdi.

"Temelde içki içemiyorum" dedi. "Bir bardak bira içer içmez kötü hissediyorum."

"Öğrencilik yıllarımda arkadaşımla bahse girip bir leğen içmişliğim var" dedim.

"Sonrasında ne oldu peki?"

"İki gün boyunca çişim bira koktu" dedim. "Dahası sürekli geğirdim..."

"Hey, müzik setine mi baksanız yemek olana kadar?" diye araya girdi kız kardeşim, ortamdaki havayı koklamış gibi gelip masanın üzerine iki bardak portakal suyu koydu.

"Olur tabii" dedi nişanlısı.

"Elin maharetli midir?" diye sordum.

"Öyle" diye cevap verdi kötü bir anlam çıkarmadan. "Eskiden beri plastik maket yapmaktan ve radyo tamirinden hoşlanırım. Evde bir şey bozulunca hemen tamir ederim. Müzik setindeki sorun ne?"

"Ses çıkmıyor" dedim. Sonra amplifikatörün düğmesine basıp çalıştırdım, plak koydum ve sesin çıkmadığına dikkatini çektim.

Müzik setinin önüne oturmuş haliyle kuyruksürene benziyordu. Her bir düğmeyi denedi.

"Amplifikatörle ilgili olabilir. Ya da içindeki bir problemdendir."

"Nasıl anlıyorsun?"

"Tümevarım."

Ah tabii ya, tümevarım dedim içimden.

Sonra mini boydaki pre-amplifikatör ve güç amplifikatörünü çıkarıp bağlantılarını birer birer kontrol etti. O bunları yaparken ben buzdolabından bir kutu Budweiser çıkarıp içtim.

"İçki içmek eğlenceli bir şey, değil mi?" dedi uçlu kalemin ucunu prize sokarken.

"Nasıl acaba?" dedim. "Eskiden beri içtiğimden bir şey diyemiyorum. Bir şeyle karşılaştırmam mümkün değil."

"Ben de biraz alıştırma yapıyorum."

"İçki içme alıştırması mı?"

"Evet, öyle" dedi Noboru Vatanabe. "Tuhaf mı?"

"Hayır, hiç de değil. Önce beyaz şarapla başlayabilirsin. Büyük bir bardağa beyaz şarap ve buz koy, onu Perrier'le seyreltip içine biraz limon sıkıp iç. Ben meyve suyuyla seyreltip içiyorum gerçi."

"Denerim" dedi. "Ah, buldum, tahmin ettiğim gibi, buymuş."

"Neymiş?"

"Pre-amplifikatör ile güç amplifikatörü arasındaki bağlantı kablosu. Sağ ve soldaki fişler yerinden oynamış. Bu fişler yapı olarak hareket karşısında zayıftır. Biraz ucuza kaçılmış bunda, son zamanlarda yerinden oynattınız mı?"

"Aa, evet, arkasını temizlemek için hareket ettirmiştim" dedi kız kardeşim.

"Ondan demek" dedi.

"Bu senin şirketinin ürünü değil mi?" dedi kız kardeşim. "Bu kadar zayıf amplifikatör kullanmak onların hatası."

"Üreten ben değilim ki. Ben sadece reklamını yapıyorum" dedim kısık sesle.

"Bir havyayla hemen düzelir" dedi Noboru Vatanabe. "Var mı?"

"Yok" dedim. Neden olsundu ki?

"Motosiklete atlar gidip hemen bir tane alıp gelirim. Evde havya bulunsa iyi olur."

"Öyle olmalı" dedim güçsüz bir şekilde. "Ama hırdavat dükkânı nerede var ki?"

"Ben biliyorum. Az önce birinin önünden geçmiştim" dedi Noboru Vatanabe.

Yine balkonun köşesinden baktım, Noboru Vatanabe'nin kaskını takıp motosikletiyle gidişini izledim.

"İyi biri değil mi?" dedi kız kardeşim.

"Yaa, pek tatlı" dedim.

* * *

Fişin tamiri bittiğinde saat beş olmuştu. Nişanlısı hafif bir şeyler dinlemek istediğini söyleyince kız kardeşim Julio Iglesias'ın plağını koydu. Julio Iglesias! Ah ah, ne diye bu kuyruksüren gibi şey evimizdeydi ki?

"Ağabey, siz hangi tür müzikten hoşlanırsınız?" diye sordu Noboru Vatanabe.

"Bu tarzı çok severim" dedim çaresizce. "Bunun dışında Bruce Springsteen, Jeff Beck, the Doors'u da çok severim."

"Hiçbirini dinlemişliğim yok" dedi. "Bu tarzda mı onlar da?"

"Genelde benziyor" dedim.

Sonra içinde bulunduğu proje grubunun geliştirmekte olduğu yeni bilgisayar sistemiyle ilgili bir şeyler anlattı. Demiryolu kazası olduğunda treni en etkili biçimde hangara çekmek için dinamiği anında hesaplayan bir sistemmiş ve dinlediğim kadarıyla kullanışlıymış da, ne var ki anlattığı mantık bana Fince yüklemlerin çekimiyle aynı geldiğinden hiçbir şey anlamadım. O tutkulu bir şekilde anlatıyor, bense onu gelişigüzel bir şekilde onaylarken kadınları düşünüyordum. Bu tatil gününde hiçbir kadınla içki içip yemek yiyememiş ve otele gidememiştim. Sanırım bunları yapmayı doğuştan seviyordum. Plastik maket ve trenlerin dinamiklerini yapmayı seven insanlar bir taraftaydı, ben birçok ka-

dınla içip onlarla yatmayı sevenler tarafındaydım. Bu mutlaka insan bilgisini aşan kader gibi bir şeydi.

Dördüncü biramı içip bitirdiğim sırada akşam yemeği hazırlanmıştı. Somon füme, vişisuaz çorbası, biftek, salata ve patates kızartmasından oluşuyordu mönü. Kız kardeşimin hazırladığı yemeklerin tadı her zamanki gibi oldukça iyiydi.

Chablis'yi açıp tek başına içtim.

"Ağabey, neden elektrikli alet üretimi yapan bir şirkette çalışıyorsunuz? Duyduğuma göre elektrikli aletlerden pek hoşlanmıyormuşsunuz" diye sordu Noboru Vatanabe bifteği bıçakla keserken.

"O genelde kârlı ve toplumsal olan şeylerden pek hoşlanmaz" dedi kız kardeşim. "Bu yüzden de nerede çalıştığı onun için fark etmiyor. Şans eseri o şirkette bir bağlantısı vardı."

"Aynen öyle" diye güçlü bir şekilde onayladım.

"Aklında eğlenmekten başka bir şey yok onun. Bir şeyi ciddi bir şekilde derinlemesine araştırmadığı gibi kendini geliştirme düşüncesi de sıfır."

"Evet, aynı yaz günündeki çekirge gibi" dedim.

"Ve ciddi şekilde yaşayan insanları küçük görüp onlarla eğlenir."

"Hiç de değil" dedim. "Başkasının durumuyla benimkisi farklı şeyler. Ben kendi düşünceme uygun şekilde belirlenmiş kaloriyi harcıyorum sadece. Başkasının benimle ilgisi yok. Kimseyi küçük görmüyorum. İğrenç biri olabilirim ama en azından başkasına engel olmuyorum."

"İğrenç değilsiniz" dedi Noboru Vatanabe adeta refleksle. İyi aile terbiyesi aldığı belliydi.

"Teşekkür ederim" deyip şarap bardağını kaldırdım. "Ve evliliğinizi kutlarım. Tek başına içtiğim için kusura bakmayın."

"Düğünü ekim ayında yapmayı düşünüyoruz" dedi Noboru Vatanabe. "Sincap ve ayıları davet edemeyeceğiz gerçi."

"Bunu hiç sorun etmeyin" dedim. Ah ah, bu adam şaka da yaparmış. "Peki balayına nereye gideceksiniz? İndirim hakkınızı kullanabiliyorsunuz değil mi?"

"Hawaii" dedi kız kardeşim ters bir şekilde.

Sonra uçaklardan söz ettik. Yakın zamanda. And Dağları'ndaki düşen uçak üzerine birkaç kitap okumuştum. Ondan söz ettim.

"İnsan eti yerken uçaktan söktükleri alüminyum parçalar üzerine etleri koyup güneşte kurutmuşlar" dedim.

"Yemek sırasında neden böyle tatsız şeylerden söz etmek zorundasın?" dedi kız kardeşim elini kaldırıp bana bakarak. "Yoksa kızları baştan çıkarmak için yemek sırasında onlara da böyle şeyler mi anlatıyorsun?"

"Ağabey, henüz evlenme niyetiniz yok mu?" diye araya girdi Noboru Vatanabe. Sanki arası bozuk evli bir çift olarak eve konuk çağırmıştık.

"Şansım yok" dedim patates kızartmasını ağzıma atarken. "Küçük kız kardeşimle ilgilenmek zorundaydım, dahası uzun bir de savaş vardı."

"Savaş?" diye şaşırarak sordu Noboru Vatanabe. "Hangi savaş?"

"Saçma bir şaka" dedi kız kardeşim sosu dökerken.

"Saçma bir şaka" dedim ben de. "Ama şansımın olmadığı yalan değil. Ben dar görüşlü olmanın ötesinde çoraplarımı da pek yıkamadığımdan benimle yaşamayı isteyecek harika bir kadınla karşılaşmadım henüz. Senden farklı olarak."

"Çoraplara ne olmuş?" diye sordu Noboru Vatanabe.

"O da saçma bir şaka" diye açıkladı kız kardeşim yorgun bir sesle. "Çoraplarını her gün ben yıkıyorum."

Noboru Vatanabe başıyla onayladı, bir buçuk saniye kadar güldü. Bundan sonraki şakamla onu üç saniye kadar güldürmeye karar verdim.

"Hep birlikte mi yaşadınız?" dedi kız kardeşimi işaret ederek.

"Ee, kız kardeşim neticede" dedim.

"Sen istediğin gibi davranırken ben hiç ses çıkarmadım çünkü" dedi kız kardeşim. "Ama gerçek yaşam böyle değil. Gerçek yetişkin yaşamından söz ediyorum. Gerçek yaşamda bir insan ile diğeri arasındaki tartışmalar çok daha açık yüreklilikle yapılır. Seninle son beş yılım sahiden de eğlenceli geçti. Özgür ve rahat zamanlardı benim için. Ama son zamanlarda bunun gerçek yaşam olmadığını düşünür hale geldim. Nasıl demeli, gerçek yaşam hissi yok. Sen kendinden başkasını düşünmediğin gibi ne zaman ciddi şekilde konuşmaya kalksak dalga geçiyorsun."

"Utangaç biriyim" dedim.

"Kibirlisin" dedi kız kardeşim.

"Utangaç ve kibirliyim" diye açıkladım Noboru Vatanabe'ye, bardağıma şarap koyarken. "Bir kazadan sonra treni geri götüren makinist gibi utangaç ve kibirliyim."

"Anlar gibiyim" diye başıyla onayladı Noboru Vatanabe. "Ama tek başına kalınca, yani ben kız kardeşinizle evlenince, siz de biriyle evleneceksiniz değil mi ağabey?"

"Olabilir" dedim.

"Gerçekten mi?" diye sordu kız kardeşim. "Gerçekten böyle düşünüyorsan arkadaşlarım arasında iyi bir kız var, istersen tanıştırabilirim."

"Zamanı gelince" dedim. "Şimdilik çok riskli."

* * *

Yemek bittikten sonra oturma odasına geçtik, kahve içtik. Kız kardeşim Willie Nelson'ın plağını koydu. Neyse ki Julio Iglesias'tan birazcık da olsa iyiydi.

"Aslında ben de sizin gibi otuz yaşına kadar tek başına yaşamak istiyordum" diye açıldı Noboru Vatanabe, kız kardeşim

mutfakta bulaşık yıkarken. "Ama onunla tanışınca tek düşündüğüm onunla evlenmek istediğim oldu."

"İyi kızdır" dedim. "Biraz inatçı olabilir, kabızlığa yatkındır ama seçiminin doğru olduğunu düşünüyorum."

"Yine de evlenmek epey korkutucu bir şey değil mi?"

"İyi taraflarını görüp sadece iyi yanlarını düşünürsen korkutucu olmaz. Kötü bir şey olursa onu o zaman düşünürsün."

"Haklısınız."

"Başkasına öğüt vermekte iyiyimdir" dedim. Sonra kız kardeşimin yanına gidip biraz evin etrafında gezinip geleceğim dedim.

"Saat ona kadar gelmem, keyfinize bakın. Çarşafları değiştirmiştin ne de olsa."

"Hep tuhaf şeylere dikkat edersin zaten" dedi kız kardeşim iğrenmiş gibi bana bakarken ama dışarı çıkmama itiraz etmedi.

Noboru Vatanabe'nin yanına gittim, yakında küçük bir işim olduğundan çıkıyorum, biraz gecikebilirim, dedim.

"Konuşabildiğimize sevindim. Çok keyifliydi" dedi Noboru Vatanabe. "Evlendikten sonra da bize sıkça gelin lütfen."

"Teşekkür ederim" dedim hayal gücümü bir anlığına susturup.

"Arabayla gitme. Bugün çok içtin" dedi kız kardeşim arkamdan.

"Yürüyeceğim" dedim.

Yakındaki bara girdiğimde akşam saat sekiz olmak üzereydi. Tezgâhtaki tabureye oturup buzlu I.W. Harper içtim. Tezgâhın ortasındaki televizyonda Giants–Yakults maçı canlı yayınlanıyordu. Televizyonun sesi kısılmış, onun yerine Cindy Lauper'ın plağı çalıyordu. Atıcılar Nişimoto ve Obana'ydı; Yakults 3'e 2 öndeydi. Sessiz televizyonu izlemek de pek fena bir şey değilmiş, diye düşündüm.

Canlı beyzbol maçını izlerken üç kadeh buzlu I.W. Harper içtim. Saat dokuzda durum 3'e 3 eşitlenmişti, canlı yayın saat

dokuzda bitince televizyon da kapandı. İki sandalye yanımda, arada bir burada gördüğüm yirmili yaşlarında bir kız da maçı izliyordu, canlı yayın bitince benimle beyzbol üzerine konuştu. Kendisinin Giants taraftarı olduğunu söyledi ve siz hangi takımı tutuyorsunuz diye sordu. Fark etmez, diye cevap verdim. Maç izlemeyi seviyorum sadece, dedim.

"Öylesi eğlenceli oluyor mu?" diye sordu. "Beyzbolu o şekilde izleyince coşabiliyor musun?"

"Coşmasam da olur" dedim. "Ne de olsa başkalarının yaptığı bir şey."

Ondan sonra iki kadeh daha buzlu viski içtim, ona da iki kadeh daiquiri ısmarladım. Çok güzeldi, üniversitede reklam tasarımı okuduğundan reklam sanatından söz ettik. Saat onda birlikte bardan çıktık, biraz daha rahat bir yere geçtik. Ben viski içtim, o grasshopper kokteyli içti. Epey sarhoş oldu, ben de tartışmasız sarhoştum. Saat on birde onun evine gittik ve çok normal bir şeymiş gibi seks yaptık. Bir pansiyonda size oturma minderi verip çay sunmaları gibi.

"Işığı kapat" dediği için ışığı kapattım. Pencereden Nikon'un büyük reklam kulesi görünüyordu, yan dairedeki televizyondan yüksek sesle beyzbol haberleri geliyordu. Karanlıktı, sarhoştum; ne yaptığımdan emin değildim. Bu yaptığımıza seks denemezdi. Sadece penisimi hareket ettirip spermimi fışkırttım.

Oldukça kısaltılmış eylemimiz sona erince, sanki tam da bu anı bekliyormuş gibi hemen uykuya daldı. Üzerimdeki spermi tam silemeden kıyafetlerimi giyip odadan çıktım. Karanlığın içinde onun kıyafetleriyle karışan polo tişörtüm, pantolonum ve külotumu bulmak için epey uğraştım.

Dışarı çıkınca sarhoşluğum gece yarısındaki banliyö treni gibi hızla geçti içimden. Son derece kötü hissediyordum. Bedenim *Oz Büyücüsü*'ndeki Teneke Adam'ınki gibi gıcırdıyordu. Ayılmak için otomattan bir kutu meyve suyu alıp içtim. İçmeyi bitirir bi-

tirmez de midemdeki her şeyi yola kustum. Biftek, somon füme, marul ve domates kalıntılarını.

Ah ah, dedim içimden. En son içki içip de kusmamın üzerinden kaç yıl geçmişti? Ben son günlerde neler yapıyordum böyle? Aynı şeyleri tekrar tekrar yapmama karşın her tekrarımda daha da kötüye gidiyordu her şey.

Sonra hiçbir bağlantısı olmamasına karşın Noboru Vatanabe'nin alıp geldiği havyayı düşündüm.

"Evde bir tane havya bulunsa iyi olur" demişti Noboru Vatanabe.

Mantıklı, diye düşündüm mendille ağzımı silerken. Senin sayende artık evimizde bir havya var. Ancak o havya yüzünden artık orası benim evim olmaktan çıkmış gibi hissediyordum.

Bunun nedeniyse sanırım dar görüşlü olmamdı.

* * *

Daireme döndüğümde gece yarısıydı. Apartman girişinin yanındaki motosiklet gitmişti. Asansörle dördüncü kata çıktım, kapıyı açıp içeriye girdim. Mutfak lavabosunun üzerindeki küçük lamba yanıyordu sadece, onun dışında içerisi karanlıktı. Kız kardeşim beklemekten yorulup yatmış olmalıydı. Anlıyordum onu.

Bardağa portakal suyu koyup bir dikişte içtim. Sonra duşa girip sabunla üzerimdeki kötü kokulu teri yıkayıp çıkardım, dişlerimi özenle fırçaladım. Duştan çıkıp banyodaki aynada kendime bakınca yüz ifademin beni bile şaşırtacak kadar kötü göründüğünü fark ettim. Bazen trenin son seferinde gördüğüm orta yaşlı, pis, sarhoş adamların suratı gibiydi. Tenim pürüzlüydü, gözlerim çökmüş, saçım donuktu.

Başımı sallayıp banyonun ışığını kapattım, vücuduma bir

banyo havlusu doladım ve mutfağa gittim, musluktan su doldurup içtim. Hele bir yarın olsun da, diye düşündüm. Yarın da bir şey olmazsa bunu o zaman düşünürdüm. Ob-La-Di, Ob-La-Da, yaşam sürüyor.

"Çok geç kaldın" diye seslendi karanlığın içinden kız kardeşim. Oturma odasındaki kanepeye oturmuş, bir başına bira içiyordu.

"İçiyordum."

"Çok içiyorsun."

"Biliyorum" dedim. Sonra buzdolabından bir kutu bira çıkardım, elime alıp kız kardeşimin karşısına oturdum.

Bir süre hiçbir şey demedik, arada bir bira kutularımızı kafaya diktik. Balkonda saksıdaki çiçeğin yaprakları rüzgârla salınıyor, onun ötesinde donuk yarım ay görülüyordu.

"Baştan söyleyeyim, yapamadık" dedi kız kardeşim.

"Neyi?"

"Hiçbir şeyi. Endişelendim ve olmadı."

"Aa" dedim. Yarım aylı gecelerde konuşamayan birine dönüşüyordum.

"Ne için endişelendin diye sormayacak mısın?" dedi kız kardeşim.

"Ne için endişelendin?" diye sordum.

"Bu daire. Burası aklıma takıldı ve burada yapamadım."

"Hımm" dedim.

"Ne oldu? Rahatsız mısın?"

"Yorgunum" dedim. "Ben bile yorulabilirim."

Kız kardeşim bir şey demeden yüzüme baktı. Biramdaki son yudumu içip sırtımı kanepenin arkasına dayayıp gözlerimi kapattım.

"Seni bu kadar yoran ben miyim?" diye sordu kız kardeşim.

"Hayır" dedim gözlerim kapalı halde.

"Konuşamayacak kadar yorgun musun?" diye sordu kısık sesle.

Yerimde doğruldum, ona baktım. Sonra başımı salladım.

"Şey, bugün ben sana çok kötü şeyler mi dedim? Senin hakkında, yaşamınla ilgili..."

"Hayır" dedim.

"Gerçekten mi?"

"Bugünlerde söylediğin her şey doğru. Bu yüzden endişe etme. İyi de neden birden bunları düşündün?"

"O gittikten sonra senin gelmeni beklerken birden aklıma geldi. Söylediklerimde aşırıya mı kaçtım acaba dedim."

Buzdolabından iki kutu bira daha çıkardım, müzik setinin düğmesine bastım, Richie Beirach Üçlüsü'nün plağını koydum, sesi kıstım. Gece yarısı eve sarhoş döndüğümde hep bu plağı dinlerdim.

"Sanırım biraz kafan karışık" dedim. "Yaşamının değişmesi hakkında. Atmosferdeki değişim gibi. Ben de kendimce kafa karışıklığı içindeyim."

Başını sallayarak dediklerimi onayladı.

"Çok mu üstüne geliyorum?" dedi.

"Herkes birinin üzerine gider" dedim. "Ama özellikle beni seçip de üzerime geliyorsan bu yanlış bir tercih de değil. Bu yüzden endişe etmene gerek yok."

"Bazen çok korkuyorum, bundan sonra olacaklar için" dedi kız kardeşim.

"İyi taraflarını görüp sadece iyi yanlarını düşünürsen korkutucu olmaz. Kötü bir şey olursa onu o zaman düşünürsün" dedim Noboru Vatanabe'ye söylediğimi tekrar ederek.

"İyi gidecek mi peki?"

"İyi gitmezse bunu o zaman düşünürsün."

Kız kardeşim kıs kıs güldü. "Sen eskiden beri hiç değişmedin, hep tuhaf biriydin" dedi.

"Şey, sana bir soru sorabilir miyim?" dedim biranın kapağını açtıktan sonra.

"Olur tabii."

"Daha önce kaç erkekle yattın?"

Biraz bocaladıktan sonra iki parmağını gösterdi. "İki kişiyle."

"Biriyle yaşıttın. Diğeriyse senden yaşlıydı, değil mi?"

"Nereden biliyorsun?"

"Tipik kalıptır" dedim bir yudum bira içip. "Ben de boşuna eğlenmiyorum. O kadarını öğrendim."

"Tipik diyorsun yani?"

"Mantıklı olan diyelim."

"Peki sen kaç kadınla yattın?"

"Yirmi altı" dedim. "Geçenlerde saydım. Hatırladığım yirmi altı kişi. Hatırlamadığım on kadar kişi var. Günlük tutmadığım için bilmiyorum."

"Neden o kadar çok kadınla yatıyorsun?"

"Bilmiyorum" dedim dürüstçe. "Bir yerde durmak istiyorum ama bırakmak için fırsat olmuyor."

Ondan sonra bir süre konuşmadık. İkimiz de düşüncelere daldık. Uzaklarda bir motosikletin egzoz sesi duyuldu. Bu, Noboru Vatanabe'ninki olamazdı. Gece yarısı saat bir olmuştu çünkü.

"Onun hakkında ne düşünüyorsun?" diye sordu kız kardeşim.

"Noboru Vatanabe hakkında mı?"

"Evet."

"Fena biri değil. Benim tarzım biri değil, giyim zevki de biraz tuhaf" dedim dürüstçe. Bir süre düşündükten sonra, "Ama aile-de onun gibi birinin olmasında sakınca yok bence" diye ekledim.

"Ben de aynısını düşünüyorum. Ve sen; ben seni seviyorum ama dünyadaki herkes sana benzeseydi dünya çok feci bir yer olmaz mıydı sence?"

"Haklı olabilirsin."

Biranın kalanını içtik, odalarımıza çekildik. Yatak çarşafı değişmişti, tertemizdi, üzerinde hiç kırışıklık yoktu. Yatağa uzandım, perde aralığından ayı izledim. Nereye doğru gidiyorduk böyle? Gözlerimi kapatınca uyku karanlık bir ağ gibi sessizce üzerime indi.

11

Pencere

Merhaba,

Soğukların giderek azaldığı, gün ışığında az da olsa bahar kokusunun hissedildiği günlerdeyiz. Dilerim iyisinizdir.

Önceki gün mektubunuzu okudum. Özellikle Hamburg bifteği ve Hint ceviziyle ilgili kısım yaşam hissiyle dolu güzel cümlelerden oluşuyordu. Mutfağın ılık kokusunu, bıçağın soğanı kesme sesini canlı bir şekilde duyumsatıyordu

Mektubunuzu okurken dayanılmaz şekilde Hamburg bifteği yemek istedim, hemen evin yakınındaki restorana gidip sipariş verdim. O restoranda sekiz çeşit Hamburg bifteği vardı. Teksas usulü, California usulü, Hawaii usulü, Japon usulü ve diğerleri. Teksas usulünün porsiyonu çok büyük. Tek özelliği de bu. Tokyo'ya yolu düşen Teksaslılar bunu görünce mutlaka şaşırıyordur. Hawaii usulünde ananas var. California usulündeyse… hımm, unuttum. Japon usulünde rendelenmiş turp bulunuyor. Restoran şık tarzda, garson kadınların hepsi de şirin ve mini etek giyiyor.

Ancak ben oraya restoranın iç dekorasyonunu araştırmaya, garson kadınların bacaklarına bakmaya gitmedim tabii. Sadece Hamburg bifteği, onu da son derece basit olanından, yemeğe gittim.

Garson kadına da öyle dedim. Yemek istediğim son derece basit olan Hamburg bifteği diye.

Özür dilerim ancak restoranımızda şu ve şu usulde Hamburg bifteğinden başkası bulunmuyor, dedi garson kadın.

Elbette garson kadını suçlayamazdım. Mönüye karar veren o olmadığı gibi tabakları kaldırırken kalçasının görüneceği kadar kısa üniformayı da kendi isteğiyle giymiyordur. Bu yüzden gülümseyip Hawaii usulü olandan ısmarladım. Yerken ananası ayırabilirsiniz diye tavsiyede bulundu garson kadın.

Dünya tuhaf bir yer. Benim istediğim son derece normal Hamburg bifteği olmasına karşın bazen şansına ananasını çıkaracağın Hawaii usulü biftek düşüyor.

Bu arada sizin yaptığınız son derece normal Hamburg bifteğiydi, değil mi? Mektubunuzu okuyunca sizin hazırladığınızdan yemek istedim.

Biftek kısmıyla kıyaslayınca mektubunuzda söz ettiğiniz diğer konu olan ulusal tren bileti otomatıyla ilgili kısım bana biraz üstünkörü geldi. Bakış açınız oldukça ilginç ama atmosfer okura geçmiyor. Lütfen eleştirimi sert bulmayın. Metin neticede görece bir şeydir.

Bütününe baktığımızda bu seferki mektubunuza 70 puan veriyorum. Yazım tarzınız yavaş ama emin adımlarla gelişiyor. Sabırsızlık göstermeden yazmaya gayret edin lütfen. Sonraki mektubunuzu dört gözle bekliyorum. Gerçek baharın da bir an önce gelmesini diliyorum.

3 Aralık

Not: Kurabiyeler için teşekkür ederim. Çok lezzetliydi. Ancak derneğimiz kuralları gereği mektup haricinde kişisel iletişim ke-

sinlikle yasak olduğundan bundan sonra benzer bir şey yapmamanızı rica ederim.

Tekrar teşekkür ederim.

* * *

Bu yarı zamanlı işi bir yıldır sürdürüyordum. O zaman yirmi iki yaşındaydım.

İidabaşi'de Pen Society adlı anlaşılmaz küçük bir şirkette sözleşmeli çalışıyor, bir mektup için iki bin yen ücret almak üzere ayda otuzdan fazla mektup yanıtlıyordum.

"Siz de karşınızdakinin yüreğine işleyecek mektup yazabilirsiniz" şirketin sloganıydı. Aboneler giriş ücretiyle birlikte aylık üyelik ücreti ödüyor, ayda dört mektubu "Pen Society"ye gönderiyorlardı. Biz "yazı ustaları" da cevap yazıyor, mektupta düzeltmeler yapıyor, az önce örneğini verdiğim gibi yorum ve yönlendirmelerde bulunuyorduk. Edebiyat Fakültesi öğrenci işlerinin ilan panosundaki ilanı görüp bu şirketin mülakatına girmiştim. Birçok nedenden ötürü sınıfta kalacağım anlaşılmıştı. Anne-babam, madem üst sınıfa geçemeyeceksin önümüzdeki yıldan itibaren harçlığını azaltıyoruz diye haber göndermişti. Bunun üzerine doğal olarak geçimimi kendi başıma sağlamam gerekliliği doğdu. Mülakattan sonra birkaç kompozisyon yazdım, bir hafta sonra da işe alındım. Sonraki bir hafta boyunca uzman tarafından redaksiyon, yönlendirme gibi çeşitli şeylerin eğitimini verdiler. Zor bir yanı yoktu.

Kadın üyeye erkek, erkek üyeye kadın "yazı ustası" atanıyordu. Bana atanan üye sayısı yirmi dörttü, yaşları on dört ile elli üç arasıydı; çoğunluğu yirmi beş yaş ile otuz beş yaş aralığındaydı. Demek istediğim neredeyse tamamına yakını benden yaşlıydı. İlk önce biraz paniğe kapıldım. Neden derseniz, yazı ustalarının çoğunun metni benimkinden çok daha iyiydi, uzun zaman-

dır mektup yazmaya alışıktılar. Bense o güne dek neredeyse hiç mektup yazmamıştım. Soğuk soğuk terler dökerek ilk ayı bir şekilde geçirdim. Bana atanan abonelerin mutlaka birkaçının yazı ustasını değiştirmek isteyeceğini kabullendim; üyelik koşulları gereği dernekten bunu talep etme hakları vardı.

Ancak bir ay geçmişti ve hiçbir aboneden metin yazma yeteneğimle ilgili şikâyet gelmedi. Hatta şirkettekilerden hakkımdaki geri dönüşlerin çok iyi olduğunu duydum. İki ay sonra benim "yönlendirmelerimle" üyelerin yazma yeteneklerinin geliştiği bile konuşuluyordu. Ne tuhaf. Hepsi de yürekten bir şekilde beni öğretmen olarak kabul edip bana güveniyorlardı. Böyle olunca da mektuplara yazdığım yorumlarda eskisine göre daha rahat davranıyordum, mektupların uzunluğu da artmıştı.

Bugünden bakınca anlıyorum ki o kadın abonelerin (tabii erkek üyelerin de) hepsi de yalnızdı. O kadınlar (ya da adamlar) birilerine bir şeyler yazmak istiyordu sadece. O zaman bunu anlamamıştım; mektup gönderecek kimseleri yoktu. Radyo DJ'lerine mektup yazacak türde kişiler değildiler. Çok daha kişisel bir şey arıyorlardı. Bu aradıkları onlara "redaksiyon" ve "yorum" şeklinde dönse bile.

Böylece yirmili yaşlarımın başlarını kötürüm denizayısı gibi o sıcak mektup haremi içinde geçirdim.

Abonelerden gerçekten de pek çok türde mektup alıyordum. Sıkıcı olanları olduğu gibi gülümsetenleri, üzücü olanları da vardı. Üzerinden çok zaman geçti ve ne yazık ki onların mektupları elimde olmadığından (kurallar gereği hepsi şirkete teslim edilmek zorundaydı) detaylarını hatırlayamıyorum ama bu mektuplarda hayatın en önemli konularından en önemsizlerine kadar pek çok şey yer alıyordu. İletmek istedikleri mesajlar benim için, henüz yirmi iki yaşındaki bir üniversite öğrencisi için, tuhaf bir şekilde gerçek dışıydı, bazılarının da tümüyle anlamsız olduğunu düşünüyordum. Ancak bunun tek nedeni benim yaşam dene-

yimimin az olması değildi. Bugünden baktığımda anlıyorum ki çoğu durumda olayların gerçekliği insanlara aktardığınız değil, yarattığınız bir şeydi. Anlamı doğuran da buydu. Elbette o zaman bunu ne ben biliyordum ne de onlar biliyordu. O mektuplara yazılan her olayın, gözüme tuhaf ve sıradan gelmesinin diğer nedeni de bu olmalıydı.

O yarı zamanlı işimi bırakmam gerektiğinde ilgilendiğim abonelerin hepsi buna üzüldü. Ben de bir anlamda –açıkçası böyle uzun uzun mektuplar yazma işinden biraz sıkılmış olsam da– üzülmüştüm. Hayatımın bundan sonraki kısmında pek çok kişinin kendini bana samimiyetle açtığı başka bir fırsatın daha olmayacağını düşündüğüm içindi biraz da.

* * *

Bana, o mektupta Hamburg bifteğiyle ilgili yazan o kadının yaptığı Hamburg bifteğini onun elinden gerçekten de yedim.

Kadın otuz iki yaşındaydı, çocuğu yoktu, kocası ülkenin en ünlü beş şirketinden birinde çalışıyordu. Son mektubumda üzülerek ay sonunda işimden ayrılacağımı yazdığımda beni yemeğe davet etti. Size son derece sıradan Hamburg bifteği yapacağım diye yazmıştı. Üyelerle görüşmek şirket kurallarına aykırıydı ancak cesarete geldim ve görüşmeye karar verdim. Hiçbir şey yirmi iki yaşındaki bir gencin merakının önüne geçemez.

Evi, Odakyu hattı üzerindeydi. Çocuksuz çiftlere uygun, sade bir daireydi. Mobilya da ışıklandırma da kadının kazağı da pahalı olmasa da zevkliydi. Düşündüğünden çok daha genç olmama şaşırdı, ben de onun düşündüğümden daha genç görünmesine şaşırdım. Beni kendinden daha yaşlı sanmış. Pen Society, "yazı ustalarının" yaşlarını açıklamaz.

Bu şaşırmanın ardından ilk karşılaşmanın gerginliği geçti. Aynı treni kaçırmış iki yolcu gibi bir havayla Hamburg bifteği

yedik, üzerine kahve içtik. Tren dediysem, üçüncü kattaki dairelerinin penceresinden tren hattı görülüyordu. O gün hava çok güzeldi, etraftaki apartmanların balkonları yatak ve çarşaflarla doluydu. Arada bir yatak dövme sesleri de geliyordu pat pat pat diye. O sesler bugün bile kulağımdadır. Tuhaf bir şekilde ne kadar uzaktan geldiği anlaşılmayan seslerdi.

Hamburg bifteğinin tadı harikaydı. Baharat yerinde kullanılmış, etin yüzeyi hafifçe kızarmış, içiyse gayet sulu kalmıştı. Sosun miktarı idealdi. Dürüst olmak gerekirse, hayatımda ilk kez bu kadar lezzetli Hamburg bifteği yediğimi söyleyemesem de gerçekten de uzun zamandır ilk kez bu kadar lezzetlisini yiyordum. Ona bunu söylediğimde çok sevindi.

Kahve içtikten sonra Burt Bacharach'ın plağını dinleyerek kendimizden bahsettik. Aslında benim anlatacak çok şeyim olmadığından genelde o konuştu. Üniversitede öğrenciyken yazar olmak istiyormuş. Françoise Sagan hayranıymış. Bana Sagan'ı anlattı. *Brahms'ı Sever misiniz?* adlı romanını seviyormuş. Sagan'dan nefret ettiğimi söyleyemem. En azından herkesin eleştirdiği kadar ham bulmuyorum. Herkes Henry Miller, Jean Genet gibi roman yazacak diye bir kural yoktu.

"Ama tek kelime bile yazamıyorum" dedi.

"Geç kalmış sayılmazsın" dedim.

"Hayır, anladım artık. Bir şey yazamayacağımı senin sayende kabul ettim" deyip güldü. "Sana mektup yazarken bunu çok iyi anladım. Bende yazma yeteneği olmadığını."

Yüzüm kızardı. Bugün artık olmuyor ama yirmi iki yaşındayken yüzüm hemen kızarırdı.

"Yazdıklarında samimiyet vardı oysaki" dedim.

Hiçbir şey demedi, dudaklarına bir gülümseme yayıldı, belli belirsiz bir gülümseme.

"En azından mektubunu okuyunca Hamburg bifteği yemek istedim."

"O sırada mutlaka aç olmalısın, ondandır" dedi nazikçe.

Öyleydi belki de.

Tren kuru bir ses çıkararak pencerenin altından geçip gitti.

* * *

Saat beşi vurduğunda artık kalkayım dedim. "Kocan gelmeden önce akşam yemeği hazırlığı yapacaksındır."

"Kocam hep geç gelir" dedi elini çenesine koyup. "Gece yarısından önce gelmez."

"Çok yoğun çalışıyor olmalı."

"Öyle" dedi çok kısa bir suskunluğun ardından. "Mektuplarımdan birinde de yazmıştım, kocamla pek çok konuda anlaşmazlık yaşıyoruz. Hislerim ona geçmiyor. Onunla konuşurken sanki birbirimizden farklı dillerde konuşuyoruz gibi hissediyorum sıklıkla."

Bu dediği karşısında ne söyleyeceğimi bilemedim. Hislerini aktaramadığı biriyle birlikte yaşamaya neden devam ettiğini de idrak edememiştim.

"Olsun ama" dedi sakince. Gerçekten de buna razı olmuş gibi geldi kulağıma. "Bana yazdığın mektuplar için teşekkür ederim. Çok eğlenceliydi. Sana mektup yazmak bana çok iyi geldi" dedi.

"Benim için de eğlenceliydi" dedim. Ama açıkçası hangi mektubunda ne yazdığını doğru düzgün hatırlayamıyordum.

Hiçbir şey demeden bir süre duvar saatine baktı. Zamanın akışını inceler gibi.

"Üniversiteden mezun olunca ne yapacaksın?" diye sordu.

Henüz bir şeye karar vermedim, diye yanıtladım. Ne yapsam iyi olur kendim de bilmiyorum, dedim. Bunu dediğimde gülümsedi. "Düşünüyorum da yazmakla ilgili bir iş yapsan iyi olur bence. Yazdığın yorumlar harikaydı. Gerçekten. İltifat etmek için demiyorum. Sen sadece yarı zamanlı işinde kotanı doldurmak

için yazıyor olabilirsin ama yazdıklarına yüreğini koyduğun kesinlikle hissediliyordu. Hepsini saklıyorum; arada bir o mektupları çıkarıp okuyorum."

"Teşekkürler" dedim. "Hamburg bifteği için de ayrıca teşekkür ederim."

* * *

Üzerinden on yıl geçti, Odakyu trenine binip o kadının oturduğu apartmanın yakınından geçerken onun yaptığı üzeri çıtır çıtır olan Hamburg bifteğini hatırlarım. Tren hattı boyunca dizi dizi sıralanmış apartmanlara bakar, onun penceresi hangisiydi diye düşünürüm. Onun penceresinden görülen manzarayı hatırlar, dairesinin yerini tahmin etmeye çalışırım. Ama bir türlü anımsayamam.

Belki artık orada oturmuyordur da. Ama orada oturuyorsa, o pencerenin ardında bugün de tek başına Hamburg bifteği yiyip Burt Bacharach'ın aynı plağını dinlemeye devam mı ediyordur acaba?

O gün o kadınla yatmalı mıydım?

Bu metnin ana konusu bu.

Cevabı o gün bilmiyordum. Bugün de bilmiyorum. Yaşım ne kadar ilerlese de deneyimim ne kadar artsa da bilmediğim o kadar çok şey var ki. Tek yapabildiğim trenin camından o apartmanın penceresine benzeyen yerlere gözlerimi dikmek oluyor. Bazen tüm pencereler o kadının yaşadığı evin penceresine benziyor. Bazen de her bir pencere birbirinden farklı görünüyor. O kadar çok pencere var ki.

12

TV İnsanları

1

TV İnsanları evime geldiğinde bir pazar akşamüzeriydi.

Mevsimlerden bahardı. Sanırım bahardı. Pek sıcak olmadığı gibi pek soğuk da olmayan bir mevsimdi.

Dürüstçe söyleyeyim, burada mevsimin bir önemi yok. Önemli olan pazar günü akşamüzeri olması.

Ben pazar akşamüzerlerini hiç sevmem. Daha doğrusu, ona bağlı olan hiçbir şeyden – kısacası pazar akşamüzerine özgü hallerden hoşlanmam. Pazar akşamüzeri yaklaşınca başım ağrımaya başlar. Duruma göre bu ağrının şiddeti değişiklik gösterir. Ama kesin ağrır. Şakaklarımın bir iki santim altındaki yumuşak etim tuhaf bir şekilde zonklamaya başlar. Sanki o etin merkezinde gözle görülmeyen bir ip varmış da karşı taraftan biri de diğer uçtan çekip duruyormuş gibi bir hisse kapılırım. Acı gibi bir şey değildir. Acıyı buna yeğlerim ama tuhaf bir şekilde acımaz. Bedenin felçli bir yerine uzun bir iğne batırdığın zamanki his gibidir.

Sonra sesler duyarım. Hayır, sesten ziyade yoğun bir sessizliğin içindeki gıcırtı gibi bir şeydir bu. Gıııııırçççççç kıııııııı-ırrrrçççç gibi sesler. Bu ilk işarettir. Önce ağrı gelir. Sonra onunla birlikte görüşüm azar azar bozulmaya başlar. İçine girince yüzeyi dalgalanan göl gibi, önsezilerim bilincimi çekşitirir, bilincim önsezilerimi. İnce bilenmiş jilet gibi beyaz ay gökyüzünde süzülür, kuşkunun kökleri karanlık yerin içine gömülür. İnsanlar beni daha da zıvanadan çıkarmak ister gibi bilerek yüksek sesler çıkararak koridorda yürür. Takırtttt tukurtttt takırtttt tukurttt diye duyulur sesleri.

TV İnsanları evime gelmek için pazar akşamüzerini seçerler. Melankoli gibi, gizlice, sessizce yağan yağmur gibi tam da o kasvetli anlarda içeri süzülüverirler.

2

Size TV İnsanları'nın nasıl göründüğünü anlatayım.

TV İnsanları'nın bedeni benim ya da sizlerinkinden biraz daha küçüktür. Gözle fark edilir kadar küçük değil. Biraz küçük. Yaklaşık olarak %20 ya da %30 kadar. Bedenlerinin her parçası orantılı biçimde küçükçedir. Bu yüzden küçük demekten ziyade ufalmış daha uygun bir sözcük olabilir.

TV İnsanları'nı bir yerde görseniz bile onların küçük olduğunu başta fark etmeyebilirsiniz. Fark etmeseniz de yine üzerinizde tuhaf bir izlenim yaratırlar. Huzursuz edici desek yeridir. Bir tuhaflık olduğunu düşünürsünüz mutlaka. Bir kez görünce onlara bir daha dikkatlice bakmak istersiniz. İlk bakışta anormal bir şey görmemiş olmanız aksine anormal bir durumdur. Diğer bir deyişle TV İnsanları'nın küçüklüğü, çocuk ya da cücelerin küçüklüğünden tamamen farklıdır. Çocuk ya da cüce görünce onların "küçük" olduğunu hissederiz ama bu duyumsal farkındalık çoğu durumda onların bedenlerinin dengesinin bozukluğundan kay-

naklanır. Onlar gerçekten küçüktür ama orantılı derecede küçük değildirler. Elleri küçükken kafaları büyük olabilir. Normaldir bu. Ama TV İnsanları onlardan tümüyle farklıdır. Boy uzunlukları 0,7 ölçeğinde küçükse genişlikleri de 0,7 ölçeğinde küçüktür, ayak boyları, başlarının, kulaklarının büyüklüğü de 0,7 ölçeğinde küçüktür. Gerçek olandan biraz daha küçük yapılmış plastik modeller gibi.

Onları perspektif modeli olarak görmenin mümkün olduğunu da söyleyebiliriz. Önünüzde olmasına karşın uzaktaymış gibi görünen insanlar. Trompe-l'œil tablolarındaki gibi, yüzeyi çarpılmış, dalgalı görüntüler. El, ulaşması gereken yere uzanamıyor. Uzanması mümkün olmayan yereyse dokunuyor.

İşte bunlar TV İnsanları'dır.

İşte bunlar TV İnsanları'dır.

İşte bunlar TV İnsanları'dır.

İşte bunlar TV İnsanları'dır.

3

Toplamda üç kişiydiler.

Kapıyı tıklatmadılar. Zili çalmadılar. Merhaba bile demediler. Öylece evime giriverdiler. Ayak sesi duymadım. Biri kapıyı açtı, diğer ikisi televizyon taşıyordu. Televizyon pek o kadar büyük değildi. Sony marka, sıradan bir renkli televizyondu. Kapıyı kilitledim diye aklımda kalmıştı ama emin olamadım. Kilitlemeyi unutmuş da olabilirim. Net hatırlayamıyorum.

Geldiklerinde kanepeye uzanmış boş boş tavana bakıyordum. Evde benden başkası yoktu. O öğleden sonra karım arkadaşlarıyla buluşmaya gitmişti. Lisede aynı sınıftan kafa dengi birkaç arkadaşıyla bir araya gelip sohbet edecekler, sonra bir restoranda akşam yemeği yiyeceklerdi. "Sen kendin bir şeyler hazırlayıp yer misin?" diye sormuştu karım evden çıkmadan önce.

"Buzdolabında sebze ve dondurulmuş gıda var, onlardan kendin bir şey hazırlayabilirsin değil mi? Güneş batmadan önce de çamaşırları toplayıver" demişti. Olur demiştim ben de. Hiç sorun değil. Sadece akşam yemeği. Sadece çamaşırlar. Önemsiz iş. Kolayca yaparım. Şıuıkıuırt diye.

"Bir şey mi dedin?" diye sordu karım.

"Bir şey demedim" diye yanıtladım.

Sonrasında öğleden sonra kanepeye uzanıp boş boş vakit geçirdim. Yapacak başka bir şeyim yoktu. Biraz kitap okudum. Biraz müzik dinledim. Biraz bira içtim. Ama hiçbirine kendimi tam veremedim. Yatağa geçip uyumayı denesem mi diye düşündüm ama uyumaya da konsantre olamadım. Neticede kanepeye uzanıp boş boş tavanı seyrettim.

Benim durumumda pazar öğleden sonrası demek her şeyden biraz biraz yapmak demek. Ne yaparsam yapayım yarım kalıyor. Birine dalamıyorum. Sabah her şey yolunda gidecekmiş gibi hissediyorum. Bugün şu kitabı okuyacağım, bu plağı dinleyeceğim, şu mektuba cevap yazacağım diyorum. O çekmecenin içini nihayet bugün düzenleyeceğim, gerekli alışverişleri yapacağım, uzun zaman sonra arabamı yıkayacağım. Ama saat ikiyi geçiyor, zaman ilerliyor, giderek akşamüzerine yaklaşıyor ve her şey sarpa sarıyor, neticede ben hep kanepenin üzerinde şaşkın bir şekilde yatmakla kalıyorum. Saatin sesi kulağıma geliyor. Tkirt tukurt tkirt tukurt tkirt tukurt, bu ses yağmur damlası gibi etrafımdaki eşyaları birer birer silip götürüyor. Tkirt tukurt tkirt tukurt. Pazar öğleden sonra her şey biraz küçülüyor, ölçek de giderek küçülüyor. TV İnsanları gibi.

4

TV İnsanları beni başta görmezden geldiler. Üçü de ben orada değilmişim gibi bir yüz ifadesi takınmışlardı. Kapıyı açtılar,

televizyonu içeri taşıdılar. İkisi televizyonu büfenin üzerine koydu, diğeri kabloyu prize taktı. Büfenin üzerinde saat ve dağ gibi dergi yığılıydı. Saat arkadaşımdan evlilik hediyesi olarak gelmişti. Çok büyük ve ağırdı. Sanki zamanın kendisi büyük ve ağırdı. Sesi de yüksekti. Tkirt tukurt tkirt tukurt tkirt tukurt diye evin içinde çınlıyordu. TV İnsanları onları büfenin üzerinden aldı, yere koydu. Karım kesin kızacak diye düşündüm. Odadaki eşyaların yerinin ondan habersiz değiştirilmesinden nefret ederdi. Bir şeyin yerinin değiştirilmesinden çok rahatsız olurdu. TV İnsanları saati yere koymuşlardı, gece yarısı mutlaka ayak altında ezilecekti. Ben her gece saat ikide uyanır, tuvalete giderim; uyku sersemi olunca da muhakkak bir şeylere çarpar ya da istemeden bir şeylerin üstüne basarım.

Sonrasında TV İnsanları dergileri alıp masanın üzerine koydular. Hepsi karımın dergileriydi (Ben pek dergi okumam. Aslında kitap dışında bir şey okumam. Kişisel fikrim yeryüzünde dergi olarak adlandırılan her şeyin bir araya getirilip yok edilmesidir.) *Elle*, *Marie Claire*, *Ev Mobilyası Haberleri* gibi çeşitli türde dergiler vardı. Büfenin üzerine düzgünce diziliydi. Karım kendi dergilerine dokunulmasından da hiç hoşlanmazdı. Dizdiği sıra değişse bile biraz patırtı koparırdı. Bu yüzden ben karımın dergilerinden uzak dururum. Sayfalarını dahi karıştırmam. Ama TV İnsanları buna hiç aldırış etmeden dergileri yerinden kaldırıyorlardı. Dikkat ettiklerine dair hiçbir belirti yoktu. Dergileri büfenin üzerinden alıp başka bir yere koyuyorlardı sadece. Üsttekilerle alttakilerin yeri karışıyordu. *Marie Claire*, *Croissant*'ın üzerine gelmişti. *Ev Mobilyası Haberleri*, *an-an*'ın altına. Ayraçların olduğu yer karım için önemli bilgilerin yer aldığı sayfalardır. Bunların nasıl bilgiler olduğunu, ne kadar önemli olduğunu ben bilmem. İşiyle ilgili midir ya da kişisel bir şey midir, onu da bilmem. Ama onun için önemi vardır. Kesinlikle çok kızacak, diye düşündüm. İyi ki arkadaşlarımla eğlenip eve keyifli döndüm, bu evin hali de

ne böyle, gibi şeyler diyecekti. Söyleyeceği her şeyi aklımda canlandırdım. Ah ah, dedim içimden. Sonra başımı salladım.

5

Büfenin üzerindeki her şey gitmişti. Fişi duvardaki prize takıp televizyonun düğmesine bastı içlerinden biri. Televizyondan çıtçıt diye ses çıkarken ekran beyaza döndü. Bir süre durup bekledim ancak görüntü gelmedi. Uzaktan kumandayla sırayla kanal değiştirdiler. Ama tüm kanallar bembeyazdı. Antene bağlı olmadığı için olabilir diye düşündüm. Odanın bir yerinde antenin bağlantı ağzı olmalıydı. Bu daireye taşınırken televizyon anteniyle ilgili bina görevlisi açıklama yapmıştı diye aklımda kalmış. Buraya böyle bağlayacaksınız demişti. Ama orası neresiydi, hatırlayamadım. Evimizde televizyon olmadığından tamamıyla unutmuştum.

Ama TV İnsanları televizyonun çekip çekmemesini hiç umursamıyor gibiydiler. Antenin bağlantı ağzını aramaya bile kalkmadılar. Ekran beyazdı ve görüntü yoktu, buna rağmen umurlarında değildi. Sanki amaçları düğmeye basıp televizyonu çalıştırmış olmaktı ve bunu da yapmışlardı.

Televizyon yeniydi. Kutu içinde değildi ama yeni olduğunu bir bakışta anladım. Kullanım kılavuzu ve garanti belgesi, naylon poşet içinde seloteyple televizyonun yanına tutturulmuştu. Televizyonun fişi yeni yakalanmış balık gibi parlıyordu.

TV İnsanları'nın üçü de odanın farklı yerlerine geçip televizyonun beyaz ekranına inceler gibi baktılar. İçlerinden biri yanıma geldi, oturduğum yerden televizyonun nasıl göründüğünü kontrol etti. Televizyon bana bakacak şekilde yerleştirilmişti. Mesafesi de iyiydi. Bundan hoşnut gibiydiler. İşlem tamam der gibi bir havaları vardı. TV İnsanları'ndan biri (yanıma gelip ekranı kontrol eden) uzaktan kumandayı masanın üzerine koydu.

O süre boyunca hiçbiri ağzını dahi açmadı. Sırayla hareket

ediyorlardı. Bu yüzden de konuşma gereği duymuyorlardı sanırım. Üçü de kararlaştırılmış görevlerini yerine getiriyordu. Becerikliydiler. Enerjiktiler. İş için gereken süre kısaydı. İçlerinden biri sonradan aklına gelmiş gibi yerde duran saati eline aldı, bir süre odada daha uygun bir yer olup olmadığına baktı, sonra bulamayıp vazgeçti ve olduğu yere bıraktı. Tkirt tukurt tkirt tukurt tkirt tukurt diye yerde ağır ağır zamanı böldü saat. Evimiz epey dardı, üstelik benim kitaplarım, karımın topladığı belgeler olunca neredeyse adım atacak yer yoktu. Acaba o saate ne zaman çarpıp tökezleyeceğim diye düşünüp derin bir iç çektim. Hiç kuşkum yoktu. Kesinlikle çarpardım. Bahse bile girebilirdim.

TV İnsanları'nın üçü de koyu mavi gömlek giymişti. Ne tür olduğunu pek anlayamasam da hiç kırışığı olmayan bir kumaştı. Altlarınaysa kot pantolon ve tenis ayakkabısı giymişlerdi. Kıyafetleri de ayakkabıları da aynı ölçekte biraz küçüktü. Uzun süre boyunca onların hareketlerini izleyince acaba benim ölçek algım mı hatalı gibi bir hisse kapıldım. Sanki numarası büyük bir gözlük takmıştım da öne değil arkaya doğru giden bir roller coaster'a binmiştim. Manzara insanın başını döndürecek biçimde ileri geri gidip geliyordu. O zamana dek bilinçsizce kendimi içinde var kabul ettiğim dünyanın dengesinin kesin olmadığını öğretiyordu bana. TV İnsanları seçim hakkı tanımadan bu hissi uyandırırdı onları gören kişide.

TV İnsanları sonuna dek tek kelime etmediler. Üçü bir kez daha televizyon ekranını inceleyip sorun olmadığından bir kez daha emin olduktan sonra uzaktan kumandayla televizyonu kapattılar. Ekrandaki beyaz görüntü tümüyle kayboldu, çıt çıt diye kısık ses de gitti. Ekran eskisi gibi ifadesiz siyahımsı griye döndü. Dışarısı kararmaya başlamıştı. Birinin birine seslendiğini duydum. Apartmanın koridorundan birisi yavaşça yürüyüp geçti. Her zamanki gibi yüksek ses çıkararak. Tak tuk tak tuk tak tuk diye deri ayakkabının sesi duyuldu. Pazar akşamüzeriydi.

TV İnsanları odaya son kez incelemek için bakındılar, kapıyı açıp dışarı çıktılar. Geldiklerinde olduğu gibi bana hiç dikkat etmediler. Sanki ben orada yokmuşum gibi davrandılar.

6

TV İnsanları'nın evime girmelerinden çıkmalarına dek yerimden kıpırdamadım. Tek kelime etmedim. Kanepeye öylece uzanıp onları izledim. Bunun doğal olmadığını söyleyebilirsiniz tabii. Evinize aniden hiç tanımadığınız insanlar, üstelik üç kişi, giriyor, keyiflerine göre televizyon getirip kuruyorlar, hiçbir şey demeden gözlerini ekrana dikip bakıyorlar; böyle bir hikâye çok tuhaf değil mi, diye.

Ama bir şey demedim. Öylece susup olanları gözledim. Sanırım beni tümüyle görmezden geldikleri içindi. Siz de benim yerimde olsanız sanırım aynı şeyi yapardınız. Kendimi savunmak için demiyorum, gözümün önündeki insanlar tarafından bu şekilde görmezden gelinince ben de acaba ben var mıyım diye kendimden emin olamaz hale geldim. Elime bakınca saydamlaşmış gibi göründü. Bu bir çeşit güçsüzlüktü. Büyü! Kendi bedenim kendi varlığını gitgide saydamlaştırıyor. Sonra hareket edemez oluyor. Hiçbir şey diyemiyor. Ve ben TV İnsanları evime televizyon bırakıp giderlerken öylece arkalarından izlemekten başka bir şey yapamıyorum. Bir şey diyemiyorum. Kendi sesimi duymaktan korkuyorum.

TV İnsanları çıkıp gidince tek başına kaldım. Var olduğum hissi geri geldi. Elim bir kez daha kendi elime döndü. Fark ettiğimde akşamüzeri güneşi karanlık tarafından tamamen yutulmuştu. Odanın ışığını açtım. Sonra gözlerimi kapadım. Karşımda gerçekten televizyon vardı. Saat zamanı bölmeye devam ediyordu. Tkirt tukurt tkirt tukurt tkirt tukurt diye.

7

Çok tuhaf bir şey ama karım evde bir televizyonun ortaya çıkması hakkında hiçbir şey demedi. Hiçbir tepki vermedi. Sıfır tepki. Fark etmedi bile. Gerçekten tuhaf. Daha önce de dediğim gibi karım mobilyaların ya da eşyaların yerlerinin değişmesi konusunda çok hassastır. Kendisi evde yokken bir şey yerinden birazcık kıpırdayıp azıcık yer değiştirmiş olsa bunu bir bakışta fark eder. Böylesi bir yeteneği vardır. Sonra kaşlarını çatar, o şeyi eski yerine koyar. Benden farklıdır. *Ev Mobilyası Haberleri, an-an*'ın altında kalsa, kurşunkalem kutusuna bir tane tükenmezkalem karışsa, bunun önemli bir şey olduğunu düşünmem ben. Muhtemelen fark etmem bile. Onunki gibi bir yaşam sürseydim çok yorulurdum. Ama bu onun problemi, benim değil. Bu yüzden de onu kendi haline bırakırım. Ben zaten bu düşüncede bir insanım. Ama o benim gibi değil. Bazen çok sinirlenir. Benim hassas olmayışıma katlanamadığını söyler. Ben de arada bir onun yerçekimi, pi sayısı, $E = mc^2$ gibi şeylere karşı hassas olmayışına katlanamadığımı söylerim. Gerçekten. Ama ben bunu söyleyince o susar. Sanırım bunları diyerek onu aşağıladığımı hisseder. Ama işin aslı öyle değildir. Onu aşağılamak gibi bir niyetim yoktur. Sadece hissettiklerimi olduğu gibi dile getirmişimdir.

O gece eve dönünce içeriye göz gezdirdi. Ona açıklama yapmak üzere söyleyeceklerimi hazırlamıştım. TV İnsanları geldi, her şeyi karıştırdılar, diye. TV İnsanları'nı ona açıklamak çok zor olacaktı. İnanmayabilirdi. Ama her şeyi olduğu gibi anlatmak niyetindeydim.

Ama karım hiçbir şey demedi. Sadece içeriye göz gezdirdi. Büfenin üzerinde televizyon vardı. Dergiler sırası karışmış halde masanın üzerindeydi. Saat yere devrilmişti. Ama karım bir şey demedi. Bu durumda ben de açıklama yapmadım.

"Akşam yemeğini yedin mi?" diye sordu tek parça elbisesini çıkarırken.

"Yemedim" dedim.

"Neden?"

"Karnım acıkmadı" dedim.

Tek parça elbisesini yarıya kadar çıkarmıştı ki biraz düşündü. Bir süre yüzüme baktı. Bir şey deyip dememekte kararsız kaldı. Saat ağır bir sesle sessizliği bölüyordu. Tkirt tukurt tkirt tukurt tkirt tukurt. O sesi duymazdan geldim. Kulağıma girmesin istedim. Ama kaçınılmaz bir şekilde ağır ve yüksekti ses. İstemesem de kulağıma giriyordu. Karım da o sese kulak veriyor gibi görünüyordu. Sonra başını salladı. "Basit bir şeyler hazırlayayım mı?" dedi.

"Olabilir" dedim. Bir şey yemek istiyor değildim ama önüme bir şey konursa da yiyebilecek durumdaydım.

Karım üzerine rahat hareket edeceği kıyafetlerini giydi, sonra mutfakta sebzeli pirinç lapası ve sahanda yumurta hazırlarken arkadaşlarıyla görüşmesinden söz etti. Kim ne yaptı, kim ne dedi, kim saç tarzını değiştirip daha güzel olmuş, kim birlikte olduğu erkekten ayrılmış gibi şeyler. Ama çoğunu anlayamadım. Aklımda TV İnsanları vardı. Ve karım neden televizyonla ilgili bir şey söylemiyor acaba diye düşünüyordum. Fark etmemiş miydi? Olur mu öyle şey, evde birdenbire yeni bir televizyon bitiverecekti ve o fark etmeyecekti, mümkün müydü? Peki o zaman neden bu konuda bir şey dememişti? Çok tuhaftı. Garipti. Bunda bir yanlışlık vardı. Ama bu yanlışlığı nasıl düzelteceğimi bilmiyordum.

Yemek hazırlanınca mutfak masasına geçtim. Sahanda yumurtayı ve *umeboşi* yedim.

Yemeyi bitirince karım tabakları kaldırdı. Ben yine bir bira içtim. O da biraz içti. Başımı kaldırıp büfeye baktım. Televizyon hâlâ oradaydı. Fişi takılı değildi. Masanın üzerinde uzaktan

kumanda vardı. Yerimden kalktım, uzaktan kumandayı elime aldım, açma düğmesine bastım. Televizyon ekranı bembeyazdı, çıtçıt diye ses duydum. Ekranda yine bir şey görünmedi. Sadece o beyaz boş tüp vardı. Sesi biraz daha açınca bir anda gürültü arttı. Yirmi ya da otuz saniye o ışığa baktıktan sonra kapattım. Ses ve ışık bir anda ortadan kayboldu. Karım o arada kilimin üzerine oturmuş *Elle*'in sayfalarını karıştırıyordu. Televizyonun açılıp kapanmasına hiç ilgi göstermedi. Fark bile etmemiş gibiydi.

Uzaktan kumandayı masanın üzerine koydum, yine kanepeye geçtim. Sonra García Márquez'in uzun romanının devamını okumayı düşündüm. Akşam yemeğinden sonra hep kitap okurdum. Otuz dakikada bıraktığım da oluyordu iki saat boyunca okuduğum da. Her koşulda her gün okurum. Ama o gün yarım sayfa bile okuyamadım. Kitaba ne kadar odaklanmaya çalışırsam çalışayım ilgim hemen televizyona dönüyordu. Başımı kaldırıp gözlerimi televizyona dikiyordum. Televizyon ekranı da tam olarak bana dönüktü.

8

Gece yarısı saat iki buçukta uyandığımda televizyon hâlâ oradaydı. Televizyonun ortadan kaybolmasını ümit ederek yataktan kalkmıştım. Ama televizyon aynı yerindeydi. Tuvalete gidip çişimi yaptıktan sonra kanepeye oturdum, ayaklarımı masanın üzerine attım. Sonra uzaktan kumandayı bir kez daha elime aldım ve televizyonun düğmesine bastım. Ama yeni bir şey olmadı. Aynı şey tekrar etti. Beyaz ışık, gürültü. Hepsi bu. Bir süre ekrana baktıktan sonra düğmeye basıp televizyonu kapattım, ışık ve gürültü kayboldu.

Yatağa dönüp uyumaya çalıştım. Ama uyuyamadım. Neden uyuyamamıştım? Gözlerimi kapatınca TV İnsanları gözümün

önünden geçiyordu. Televizyon getiren TV İnsanları, saatin yerini değiştiren TV İnsanları, dergileri masaya koyan TV İnsanları, fişi prize takan TV İnsanları, görüntüyü kontrol eden TV İnsanları, kapıyı açıp sessizce çıkıp giden TV İnsanları. Sürekli kafamın içinde geziniyorlardı. Bir kez daha yataktan çıkıp mutfağa gittim, bulaşıklıktaki kahve kupasına duble Brendy doldurdum. Sonra kanepeye uzanıp Márquez'in romanını açtım. Ama okuduğum cümleler aklıma girmedi. Ne yazdığını hiç anlamadım.

Çaresiz García Márquez'i bırakıp *Elle*'i okumaya geçtim. Arada bir *Elle* de okuyabilirdim ama değil mi? Ama *Elle*'de ilgimi çekecek hiçbir şey yazmıyordu. Yeni saç şekilleri, beyaz üst kalite ipek bluz, lezzetli dana yahni yiyebileceğiniz restoranlar, operaya giderken giyilebilecekler gibi şeyler yazıyordu. Bunlara karşı hiç ilgim yoktu. *Elle*'i de bıraktım. Yine büfenin üzerindeki televizyona baktım.

Neticede hiçbir şey yapmadan sabahı ettim. Saat altıda çaydanlıkta su ısıttım, kahve yapıp içtim. Yapacak bir şeyim olmadığından karım uyanana dek jambonlu sandviç hazırladım.

"Ne kadar da erken kalkmışsın" dedin karım uykulu halde.

"Hı hı" dedim.

Pek bir şey konuşmadan kahvaltımızı yaptık, birlikte evden çıktık, çalıştığımız farklı şirketlere gittik. Karım küçük bir yayınevinde çalışıyordu. Doğal beslenme üzerine uzmanlaşmış bir derginin editörüydü. Mantarlı pirinç yemeğinin gut hastalığını önlemede faydalı olduğu, organik tarımın geleceği gibi konularda uzman görüşlerinin yer aldığı bir dergiydi. Öyle aman aman satan bir dergi değildi ama yayınlanması da pek masraflı değildi, adeta mürit diyecek kadar tutkulu sabit okurları vardı ve hiçbir sayıyı kaçırmazlardı. Bense elektrikli eşya şirketinin reklam bölümünde çalışıyordum. Tost makinesi, çamaşır makinesi, mikrodalga fırın reklamlarını hazırlıyordum.

9

Tam da şirketin merdivenlerinde TV İnsanları'ndan biriyle karşılaştım. Evimize televizyon getirenlerden biriydi sanırım. Kapıyı açıp odaya ilk giren. Televizyonu diğer ikisi taşımıştı. Yüzünde fark edilir bir özellik yoktu, onları birer birer ayırmak güç bir işti, bu yüzden net bir fikrim yok ama büyük olasılıkla oydu. Dünküyle aynı mavi gömleği giymişti. Elinde bir şey taşımıyordu. Sadece yürüyerek merdivenlerden iniyordu. Ben yukarı çıkıyordum. Asansöre binmeyi sevmem. Bu yüzden iniş çıkışlarda merdiveni kullanırım. Ofisim binanın dokuzuncu katında; pek eğlenceli değil yani. Özellikle acelem olduğundaysa bolca terlerim. Ama asansöre binmektense terlemeyi tercih ederim. Meslektaşlarım bu konuda şaka yapar: Ne televizyonu ne de videosu var, asansör de kullanmıyor der, tuhaf biri olduğumu düşünürler. Ya da benim bir anlamda henüz yetişkin aşamasına geçemediğime inanırlar. Ne tuhaf düşünceler. Neden bu şekilde düşündüklerini hiç anlamıyorum.

O gün her zamanki gibi merdivenlerden yürüyerek çıkıyordum. Merdivende bir tek ben vardım. Merdiven kullanan pek kimse yoktu. Dört ve beşinci katların arasında TV İnsanları'ndan biriyle karşılaştım. Bir anda olmuştu ve ne yapacağımı bilemedim. Ona seslenmeyi düşündüm.

Ama neticede bir şey demedim. Ne diyeceğimi bilememiştim. Bir TV İnsanı'na seslenmek için uygun bir ortam değildi. Merdivenden seri bir şekilde iniyordu. Sabit bir temposu vardı, uygun adım yürüyordu. Dünkü gibi yine benim varlığımı tamamıyla görmezden geldi. Beni hiç görmemişti adeta. Ne yapsam iyi olur bilemeden yanında geçtim, o sırada bir an için yerin sallandığını hissettim.

Şirkette o gün sabahtan beri toplantı vardı. Yeni malların satış stratejisi hakkında son derece önemli bir toplantıydı. Birkaç

çalışan raporlarını okudular. Kara tahtada sayılar sıralanmıştı, bilgisayar ekranında grafikler vardı. Ateşli bir tartışma oldu. Ben de katıldım ama o toplantıda benim varlığım o kadar da önemli değildi. Tartışılan projeyle doğrudan ilişkili değildim çünkü. Bu yüzden toplantı sırasında genelde düşüncelere daldım. Buna rağmen bir kez konuştum. Önemli bir konuşma değildi. Herhangi bir gözlemci de böyle sağduyulu bir fikir öne sürebilirdi. Bir şey demesem olmazdı. Ben iş konusunda özellikle hırslı biri değilimdir ama maaş aldığım sürece sorumluluk da alırım. O ana dek ortaya atılan fikirleri toparlayıp atmosferi yumuşatmak için küçük bir şaka bile yaptım. Sanırım sürekli TV İnsanları'nı düşündüğüm için suçluluk duymuştum. Birkaç kişi güldü. Ama bir kez söz aldıktan sonra geri kalan zamanda belgeleri inceliyor gibi yaptım. Yeni mikrodalga fırına ne ad takılacağı benim bileceğim bir şey değildi. Aklımda sadece TV İnsanları vardı. O getirdikleri televizyonun anlamı neydi? Neden özellikle benim evime bir televizyon getirmişlerdi? Karım neden eve televizyon konması hakkında bir şey dememişti? Neden çalıştığım şirkete kadar gelmişlerdi? Bu tür şeyleri düşünüyordum.

Toplantı uzadıkça uzadı. Saat on ikide öğle yemeği için kısa bir ara verildi. Dışarı yemeğe çıkmak için vakit olmadığından herkese sandviç ve kahve dağıtıldı. Toplantı odası sigara koktuğundan onları kendi masama götürüp orada yedim. Yerken Bölüm Müdürü yanıma geldi. Dürüst olmak gerekirse bu adamdan pek hoşlanmıyordum. Neden hoşlanmadığımı açıkçası ben de bilmiyordum. Antipati duyacağım bir özelliği yoktu. İyi yetişmiş bir hali vardı. Zeki sayılırdı. Kravat zevki de iyiydi. Kibirli değildi, çalışanlarına karşı böbürlenmiyordu da. Hatta insanları düşünen biriydi de. Bazen yemeğe de davet ediyordu. Ama ben bu adama karşı bir türlü yakınlık hissedemiyordum. Sanırım konuştuğu herkesin vücuduna dokunduğu için olabilirdi. Karşısındaki ister erkek olsun ister kadın, konuşmanın ortasında muhakkak

eliyle insana dokunuyordu. Dokunmak desem de öyle rahatsız edici bir şey değildi. Çok havalı ve doğal bir dokunuştu bu. Hatta çoğu kişi kendisine dokunulduğunun farkında bile olmazdı. O kadar doğal bir dokunuştu. Ama her nedense bu durum beni çok rahatsız ediyordu. Bu nedenle onu her gördüğümde içgüdüsel olarak kendimi kasıyordum. Bunun önemsiz bir şey olduğunu söyleyebilirsiniz, gerçekten de öyledir. Ama beni rahatsız ediyordu.

Bölüm Müdürü öne eğilip elini sırtıma koydu. "Az önce toplantıda söylediklerniz gerçekten çok iyiydi" dedi nazikçe. "Çok sade bir şekilde açıkladınız. Çok etkilendim. İyi bir tespitti. Söylediklerniz çok isabetliydi. Tam da zamanıydı. Hımm, bundan sonra da bu şekilde devam edin."

Bunları der demez de çekip gitti. Öğle yemeğini yemeye gitmiş olabilirdi. Ben de söylediklerine teşekkür etmiştim ancak açıkçası tamamen afallamıştım. Demek istediğim toplantıda ne dediğimi hiç hatırlamıyordum. Hiçbir şey dememek olmaz diye düşündüğümden bir şeyler gevelemiştim, hepsi buydu. Neden bu kadarcık bir şey için Bölüm Müdürü özellikle yanıma kadar gelip teşekkür etmişti ki? Çok daha iyi şeyler söyleyen pek çok kişi vardı oysaki. Tuhaf. Ne olup bittiğini anlamaz bir halde öğle yemeğimi yemeye devam ettim. Sonra birden karım geldi aklıma. Acaba şimdi ne yapıyordur diye düşündüm. Öğle yemeği için dışarı mı çıkmıştır? Şirketine telefon edeyim diye düşündüm. Onunla öylesine konuşmak istedim. Telefon numarasının ilk üç rakamını çevirdim. Ama sonra vazgeçtim. Aramak için özel bir nedenim yoktu çünkü. Dünyanın dengesini kaybettiğini hissediyordum. Öyle olsa bile öğle tatilinde karımın şirketine telefon açıp ona ne diyecektim? Dahası, onun işyerine telefon etmekten pek hoşlanmıyordum. Ahizeyi yerine koydum, derin bir nefes alıp kahvemin kalanını içip bitirdim. Sonra plastik bardağı çöp kutusuna attım.

10

Öğleden sonraki toplantıda yine TV İnsanları'nı gördüm. Bu sefer sayıları artmıştı, iki kişiydiler. Dünküyle aynı şekilde Sony'nin renkli televizyonunu taşıyarak toplantı odasına geldiler. Ama televizyonun ekranı dünküne göre daha büyüktü. Ah dedim içimden. Çünkü Sony, çalıştığım şirketin rakibiydi. Hangi nedenle olursa olsun başka bir markadaki ürünü bizim şirkete sokmak büyük marifet isterdi! Ürün karşılaştırması için diğer şirketlerin ürünlerini getirdikleri oluyordu ancak o zaman da ürünün üzerinden o şirketin markası çıkarılıyordu. Dışarıdan birinin görmesi durumunda az da olsa sorun yaşanabilirdi çünkü. Ama bu onların umurunda değildi, SONY markası açık ve net şekilde bize doğru bakıyordu. TV İnsanları toplantı odasının kapısını açıp içeri girdiler. Sonra odayı dolandılar. Etrafa bakındılar, televizyonu koyacak yer arıyorlardı. Ama uygun bir yer bulamadılar. Sonra televizyonla çıkıp gittiler. Odadakilerin hiçbiri TV İnsanları'na tepki vermedi. TV İnsanları'nı görmemiş değillerdi. TV İnsanları onlara da görünmüştü. Bunun kanıtı, TV İnsanları'nı televizyonu taşıyıp getirirken odadaki insanların geri çekilmesi, onlara yol vermesiydi. Ama TV İnsanları'na karşı bundan başka bir tepki vermediler. Tepkileri yakındaki kafeden garsonun kahve getirdiği zamandakiyle aynıydı. Temelde TV İnsanları orada değilmiş gibi bir tepki vermişlerdi. Orada olduklarını biliyorlardı. Ama yokmuş gibi davranmışlardı.

Aklım iyice karışmıştı. Herkes TV İnsanları'nı biliyor muydu yani? Sadece ben mi bihaberdim? Belki karım da biliyordu onları. Bu yüzden evde televizyon olmasına şaşırmamış, bunun hakkında tek bir söz söylememişti. Başka bir açıklaması olabilir miydi? Aklım daha da karışmıştı. TV İnsanları kimin nesi ya da neyin nesiydi? Neden hep televizyon taşıyorlardı?

Bir meslektaşım tuvalete gitmek için yerinden kalktığında ben de yerimden kalkıp onu takip ettim. Bu adamla şirkete aynı zamanda başlamıştık, aramız iyiydi. Bazen iş çıkışından sonra içmeye gidiyorduk. Bunu herkesle yapmıyordum. Yan yana işedik. Ah ah, böyle devam edersek akşamüzerine kadar sürecek bu toplantı, hep toplantı hep toplantı, dedi bezgin bir tonla. Aynı fikirde olduğumu belirttim. Sonra elimizi yıkadık. Sabah toplantıda söylediklerimi övdü. Teşekkür ettim.

"Bu arada televizyon getiren kişiler..." diye lafa girip durdum.

Bir şey demedi. Musluğun kapağını çevirip kapattı. Kutudan iki tane kâğıt havlu çekip ellerini sildi. Bana hiç bakmadı bile. Yavaşça ellerini sildikten sonra kâğıt havluyu buruşturup çöp tenekesine attı. Dediğimi duymamış olabilirdi. Ya da duymazdan geliyordu. Hangisiydi, bilmiyorum. Ama ortamdaki atmosferden ona daha fazla bir şey sormamamın iyi olacağını hissettim. Bu yüzden susup kâğıt havluyla elimi kuruladım. Ortam ciddileşmişti. Sessizce koridorda yürüyüp toplantı odasına döndük. Toplantının kalan kısmında bakışlarını benden kaçırıyordu sanki.

11

Şirketten döndüğümde evin içi kapkaranlıktı. Dışarıda yağmur yağmaya başlamıştı. Balkonun penceresinden dışarıdaki alçak karanlık bulutlar görünüyordu. İçeriye yağmurun kokusu sinmişti. Akşam oluyordu. Kravatımı çözdüm, katlayıp askıya astım. Elbise fırçasıyla takım elbisemdeki tozları aldım. Gömleğimi çamaşır sepetine attım. Saçıma sigara kokusu sindiğinden duşa girip saçlarımı yıkadım. Her zamanki şeylerdi. Uzun toplantılarda üzerime sigara kokusu siniyordu. Karım bu kokudan

nefret ediyordu. Evlendikten sonra yaptığı ilk şey bana sigarayı bıraktırmak olmuştu. Dört yıl öncesinden söz ediyorum.

Duştan çıkınca kanepeye oturup havluyla saçlarımı kurularken bir kutu bira içtim. TV İnsanları'nın getirdiği televizyon hâlâ büfenin üzerindeydi. Uzaktan kumandayı aldım, düğmesine bastım. Ama televizyon çalışmadı. Hiçbir şey olmadı. Ekran karanlıktı. Fişi kontrol ettim. Prize takılıydı. Çıkarıp bir daha, iyice taktım. Ama yine çalışmadı. Uzaktan kumandanın düğmesine ne kadar basarsam basayım ekran beyaza dönmedi. Acaba diyerek uzaktan kumandanın arkasını açıp pilleri çıkardım, kontrol cihazında test ettim. Piller yeniydi. Vazgeçip uzaktan kumandayı bıraktım, biramı içmeye devam ettim.

Neden televizyonun açılmamasına bu kadar takılıyordum ki? Tuhaftı. Televizyon açılsa ne olacaktı sanki? Önce ekran parlayacak ardından da o ses gelmeyecek miydi? Televizyonun çalışmamasına neden bu kadar takılıyordum ki?

Ama merak etmeden de duramıyordum. Dün gece çalışmıştı. Sonrasında ona hiç dokunmamıştım. Anlamıyordum.

Bir kez daha uzaktan kumandayı elime alıp denedim. Parmak uçlarımla yavaşça bastırdım. Ama sonuç aynıydı. Hiçbir tepki yoktu. Ekran tamamıyla ölüydü. Ay gibi donuktu.

Donuk.

Buzdolabından ikinci birayı çıkardım, açtım. Plastik kutu içindeki patates salatasını yedim. Saat altı olmuştu. Kanepeye oturup gazetenin akşam baskısını okudum. Gazeteler gittikçe daha da sıkıcı oluyordu. Neredeyse okunacak hiç makale yoktu. Ama aklıma yapacak başka bir şey gelmeyince gazeteyi okumaya devam ettim. Bitince başka bir şey yapmalıydım. Bunu düşünmekten kaçınmak için gazeteyi ağır ağır okudum. Ah tabii ya, mektuba cevap yazsam nasıl olurdu? Kuzenimden düğün davetiyesi gelmişti. Katılıp katılmayacağımızı bildirmek zorun-

daydım. Düğün gününde karımla tatile gitme planımız vardı. Okinava'ya gidecektik. Bu seyahatimizi çok önceden planlamıştık. Bunun için işyerinden iznimizi de aynı zamana denk getirmiştik. Artık vazgeçemezdik. Bundan sonra ne zaman birlikte uzun tatile çıkma şansı yakalayacağımızı ancak Tanrı bilirdi. Öte yandan o kuzenimle hiç yakın değildik. Yaklaşık on yıldır görüşmemiştik. Yine de artık bir cevap yazmam gerekiyordu. Katılımcı listesini bir an önce tam olarak bilmek istiyor olmalılardı. Ama yapamadım. O mektubu yazamazdım. Hiç havamda değildim.

Gazeteyi yeniden elime aldım. Aynı haberleri bir daha okudum. Sonra aklıma birden akşam yemeği hazırlığını yapmak geldi. Ama karım işinden dolayı belki de akşam yemeğini yiyip eve dönecekti. Öyle olursa ona hazırladığım kısım ziyan olurdu. Tek ben yiyeceksem buzdolabında olanlardan yerdim. Özellikle yapmama gerek yoktu. Karım bir şey yememişse dışarı çıkıp birlikte bir şeyler de yiyebilirdik.

Tuhaftı. Eve dönüşümüz saat altıdan sonraya kalacak olduğunda mutlaka birbirimize haber verirdik. Bu kuralımızdı. Telesekretere mesaj bırakırdık. Böyle yapınca karşı taraf da buna göre hareket ederdi. Önceden tek başına yemek yiyebilir, diğerinin yiyeceği kadarını da hazırlayabilir, önceden yatabilirdi. İşim gereği gece geç saatlere kaldığım zamanlar da oluyordu, karımın da toplantıları ya da son okumalarından dolayı eve geç geldiği oluyordu. Her ikimizin işi de sabah dokuzda başlayıp akşamüzeri beşte biten türden işler değildi. İkimizin de yoğun çalıştığı zamanlarda bazen üç gün birbirimizle konuşmadığımız bile oluyordu. Bu yüzden de her zaman karşımızdakinin ayağına dolanmamak için kuralımızı titizlikle uyguluyorduk. Geç kalacağımızda bunu telefonla bildiriyorduk. Benim birkaç kez unuttuğum olmuştu. Ama karım bir kere bile unutmamıştı.

Telesekreteri kontrol ettim, mesaj yoktu.

Gazeteyi bir yana koyup kanepeye uzandım, gözlerimi kapattım.

12

Rüyamda toplantıdaydım. Ayağa kalkmış bir şeyler diyordum. Ne dediğimi kendim de bilmiyordum. Öylesine konuşuyordum. Konuşmam bitince ölecekmişim. Bu yüzden duramıyordum. Sonsuza dek anlamsız şeyleri söylemeye devam etmekten başka çarem yokmuş. Etrafımdakilerin hepsi ölmüş. Ölüp taşa dönmüşler. Sert heykeller. Rüzgâr esiyor. Tüm pencere camları kırık, içeriye rüzgâr giriyor. TV İnsanları da orada. Üç kişi olmuşlar yine. En baştaki gibi. Yine Sony marka televizyon taşıyorlar. Televizyon ekranında da TV İnsanları var. Dilim tutuluyor. Bununla birlikte parmak uçlarımın ağır ağır sertleştiğini hissediyorum. Taşa dönüşüyorum.

Uyandığımda içerisi bembeyazdı. Büyük akvaryum koridorundaki renk gibiydi. Televizyon açıktı. Etraf tamamıyla karanlıktı, bu karanlık içinde televizyonun ekranı çıt çıt diye ses çıkararak parlıyordu. Kanepede doğruldum, parmak uçlarımla şakaklarıma bastırdım. Parmak uçlarım hâlâ yumuşaktı. Ağzımda yatmadan önce içtiğim biranın tadı kalmıştı. Yutkundum. Boğazım öyle kurumuştu ki yutmam zaman aldı. Gerçekçi bir rüya gördükten sonra hep böyle olurdu, uyumaktan ziyade uyanıklık gerçek dışı gibi gelirdi. Yok, öyle değil. Bu gerçek. Kimsenin taş falan olduğu yok. Saat kaç acaba diyerek yerde duran saate baktım. Tkirt tukurt tkirt tukurt tkirt tukurt. Saat sekize geliyordu.

Ama rüyamdakiyle aynı şekilde televizyon ekranında TV İnsanları'ndan biri vardı. O, şirketin merdiveninde karşılaştığımdı. O olduğuna kuşkum yoktu, kapıyı açıp içeri ilk giren kişiydi. Yüzde yüz oydu. Beyaz floresan ışığının arkasından öylece dur-

muş yüzüme bakıyordu. Gördüğüm rüyanın devamıydı sanki. Gözlerimi kapatınca o şeyin bir anda kaybolup gideceğini düşündüm. Ama kaybolmadı. Aksine ekrandan yansıyan görüntüsü gitgide büyüdü. Yüzü gitgide yakınlaştı. Tüm ekranı kapladı.

Sonra o kişi ekranın dışına çıktı. Pencereden çıkar gibi çerçeveye tutunup ayağını dışarı attı. O çıktıktan sonra da ekrandaki beyaz ışık kalmıştı.

Bir süre televizyonun dışındaki dünyaya bedenini alıştırmak ister gibi sağ elinin avucuyla sol elini ovdu. Ölçeği küçük sağ eliyle, ölçeği küçük sol elini uzun bir süre ovdu. Hiç acele etmiyordu. Bol zamanı varmışçasına bir rahatlık içinde görünüyordu. Televizyon şovlarının usta sunucusu gibiydi. Sonra yüzüme baktı.

"Biz uçak yapıyoruz" dedi. Sesi uzaklık ya da yakınlık hissi vermiyordu. Zayıf, kâğıt gibi ince bir sesti.

Onun konuşmasıyla birlikte televizyon ekranında siyah bir makine belirdi. Gerçekten haber şovu gibiydi. Önce fabrika gibi geniş bir alan göründü, sonra kamera ortadaki çalışma alanına yakınlaştı. TV İnsanları'ndan ikisi o makineyi kurcalıyordu. İngiliz anahtarı kullanarak cıvataları sıkılaştırıyor, ayar yapıyorlardı. Tümüyle işlerine odaklanmışlardı. Makine tuhaf görünüyordu. Ucu sivri silindir gibi bir şeydi, üzerinde yol yol akım hatları vardı. Uçaktan ziyade iri bir portakal sıkma makinesine benziyordu. Ne kanatları vardı ne de koltuğu.

"Hiç uçak gibi görünmüyor" dedim. Sesim hiç de kendi sesim gibi çıkmamıştı. Çok tuhaf bir sesti. Gıdaları kalın bir elekten geçirir gibi bir sesti. Ne zaman bu kadar yaşlanmıştım?

"Henüz boyanmadığı için olabilir mi?" dedi TV İnsanı. "Yarın düzgünce boyarız. O zaman uçak olduğu açık şekilde anlaşılır."

"Boya değil sorun. Şekli sorunlu. Bu bir uçak değil."

"Uçak değilse ne peki?" diye sordu. Bilmiyordum. Evet, sahiden bu şey neydi?

"İşte sorun boyada" dedi nazik bir ses tonuyla. "Boyarsam tam bir uçak halini alacak."

Daha fazla tartışmaya girmedim, aman ne olursa olsun diye düşündüm. Portakal sıkan uçak, uçan portakal sıkacağı, ne olursa olsun. Benim için fark etmez. Karım neden eve dönmedi? Bir kez daha parmak uçlarımı şakağıma dayadım. Saat tkirt tukurt tkirt tukurt diye ilerlemeye devam ediyordu. Masanın üzerinde uzaktan kumanda vardı. Yanında kadın dergileri yığılıydı. Telefon hâlâ çalmıyordu. Televizyondan gelen soluk ışık odaya vurmuştu.

Televizyonun ekranında TV İnsanları'ndan ikisi tutkuyla işlerini yapmaya devam ediyordu. Görüntü az öncesine göre çok daha netti. Makinenin kadranlarındaki rakamlara kadar her şey net okunuyordu. Az da olsa sesi de duyulur olmuştu. Makine, vroummm vroummm vroumm vroumm diye homurdanıyordu. Arada bir metalin metale düzenli vurma sesi çıkıyordu. O ses, jiiiiinnnk jinnnnnk jinnnnk, diye duyuluyordu. Başka birçok ses de karışıyordu işin içine. Ama onları birbirinden net şekilde ayıramıyordum. TV İnsanları'ndan ikisi ekranın içinde var güçleriyle çalışıyorlardı. Demek ki bu programın konusu buydu. Bir süre gözlerimi ayırmadan ikisinin iş yapışlarını izledim. Ekranın dışındaki TV İnsanı susmuş ekranın içindeki arkadaşlarını izliyordu. Anlayamıyordum, o şey bana hiçbir surette uçak olarak görünmüyordu. Kapkara makine, beyaz ışığın içinde süzülüyordu.

"Eşiniz dönmeyecek" dedi ekranın dışındaki TV İnsanı.

Yüzüne baktım. Ne dediğini tam olarak anlayamamıştım. Bembeyaz televizyon tüpüne bakarcasına onun yüzüne baktım.

"Eşiniz artık dönmeyecek" dedi aynı ses tonuyla.

"Neden?" diye sordum.

"Neden mi? Çünkü artık sizin için çok geç" dedi. Otellerde kullanılan plastik anahtarınki gibi bir ses tonuyla. Düz, boğuk,

ince bir pelteklikle, bıçakla keser gibi bir ses tonuydu bu. "Artık sizin için çok geç olduğundan dönmeyecek."

Artık sizin için çok geç olduğundan dönmeyecek, diye tekrarladım kafamda. Dümdüzdü ve gerçekliği yoktu. Bu cümlenin mantığını idrak edemedim. Neden, sonucun kuyruğuna eklenip onu yutmaya çalışıyordu. Yerimden kalktım, mutfağa gittim. Sonra buzdolabını açtım, derin bir nefes aldım, kutu bira alıp kanepeye döndüm. TV İnsanı televizyonun önünde kıpırdamadan dikilmiş benim kutunun çekme halkasını çekmemi izliyordu. Sağ dirseğini televizyonun üzerine dayamıştı. Aslında bira içmek istemiyordum. Sadece bir şey yapmak istemiştim ve o sırada bira alıp gelmiştim. Bir yudum aldım, biranın tadı yoktu. Kutuyu sürekli elimde tutunca ağırlaştı sanki, masanın üzerine koydum.

Sonra o TV İnsanı'nın, karın artık dönmeyecek demesini düşündüm. Artık sizin için çok geç demişti. Karımın dönmeme nedeni buymuş dediğine göre. Ama ben bizim için çok geç olduğunu düşünmüyordum. Tamam, mükemmel bir çift sayılmazdık. Dört yıl içinde defalarca tartışmıştık. İkimiz arasında sorunlar olduğuna kuşku yoktu. Bunlar hakkında konuştuğumuz da oldu. Çözümlediğimiz sorunlarımız olduğu gibi çözümleyemediklerimiz de oldu. Çözümleyemediklerimizin çoğunluğu olduğu gibi kaldı, zamanın geçmesini bekledi. Tamam, biz sorunları olan bir çifttik. Orası öyleydi. Ama sırf bu yüzden çok geç kalmış olamazdık. Öyle değil mi? Sorunsuz çift nerede görülmüştü ki? Ayrıca saat daha sekizi biraz geçiyordu. Bir sebepten ötürü bana telefon edememiş olmalıydı. Bir sürü sebep düşünülebilir. Mesela... Bir tane bile aklıma gelmedi. Afallamıştım.

O uçak –tabii o bir uçaksa– nasıl uçacaktı? İlerleme gücünü nereden alacaktı? Pencereleri neredeydi? Neresi ön neresi arkaydı?

Çok yorulmuştum. Çok saçmaydı. Kuzenimin düğününe katılamayacağımı yazmalıydım: İşim yüzünden katılma fırsatım olmayacak. Çok üzgünüm. Sizi kutlarım, diye.

Televizyonun içindeki iki TV İnsanı bana hiç aldırmadan uçağı yapmaya devam ediyorlardı. Bir an bile dinlenmediler. O makineyi tamamlayana dek yapmaları gereken işe durmadan devam edeceklerdi. Bir işleri bitince hiç durmadan diğer işe başlıyorlardı. Çalışma programı ya da tablosu yoktu ama ne yapmaları gerektiğini, sonrasında ne yapacaklarını biliyorlardı. Kamera onların bu harika çalışmalarını büyük bir ustalıkla takip ediyordu. Anlaması kolay, düzgün bir kamera işiydi. Anlatım gücü vardı. Sanırım başka TV İnsanları da (dördüncü ya da beşincisi) kamera ve kontrol panelinin başındaydı.

Tuhaf bir şey ama TV İnsanları'nın bu harika denebilecek çalışmalarını izlerken uçağı görür gibi olmaya başladım. En azından onun bir uçak olması garipsenecek bir şey değilmiş gibi geldi. Neresi önüymüş neresi arkası, buna takılmasam da olur diye düşündüm. Bu kadar harika bir iş ortaya koyduklarına göre o mutlaka bir uçak olmalıydı. Onlar için o bir uçaktı. Tam da şu adamın dediği gibiydi.

Uçak değilse ne peki?

Televizyonun dışındaki TV İnsanı duruşunu hiç bozmadı. Sağ dirseğini televizyona dayamış, bana bakıyordu. İzleniyordum. Televizyonun içindeki TV İnsanları çalışmaya devam ediyordu. Saatin sesi duyuluyordu. Trik truk trik truk trik truk. İçerisi karanlıktı, zor nefes alıyordum. Koridordan birisinin yürüme sesi geliyordu.

Öyle olabilir, diye düşündüm birdenbire. Karım belki de gerçekten eve dönmeyecekti. Öyle olabilir dedim içimden. Karım çok uzaklara gitti. Birçok ulaşım aracı kullanarak benim ulaşamayacağım bir yere gitti. Artık geri döndürülemez bir hasar almış olabilirdik. Kaybetmiştik belki de. Ve ben bunu fark etmemiştim. İçimde pek çok düşünce parçalara ayrıldı sonra yine bir bütün oldular. Öyle olabilir dedim bu kez sesli şekilde. Sesim bedenimin içinde boşluktan gelen ses gibi yankılandı.

"Yarın boyandığında çok daha iyi anlayacaksın" dedi TV İnsanı. "Boyanınca tam bir uçak olacak."

Avuç içime baktım. Avuç içim her zamankine göre biraz küçülmüş göründü gözüme. Birazcık. Yanlış algılıyor olabilirdim tabii. Işığın az ya da çok oluşuyla farklı görünüyor olabilirdi. Perspektif algım azıcık bozulmuş olabilirdi. Yok, avuç içim gerçekten de küçülmüş görünüyor. Biraz bekleyin. Konuşmak istiyorum. Bir şeyler demek zorundayım. Söylemem gereken şeyler var benim. Eğer söylemezsem küçülüp kuruyacak ve sonra taşa döneceğim. Diğerleri gibi.

"Yakında telefon çalacak" dedi TV İnsanı. Sonra hesap yapar gibi biraz durdu. "Beş dakika kadar sonra."

Telefona baktım. Sonra telefonun kordonunu düşündüm. Uzadıkça uzayan telefon kablosu. O ürkütücü çevrim labirentinin sonunda bir yerde karım var, diye düşündüm. Çok uzakta, ulaşamayacağım kadar uzakta. Karımın kalp atışlarını hissedebiliyordum. Beş dakika sonra, diye düşündüm. *Neresi önü neresi arkası?* Yerimden kalkıp bir şey demeye çalıştım. Ama kalktığım anda sözlerim uçup gitmişti.

13

Çin'e Yol Alan Yavaş Tekne

Çin'e yol alan yavaş tekneye
Seni bindirmek isterim
Kiralayıp tekneyi
İkimiz için sadece

Eski bir şarkı

1

İlk kez ne zaman bir Çinliyle karşılaşmıştım acaba?

Bu metin, deyim yerindeyse, bu kuşkudan hareketle yazıldı. Çeşitli arkeolojik objeleri etiketleyip, kategorize edip analiz ederek.

Peki, ilk kez ne zaman bir Çinliyle yüz yüze gelmiştim?

1959 yılı ya da 1960 yılıydı tahminim. Bu ikisinden birinin olduğuna kuşku yok. Aslında hiç kuşkum yok. Benim için 1959 ile 1960 yılları aynı sıradan kıyafetleri giymiş çirkin ikiz kardeşler

gibiler çünkü. Aslında zaman makinesine binip o günlere dönebilsem de 1959 ile 1960 yılları arasında bir fark bulmak için çok zorlanırdım.

Buna rağmen işimi azimle sürdürüyorum. Çukurun sınırları genişledikçe yeni arkeolojik obje azıcık da olsa kendisini göstermeye başlıyor. Hafızanın kırıkları.

Ah tabii ya, bu kesinlikle Johansson'la Patterson'ın ağırsıklet şampiyonluk unvanı için karşılaştığı yıldı. O yıl televizyonda o maçı izlediğimi hatırlıyorum. Bu durumda kütüphaneye gidip eski gazetelerdeki almanakların spor sayfalarını karıştırabilirim. Bu şekilde her şey açıklığa kavuşur.

Ertesi sabah bisiklete binip yakındaki mahalle kütüphanesine gittim.

Kütüphanenin girişinin yanında her nedense bir kümes vardı. Kümeste beş tavuk geç kahvaltılarını yapıyor ya da erken öğle yemeklerini yiyorlardı. Güzel bir hava olduğundan kütüphaneye girmeden önce kümesin yakınındaki kaldırıma oturup bir sigara içmeye karar verdim. Sigaramı içerken tavukları izledim. Tavuklar yem kabının başında çok meşguldüler. O kadar telaş içindeydiler ki yemek yiyişleri eski zamanların haber filmlerindeki sahneler gibi göründü. Sigarayı içtikten sonra içimde bir şeyler değişti. Nedenini bilmiyorum. Ama nedenini bilmez haldeki, o beş tavukla bir sigaralık mesafedeki yeni ben bana dönüp iki şüphesinden söz etti.

Birincisi, benim ilk kez bir Çinli gördüğüm kesin tarih kimin umurundaydı ki?

Bir diğeriyse, iyi güneş ışığı alan okuma odasındaki masada duran eski gazete almanağına bakmakla ne kazanacaktım?

Bunlar büyük kuşkulardı. Tavuk kümesinin önünde bir sigara daha içtim, sonra bisikletime binip kütüphane ve tavuklara veda ettim. Gökte uçan kuşların adı olmadığı gibi varsın benim hafızamda da tarih olmasındı.

Tarihleri genelde aklımda tutamam. Hafızam son derece belirsizdir. O kadar güvenilmezdir ki bazen o güvenilmezlikte birine karşı bir şeyi kanıtlamaya çalıştığım hissine bile kapılırım. Ama bir şeyi kanıtlamaya kalkınca da anlayamam. Güvenilmezliği kanıtlamak olanaksız değil midir?

Demek istediğim, bu durumda hafızam ürkütücü derecede belirsizdi. Önce ve sonra birbirine karışmış, gerçekle hayal gücü yer değiştirmişti; bazen kendi gözümle başkasının gözünün birbirine karıştığı bile oluyordu. Belki artık hafıza bile diyemezdim o şeye. Bu yüzden ilkokul döneminden (İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki demokrasinin o parlak döneminde geçen altı yılın acınası günbatımlarından) tam olarak hatırlayabildiğim hepi topu iki olay vardı. Birincisi, bir Çinlinin konuşması, diğeriyse yazın öğleden sonra yapılan beyzbol maçı. O maçta merkezi koruyordum ve üçüncü geride beyin sarsıntısı geçirdim. Elbette öyle birdenbire beyin sarsıntısı geçirmiş değildim. Takımımız o maç için yakındaki lisenin spor alanının tek kenarını kullanmak için izin almıştı ve o gün beyin sarsıntısı geçirmemin temel nedeni buydu. Diğer bir deyişle ben merkezin sonuna uçup gelen topu tüm hızımla takip ediyordum ki aniden basketbol direğine başımı çarptım.

Gözümü açtığımda asma ağacının altındaki banktaydım, hava kararmaya başlamıştı, kuru alana yayılmış suyun kokusuyla başımın altına yastık niyetine konmuş oldukça yeni beyzbol eldiveninin kokusu geldi ilkin burnuma. Sonra uyuşuk başımdaki ağrıyı hissettim. Bir şeyler demişim. Hatırlamıyordum. Bana refakat eden arkadaşlarım sonradan utana sıkıla dediler. Şunu demişim: Sorun yok, tozlu olsa da yiyebilirim.

Neden bu cümleyi kurmuştum, hâlâ bilmiyorum. Sanırım hayal falan görüyordum o sırada. Beslenme saati için ekmek taşırken merdivenden yuvarlandığım hayali olabilir. Başka bu cümleyle ilişki kurabileceğim bir manzara yok çünkü.

Sorun yok, tozlu olsa da yiyebilirim.

Bu cümleyi aklımda tutarak, ben denen bu insanın varlığıyla ben denen bir başka insanın gitmesi gereken yol üzerine düşüneceğim. Sonra bu düşüncenin doğal olarak varması gereken o nokta –ölüm– hakkında düşüneceğim. Ölüm üzerine düşünmek, en azından benim için, muğlak bir iş. Ölüm her nedense bana o Çinliyi hatırlatıyor.

2

Liman şehrinde dağın eteğindeki Çinli çocukların gittiği ilkokulu (o okulun adını tamamen unuttuğum için bundan sonra orayı Çinlilerin İlkokulu diye anacağım) ziyaret etmemin nedeni orada deneme sınavına girecek olmamdı. Sınav yeri birkaç sınıfa ayrılmıştı, okulumdan o Çinlilerin ilkokuluna gitmek üzere seçilen bir ben vardım. Nedenini bilmiyorum. Muhtemelen idari bir yanlışlık olmuştu. Sınıfımdakilerin hepsinin sınav yeri yakındaki sınav salonu olarak belirlenmişti çünkü.

Çinlilerin ilkokulu mu?

Önüme gelene Çinlilerin ilkokulu hakkında bir şey biliyor musunuz diye sordum. Bilen bir kişi bile çıkmadı. Öğrendiğim tek şey, o Çinlilerin ilkokulunun bizim okulun bulunduğu mahalleden trenle yarım saatlik mesafede olmasıydı. O günkü ben tek başına trene binip de bir yerlere gidecek türde bir çocuk olmadığından orası aslında benim için dünyanın sonuna eşdeğerdi.

Dünyanın sonundaki Çinlilerin ilkokulu.

İki hafta sonraki pazar gününün sabahı, son derece karanlık bir ruh haliyle bir düzine ucu yeni açılmış kurşunkalemimi, belirtildiği gibi hazır yemeğimi ve terliğimi çantama tıktım. Havanın iyi olduğu, hatta fazla ılık denebilecek bir güz pazar günü ol-

masına rağmen annem üzerime kalın bir kazak giydirmişti. Tek başına trene bindim, ineceğim istasyonu kaçırmamak için yol boyunca kapının önünde durup dışarıdaki manzaraya dikkat ettim.

Çinlilerin ilkokulunu, sınav giriş belgesinin arkasına basılmış haritaya bakmama gerek kalmadan hemen buldum. Çantaları terlik ve yemek kutularıyla kabarık bir dizi ilkokul öğrencisini takip etmem yetmişti. Sarp bir tepe yolunda onlarca, yüzlerce ilkokul öğrencisi sıra olmuş aynı yere doğru yürüyorlardı. Tuhaf bir manzara mıydı diye düşününce, öyleydi. Yerde top sürümeden, alt sınıftakilerin şapkalarını başlarından alıp kaçmadan öylece, sessizce yürüyorlardı. Bana tıpkı sonsuza dek süren bir yürüyüş gibi görünmüştü. Sarp tepeye çıkarken kalın kazağımın altında terlemeye başlamıştım.

Tahmin ettiğimin aksine Çinli ilkokulunun dış görünüşü gittiğim ilkokulunkinden hiç farklı olmamasının ötesinde daha temizdi. Uzun karanlık koridorlar, küf kokusu gibi iki haftadır aklımda canlanan görüntülerin hiçbirine rastlamadım. Şık demir kapıyı geçince bitkilerle çevrili taş tatamili yol hafif kıvrılarak uzayıp gidiyordu. Ana girişin tam karşısındaki göletin berrak suyunda sabah saat dokuzun güneşi pırıl pırıl parlıyordu. Okul binasına koşut ağaçlar diziliydi, her birinde Çince açıklamaların yazılı olduğu tahtalar asılıydı. Okuyabildiğim karakterler de vardı okuyamadıklarım da. Ara girişin içinde kare şeklinde okul binasıyla çevrili bir spor alanı vardı. Her bir köşede birilerinin bronz büstü, yağmur ölçer ve egzersiz çubuğu da bulunuyordu.

Belirtildiği üzere koridorda ayakkabılarımı çıkarıp benim için belirlenmiş sınıfa girdim. Aydınlık sınıfta düzenli, üstü açılır türde kırk masa diziliydi, her birinin üzerine sınav giriş numarası yazan kâğıtlar seloteyple yapıştırılmıştı. Yerim pencere yanında en öndeydi, diğer bir deyişle sınıftaki en düşük numaraydı.

Tahta yeniydi, koyu yeşil renkteydi. Öğretmen masasının

üzerinde tebeşir kutusu, vazo, vazonun içinde bir demet beyaz krizantem vardı. Her şey tertemizdi, düzenliydi. Duvarda asılı mantar panoda ne şablon ne de yazı vardı. Sınava gireceklerin dikkatini dağıtmaması için özellikle çıkarılmış olabilirdi. Sandalyeye oturdum, masanın üzerine kalem kutumu ve yazı kâğıt altlığımı koyduktan sonra ellerimi çeneme dayayıp gözlerimi kapattım.

On beş dakika sonra cevap kâğıtlarını kolunun altına kıstırmış gözetmen sınıfa girdi. Kırk yaşından fazla görünmüyordu, sol bacağını yerde hafifçe sürükler gibi aksıyordu, sol elinde baston vardı. Dağcılık hediye eşyası satan herhangi bir dükkânda bulunabilecek türde kiraz ağacından yapılmış bir bastondu. Ayağının aksaması çok fark edilmiyordu. Bastonun kaba görüntüsü daha çok göze çarpıyordu. Kırk ilkokul öğrencisi gözetmene bakmaktan ziyade cevap anahtarına bakıyordu; içeride çıt çıkmaz olmuştu.

Gözetmen öğretmen masasına gelip önce cevap anahtarı destesini masanın üzerine koydu, sonra pat diye ses çıkartarak onun yanına da bastonunu. Tüm sıraların dolu dolu olduğunu teyit etti, bir kere öksürdükten sonra kısa bir süre tavanın köşesine baktı.

Sessizlik.

On beş saniye boyunca sürdü sessizlik. Heyecanlanan ilkokul öğrencileri nefeslerini tutmuş, masanın üzerindeki cevap anahtarlarına bakarken topal gözetmen tavan köşesine bakıyordu. Soluk gri renkli takım elbise, altına da beyaz gömlek giymişti. Baktıktan hemen sonra insanın rengini de desenini de unutacağı türde, dikkat çekici olmayan bir kravat takmıştı. Gözlüğünü çıkardı, mendille her iki camını sildi, sonra yeniden taktı.

"Bendeniz bu sınavın gözetmenliğini yürüteceğim." *Bendeniz*, dedi. "Cevap anahtarlarını dağıtınca masanın üzerinde olduğu gibi bırakın lütfen. Kesinlikle ön tarafını çevirmeyin. İki elinizi

dizinizin üzerine koyun. *Bendeniz* tamam deyince çevirip soruları cevaplayabilirsiniz. Sınav bitimine on dakika kala *on dakika kalmıştır* diyeceğim. Gözden kaçırdığınız bir hata varsa bir kez daha kontrol ediniz. Sonra *sınav bitmiştir* dediğimde sınav sona erecek. Cevap anahtarını katlayıp ellerinizi de dizinizin üzerine koyun. Anlaşılmayan bir şey var mı?"

Sessizlik.

"Sınav kâğıdına ilkin adınızı ve numaranızı yazmayı unutmayın."

Sessizlik.

"On dakika kadar süremiz var. O arada biraz sohbet edelim. Lütfen rahatlayın" deyip birkaç kez nefes alıp verdi.

"Bendeniz Çinliyim, bu okulda öğretmenim."

İşte bu benim ilk kez bir Çinliyle karşılaşmamdı.

Pek Çinli gibi görünmüyordu. Böyle düşünmem anormal bir durum değildi çünkü o güne dek bir kere bile bir Çinliyle karşılaşmamıştım.

"Bu sınıfta" diye devam etti, "sizin yaşıtınız Çinli öğrenciler de sizler gibi var güçleriyle çalışırlar. Bildiğiniz gibi Çin ile Japonya, deyim yerindeyse birbirine komşu ülkelerdir. Herkesin rahat bir şekilde yaşaması için de iyi geçinmek zorundadırlar. Öyle değil mi?"

Sessizlik.

"Elbette iki ülke arasında birbirine benzeyen yanlar olduğu gibi farklılıklar da vardır. Birbirleriyle anlaştıkları ve anlaşamadıkları zamanlar olabilir. Bu durum arkadaşlar arasında da böyledir, değil mi? Araları iyi olan arkadaşların birbirleriyle anlaşamadıkları zamanlar olabilir. Bu durum iki ülke için de geçerlidir. Ama gayret edilirse iki ülkenin arasının hep iyi olacağını düşünüyorum. Bunun için de önce birbirimize saygı göstermek zorundayız. Bu, birinci adım."

Sessizlik.

"Bir örnek vereyim, şimdi diyeceklerimi bir düşünün lütfen. Okulunuza çok sayıda Çinli çocuk sınav için geliyor değil mi? Aynı şu anda sizlerin yaptığı gibi; bu kez de siz onların, Çinli çocukların sırasında oturuyorsunuz. Bir düşünün."

Varsayım.

"Pazartesi sabahı herkes okuluna gelecek. Sonra sırasına oturacak. O zaman ne mi olacak? Sıralarında silgi artıkları, çizikler, sandalyeye yapıştırılmış sakızlar bulacaklar. Sıranın içindeki terlikler düzgün konmamış olacak. Peki bu durumda ne hissedecekler dersiniz?"

Sessizlik.

"Mesela siz" parmağıyla beni işaret etti. Sınav numaramın en düşük olmasından dolayıydı sanırım. "Bu durumda mutlu olur musunuz?"

Herkes bana bakıyordu.

Kıpkırmızı olmuştum, çekinerek başımı hayır anlamında salladım.

"Çinlilere saygı duyuyor musunuz?"

Bu kez de evet anlamında başımı salladım.

"Öyleyse" deyip bakışlarını salona çevirdi. Herkesin gözü nihayet öğretmen masasına doğru dönmüştü. "Hiçbiriniz silgi artığı bırakmayın, sandalyeye sakız yapıştırmayın, sıranın içindeki şeyleri olduğu haliyle bırakın. Anlaşıldı mı?"

Sessizlik.

"Çinli öğrenciler buna düzgün cevap verirler!"

Evet, diye yanıtladı kırk öğrenci birden. Hayır, kırk değil, otuz dokuzu. Ben ağzımı bile açamadım.

"Tamam öyleyse, haydi başınızı kaldırıp göğsünüzü gerin."

Hepimiz başımızı kaldırıp göğsümüzü gerdik.

"Ve gurur duyun kendinizle."

* * *

Yirmi yıl kadar önce girdiğim o sınavın sonucunu hatırlamıyorum. Aklımda sadece sarp tepe yolunda yürüyen ilkokul çocuklarının görüntüsü ve o Çinli öğretmen kaldı. Bir de başını kaldırıp göğsünü germek, gurur duymak.

3

Okuduğum lisenin liman şehrinde olması nedeniyle etrafımda pek çok Çinli oldu. Çinli desem de bizler birbirimizden farklı değiliz. Onların sadece kendilerine özgü ortak bir yönleri de yok. Her biri bir diğerinden ayrı; farklı olma noktasında onlarla tamamen aynıyız. Hep düşündüğüm bir şeydir, kişisel özellik dediğimiz tuhaf biçimde her türden kategori ya da genel görüşü aşar.

Sınıfımda birkaç Çinli vardı. Ders notları yüksek olanları olduğu gibi düşük olanları da vardı. Neşeli olanları olduğu gibi sessiz olanları da vardı. Lüks malikânede yaşayanı olduğu gibi güneş almayan altı tatami'lik tek göz oda ve mutfaktan oluşan dairede yaşayanları da vardı. Çeşit çeşittiler. İçlerinden hiçbiriyle yakın arkadaş değildim. Özünde birileriyle yakın olan biri de değildim. Karşımdakinin Japon ya da Çinli olması fark etmiyordu.

O Çinli sınıf arkadaşlarımdan biriyle on yıl kadar sonra tesadüfen karşılaştık; bunu biraz sonra anlatsam daha iyi olur.

Bu arada şimdiki sahnemiz Tokyo.

Sırayla gidersem ve pek yakın olmadığım sessiz Çinli sınıf arkadaşlarımı bir kenara bırakırsam, benim için tanıdığım ikinci Çinli, üniversite ikinci sınıfta yarı zamanlı işyerinde tanıştığım sessiz üniversiteli kızdı. Aynı yaştaydık, on dokuz. Minyondu, bakış açısına göre güzel de denebilirdi. Onunla üç hafta birlikte çalıştık.

Azimle çalışıyordu. Ben de ona uyup var gücümle gayret ediyordum ama onun çalışması ve azmi benimkinden tamamen farklı görünüyordu. Diğer bir deyişle, benim azmim "madem bir şeyler yapacağım, o şeyi azimle yapmanın değeri vardır sanırım" türünde bir anlam içeriyordu; benimkiyle kıyaslayınca onun azmiyse insan varlığının temeline kadar inen türden görünüyordu. Pek iyi açıklayamadığımın farkındayım; onun azmi çevresindeki her türlü günlük olay sanki sadece bu azimde bir dayanak bulabiliyor gibi tuhaf bir acelecilik hissi taşıyordu. Bu yüzden pek çok insan, onun çalışma temposuna uyamıyor, işin yarısında sinirlenip benden bu kadar diyordu. Son ana dek tek bir şikâyette bulunmadan bu kızla birlikte çalışan bir tek ben vardım.

Böyle dediğime bakmayın çünkü başlarda benimle hiç konuşmuyordu. Birkaç kez onunla sohbet etmeye kalkışsam da hiç istekli görünmediğinden üstelemedim. İlk kez benimle konuşması, birlikte çalışmaya başladıktan iki hafta kadar sonraydı. O gün öğleden önce yarım saat boyunca bir tür panik durumuna düşmüştü. Onu ilk kez böyle görüyordum. Sebepse iş sırasının biraz bozulmuş olmasıydı. Ve sorumluluk da ondaydı. Benim açımdan baktığımdaysa sıkça yaptığım bir hataydı. Birazcık dikkatsizlik yapmıştı. Herkes yapıyordu. Ama onun için bu asla akla getirmeyeceği bir şeydi. Sanki başındaki hafif bir çatlak giderek büyümüş ve sonunda kocaman bir çukura dönüşmüştü. Bir adım bile atamaz olmuştu. Ağzından tek bir sözcük bile çıkmıyor, kelimenin tam anlamıyla olduğu yere çakılıp kalmış duruyordu. Bu görüntüsü bana geceleyin denizde batan bir gemiyi hatırlattı.

İşimi bırakıp onu bir sandalyeye oturttum, sıktığı parmaklarını birer birer çözdüm, ona sıcak kahve içirdim. Sonra, "Tamam, endişelenecek bir şey yok. Geç kalınmış bir durum olmadığı gibi hatalı yeri baştan bir kez daha yaptığında da işte önemli bir ge-

cikme olmayacak. Haydi gecikti diyelim, bu dünyanın sonu demek değil ki" dedim. Susup başını sallayarak onayladı dediklerimi. Kahvesini bitirince biraz rahatlamış göründü.

"Özür dilerim" dedi kısık sesle.

Öğle yemeği arasında havadan sudan söz ettik. Kendisinin Çinli olduğunu söyledi.

İşyerimiz Tokyo'da, Bunkyo ilçesinde küçük bir yayınevinin karanlık ve dar deposuydu. Deponun yanından kirli ırmak akıyordu. Basit, monoton ama yoğun bir işimiz vardı. Belirtilen sayıda kitabı depodan alıp kapıya taşıyorduk. O, kitapları iple bağlıyor, sonra deftere kaydediyordu. Hepsi bu kadardı. Dahası depoda ısıtma sistemi olmadığından soğuktan donup ölmemek için istemesek de sürekli hareket etmek zorundaydık. Bu şekilde Alaska Anchorage havalimanında yarı zamanlı kar küreme işi yapmaktan farkı yok diye düşündürecek kadar soğuktu.

Öğle tatili olunca dışarı çıkıp sıcak öğle yemeği yiyor, ara bitene dek bir saati ısınmak için kullanıyorduk. Bedenimizi ısıtmak öğle tatilimizin ana hedefi olmuştu. Ama onun panik yaşama olayının ardından birbirimizle azar azar konuşur hale geldik. Bölük pörçük konuşuyordu ama bir süre sonra resim tamamlanmıştı. Babası Yokohama'da küçük bir dükkânda ithalat yapıyordu, o malzemenin büyük kısmı Hong Kong'dan gelen ucuz giyimdi. Çinli olduğunu söylese de Japonya'da doğmuştu, üstelik ne Çin ne Hong Kong ne de Taipei, hiçbirine bir kere bile gitmemişti. İlkokulu Japon okulunda okumuştu, Çinli İlkokulunda değil. Neredeyse hiç Çince de konuşamıyordu ama İngilizcesi iyiydi. Şehirdeki özel bir üniversiteye devam ediyor, gelecekte mütercim tercüman olmak istiyordu. Komagome'deki dairesinde ağabeyiyle yaşıyormuş. Onun deyişiyle söylersem, bu durumun içine yuvarlanmıştı. Babasıyla anlaşamadığı için. Onun hakkında öğrendiğim bilgilerin hepsi bu kadardı.

O mart ayının iki haftası arada bir karla karışık soğuk yağmurla geçti. İşin son günündeki akşamüzeri muhasebeden maaşımı aldım, biraz bocaladıktan sonra o Çinli kızı Şincuku'daki diskoteğe davet ettim. Onu baştan çıkarmaya çalıştığım gelmesin aklınıza. Liseden beri çıktığım bir kız arkadaşım vardı. Ama dürüst olursam, o sıralar eskisi kadar yakın değildik. O Kobe'deydi, bense Tokyo'da. Yılda ancak iki ay, en fazla üç ay görüşebiliyorduk. Henüz gençtik, o kadar mesafeyi ve zaman boşluğunu dolduracak kadar birbirimizi tanımıyorduk. Sonrasında o kız arkadaşımla olan ilişkimin ne olacağını da öngöremiyordum. Ben Tokyo'da tek başınaydım. Arkadaş diyebileceğim kimse yoktu çevremde, üniversitedeki dersler sıkıcıydı. Açıkçası biraz rahatlamak istemiştim. Bir kızla dansa gitmek, biraz içmek, sohbet ederek eğlenmek istemiştim. Hepsi buydu. On dokuz yaşındaydım. Ne denirse densin yaşamdan en çok keyif alacak yaştaydım.

Beş saniye boynunu büküp düşündü. "Ben şimdiye kadar hiç dans etmedim" dedi.

"Basit" dedim. "Dans etmek de denmez ona zaten. Bedenini müziğin ritmine uydurup hareket edeceksin. Herkes yapabilir bunu."

Önce bir restorana gidip bira içtik, pizza yedik. Mesai bitmişti. Bir daha o soğuk depoya gidip kitap taşımamız gerekmiyordu. Bu da bize özgürlük hissi veriyordu. Her zamankinden daha çok şaka yaptım, o da her zamankinden daha çok güldü. Yemeğimiz bitince o diskoteğe gidip iki saat kadar dans ettik. Hoş ve sıcak ortamı olan bir yerdi. Ter kokusuyla tütsü kokusu birbirine karışmıştı. Filipinli bir grup Santana'nın şarkılarına cover yapıyordu. Terleyince oturup bira içtik, terimiz kuruyunca yine dans ettik. Tepemizdeki aynalı disko topları yanıp sönüyordu. Kız orada olmaktan çok keyif alıyor gibi görünüyordu.

Bitap düşene dek dans ettikten sonra oradan çıktık. Mart ge-

cesi hava hâlâ soğuktu ama yine de baharın yaklaştığını hissettiriyordu. Bedenim hâlâ sıcak olduğundan montumu elime aldım, amaçsızca caddelerde yürüdük. Oyun merkezine uğradık, kahve içtik, sonra yine yürüdük. Önümüzde daha bahar tatilinin yarısı vardı, her şeyin ötesinde on dokuz yaşındaydık. Yürümemiz söylense taa Tama Nehri kıyısına kadar yürüyebilirdik. Bugün bile o geceki havayı hatırlıyorum.

Saat onu yirmi geçiyordu, eve dönmesi gerektiğini söyledi. "En geç on birde evde olmam gerek" dedi özür diler gibi.

"Çok netmiş" dedim.

"Öyle, ağabeyim serttir. Kendimi koruyamam sanıyor. Şey, ona kızmıyorum gerçi, benimle ilgileniyor" dedi. Ağabeyini sevdiğini konuşma tarzından anladım.

"Ayakkabını unutmayasın" dedim.

"Ayakkabı?" Beş altı adım attıktan sonra güldü. "Aa, Külkedisi Cinderella. Peki, unutmam."

Şincuku İstasyonu'nun merdivenlerinden çıktık, bir banka oturduk.

"Sakıncası yoksa telefon numaranı verir misin?" diye sordum. "Belki yine eğlenmeye çıkarız."

Dudaklarını ısırıp başını birkaç kez olur anlamında salladı. Sonra telefon numarasını verdi. Diskoteğin kibrit kutusunun arkasına tükenmezkalemle yazdım. Tren geldi, onu bindirdim ve iyi geceler diledim. Çok eğlendim, teşekkürler, yine görüşelim dedim. Kapı kapandı, tren hareket ettikten sonra yan platforma geçip İkebukuro yönüne giden treni beklemeye başladım. Sütuna dayanıp sigara içerken o gece yaşananları düşündüm sırasıyla. Restorandan diskoteğe gidişimiz, sonra birlikte yürüyüşümüz. Durum hiç fena değildi. Uzun süredir ilk kez bir kızla çıkıyordum. Eğlenmiştim, o da eğlenmişti. En azından arkadaş olabilmiştik, sanırım. Çok az konuşuyordu ve hassas biriydi. Ona karşı iyi hisler besliyordum.

Ayakkabımın altıyla izmarite bastım, sonra yeni bir sigara yaktım. Şehirdeki çeşitli sesler birbirine karışıp tek bir sese dönmüş, soluk karalığın içine karışıyordu. Gözlerimi kapattım, derin bir nefes aldım. Sıkılacak bir durum yok, dedim içimden. Ancak onunla ayrıldıktan sonra yüreğimde tuhaf bir his oluşmuştu. Yutmaya çalışsam da boğazıma takılan bir şey gibiydi, o kaba şeyi ne kadar çabalasam da yutamıyordum. Yanlış bir şey vardı. Çok büyük bir hata yapmışım duygusuna kapılmıştım.

O hatanın ne olduğunu anladığımda Yamanote tren hattındaki Meciro İstasyonu'nda trenden iniyordum. Tam o sırada fark ettim. *Onu aksi yöne giden trene bindirmiştim.*

Benim evim Meciro'daydı. Onunla aynı trene binebilirdik. Aslında çok basit bir şeydi. İyi de neden onu özellikle diğer yöne giden trene bindirmiştim ki? İçkiyi fazla kaçırdığımdan mı? Ya da aklım kendimle fazla dolu olduğundan mı? İstasyondaki saat 10.45'i gösteriyordu. Muhtemelen beklenen saatte evine yetişemeyecekti. Tabii hatayı bir an önce fark edip trenden inip diğer yöndeki trene binmediyse. Bunu yapacağına ihtimal vermedim. Öyle bir insan değildi çünkü. Yanlış trene bindiyse de öylece devam edecekti. Belki de en başından anlamıştı onu yanlış trene bindirdiğimi. Ah ah dedim içimden.

Komagome İstasyonu'nda onu gördüğümde saat on biri on geçiyordu. Merdivenin yanında dikilip beklediğimi görünce durdu, gülse mi kızsa mı karar veremediği bir ifade yayıldı yüzüne. Elinden tutup banka götürüp oturttum, ben de yanına oturdum. Dizine koyup iki eliyle tuttuğu çantasının kayışını kavradı, ayaklarını öne doğru uzattı, beyaz ayakkabısının ucuna bakıyordu.

Ondan özür diledim. Neden olduğunu bilmiyordum ama istemeden bir yanlışlık yaptım dedim. Mutlaka aklım karışmış olmalı.

"*Gerçekten* bir yanlışlık mıydı?" diye sordu.

"Kesinlikle. Yoksa böyle olmazdı."

"Kasıtlı yaptın zannettim" dedi.

"Kasıtlı mı?"

"Bana kızdığın için yaptın diye düşündüm."

"Kızmak mı?" Ne demek istediğini bir türlü anlamamıştım.

"Evet."

"Neden sana kızdığımı düşündün ki?"

"Bilmem" dedi çok kısık sesle. "Benimle olmaktan sıkılmamış mıydın?"

"Sıkıcı falan değildi! Seninle birlikte çok eğlendim. Doğru söylüyorum."

"Yalan! Ben eğlenceli biri değilim ki. Mümkün değil. Bunu çok iyi biliyorum. Eğer gerçekten *yanlışlıkla* yapmış olsan bile *aslında* yüreğinin derinliklerinde bunu istediğin için yapmışsındır."

Derin bir iç çektim.

"Sorun değil" dedi. Sonra başını salladı. "Bu ilk gelmiyor başıma, son da olmayacak."

Gözlerinden iki damla yaş aktı; yaşların montunun üzerine düşme sesini duydum.

Ne yapacağımı bilemedim. Orada öylece sessizce oturduk. Birçok tren geldi, yolcular indi. Geçip gittiler. Merdivenin üzerinde hiçbiri kalmayınca sessizlik geri döndü.

"Lütfen. Beni umursama" dedi, gözyaşlarıyla ıslanmış perçemini eliyle yana itip gülümsedi. "Başta ben de bunun bir yanlışlık olduğunu düşünmüştüm, o yüzden aman bunda ne var diye düşündüm ve trenden inip diğer yöne gidene bindim. Ama tren Tokyo İstasyonu'nu geçince gücüm çekildi. Her şeyden nefret ettim o anda. Ve bir daha başıma bunun gelmesini istemiyorum, diye düşündüm."

Bir şey demeye çalıştım ama ağzımdan bir şey çıkmadı. Gece rüzgârı gazetenin akşam baskısını pat pat diye uçurup platformun köşesine kadar taşıdı.

Gözyaşlarıyla ıslanmış perçemini eliyle yeniden yana itip güçsüz bir şekilde gülümsedi. "Sorun değil. Zaten burası baştan beri benim olmam gereken yer değil. Burası benim için olan bir yer de değil."

Yer dediğiyle Japonya'yı mı kastediyordu, yoksa karanlık uzayda dönüp duran kaya kütlesini mi, bilemedim. Bir şey demeden onun elini alıp dizime koydum, sonra hafifçe tuttum. Eli sıcacıktı, içi nemliydi. Cesaret bulup konuşmaya başladım.

"Şey, kendimi sana çok iyi bir şekilde ifade edemem. Ben de pek kendimi anlayamıyorum çünkü. Ne düşünüyorum, neyi arzu ediyorum, bunları bilmiyorum. Ayrıca güçlü yanlarım neler, bunu da bilmiyorum. Bunları detaylı düşününce de bazen korkuya kapılıyorum. Korkunca da kendimden başka bir şey düşünemez hale geliyorum. Bu durumda da bencil birine dönüşüyorum. Yapmak istemediğim halde başkasını incitiyorum. Bu yüzden de kesinlikle iyi biri olduğumu söyleyemem."

Sonrasına devam edemedim. Bu yüzden konuşmam pat diye kesildi.

O ise konuşmamın devamını bekler gibi öylece sessiz kaldı. Sonra hep yaptığı gibi ayakkabısının ucuna baktı. Uzaklardan bir ambulansın siren sesi duyuluyordu. İstasyondaki görevli süpürgeyle platformdaki çöpleri süpürüyordu. Görevli bize bakmadı bile. Saat geç olduğu için tren seferleri çok azalmıştı.

"Seninle çok eğlenceli vakit geçirdim" dedim. "Yalan söylemiyorum. Ama hepsi bu değil. Tam olarak ifade edemiyorum ancak senin çok *düzgün* birisi olduğunu hissediyorum. Sebebini bilmiyorum. Neden acaba? Yani seninle oturmak, birçok konuda sohbet etmek... Bunun üzerine çok düşündüm; *düzgün olmak* ne demek diye."

Başını kaldırdı, bir süre yüzüme baktı.

"Seni bilerek yanlış trene bindirmedim" dedim. "Sanırım o sırada başka şeyler düşünüyordum."

Başını sallayarak dediğimi onayladı.

"Yarın seni telefonla arayacağım" dedim. "Yine bir yere gidip uzun uzun konuşalım."

Parmak uçlarıyla gözyaşlarını sildikten sonra iki elini yine montunun cebine soktu.

"... Teşekkür ederim. Özür dilerim."

"Özür dileyecek bir şey yok. Yanlışı yapan bendim."

O gece ayrıldık. Ben bankta kaldım, son sigaramı yaktım, boş paketi çöp kutusuna fırlattım. Saat on ikiye yaklaşmıştı.

O gece yaptığım ikinci hatayı fark etmem için dokuz saat geçmesi gerekti. Çok aptalcaydı, son derece ölümcül bir hataydı. Sigara paketiyle birlikte onun telefon numarasını yazdığım kibrit kutusunu da atmıştım. Etrafa sordum soruşturdum ama ne yarı zamanlı çalıştığım yerin çalışanlar listesinde ne telefon rehberinde onun numarası vardı. Üniversitenin öğrenci işlerine başvurduysam da bulamadım. Ondan sonra da onunla bir daha hiç görüşmedim.

O benim karşılaştığım ikinci Çinliydi.

4

Sırada üçüncü Çinliyle karşılaşma hikâyem var.

Az önce söz etmiştim, liseden tanıdığımdı. Bir arkadaşımın arkadaşıydı. Birkaç kez konuşmuştuk da.

O sıra ben yirmi sekiz yaşındaydım. Altı yıllık evliydim. O altı yıl boyunca üç kediyi toprağa vermiştim. Birçok özlemimizi yakmış, birçok acımızı kalın kazaklara sarıp gömmüştük. Bunların hepsi bu tutunacak bir yeri olmayan devasa şehirde yaşanmıştı.

Soğuk bir aralık öğleden sonrasıydı. Rüzgâr esmiyordu ama hava soğuktu, arada bir bulutlar arasından sızan ışık da şehri

kaplayan karanlık gri zarı yok edemiyordu. Bankaya gitmiştim, dönüşte Aoyama caddesine bakan cam duvarlı kafeye girdim, kahve içerken kısa süre önce aldığım romanı okumaya başladım. Ondan sıkılınca başımı kaldırdım, caddeden geçen arabalara baktım, sonra yine roman okumaya döndüm.

Birden bir adamın önümde dikildiğini gördüm. Bana adımla sesleniyordu.

"Sen osun değil mi?"

Şaşırıp başımı kitaptan kaldırdım. Yüzünü çıkaramadım. Benimle aynı yaşlardaydı, kaliteli bir mavi pardösü giymiş, uygun renkte bir kravat takmıştı. Ama her şeyi yıpranmış gibi bir his veriyordu. Kıyafetin eskimiş olması, yıpranması gibi bir şey değil dediğim. Sadece yıpranmışlık hissi. Yüzü de öyleydi. Hoş bir yüzü olmasına karşın yüzündeki ifade güç bela bir yerlerden toparlanıp bir araya getirilmiş gibiydi. Bir parti masasında rastgele yan yana dizilmiş birbiriyle ilişkisi olmayan tabaklar gibi.

"Oturabilir miyim?"

"Buyurun" dedim. Karşıma oturdu ve cebinden sigara paketi ve küçük bir altın kaplama çakmak çıkardı ama sigarayı yakmadan masaya koydu.

"Beni hatırladın mı?"

"Hatırlayamadım" diye itiraf ettim daha fazla düşünmekten vazgeçip. "Affedersin, hep böyleyimdir, insanların yüzünü bir türlü hatırlayamam."

"Yoksa geçmişini unutmaya mı çalışıyorsun? Bilinçaltında?"

"Belki de öyledir" diye onayladım onu. Belki gerçekten de öyleydi.

Garson kadın bir bardak su getirince Americano sipariş etti. Biraz fazladan su katın lütfen, dedi.

"Midem kötü durumda. Aslında kahve ve sigara içmem yasak" dedi sigara paketine dokunarak. Sonra midesi rahatsız olan kişilerin mide rahatsızlıklarından bahsederken takındığı o özel

ifadeyi takındı. "Öyle, bu arada az önceki konuşmaya döneyim. Bense seninle aynı nedenle geçmişte yaşananları tek bir şey bile atlamadan hatırlıyorum. Çok tuhaf bir şey bu, değil mi? Ben de pek çok şeyi tümüyle unutmak istiyorum. Hani uyumaya çalıştıkça gözlerin daha da açılır ya, işte öyle bir durum. Neden böyle olduğunu ben de bilmiyorum. Hatırlamamın gerekmediği şeyleri de hatırlıyorum. Hep geçmişte yaşananları hatırlayınca da bundan sonraki yaşamımda olacakları hafızamda tutacak yer kalmayacak mı yoksa diye endişe ediyorum. Ne yazık ki."

Elimde tuttuğum kitabı masanın üzerine bıraktım, kahvemden bir yudum aldım.

"Üstelik çok canlı biçimde hatırlıyorum. O zamanki hava durumundan, hava sıcaklığından, kokulara kadar. O zamanı tekrar yaşıyormuşum gibi bir hisse kapılıyorum. Bazen kendim de anlamıyorum; acaba gerçek ben nerede yaşayan benim, diye. Şu an burada olanlar yoksa hatıralarımdan başka bir şey değil mi diye düşünürken bulduğum oluyor kendimi. Hiç benzer bir şey yaşadın mı?"

Başımı dalgın bir şekilde hayır anlamında salladım.

"Seni gerçekten iyi hatırlıyorum. Caddede yürürken pencerenin ardına bakar bakmaz hemen tanıdım. Sana seslenerek seni rahatsız etmedim umarım?"

"Hayır" dedim. "Ama ben seni bir türlü hatırlayamıyorum. Karşıdaki kişi için bunun kötü olduğunu biliyorum ama."

"Sorun değil. Ben pat diye yanına geldim. Kafanı takma. Zamanı gelince hatırlarsın. Öyle olur genelde. Hafıza dediğin şeyin çalışması kişiden kişiye tamamen değişir. Kapasitesi değiştiği gibi eğilimi de değişir. Beynin çalışmasına destek olan hafıza olduğu gibi ona engel olan hafıza da vardır. Şu iyidir ya da şu kötüdür diye bir şey yoktur. Kafanı takma. Önemli bir şey de değil zaten."

"Adını söyler misin? Bir türlü hatırlayamıyorum, bu yüzden de kendimi kötü hissediyorum" dedim.

"Adımın bir önemi yok, gerçekten" dedi. "Hatırlasan da olur hatırlamasan da. Fark etmez. Ama adımı hatırlayamamak aklına takılacaksa, benimle yeni tanıştığını düşünebilirsin. Bu, konuşmamıza engel olmaz nasılsa."

Ismarladığı kahve geldi, onu tatsız bir şeymiş gibi içti. Söylediklerinden bir şey anlamamıştım.

"Köprünün altından çok sular aktı, deyişi lisedeki İngilizce ders kitabında vardı değil mi? Hatırlıyor musun?"

Lise yılları! Liseden mi tanıdığımdı?

"Tam da dendiği gibi. Geçenlerde köprünün üzerinde öylece durdum ve aşağıyı izledim. O zaman o İngilizcedeki örnek cümle geldi birden aklıma. O hissi adeta iliklerimde hissettim. Ah tamam dedim, zaman denen şey rüzgârla savrulup giden bir şeymiş meğer."

Kollarını kavuşturdu, sandalyeye gömüldü, yüzüne belirsiz bir ifade yayıldı. Bu bir ifadeydi ama ne anlama geliyordu, hiç anlamamıştım. İfadeyi oluşturan genlerin bazıları yıpranmış gibi bir his verdi.

"Evli misin?" diye sordu.

Başımla onayladım.

"Çocuk?

"Yok."

"Benim bir çocuğum var. Oğlan" dedi. "Dört yaşında. Kreşe gidiyor. Çok hareketli."

Çocuğuyla ilgili konuşması bitti, bir süre sessiz kaldık. Ağzıma sigara götürünce hemen çakmakla yaktı. Çok doğal bir el hareketiydi. Birinin sigaramı yakmasından, kadehime içki koymasından pek hoşlanmazdım ama onun bu hareketinden hiç rahatsız olmadım. Hatta sigaramı yaktığını bile biraz sonra fark ettim.

"Ne işle uğraşıyorsun?"

"Ticaret" diye yanıtladım.

"Ticaret mi?" dedi, bir süre şaşkınlıktan ağzı açık kalmıştı.

"Evet. Öyle büyük bir şey değil" deyip konuyu kapattım. Başını birkaç kez salladı, başka soru sormadı. İşle ilgili konuşmak istemediğimden değildi. Ama konuşmaya başlarsam konu uzayacaktı. Her şeyi bir bir anlatmak için fazla yorgundum. Üstelik onun adını bile bilmiyordum.

"Şaşırdım. Ticaret işi yapıyorsun demek. Hiç ticarete yatkınlığın yok diye kalmış aklımda."

Gülümsedim.

"Eskiden hep kitap okurdun" diye devam etti, durumu garipsediğini belli ederek.

"Şimdi de okuyorum" dedim yüzümde zorlama bir gülümsemeyle.

"Peki ya ansiklopedi?"

"Ansiklopedi mi?"

"Evet, ansiklopedin var mı?"

"Hayır" dedim sorusunu anlamsız bularak başımı sallarken.

"Ansiklopedi okumuyorsun demek?"

"Varsa okurum" dedim. Ama şimdi yaşadığım evde öyle bir şey yoktu.

"Aslına bakarsan ben dolaşarak ansiklopedi satıyorum" dedi.

O zamana dek o adama karşı duyduğum merakın yarısı anında uçup gitmişti. Ah tamam, ansiklopedi satıyormuş. Soğumuş kahvemden bir yudum aldım, ses çıkartmamaya dikkat ederek fincanı altlığa koydum.

"İstemesine isterim. Elimde olsa iyi olur. Ama ne yazık ki şu sıralar param yok. Gerçekten hiç yok. Borcum vardı, daha yeni yeni ödemeye başladım."

"Hey hey, lütfen" dedi. Sonra başını salladı. "Sana ansiklopedi satmaya çalışmıyorum. İflah olmaz bir fakirim ama o kadar da düşmedim. Üstelik Japonlara satmam beklenmiyor. Böyle bir kural var."

"Japonlar mı?" dedim.

"Evet, hedef kitlem Çinliler. Sadece Çinlilere ansiklopedi satıyorum. Telefon rehberinde şehirdeki Çinlilerin adreslerini araştırıp bir liste oluşturuyorum, baştan onları kapıdan ziyaret ediyorum. Bu kimin aklına gelmiş bilmiyorum ama çok iyi bir fikir. Satışlarım da hiç fena değil. Zili çalıyorum, Merhaba, nasılsınız, ben böyle biriyim diye kartvizitimi uzatıyorum. Hepsi bu. Sonrasında bir nevi yakınlık oluşuyor ve konuşma ilerliyor."

Birden kafamda bir zil çaldı.

"Hatırladım" dedim.

Liseden tanıdığım Çinli çocuktu bu.

"Tuhaf. Hangi vesileyle kapı kapı dolaşıp Çinlilere ansiklopedi satmak gibi tuhaf bir işe kalkıştığımı kendim de bilmiyorum" dedi son derece nesnel bir ses tonuyla. "Elbette beni bu duruma getiren detayları hatırlıyorum ancak peş peşe gelen şeylerin nasıl bu yolu açtığını kaçırıyorum. Bir gün bir baktım ki bu işi yapıyorum."

Onunla aynı sınıfta olmadığımız gibi aramızda samimi bir konuşma da geçmemişti. Arkadaşımın arkadaşıydı, öyle görüşmüştük. Ama hatırladığım kadarıyla ansiklopedi satıcısı olacak türde biri değildi. İyi aile terbiyesi görmüştü, muhtemelen ders notları da benimkilerden yüksekti. Kızlar arasında da popülerdi.

"Pek çok nedeni var ama bu çok uzun, karanlık ve sıkıcı bir konu. Anlatmasam daha iyi olur eminim" dedi.

Bir şey diyemedim, sustum.

"Sadece benim yüzümden değil" dedi. "Birçok durum birbirini izledi. Nihayetinde benim yüzümden olmuş oldu tabii."

O sırada onun lisedeki halini hatırlamaya çalışıyordum. Ama belli belirsiz şeyler dışında bir şey hatırlayamadım. Bir keresinde birinin evinin mutfak masasında oturmuş, birlikte bira içerek müzik dinliyorduk diye kalmış aklımda. Sanırım yaz öğleden

sonrasıydı. Ama bundan da emin değilim. Çok eskiden gördüğüm bir rüyaydı sanki.

"Neden sana seslendim acaba?" diye sordu kendi kendine konuşurcasına. Bir süre masanın üzerindeki çakmağı parmağıyla döndürüp durdu. "Öyle ya da böyle rahatsız etmiş oldum, değil mi? Özür dilerim. Ama seni görünce bir tür nostalji hissettim. Özel bir şeye karşı nostalji de değil aslında."

"Rahatsız etmedin" dedim. Gerçekten de rahatsız olmamıştım. Ben de sebepsiz olsa da nostaljik hissetmiştim.

Bir süre sustuk. Başka ne konuşacağımızı bilemedik çünkü. Sigaramın kalanını içtim, o da kahvesinin kalanını bitirdi.

"Yavaş yavaş gideyim" dedi sigara ve çakmağını cebine koyup. Sonra sandalyesini biraz geriye çekti. "Daha fazla ara veremem. Satmam gereken çok ansiklopedi var daha."

"Broşür var mı?" diye sordum.

"Broşür mü?"

"Ansiklopedinin broşürü."

"Şey" dedi dalgınca. "Yanımda yok. Görmek mi istiyordun?"

"Evet. Merak ettim de."

"Evine göndereyim o zaman. Adresini verir misin?"

Not defterimden bir sayfa yırttım, adresi yazıp ona uzattım. Kâğıda hızlıca baktı, sonra dörde katlayıp kartvizitliğine koydu.

"Çok iyi bir ansiklopedidir. Kendim sattığım için demiyorum. Ama gerçekten iyi yapılmış. Renkli fotoğraflardan da çok var. Mutlaka işine yarar. Ben de bazen elime alıp sayfalarını karıştırıp okuyorum. Sıkılmıyorum."

"Kaç yıl sonra olur bilmiyorum ama elim bollaşırsa bir gün alırım belki."

"İyi olur" dedi sporcu posterlerindeki gibi bir gülümseme yayıldı dudaklarına. "Alırsın muhtemelen, ama o zaman benim ansiklopediyle bir bağım kalmamış olabilir. Çinli aileleri bir tur dolanınca artık yapacak iş de kalmayacak çünkü. O zaman ne iş

yapacağım acaba? Sıradaki işim Çinlilere kaza sigortası satmak mı olacak? Ya da mezar taşı satışı. Aman neyse, satacak bir şeyler çıkar elbet."

Ona bir şeyler demek istedim; muhtemelen onu bir daha görmeyecektim. Ama ne diyeceğimi bulamadım da. Bu yüzden bir şey demedim. Sadece sıradan veda sözcükleri çıktı ağzımdan.

Şimdi de olsa bir şey diyemem sanırım.

5

Artık otuz yaşını geçmiş bir erkek olarak, bir kez daha beyzbol topunu tutmaya çalışarak basketbol potasına tüm gücümle çarpıp, bir kez daha başımın altına yastık niyetine konulan beyzbol eldiveniyle asma ağacının altında gözümü açacak olsam acaba bu kez ağzımdan nasıl bir cümle çıkardı? Şöyle derdim belki. *Burası benim için olan yer değil.*

Bunları Yamanote tren hattında ilerleyen trenin kompartımanında düşündüm. Kapının önünde durmuş biletim kaybolmasın diye sımsıkı elimde tutuyor, pencereden dışarıdaki manzaraya bakıyordum. Şehir nedense içimi karartmıştı. Vade tarihinin gelişi gibi kesin bir şekilde şehir sakinlerinin üzerine çöken o tanıdık kasvet, bulanık bir jöle gibi sarmıştı zihnimi. Kirli bina cepheleri, adsız insan kalabalığı, katlanması zor gürültü, hareket etmeyen sıra sıra arabalar, gri gökyüzü, gözünü çevirdiğin her yerde karşına çıkan ilan panoları, arzu, vazgeçiş, kızgınlık ve heyecan. Orada sonsuz sayıda seçim hakkı, sayısız olasılık vardı. Hem sonsuz hem sıfırdı. Elimizi uzatıp hepsini almak istiyorduk ama elimize geçen şey sıfırdı. Burası şehirdi. Bir an o Çinli kızın dediğini hatırladım. "Burası benim için olan yer değil."

Tokyo'yu seyrederken Çin'i düşünüyorum.

İşte bu şekilde Çinlilerimle tanıştım. Ayrıca Çin'le ilgili pek

çok kitap okudum. *Büyük Tarihçinin Kayıtları*'ndan *Çin Üzerindeki Kızıl Yıldız*'a dek. Çin'le ilgili çok şey bilmek istiyordum. Ama o Çin, sadece benim Çin'im olmalıydı. Dahası, benden başka kimsenin okuyup anlayamayacağı Çin. Benden başka kimsenin mesaj götüremeyeceği Çin. Küre üzerinde sarıya boyanmış Çin'den farklı bir başka Çin. Başka bir hipotez, başka bir başlangıç. Bir anlamda bir parçam bu Çin denen sözcükle kesilip alınmıştı.

Çin'de başıboş geziniyorum. Oraya gitmek için uçağa ihtiyacım yok. Bu gezinti Tokyo metrosundaki kompartımanın içinde ya da bir taksinin arka koltuğunda gerçekleşiyor. Bu macera yakındaki diş kliniğinin bekleme odasında ya da bankanın gişesinde yaşanıyor. İstediğim her yere gidebilirim ve hiçbir yere gitmiyorum.

Tokyo; bir gün ben Yamanote tren hattında giderken Tokyo denen şehrin kendisi bile gerçekliğini yitirmeye başlayacak. O manzara pencerenin dışında aniden parçalanacak. Bileti elimde sımsıkı tutarken gözlerimi ayırmadan olanları izleyeceğim.

Tokyo'nun üzerine benim Çin'im kül gibi dökülmeye başlayacak, değdiği her şeyin içine işleyecek. Bir anda tüm binalar yıkılacak. Evet, burası benim yerim değil. O zaman sözlerimizi yitireceğiz, düşlerimiz buhar olup uçacak. Sıkıcılığı sonsuza dek sürecek sandığımız gençliğimizin yaşamımızın bir noktasında birden kayboluşu gibi.

Yanlış. Yanlış dediğimiz şey, o Çinli üniversiteli kızın dediği gibi (ya da bir psikiyatrın koyacağı teşhis gibi) paradoksal bir istek de olabilir. Öyleyse yanlışın kendisi benim, sensin. Eğer öyleyse, hiçbir yerde çıkış kapısı yok.

Yine de ben o eski sadık beyzbol oyuncusu olarak küçük yanlışlığımı bir sandığın dibine koyup limanın taş merdivenlerine oturacağım, boş ufuk çizgisinde bir gün görünecek Çin'e yol alan yavaş tekneyi bekleyeceğim. Çin'deki şehirlerin parlak çatılarını düşünüp o yeşil çimlerin hayalini kuracağım.

İşte bu yüzden kayıp ve yıkımdan sonra gelecek şey ne olursa olsun, ondan korkmuyorum. Sonuna dek sahadaki vurucunun iç köşeye gönderdiği şuttan korkmayacağım gibi, tutkulu bir devrimcinin darağacından korkmadığı gibi. Tabii bu gerçekleşirse…

Ah benim sevgili arkadaşlarım, Çin çok uzakta.

14

Dans Eden Cüce

Rüyamda bir cüce çıkıp geldi; "Benimle dans eder misin?" diye sordu.

Bunun bir rüya olduğunu biliyordum elbette. Ama gerçek hayattaki ben ne kadar yorgunsa rüyamdaki ben de aynı derecede yorgundu. Bu yüzden, <Özür dilerim, çok yorgunum, hiç dans edecek durumda değilim> diye nazikçe reddettim. Bu söylediğim karşısında cüce kendini kötü hisseder gibi görünmedi. Tek başına dans etti.

Cüce yere taşınabilir plakçaları koydu, dans etti. Plakçaların etrafına bir sürü plak yayılmıştı. İçlerinden birkaçını elime alıp baktım. Müzik türleri çok çeşitliydi. Gözlerini kapatıp eline ne geçtiyse alıp gelmişti sanki. Dahası plak kaplarıyla içindekiler farklıydı. Bir kere çaldığı plağı o plağın kabı içine koymadan dışarı bıraktığından en son hangi plağın hangi kaba girdiği karışıyor, neticede bir çıkmaza girilmiş oluyordu. Böylece Gleen Miller Orkestrası'nın plak kabı içinden Rollin' Stones plağı; Ravel'in "Daphnis et Chloé" baladının kabından Mitch Miller Korosu'nun plağı çıkabiliyordu.

Cüce bu karmaşayı zerre kadar umursamıyordu. Neticede hepsi müzikti ve o müziğe uygun şekilde dans etmek onun için yeterliydi. Cüce şimdi "Ünlü Gitar Eserleri Seçkisi" kabından çıkan Charlie Parker plağını çalıyordu. Charlie Parker'ın saksafonunun güçlü ve hızlı notaları bedenine işlerken cüce rüzgâra kapılmış gibi dans ediyordu. Bense üzüm yiyerek onu izliyordum.

Cüce çok terlemişti. Başını salladığında yüzünden terler akıyor, elini salladığında parmak uçlarından terler dökülüyordu. Buna karşın hiç dinlenmeden dans etmeye devam etti. Plak bitince ben üzüm kâsesini yere bıraktım, yeni bir plak taktım. Cüce dansa devam etti.

"Çok iyi dans ediyorsun" diye seslendim cüceye. "Müziğin kendisi gibisin adeta."

"Teşekkürler" dedi kendini beğenmiş bir havayla.

"Hep böyle mi dans edersin?" diye sordum.

"Aşağı yukarı" dedi.

Sonra ayak parmak uçlarında durup becerikli bir şekilde bir tur döndü. Mısır püskülüne benzeyen yumuşak saçları rüzgârda sallandı. Alkışladım. Bu kadar harika dans eden birine daha önce hiç rastlamamıştım. Nazikçe başını eğerek selamladı, sonra şarkı bitti. Cüce dans etmeyi bıraktı, havluyla terini sildi. Plağın iğnesi klik klik diye aynı yerde dönüyordu; iğneyi kaldırıp plakçaları kapattım. Sonra plağı gelişigüzel seçtiğim bir plak kabına koydum.

"Sana hikâyemi anlatmaya kalkarsam çok uzun sürer" dedi cüce şöyle bir yüzüme bakıp. "Sanırım pek zamanın yok."

Nasıl yanıtlayacağımı bilemedim, ağzıma bir üzüm daha attım. Aslında zamanım boldu ama cücenin kendisi hakkında anlatacağı uzun hikâyeyi dinlemek de sıkıcı olurdu, üstelik bu bir rüyaydı. Sonuçta rüya dediğin o kadar uzun süre görülen bir şey değildi. Her an bitebilirdi.

"Kuzeydeki ülkeden geldim" diye konuşmaya başladı cüce

cevabımı beklemeden, parmağını şaklatıp. "Kuzeyliler dans etmez. Hiçbiri dans etmeyi bilmez. Hatta dans diye bir şeyin varlığından bile bihaberdirler. Ama ben dans etmek istiyordum. Ayağımı yere vurup kollarımı oynatmak, başımı sallayıp kendi etrafımda fırıl fırıl dönmek istiyordum. Bak şöyle."

Cüce ayağını yere vurdu, kollarını oynattı, başını salladı sonra kendi etrafında fırıl fırıl döndü. Dikkatli bakınca ayağını yere vuruşu, kollarını oynatışı, başını sallayışı adeta bir ışık topunun patlaması gibi bedeninden bir anda çıkıyordu. Hareketleri tek tek o kadar zorlu görünmüyordu ama dördü bir olunca inanılmayacak kadar şık oluyordu.

"Ben bu şekilde dans etmek istedim. Bunun için güneye indim. Güneye gelip dansçı olup meyhanelerde dans ettim. Dansımla ün kazandım, hatta kralın önünde bile dans ettim. Bu elbette devrimden önceydi. Devrim oldu ve bildiğin gibi kral öldü, ben de şehirden sürüldüm. Sonra ormanda yaşamaya başladım."

Cüce yine ortadaki açıklığa geçip dans etmeye başladı. Plakçalara plak koyup çalıştırdım. Frank Sinatra'nın eski bir plağıydı. Cüce, Sinatra'ya eşlik edip "Night and Day"i söyleyerek dans etti. Cüceyi kral tahtının önünde dans ederken hayal ettim. Göz kamaştırıcı avize, güzel saray kadınları, ender bulunan meyveler, yakın korumaların mızrakları, şişman harem ağası, mücevherle işli görkemli kıyafetleri olan genç kral, terlese de hiç ara vermeden dans eden cüce... Bu manzarayı hayal ettiğimde uzaklarda bir yerden her an devrimin silah sesleri kulağıma gelecek gibi hissettim.

Cüce dans etmeye devam ederken ben üzüm yiyordum. Güneş batmış, yeri ormanın gölgesi kaplamıştı. Kuş kadar iri bir siyah kelebek açıklığın üzerinden geçti, ormanın derinliklerinde kayboldu. Hava soğumuştu. Rüyamın sonunun geldiğini anlamıştım.

"Yavaş yavaş gitmeliyim" dedim cüceye.

Cüce dans etmeyi kesti, sessizce başını sallayarak beni onayladı.

"Dansını izlememe izin verdiğin için teşekkür ederim. Çok eğlendim" dedim.

"Rica ederim" dedi cüce.

"Bir daha görüşemeyiz sanırım, hoşça kal" dedim.

"Emin misin?" dedi başını sallayarak.

"Nasıl?" diye sordum.

"Buraya bir daha geleceksin çünkü. Buraya gelip ormanda yaşayacaksın, sonra her gün ama her gün birlikte dans edeceğiz. O arada sen de güzel dans etmeyi öğrenmiş olacaksın."

Sonra parmağını şaklattı cüce.

"Neden burada yaşayıp seninle dans edecekmişim?" diye sordum şaşırarak.

"Öyle karar verildi çünkü" dedi cüce. "Artık kimse bu kararı değiştiremez. Bu yüzden de seninle yine görüşeceğiz."

Cüce bunları dedikten sonra başını kaldırıp bana baktı. Koyulaşan karanlık cücenin bedenini gece vakti derin suların mavisine boyadı.

"Hoşça kal" dedi cüce.

Sonra sırtını bana dönüp tek başına dans etmeye devam etti.

Uyandığımda tek başınaydım. Yüzüstü uyuyup kalmış, terden sırılsıklam olmuştum. Pencerenin dışında bir kuş vardı. Her zaman orada gördüğüm kuştan farklı göründü gözüme.

Güzelce yüzümü yıkadım, sakal tıraşı oldum, ekmek kızarttım, kahve yaptım. Kedime yemeğini verdim, tuvalet kumunu değiştirdim, kravatımı bağladım, ayakkabılarımı giydim. Sonra otobüse binip fabrikaya gittim. Fabrikada fil yapıyorduk.

Fil yapmak kolay bir iş değildir. Bir kere yaptığın *şey* büyüktür ve karmaşıktır. Saç tokası veya renkli kurşunkalem yapmaktan tamamen farklıdır. Fabrika geniş bir alan üzerine kurulmuş,

birkaç binadan oluşuyor. O binaların da her biri çok genişti ve her bölüm ayrı bir renkle boyanmıştı. Ben o ay, kulak bölümüne verildiğimden tavan ve sütunları sarı binada çalıştım. Baret ve pantolonum da sarıydı. Orada sürekli fil kulağı yaptım. Önceki ay yeşil binada yeşil baret ve pantolon giyip fil kafası yapmıştım. Birer aylık vardiyalarla bölümler arasında geçiş yapıyorduk. Fabrika işleyiş tarzı böyleydi. Böylece fil denen şeyin nasıl bir şey olduğunu, genel biçimini herkes anlıyordu. Ömür boyu sadece kulak yapmaya, sadece ayak tırnağı yapmaya izin verilmiyordu. Görev değişim tablosunu üst düzey idareciler hazırlıyordu. Bizler de ona uyarak yer değiştiriyorduk.

Fil kafası yapmak kesinlikle çalışmaya değer bir işti. Çok ince ayrıntıları olan, gün bitiminde konuşacak halinizin kalmayacağı kadar yorucudur. Bir ay bu işte çalışınca üç kilo vermiştim. Ama kesinlikle içimde "bir şey yapıyorum" hissi vardı. Kafayla kıyaslayınca kulak yapmak gerçekten daha rahat bir şey. Şu büyük, düz, ince şeyleri yaparsınız, içlerine birkaç kırışıklık koyarsınız ve oldu size kulak. Bu yüzden biz, kulak yapma bölümüne gitmeye "kulak tatili yapmak" adını vermiştik. Bir ay kulak tatili yaptıktan sonra burun yapma bölümüne gönderileceğim. Burun yapmak da yine incelik ve özen gerektiren bir iş. Burnun düzgünce kıvrılmaz, kusursuz bir deliği olmazsa fil yapıldıktan sonra çok öfkelenip taşkınlık yapmaya kalkışabilir. Bu yüzden burun yapmak sinirleri geren bir iştir.

Kuşkuya yer bırakmamak için açıklayayım; biz sıfırdan fil yapmıyoruz. Tam olarak söylemek gerekirse, yeniden oluşturuyoruz. Diğer bir deyişle bir fil yakalayıp getiriyoruz, onun kulak, hortum, baş, beden, bacak ve kuyruğunu ayırıyor, sonra onları diğerleriyle birleştirip beş fil üretiyoruz. Yaptığımız her bir filin 5'te 1'i gerçek, 5'te 4'ü sahte oluyor. Ama öyle iyi fil yapıyoruz ki bu durum bakınca anlaşılmıyor, hatta filin kendisi bile anlamıyor.

Neden böyle yapay şekilde fil yapmak ya da yeniden oluşturmak zorunda kaldığımızı sorarsanız, fillerden daha sabırsızız. İşi onlara bırakırsak ancak dört, beş yılda bir yavruluyorlar. Bizler elbette filleri çok seviyoruz, bu yüzden fillerin bu alışkanlıkları ya da tavırları karşısında öfkeleniyoruz. Bu nedenle de kendi elimizle filleri yeniden oluşturuyoruz.

Yeniden oluşturulan fillerin kötüye kullanılmaması için onları önce bir kamu kuruluşu olan Fil Destek Kurumu'na satıyoruz, orada iki hafta kalarak sıkı bir işlev testinden geçiyorlar. Sonrasında ayaklarının altına Fil Destek Kurumu'nun damgası vuruluyor ve sonra ormana bırakılıyorlar. Haftada normalde on beş fil yapıyoruz. Noel'den önceki sezonda makineleri tam çalıştırıp bu sayıyı maksimum yirmi dörde kadar artırabiliyoruz ama en ideal sayının on beş olduğu kanısındayım.

Daha önce söz etmiştim, kulak yapım bölümü, fil fabrikasındaki bir dizi bölüm arasında en rahat olanı diye. Güç gerektirmediği gibi incelik ve özen de gerektirmiyor, karmaşık makineler de kullanılmıyor. Gün boyu rahatça çalışabilirsin ya da öğleden önce var gücünle çalışıp kotayı doldurarak günün geri kalanını hiçbir şey yapmadan geçirebilirsin.

Ağır ağır çalışmak ne benim de arkadaşımın karakterine uyuyor, bu yüzden sabahtan işimizi bitirip öğleden sonrayı havadan sudan konuşarak, kitap okuyarak, sevdiğimiz şeyleri yaparak geçiriyorduk. O öğleden sonra kırışıklıkları da dahil olmak üzere on kulağı yapıp duvara dizmiş, sonra yere oturmuş güneşin tadını çıkarıyorduk.

Arkadaşıma rüyamda gördüğüm dans eden cüceden söz ettim. O rüyadaki manzarayı en ince ayrıntısına dek tam olarak hatırladığımdan anlatmasam da olacak şeyleri bile anlattım. Sözcüklerin yetmediği yerde gerçekten başımı sallayıp, kollarımı oynatıp, ayaklarımı yere vurarak gösterdim. Arkadaşım bir yandan

çay içerken bir yandan da "Hı hı" diye dediklerimi onaylıyordu. Benden beş yaş büyüktü, zinde görünen bir bedeni ve sık sakalı olan sessiz biriydi. Kollarını kavuşturup düşüncelere dalmak gibi bir alışkanlığı vardı. Yüz hatlarının da etkisiyle ciddi konularda düşüncelere dalmış gibi görünse de aslında önemli şeyler düşünmezdi. Bir süre öyle durduktan sonra kımıldar ve "Zor tabii" derdi.

Şimdi de gördüğüm rüyayla ilgili ona anlattıklarımı dinledikten sonra tek başına düşüncelere dalmıştı. O uzun süre düşünceye dalınca ben de vakit geçirmek için elektrikli körüğün panelini bezle sildim. Bir süre sonra her zamanki gibi kımıldadı ve "Zor tabii" dedi. "Cüce, dans eden cüce... Zor."

Ondan düzgün bir cevap beklemediğimden hüsrana uğramadım. Sadece birine anlatmak istemiştim. Elektrikli körüğü yerine ittim, sonra ılımış çayımı içtim.

Ancak arkadaşım bir kez daha ve bu kez her zamankinden daha uzun bir süre düşüncelere daldı.

"Bir şey mi oldu?" diye sordum.

"Sanki daha önce de bu cüceyle ilgili bir şeyler gelmişti kulağıma" dedi.

"Aa" dedim şaşırarak.

"Anımsamasına anımsıyorum ama nerede duyduğumu hatırlamıyorum."

"Hatırlamaya çalış lütfen."

"Hı hı" diyen arkadaşım bir kez daha düşüncelere daldı.

Cüceyi nihayet hatırladığında saat üçü geçmişti, akşamüzeri paydos saati yaklaşmıştı.

"Aa, tabii ya!" dedi. "Tamam, hatırladım şimdi."

"Harika" dedim.

"Altıncı etaptaki kıl ekim bölümündeki yaşlı bey yok mu? Hani saçları bembeyaz, omuzlarına kadar uzun, ağzında pek dişi

kalmamış yaşlı bey. Hani devrim öncesinde de bu fabrikada çalışıyormuş..."

"Evet" dedim. O yaşlı adamı birkaç kez meyhanede görmüştüm.

"O yaşlı bey uzun zaman önce bana bir cüceden söz etmişti. İyi dans eden bir cüce. O zamanlar yaşlı birinin uydurması diye düşünüp anlattıklarına pek kulak vermemiştim ama senin söylediklerini duyunca pek de uydurma değilmiş demek."

"Neler anlatmıştı?" diye sordum.

"Hımm, üzerinden çok zaman geçti..." dedi arkadaşım kollarını kavuşturarak, sonra yine düşüncelere daldı. Ama aklına başka bir şey de gelmedi. Nihayet kımıldadı ve "Ah, hatırlayamıyorum" dedi. "Onunla görüşüp kendi kulaklarınla dinlemen daha iyi olur."

Dediği gibi yaptım.

Paydos zili çalınca hemen altıncı etaba gittim ama yaşlı adamı göremedim. Sadece yerleri süpüren iki küçük kız çocuğu vardı. Zayıf olanı, "Yaşlı adam muhtemelen o eski meyhanededir" dedi. Meyhaneye gittim, gerçekten de tahmin edildiği gibi oradaydı. Bar tezgâhı önündeki tabureye oturmuş, yemek çantasını yanına koymuş içiyordu.

Burası çok eski bir meyhaneydi. Çok ama çok eski. Ben doğmadan önce de devrimden önce de bu meyhane vardı. Birkaç kuşaktır fil işçileri buraya gelip içki içiyor, iskambil oynuyor, şarkı söylüyorlardı. Duvarda yan yana fil fabrikasının eski fotoğrafları asılıydı. Şirketin ilk sahibinin bir filin dişini kontrol ettiği fotoğraftan fabrikayı ziyaret eden eski aktrislerinkine, yaz akşamı partilerine kadar çeşitli fotoğraflar vardı. Bununla birlikte kral, diğer asilzadelerin fotoğrafları ya da "monarşiye ait" olduğu düşünülen fotoğrafların tümü devrim ordusu tarafından yakılmıştı.

Ve tabii ki devrim fotoğrafları da vardı. Fil fabrikasını ele geçiren devrim ordusu askerlerinin fotoğrafı, fabrika müdürünü asan devrim askerlerinin fotoğrafı…

Yaşlı adam "Filin Dişlerini Parlatan Üç Genç" başlıklı rengi atmış eski bir fotoğrafın altına oturmuş Mecatol içiyordu. Ona selam verip yanına oturdum, yaşlı adam parmağıyla fotoğrafı işaret etti, "Bu benim" dedi.

Dikkatle baktım fotoğrafa. Yan yana durmuş fil dişi parlatan üç kişiden en solda yirmi iki, yirmi üç yaşlarındaki genç, karşımdaki yaşlı adamın gençlik haliydi. Söylemese kesinlikle fark edemezdim ama sivri burnu ve düz dudaklarından ayırt ediliyordu. Belli ki yaşlı adam hep bu fotoğrafın altına oturuyor, içeri giren müşterilere "Buradaki benim" diyordu.

"Çok eski bir fotoğrafa benziyor" diyerek ağzını aradım.

"Devrimden öncesine ait" dedi yaşlı adam kayıtsızca. "Devrimden önce ben de böyle küçük bir çocuktum. Herkes yaşlanır. Sen de zamanla benim gibi olacaksın. Bekle de gör."

Yaşlı adam bunu dedikten sonra dişlerinin yarısı dökülmüş ağzını kocaman açtı, etrafa tükürük saçarak ha ha ha diye güldü.

Yaşlı adam daha sonra uzun uzun devrim zamanını anlattı. İmparatordan da devrim ordusundan da nefret ediyordu. Konuşmak istediği kadar konuşmasına izin verdim, ona Mecatol ısmarladım, sonra uygun zamanın geldiğini düşününce acaba dans eden cüce hakkında bir şeyler biliyor musunuz diye sordum.

"Dans eden cüce mi?" dedi yaşlı adam. "Dans eden cücenin hikâyesini mi dinlemek istiyorsun?"

"Evet, istiyorum" dedim.

Yaşlı adam gözlerimin içine baktı. "Peki neden?"

"Birinden duydum ve ilgimi çekti. İlginç geldi" diye yalan söyledim.

Yaşlı adam bir süre daha gözlerimin içine baktı, sonra sarhoşlara özgü biçimde kısıldı gözleri. "Pekâlâ" dedi. "Bana içki de aldın zaten, anlatayım. Ancak..." Bir parmağını yüzüme doğru doğrultarak cümlesini bitirdi: "Kimseye söylemek yok. Devrimin üzerinden çok zaman geçse de dans eden cüce hakkında uluorta konuşamayız. Bu yüzden başkasına söyleme. Adımı da verme. Anladın mı?"

"Anladım."

"Şimdi bana bir tane daha içki ısmarla. Sonra yerimizi değiştirelim."

İki Mecatol söyledim, sonra barmenin bizi duymaması için başka bir masaya geçtik. Masanın üzerinde fil şekilli yeşil lamba vardı.

"Devrimden önceydi. Kuzeydeki ülkeden bir cüce geldi" dedi yaşlı adam. "Çok iyi dans ediyordu. Hayır, iyi demek yetmez. Dansın ta kendisiydi yaptığı. Kimse onu taklit bile edemez. Rüzgâr, ışık, koku, gölge, her türlü şey bir araya gelip o cücenin içine girmiş gibiydi. Cüce bunu yapabiliyordu. Gerçekten harikaydı."

Yaşlı adam birkaç tane kalmış ön dişlerini gıcırdattı.

"Onun dansını izlediniz mi gerçekten?" diye sordum.

"İzledim mi?" dedi yaşlı adam bakışlarını yüzüme dikerek, sonra masanın üzerinde iki elinin parmaklarını açtı. "Elbette izledim. Her gün izledim onu. Her gün burada."

"Burada mı?"

"Evet" dedi yaşlı adam. "Burada. Cüce her gün burada dans ediyordu. Devrimden önce."

Yaşlı adamın anlattığına göre cebinde beş parası olmayan cüce oradan oraya sürüklendikten sonra bu ülkeye gelmiş. Fil fabrikası işçilerinin toplandığı bu meyhanede ayak işlerini yapmış önceleri; becerikliliği fark edilince de dansçı olarak çalıştırıl-

mış. İşçiler genç kadınların dans etmesini istediklerinden başta cücenin dansı karşısında sızlanmışlar ama sonrasında kimse bir itirazda bulunmamış, ellerinde içki kadehleriyle dans eden cüceyi seyretmişler. Cücenin dansı diğer herkesin dansından farklıymış. Tek cümleyle söylersem, cücenin dansı onu seyredenlerin yüreklerinde saklı, normalde kullanmadıkları, orada olduğunu kendilerinin dahi bilmedikleri hisleri çekip gün ışığına çıkarıyormuş; tıpkı balığın kılçığını ayıklar gibi.

Cüce bu meyhanede yaklaşık altı ay boyunca dans etmiş. Meyhane müşteriyle tıklım tıklım doluyormuş. Hepsi de dans eden cüceyi görmeye geliyormuş. Cücenin dansını seyredip sonsuz neşeyle doluyor, sonsuz hüzne kapılıyorlarmış. Kısa sürede dansıyla insanların duygularını özgür kılma becerisi edinmiş.

Zamanla bu dans eden cüceden yakındaki toprakların sahibi, fil fabrikası dahil o çevredeki yeşil alanların sahibi asilzade de –bu asilzade daha sonra devrim ordusu tarafından tutuklanıp canlı canlı kaynayan tutkal kazanına atılmış– haberdar olmuş, ondan da kralın kulağına gitmiş. Müziksever kral cücenin dansını muhakkak izlemek istediğini söylemiş. Kraliyet armalı tekne meyhaneye gönderilmiş, korumalar cüceyi alıp saraya götürmüşler. Meyhane sahibine fazlasıyla ödeme yapılmış. Müşteriler bu durum karşısında çok söylenmişler ama krala söylenmek ne işe yararmış ki? Vazgeçip Mecatol içmiş, eskisi gibi genç kadınların dansını seyretmişler.

Öte yanda cüceye sarayda bir oda verilmiş, nedimeler tarafından kendisine banyo yaptırılmış, ipek kıyafetler giydirilmiş, kralın karşısında nasıl davranması gerektiği öğretilmiş. Sonraki gece sarayın salonuna götürülmüş. Salonda kraliyet orkestrası kralın bestelediği polkayı çalıyormuş. Cüce, polkaya uygun şekilde dansa başlamış. İlk başta müziğe alışmak için hafifçe sonra azar azar tempoyu artırarak nihayetinde de fırıl fırıl dönerek dans et-

miş. İnsanlar solukları kesilmiş şekilde izlemişler onu. Kimse bir şey diyememiş. Birkaç asilzade kadın kendinden geçip yere yığılmış. Kral, içinde altın tozu olan içkisinin kristal kadehini istemeden elinden yere düşürmüş ama tek bir kişi bile parçalanma sesini fark etmemiş.

Yaşlı adam buraya kadar anlatınca elindeki içki bardağını masanın üzerine koydu, elinin tersiyle ağzını sildi, sonra fil şeklindeki masa lambasına parmaklarıyla dokundu. Onun tekrar konuşmasını bekledim ama yaşlı adam susup kalmıştı. Barmeni çağırdım, birer tane daha bira ve Mecatol istedim. Meyhane yavaş yavaş dolmaya başlamıştı, sahnedeki genç kadın şarkıcı gitarını akort ediyordu.

"Sonra ne oldu?" diye sordum.

"Şey" dedi yaşlı adam hatırlamış gibi. "Devrim oldu, kral öldürüldü, cüce kaçtı."

Masaya dirseğimi dayadım, kupayı iki elimle tutarak biramı içtim, yaşlı adamın yüzüne baktım.

"Cüce saraya girdikten hemen sonra mı oldu devrim?"

"Şey, bir sene kadar sonra" dedi yaşlı adam sonra geğirdi.

"Pek anlamadım" dedim. "Az önce cüce hakkında herkes önünde açıkça konuşamam demiştin, değil mi? Cüce ve devrim arasında bir ilişki mi var demek oluyor bu?"

"Şey, bunu ben de pek iyi bilmiyorum. Net olan tek bir şey var sadece, devrim ordusu askerlerinin gözü dönmüş halde cücenin peşine düştükleri. O günden beri çok uzun zaman geçti, devrim geride kaldı ama onlar hâlâ cüceyi arıyor. Ancak cüce ve devrim arasında nasıl bir ilişki olduğunu bilmiyorum. Söylentiler var yalnızca."

"Nasıl söylentiler?"

Yaşlı adam bocalar gibi bir yüz ifadesine büründü. "Uydurma şeyler işte. Aslını bilmiyorum. Ancak dendiğine göre cüce sa-

rayda şeytani güç kullanmış. Ve bunun üzerine devrim yapılmış diye bir söylenti var. Cüceyle ilgili tüm bildiğim bu."

Yaşlı adam sesli bir iç çekti, bardağındaki içkiyi bir dikişte bitirdi. Pembe sıvı dudaklarının yanından aktı, bol gömleğin içine sızdı.

Cüceyi bir daha rüyamda görmedim. Her gün aksatmadan fil fabrikasına gittim, kulak yapmaya devam ettim. Buhar kullanıp kulakları yumuşattıktan sonra presle uzattım, kestim, karışımı ekleyip beş kat büyüttüm, kuruduktan sonra kıvrımlarını yaptım. Öğle tatilinde arkadaşımla hazır yemeklerimizi yedik, sekizinci etaba yeni girmiş genç kızla sohbet ettik.

Fil fabrikasında çok sayıda kız öğrenci de çalışıyordu. Hassas bağlantıları, dikişleri, temizlik gibi işleri yapıyorlardı. Vakit buldukça onlardan söz ediyorduk. Onlar da vakit buldukça bizden konuşuyorlardı.

"O çok güzel bir kız" dedi arkadaşım. "Herkesin gözüne çarpıyor. Ama henüz hiç kimse onu tavlayamadı."

"Çok mu güzel?" diye sordum kuşkuyla. Söylentiye kulak verip özellikle onu görmeye gidip de gerçekte söylendiği kadar güzel olmayan örneklerle bugüne kadar pek çok kere karşılaşmıştım çünkü. Bu tür söylentiler dikkate almaya değmezdi.

"Yalan değil. Şimdi gidip kendi gözlerinle görebilirsin. Eğer o kadın çok güzel değilse göz yapılan altıncı etaba gidip gözlerini orada yenilerle değiştirebilirsin. Eğer karım olmasaydı onu elde etmek için her şeyi yapardım" dedi arkadaşım.

Öğle tatili bitmişti ama bu bölümde her zamanki gibi boş vaktimiz vardı, öğleden sonraya neredeyse hiç yapacak işimiz kalmamıştı; bir iş bahane edip sekizinci etaba gitmeye karar verdim. Oraya gitmek için uzun bir yer altı tünelinden geçmek gerekiyordu. Tünelin girişinde güvenlik görevlisi vardı ama yüzüm ona tanıdık geldiğinden bir şey demeden geçmeme izin verdi.

Tünel bitince nehir kıyısına çıkılıyordu. Sekizinci etap kıyının biraz aşağısındaydı. Tavanı da bacası da pembeydi. Orada fil ayağı yapılıyordu. Dört ay önce orada çalıştığımdan iyi biliyordum. Ama girişteki genç güvenlik görevlisi daha önce görmediğim biriydi.

"Ne vardı?" diye sordu yeni güvenlik görevlisi. Üzerinde pırıl pırıl yeni üniforması vardı, sert birine benziyordu.

"Sinir kablosu yetmedi de ödünç almaya gelmiştim" dedikten sonra hafifçe öksürdüm.

"Tuhaf" dedi üniformamı gözleriyle incelerken. "Sen kulak bölümünün personeli değil misin? Kulak bölümüyle bacak bölümünün kullandığı sinir kablosu eşleşmez oysaki!"

"Anlatırsam uzun sürer" dedim. "İlkin gövde bölümüne gidip oradan ödünç alayım diye düşünmüştüm ancak orada fazla yoktu. Bacak kabloları da azmış ve zor durumdalarmış, bize bir makara ayarlarsanız biz de size uygun olandan verebiliriz dediler. Burayı arayınca artanı almaya gelebileceğim söylendi."

Elindeki klipsli dosyanın sayfalarını şıkır şıkır çevirdi. "Bana bir şey denmedi. Bu tür hareketlilikleri öncesinden haber vermeleri gerekir" dedi.

"Tuhaf. Atladılar demek. Bir daha dikkat etmelerini söylerim."

Güvenlik görevlisi bir süre homurdandı; eğer işimde gecikme olursa üstlerime senin yüzünden olduğunu söylerim diye tehdit edince anlaşılmaz bir şeyler geveleyerek içeri girmeme izin verdi.

Sekizinci bölüm, bacak yapım bölümü, dümdüz genişlikte, alçak kotlu bir binaydı. Toprak zemini yer yer göçüktü. İçeriye gün ışığı göz hizasına gelen dar cam pencerelerden giriyordu, tavana asılı hareketli raylardan düzinelerce bacak sarkıyordu. İnsan gözlerini kısıp bakınca büyük bir fil sürüsü gökyüzünden aşağıya dans ederek iniyor gibi görünüyordu.

Çalışma alanında toplamda otuza yakın kadın ve erkek çalışıyordu. Binanın içi loştu, herkes baret, maske ve tozdan koruyan gözlük taktığından yeni gelen kızın nerede olduğunu anlayamadım. İçlerinden biri eskiden birlikte çalıştığım kişiydi, ona yeni kızın kim olduğunu sordum.

"On beş numaralı tezgâhta tırnakları takan kız" diye bilgi verdi. "Onu tavlamaya geldiysen vazgeçmeni öneririm. Fil dişi kadar sert, ulaşılmaz biri."

"Teşekkür ederim" dedim.

On beş numaralı tezgâhta tırnak takan kız çok inceydi, orta çağ resimlerindeki genç oğlan çocuklarını andırıyordu.

"Affedersiniz" diye seslenince yüzüme baktı, sonra üniformama ve ayaklarıma, sonra tekrar yüzüme baktı. Baretini, tozdan koruyan gözlüğünü çıkardı. Kesinlikle çok güzeldi. Saçları hafif bukleli ve uzun, gözleri deniz kadar derindi.

"Efendim?" dedi kız.

"Yarın, cumartesi akşamı boşsanız birlikte dansa gidelim mi?" diye sordum bir cesaretle.

"Yarın akşam boşum ve dansa gitme planım da var ama seninle gitmem" dedi.

"Biriyle randevunuz mu var?" diye sordum.

"Randevum falan yok" dedi. Sonra baretini, tozdan koruyan gözlüğünü taktı, masanın üzerindeki fil tırnağını eline aldı, ayak ucunu ölçtü. Tırnak biraz geniş kalmıştı, keskiyi alıp tırnağı ustalıkla yonttu.

"Birine söz vermediyseniz benimle gelsenize" dedim. "Tek başına gitmektense yanında birinin olması çok daha eğlenceli olur. Lezzetli yemekler yapan bir restoran da biliyorum."

"Gerek yok. Ben dansa tek gitmek istiyorum. Sen de dans etmek istiyorsan kendi başına gidebilirsin."

"Gideceğim" dedim.

"Nasıl istersen" dedi. Sonra beni görmezden gelip işine dön-

dü. Keskiyle yonttuğu tırnağı ayağın ucuna taktı. Bu kez uzunluğu tam olmuştu.

"Yeni biri için epey iyisin" dedim.

Bir şey demedi.

O gece rüyamda yine cüceyi gördüm. Ve yine bunun bir rüya olduğunu hemen anlamıştım. Cüce ormandaki açıklık alanın tam ortasında bir kütüğün üzerine oturmuş sigara içiyordu. Bu kez yanında ne plakçalar vardı ne de bir plak. Bitkin görünüyordu, onu ilk gördüğüm zamana göre biraz yaşlanmıştı, yine de devrim öncesinde doğmuş yaşlı adam kadar değildi. Benden en fazla iki ya da üç yaş büyük gibi görünüyordu ama tam kestiremedim de. Cücelerin yaşı genelde anlaşılmazdır.

O sırada yapacak bir işim olmadığından cücenin etrafında dolandım, göğe baktım, sonra cücenin yanına oturdum. Gökyüzü kapalıydı, kara bulutlar batıya sürükleniyordu. Her an yağmur yağabilecek gibi bir havaydı. Cüce sanırım yağmurda ıslanmasın diye plakçalar ve plaklarını bir yere bırakmıştı.

"Hey" diye seslendim cüceye.

"Hey" diye cevap verdi.

"Bugün dans etmiyor musun?" diye sordum.

"Hayır, bugün dans etmiyorum" dedi cüce.

Dans etmediğinde cüce zayıf ve acınası görünüyordu. Bir zamanlar saraydaki forslu halinden eser yoktu.

"Rahatsız mısın?" diye sordum.

"Evet" dedi cüce. "Pek iyi hissetmiyorum. Orman çok soğuk çünkü. Hep bir başına yaşayınca da pek çok şey sağlığını etkiliyor."

"Bu çok kötü" dedim.

"Bana enerji gerek. Bedenime yeni bir yaşam enerjisi kaynağı gerek. Hiç durmadan dans edebileceğim, yağmur yağsa da rüzgâr esse de tepelerde tarlalarda koşabileceğim yeni bir yaşam enerjisi gerek bana."

Bir süre sessizce kütüğün üzerinde yan yana oturduk. Başımızın üzerindeki ağaçlarda rüzgârın çıkardığı sesi duyuyordum. Arada bir dallar arasında iri kelebekler görüyordum.

"Bu arada" dedi cüce, "benden bir isteğin var, değil mi?"

"İstek?" diye söylediğini tekrar ettim, şaşırarak. "Ne isteği?"

Cüce bir ağaç dalıyla yere yıldız resmi çizdi. "Kızdan söz ediyorum. O kızı istemiyor musun?"

Sekizinci etapta yeni işe başlayan kızı kastediyordu. Cücenin bunu nasıl bildiğine şaşırmıştım. Ama bu bir rüyaydı ve rüyada her şey olabilirdi.

"İstemesine istiyorum ama bunu senden istesem ne olacak ki? Kendi gücümle bir şeyler yapmaktan başka çarem yok."

"Kendi başına yapamazsın" dedi

"Yapamaz mıyım?" dedim biraz alınarak.

"Öyle tabii. Hiçbir şey yapamazsın. Bana istediğin kadar kız ama kendi başına yapamazsın" dedi cüce.

Haklı olabilirdi. Ben nereden bakarsan bak sıradan bir adamdım. Övünebileceğim tek bir özelliğim yoktu. Ne param vardı ne de yakışıklıydım. Ağzım laf yapmazdı. Kayda değer hiçbir şeyim yoktu. Karakterimin fena olmadığını söyleyebilirdim, iş konusunda azimliydim de. Meslektaşlarım tarafından oldukça seviliyordum. Sağlığım yerindeydi. Ama genç kızların bir bakışta kendilerini kaptıracakları tipte biri değildim. Benim gibi birinin o kadar güzel birini elde etmesi kolay değildi.

"Sana yardım etmeme izin verirsen bir şeyler değişebilir" diye fısıldadı cüce.

"Nasıl bir yardım bu?" diye merakla sordum hemen.

"Dans etmek. O kız dansı seviyor. Bu yüzden o kızın önünde iyi bir şekilde dans edersen o kız senin olur. Sonrasında tek yapman gereken ağacın altında dikilip meyvelerin eline düşmesini beklemek olur."

"Bana dans etmeyi mi öğreteceksin?"

"Öğretirim istersen" dedi cüce. "Ama bir iki gün öğretmekle bir şey olmaz. Her gün yoğun bir şekilde yapacaksın; en az altı ay gerekir. Bu kadar çalışmazsan insanların kalbini çalacak şekilde dans edemezsin."

Hayal kırıklığına uğrayıp başımı salladım. "Ah, olacak iş değil. Altı ay beklersem bir başkası çalar o kızın gönlünü."

"Ne zaman dansa gidecek?"

"Yarın" dedim. "Yarın, cumartesi gecesi dans salonuna gidecek. Ben de gideceğim. Orada onu dansa davet edeceğim."

Cüce dal parçasıyla yere birkaç düz çizgi çizdi, aralarına da bir yatay çizgi çekti; tuhaf bir şekil oluştu. Sessizce onun el hareketlerini izliyordum. Nihayet küçülen sigarasını dudaklarından yere tükürdü, ayağıyla ezip söndürdü.

"Bir yolu var. Eğer o kızı gerçekten istiyorsan" dedi cüce. "İstiyor musun?"

"Evet, istiyorum" dedim.

"O yolu duymak ister misin?"

"Evet, söylesene" dedim.

"Zor bir şey değil. Ben senin içine gireceğim. Senin bedenini ödünç alarak dans edeceğim. Sağlıklı ve güçlü görünüyorsun. Bir şekilde dans edebilirsin."

"Formdayım, benden iyisi yoktur" dedim. "Ama bu dediğin gerçekten yapılabilir mi? Benim içime girecek ve dans mı edeceksin?"

"Yapılabilir. Bunu yaparsam o kız kesinlikle senin olur. Sana garanti ederim. Sadece o kız değil. İstediğin her kız senin olabilir."

Dilimle dudaklarımı yaladım. Bu dedikleri kulağa fazlasıyla iyi geliyordu. Gerçi cücenin içime girip de sonra oradan bir daha çıkmaması, bedenimin bu cüce tarafından ele geçirilme olasılığı da vardı. Her ne kadar o kızı elde etmek istesem de böyle bir şeyin başıma gelmesini istemezdim.

"Endişe etmene gerek yok" dedi cüce aklımdan geçenleri okumuş gibi. "Bedenini zapt etmeyeceğim."

"Seninle ilgili pek çok söylenti geldi kulağıma" dedim.

"Kötü şeyler olsa gerek" dedi cüce.

"Evet, öyle."

Cüce çok bilmiş bir surat ifadesiyle kıkırdadı. "Endişe etme. Ben bile birinin bedenini öyle kolayca sonsuza dek zapt edemem. Bunun için sözleşme gerekir. Diğer bir deyişle karşılıklı rıza olmadan mümkün değil. Bedeninin sonsuza kadar ele geçirilmesini istemezsin değil mi?"

"Tabii ki istemem" diye cevap verdim titreyerek.

"Benim için hiçbir karşılık beklemeden o kızı elde etmene yardım etmek hiç de zor değil" dedi cüce. Sonra bir parmağını kaldırarak devam etti: "Ama bir şartım var. Öyle zor bir şart değil ama yine de bir şart."

"Nasıl bir şart bu?"

"Önce bedenine gireceğim, sonra dans salonuna gidip o kızı dansa kaldıracağım. Sonra senin için o kızı elde edeceğim. Bu sırada sen tek kelime bile etmeyeceksin. Kızı tam olarak elde edinceye dek hiç ses çıkarmayacaksın. Şartım bu."

"İyi de hiç konuşmayınca onu nasıl ayartacağım ki?" diye karşı çıktım.

"Hayır" dedi cüce başını sallayıp. "Endişelenme. Benim dansımla *elde edemeyeceğim* kadın yok. Endişe etme sen. Bu yüzden dans salonuna girdikten sonra o kızı *elde edene* dek kesinlikle ses çıkarma. Tamam mı?"

"Ya bir şey dersem?" diye sordum.

"O zaman bedenini alırım" dedi cüce net biçimde.

"Hiç konuşmadan her şey yolunda giderse?"

"Kız senin olur. O zaman ben senin bedeninden çıkıp ormana geri dönerim."

Derin bir iç çektim. Ne yapsam iyi olur diye düşündüm. Cüce

o sırada yere ağaç dalıyla tuhaf şekiller çizmeye devam ediyordu. Bir kelebek geldi, o şeklin tam ortasında durdu. Açıkçası çok korkmuştum. Hiçbir şey demeden öylece sessiz kalabileceğimden emin değildim. Ama tek bir şey söylemem durumunda da o kızı kollarıma almam mümkün olmayacaktı. Sekizinci etapta fil ayağına tırnak yontan kızın görüntüsü aklıma geldi. Ne olursa olsun o kızı elde etmek istiyordum.

"Kabul" dedim. "Yapıp görelim."

"Anlaştık" dedi cüce.

Dans salonu, fil fabrikasının ana giriş kapısının yanındaydı, cumartesi geceleri burası fil fabrikasında çalışan genç işçiler ve kızlarla tıka basa dolardı. Fabrikada çalışanların neredeyse hepsi gelirdi. Biz orada dans eder, içer, tanıdıklarımızla bir araya gelip sohbet ederdik. Sevgililer koruluğun içine çekilir ve orada birlikte olurlardı.

<Özlemişim> dedi cüce bedenimin içinde büyük bir heyecanla. <Dans etmek böyle bir şey işte. Kalabalık, içki, ışıklar, ter kokusu, kızların parfüm kokusu, ah ne çok özlemişim.>

Kalabalığı yarıp ilerlerken o kızı arıyordum. Birkaç tanıdık beni görünce omzuma dokunup seslendi. Onlara gülümseyip selamlaştım. Ağzımdan tek bir sözcük bile çıkmadı. O sırada orkestra çalmaya başlamıştı ama kızı henüz bulamamıştım.

Dans pisti daire şeklindeydi, motor hareketiyle hafifçe dönüyordu. Pistin etrafında onu çevreleyen sandalyeler vardı. Yüksek tavandan büyük bir avize aşağı doğru sarkıyor, özenle parlatılmış dans pisti buz yüzeyi gibi tüm ışığı yansıtıyordu. Pistin üst kısmında arenadaki tribün gibi orkestra yeri vardı. Orada iki tam kadro orkestra yan yana dizilmiş, yarım saatte bir yer değiştiriyor, tüm gece hiç durmadan muhteşem dans müzikleri çalmaya devam ediyorlardı. Sağ taraftaki orkestrada iki harika davul yer alıyordu, müzisyenlerin ceketlerinin göğüs kısımlarında kırmızı

fil logosu vardı. Sol taraftaki orkestranın özelliği on trombonun yan yana dizilmesiydi ve trombonculların hepsi de yeşil fil maskesi takıyorlardı.

Bir sandalye bulup oturdum, bira ısmarladım, kravatımı gevşettim, bir sigara yaktım. Ücretli dans kızları yanıma gelip "Yakışıklı abi, dans edelim mi?" diye davet ettiler ama onları dikkate almadım. Çenemi ellerime dayadım, bira boğazımdan geçerken o kızın ortaya çıkmasını bekledim. Ancak bir saat geçse de gelmedi. Vals, folkstrot, davul kapışması, trompetlerin solosu da geçip gitti. Acaba o kızın en başından beri buraya dans etmeye gelme niyeti mi yoktu? Benimle dalga mı geçmişti? Sanırım öyle yapmıştı.

<Sorun yok> diye fısıldadı cüce. <Mutlaka gelecek, sen hazır bekle.>

Kız dans salonuna geldiğinde saat dokuz olmuştu. Işıl ışıl parlayan, dar, tek parça bir elbise, siyah yüksek topuklu ayakkabı giymişti. O kadar ışıltılı ve seksiydi ki onun görüntüsü karşısında tüm dans salonu beyaz bir bulanıklık içinde kaybolup gitmişti sanki. Birkaç genç adam onu hemen fark etti, eşlik etmeyi teklif ettiler ama onları elinin tersiyle itti.

Bir yandan biramı içerken diğer yandan gözlerimle onu takip ediyordum. Dans pistinin karşısında, biraz ötemdeki masaya oturdu, kırmızı kokteyl sipariş etti, ince uzun sigarasını yaktı. Kokteyline ağzını sürmedi. Sigarasını bitince izmariti bastırarak söndürdü, sonra yerinden kalktı, tramplene yürür gibi bir havayla yavaşça dans pistine ilerledi.

Kimseyle eşleşmeden tek başına dans etti. Orkestra tango çalıyordu. Harika bir şekilde tango yapıyordu. Etrafında onu izleyenlerin ağzı açık kalacak kadar iyi dans ediyordu. Uzun bukleli kara saçları pistte rüzgâr gibi savruluyor, incecik beyaz parmakları havada görünmeyen bir harpın tellerini çalıyordu. Hiç çekinmeden, tek başına, kendi için dans ediyordu. Gözümü ondan

alamadım; sanki rüyamın devamını görüyordum. Biraz kafam karışmıştı. Eğer bir rüyayı yaratmak için başka bir rüya kullanıyorsam, gerçekte ben neredeydim?

<O kız harika dans ediyor> dedi cüce. <Karşımda dans edecek olan oysa denemeye değer. Haydi yanına gidelim.>

Ne yaptığımın bilincinde bile olmadan yerimden kalkmış, dans pistine yürürken buldum kendimi. Birkaç adamı iterek öne çıktım, o kızın yanında durdum, topuklarımı birbirine vurarak herkese dans edeceğimi işaret etmiş oldum. Dans ederken yüzüme baktı. Ona gülümsedim. Bir karşılık vermedi, tek başına dans etmeye devam etti.

Başta yavaşça dans ettim. Sonra ağır ağır hızımı artırdım, sonra fırtına gibi dönerek dans ettim. Bedenim artık benim bedenim değildi. Ellerim, bacaklarım, boynum düşüncemden bağımsız, coşmuş bir halde dans pistinde dans ediyordu. Bu dansa bedenimi bırakarak yıldızların dönüşünü, ırmağın akışını net olarak duyabiliyordum. Dans böyle bir şeymiş demek ki. Ayağımı yere vurdum, kollarımı savurdum, başımı salladım, fırıl fırıl döndüm. Dönerken başımın içinde beyaz ışıklı bir küre parladı.

Kız bana kaçamak bir bakış attı. Bana uyarak o da döndü, ayağını pat diye yere vurdu. Onun içinde de bir ışığın parladığını hissettim. Büyük bir sevince kapıldım. Böylesi bir sevinci doğduğumdan beri ilk kez yaşıyordum.

<Nasıl, fil fabrikasında çalışmaktan çok daha eğlenceli değil mi?> dedi cüce.

Ona cevap veremedim. Ağzım kupkuruydu, ses çıkarmaya çalışsam da olmuyordu.

Saatlerce dans ettik. Dansa ben liderlik ettim, o bana uydu. Sonsuz gibi hissettiğim bir zamandı. Nihayet yorgunluktan bitap düşünce dans etmeyi bıraktı, dirseğimden tuttu. Ben de –ya da cüce mi demeli– dans etmeyi bıraktım. Pistin ortasında durup birbirimizin gözlerinin içine baktık. Eğilip topuklu ayakkabılarını

çıkardı, eline aldı, sonra bir daha bana baktı.

Dans salonundan çıkıp nehir boyunca yürüdük. Arabam olmadığından uzun uzun yürümekten başka yapacak bir şeyimiz yoktu. Bir süre sonra yol hafifçe yokuş yukarı doğru çıktı, etrafı geceleri açan beyaz çiçeklerin kokusu sardı. Geriye dönüp bakınca fabrikanın karanlık şekillerinin aşağıya doğru yayıldığını gördüm. Dans salonunun sarı ışığı polen gibi etrafa yayılırken orkestralardan biri zıplamalı bir parça çalıyordu. Hafif bir rüzgâr vardı, ay ışığı kızın saçlarını ıslatıyor gibi görünüyordu.

Konuşmuyorduk. Böyle bir danstan sonra konuşmaya gerek yoktu. Kendisine rehberlik edilen görme engelli biriymişim gibi koluma girmişti.

Yokuşu çıkınca karşımıza geniş bir çayır çıktı. Etrafını saran çam koruluğu sakin bir deniz gibiydi. Yumuşak otlar belimize kadar geliyor, esintiyle dans eder gibi salınıyordu. Orada burada parlak taçyaprakları olan çiçekler baş göstermiş, böcekleri davet ediyorlardı.

Elimi kızın omzuna attım, birlikte çayırın ortasına kadar yürüdük. Hiçbir şey demeden kızı yere yatırdım. "Ne kadar sessiz biriymişsin" dedikten sonra güldü, topuklu ayakkabılarını ileriye fırlattı, kollarını boynuma doladı. Onu dudaklarından öptükten sonra uzaklaştım, bir daha yüzüne baktım. Rüya kadar güzeldi. Kollarımda olduğuna ben bile inanamıyordum. Gözlerini kapattı, onu öpmemi bekledi.

İşte tam o anda yüzü değişmeye başladı. Önce burnundan yumuşak beyaz bir şeyin çıktığını gördüm. Bir kurtçuktu bu. Bugüne dek görmediğim irilikteydi. İki burun deliğinden art arda kurtçuklar çıkarken etrafı iğrenç bir koku sardı. Kurtçuklar dilinden boğazına dökülüyor, bazıları gözlerinin üzerinden yürüyüp saçlarının içine giriyordu. Burun derisi yukarı kalkmış, etrafındaki erimiş et etrafa yayılmış, geriyeyse sadece iki karanlık delik

kalmıştı. Kurtçuk sürüsü oradan çıkmaya çalışırken etraflarına çürümüş et bulaşıyordu.

İki gözünden irin akmaya başladı. Gözbebekleri irinle iki üç kez seğirip anormal bir şekilde titredikten sonra yüzünün iki yanına yavaşça sızdı. İçindeki boşlukta kurtçuklar beyaz yumak gibi katılaşmıştı. Çürümüş beyin sıvısına kurtçuklar toplanmıştı. Dili iri bir sümüklüböcek gibi dudakları arasından sarkarken kopup düştü. Diş etleri çözüldü, beyaz dişleri ayrılıp döküldü. Sonunda da ağzı eriyip düştü. Saç köklerinden kan çıktı, saç telleri parça parça döküldü. Kaygan kafa derisini yiyen kurtçuklar ortaya çıktı. Bunlara rağmen kızın sırtıma doladığı ellerindeki güç azalmadı. Kendimi kızın kollarından çekip kurtaramadım, başımı uzaklaştıramadım, hatta gözlerimi bile kırpamadım. Midemdeki yumru boğazıma kadar yükseldi ama onu dışarı çıkaramadım. Bedenimin tir tir titrediğini hissediyordum. Kulağımın dibindeyse cücenin gülüşü yankılanıyordu.

Kızın yüzü çözülmeye devam etti. Kasları bir şeye tempo tutarmışçasına çenesi ayrıldı, birbirine yapışmış et, irin ve kurtçuk kütlesi etrafa döküldü.

Çığlık atmak için var gücümle nefes aldım. Birisi, kim olursa olsun birisi beni bu cehennemden çekip çıkarsın istedim. Ama haykıramadım. İçimden *bunların gerçekten olması mümkün değil* diye düşündüm. Olmadığını hissediyordum. Bu, cüce tarafından yapılan bir aldatmacaydı. Cüce ses çıkarmamı istiyordu. Tek bir şey demem halinde bedenim sonsuza dek onun eline geçecekti. Cücenin istediği buydu.

Ne yapacağıma karar verdim ve gözlerimi kapattım. Bu kez hiçbir dirençle karşılaşmadan gözlerimi kapatabildim. Gözlerimi kapatınca çayırın üzerinde esen rüzgârın sesini duyabildim. Kızın sırtıma parmaklarını geçirdiğini hissedebiliyordum. Bir cesaretle ellerimi kızın bedenine doladım, onu kendime çektim, o çürümüş et kütlesinin üzerine, eskiden ağzının olduğu yere du-

daklarımı dayadım. Yumuşak et parçası, kımıl kımıl kurtçuklar yüzüme dokundu, ölümün katlanması güç kokusu burun deliklerimden içeri girdi. Ancak bu sadece bir an sürdü. Gözlerimi açtığımda buraya birlikte geldiğim o güzel kızla öpüşüyordum. Yumuşak ay ışığı kızın pembe yanaklarının üzerine vuruyordu. Cüceye karşı zafer kazandığımın farkına vardım. Hiç ses çıkarmamış, başarılı olmuştum. "Sen kazandın" dedi cüce güçsüz bir şekilde. "Kız senin. Ben gidiyorum."

Sonra cüce bedenimden çıkıp gitti.

"Ama burada bitmedi" diye devam etti cüce. "Defalarca kazanabilirsin. Ama sadece bir kere kaybedersin. Bir kere kaybettiğinde de her şey bitecek. Ve bir gün mutlaka kaybedeceksin. O zaman işin bitecek. Anladın mı? Ben o zamanı bekleyeceğim."

"Niye ben?" diye bağırdım cüceye. "Neden bir başkası değil?"

Cüce cevap vermedi. Güldü sadece. Kahkahası bir süre etrafta yankılandı, en sonundaysa rüzgâra kapılıp gitti.

Neticede cüce dediklerinde haklı çıktı. Ben şimdi polis tarafından tüm ülkede aranan biriyim. Dans salonunda dansımı izleyen biri, belki de o yaşlı adam, yetkililere cücenin benim bedenime girip dans ettiğini ihbar etmiş. Polisler bir yandan beni ararken diğer yandan beni tanıyan herkesi sorguya çekmişler. Arkadaşım ifadesinde benim bir ara cüceyle ilgili bir şeyler anlattığımı söylemiş. Hakkımda tutuklama kararı çıkmış. Polis ekipleri fabrikanın etrafını sarmış. Sekizinci etaptaki o güzel kız koşup gizlice işyerime gelerek bana olanları anlattı. İşyerimden fırladığım gibi tamamlanmış fillerin konduğu havuza atladım, içlerinden birinin sırtına binip ormana kaçtım. O sırada birkaç polisi ezdim.

Yaklaşık bir aydır bir ormandan bir başka ormana, dağlardan dağlara kaçıyorum. Yaşamak için yemiş, böcek yiyor, nehirden su içiyorum. Ancak polisler çok kalabalık. Bir gün beni yakalaya-

caklar. Beni tutuklayacaklarını, devrim adına beni vince geçirip sekiz parçaya ayıracaklarını söylüyorlarmış.

Cüce her gece rüyama giriyor, onu bedenime geri almamı söylüyor.

"En azından polisler tarafından yakalanıp da vince geçirilip sekiz parçaya ayrılmazsın" diyor cüce.

"Onun yerine sonsuza dek ormanda dans edip duracak mıyım?" diye soruyorum.

"Aynen öyle" diyor cüce. "Hangisi olacağı senin seçimin."

Bunları söyledikten sonra kıs kıs gülüyor. Ama ben bir seçim yapamıyorum.

Havlamalar duyuluyor. Köpeklerin havlama sesi. Çok yakınımdalar.

15

Öğleden Sonraki Son Çim

Çim biçtiğimde on sekiz ya da on dokuz yaşındaydım, demek ki on dört veya on beş yıl geçmiş üzerinden. Çok uzun zaman önce.

Gerçi bazen on dört veya on beş yılın çok uzun zaman önce olmadığını da düşünüyorum ya. Jim Morrison'ın "Light My Fire", Paul McCartney'nin "Long and Winding Road" şarkısını söylediği dönemin, aşağı yukarı yani, o kadar da eski zaman olduğunu hissetmiyorum. O dönemle kıyaslayınca, benim de pek o kadar değişmediğimi düşündüğüm de oluyor.

Ama elbette işin aslı öyle değil. Çok değişmiş olmalıyım. Aksi halde açıklamasını yapamayacağım kadar çok şey olurdu.

Tamam, değiştim. Ve on dört, on beş yıl da çok uzun zaman öncesidir.

Evimin yakınında –buraya daha geçenlerde taşındım– devlet ortaokulu var; alışverişe giderken, gezintiye çıktığımda önünden geçiyorum. Bu sırada ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi derslerini, resim yapmalarını, eğlenmelerini seyrediyorum. Özellikle sevdiğim için seyrediyor değilim, başka izleyecek bir şeyim ol-

madığından öylece bakarım. Sağ tarafa sıra sıra dizilmiş sakura'ları izlesem de olur ama onun yerine ortaokul öğrencilerini seyretmek çok daha ilginç geliyor.

Her neyse. İşte böyle her gün ortaokul öğrencilerini seyrederken bir gün aniden aklıma bir şey geldi. *Onlar on dört ya da on beş yaşındalar.* Bu benim için pek de önemli olmayan bir keşif, pek de büyük olmayan bir şaşkınlıktı. Onlar on dört ya da on beş yıl önce henüz doğmamışlardı, doğmuşsalar da henüz yarı bilinçli pembe renkli bir et kütlesinden ibarettiler. Şimdiyse ruj sürüyor, spor salonunun deposunda sigara içiyor, mastürbasyon yapıyor, radyodaki DJ'e saçma sapan şeyler yazdıkları kartpostalları gönderiyor, evlerin duvarlarına kırmızı sprey boyayla yazılar yazıyor, muhtemelen *Savaş ve Barış*'ı okuyorlardı.

On dört, on beş yıl öncesi benimse çim biçtiğim zamanlardı.

* * *

Hafıza, romana benzer ya da roman hafızaya.

Roman yazmaya başladıktan sonra bunu yoğun şekilde hissederoldum: Hafızanın romana benzediğini ya da tersini.

Ne kadar düzgün bir şekil vermeye gayret etseniz de içeriğin bambaşka yerlere gittiği olur hatta en sonunda kaybolup gittiği de. Bu iş tıpkı birbirinin üzerine yıkılan birkaç yorgun kedi yavrusunu bir araya getirmeye çalışmak gibidir. Yaşam sıcaklığı vardır ama ele avuca gelmezler. Sonra bu yazılanı bir ürün olarak sunmayı, evet ürün, son derece utandırıcı bulurum bazen. Gerçekten yüzümün kızardığı olur. Yüzüm kızardığında tüm dünyadaki tüm yüzler kızarır sanki.

Ancak insan varlığının görece basit bir motivasyona dayalı olduğunu ve bununla aptalca hareket ettiğini söylersek, neyin doğru neyin yanlış olduğu, önemli bir soru olmaktan çıkar. İşte bu noktada da hafıza doğar, roman doğar. Bu noktadan sonrası

hiç kimsenin durduramayacağı, sonsuza dek hareket edecek bir makine gibidir. Takır tukur diye sesler çıkararak dünyayı dolaşır, dünya yüzeyine sonu olmayan bir çizgi çizer.

İşler iyi gider umarım, diyorsunuzdur. Ama iyi gitmeyecek. İyi gittiğine dair bir işaret yok.

Peki ne yapmalı bu durumda?

İşte bu yüzden ben yavru kedileri bir araya getireceğim. Yavru kediler bitkin, yumuşacıklar. Gözlerini açıp da birinin onları kamp ateşi yakmak için çalı çırpı gibi bir araya getirdiğini fark ettiklerinde ne düşünecekler dersiniz? Aa, neler oluyor böyle, deyip ürkerler sanırım. Eğer öyleyse, tepkileri bu seviyedeyse, bu işimi biraz kolaylaştırır.

Bence öyle.

* * *

Çim biçtiğimde on sekiz ya da on dokuz yaşındaydım. Üzerinden epey zaman geçmiş bir hikâye bu. O günlerde yaşıtım bir sevgilim vardı ama bazı özel koşullardan ötürü çok uzak bir şehirde yaşıyordu. Onunla yılda ancak iki hafta kadar görüşebiliyorduk. Görüştüğümüzde de seks yapıyor, sinemaya gidiyor, pahalı yemekler yiyor, ardı arkası kesilmeyen, birinden bir diğerine geçtiğimiz konular üzerine konuşuyorduk. Sonundaysa mutlaka şiddetli bir tartışmaya giriyor, sonra barışıyor ve yine seks yapıyorduk. Kısacası, dünyadaki sıradan sevgililerin yaptıklarını, biz kısa metrajlı bir filmdeymiş gibi telaşla yapıyorduk anlayacağınız.

Onu gerçekten sevip sevmediğimi bugün de bilmiyorum. Onu hatırlayabiliyorum ama bilmiyorum. Onunla yemek yemeyi seviyordum, üzerindekileri tek tek çıkarmasını izlemeyi seviyordum, yumuşak içine girmeyi seviyordum. Seks yaptıktan sonra başını göğsüme yaslayıp konuşmasını, orada uyuklamasını iz-

lemeyi de seviyordum. Hatırladıklarım bu kadar. Daha ötesini anımsayamıyorum.

Onunla görüştüğümüz o iki hafta dışında yaşamım son derece monotondu. Üniversiteye gidip öylesine derslere giriyor, bir şekilde ortalama notlar alıyordum. Tek başına film izliyor, sokaklarda boş boş geziyordum. İyi bir kadın arkadaşım vardı. Bir sevgilisi vardı ama onunla sıklıkla bir yerlere gidiyor ve pek çok konu üzerine sohbet ediyorduk. Tek başınayken hep rock'n roll plakları dinliyordum. Mutluyum dersem mutluydum, mutsuzum dersem mutsuz. Ama o zamanlar herkes öyleydi.

Bir yaz sabahı, temmuzun başında kız arkadaşımdan uzun bir mektup geldi. Benden ayrılmak istediğini yazıyordu. Seni hep sevdim, şimdi de seviyorum, bundan sonra da seveceğim...vs vs... Başka şeyler de yazmıştı. Özetle benden ayrılmak istiyordu. Yeni bir erkek arkadaş edinmiş. Yıkılmıştım, üst üste altı sigara içtim, dışarı çıkıp kutu bira alıp içtim, daireme dönene kadar sigara içmeye devam ettim. Sonra masanın üzerindeki uzun HB kalemlerinden üç tanesini kırdım. Kızgın değildim. Ne yapacağımı bilemiyordum. Sonra üzerimi değiştirip işe gittim. O günden sonra bir süre etrafımdakilerden, "Son günlerde epey cana yakın biri oldun" diyenler oldu. Hayat ne acayipti.

O yıl yarı zamanlı çim biçme işi yapıyordum. Çim biçme şirketi Odakyu tren hattının Kyodo İstasyonu yakınındaydı, oldukça da iyi iş yapıyorlardı. İnsanların çoğu ev yaptırdıklarında bahçelerine çim de ektirir. Ya da köpek besler. Şartlı refleks gibi bir şeydir bu. Her ikisini aynı anda yapan da vardır. Hiç de fena fikir değil aslında. Yemyeşil çimlere bakmak güzeldir, köpekler de sevimlidir. Ancak altı ay sonra usanmaya başlarlar. Çimler biçilmeli, köpekler gezintiye çıkarılmalıdır. İşler karışır.

İşte biz bu insanlar için çim biçiyorduk. Önceki yaz üniversitenin öğrenci işlerinden bulmuştum bu işi. Benimle birlikte başla-

yan birkaç kişi daha vardı ama hepsi de çok geçmeden ayrıldılar, bir ben kaldım. İş zorluydu ama ücreti fena değildi. Dahası insanlarla fazla muhatap olmuyordun. Tam bana göreydi. Bu işte çalışmaya başladıktan sonra biraz para kazanmaya da başlamıştım. Yazın kız arkadaşımla tatile gitmek için birikim de yapabiliyordum. Ama ayrılmıştık, ortada ne tatil kalmıştı ne de başka bir şey. Ondan ayrılık mektubu aldıktan sonraki bir hafta boyunca o parayı nasıl kullanacağımı çok düşündüm. Daha doğrusu, parayı nereye kullanacağımı düşünmek dışında yapmam gereken bir şey yoktu. Saçma sapan bir haftaydı. Bedenim, başka birinin bedeni gibi görünüyordu gözüme. Ellerim, yüzüm, penisim, hiçbiri bana ait değildi sanki. Kız arkadaşımın benden başka birinin kollarında olduğunu hayal ediyordum. Biri, tanımadığım biri, onun küçük memelerini hafifçe ısırıyordu. Tuhaf bir histi. Yok olmuşum gibi.

Bir türlü parayı harcayacak bir yer bulamadım. Birinin ikinci el bir arabası vardı, Subaru 1000 cc, almaz mısın diye teklif geldi. Epey kilometre yapmıştı ama fena durumda değildi, fiyatı da makuldü. Ama bir türlü aklım yatmadı. Müzik setimin hoparlörünü daha büyüğüyle değiştirmeyi düşündüm ama küçük ve ahşap duvarlı dairemde onu kullanmam imkânsızdı. Başka bir daireye taşınabilirdim ama taşınmam için neden yoktu. Dairemden taşınırsam hoparlörü değiştirecek param kalmayacaktı.

Harcama yapacağım pek bir yer yoktu. Bir yazlık polo tişört ve birkaç plak satın aldım, geriye çok para artmıştı. Kaliteli Sony marka bir transistorlu radyo satın aldım. Büyük hoparlörleri vardı, FM kanallarını çok iyi çekiyordu.

Bir hafta geçtikten sonra bir gerçeğin farkına vardım. Biriktirdiğim parayı harcayacak yer yoksa bundan sonra para kazanmam da anlamsızdı.

Bir sabah çim biçme şirketindeki patronuma işi bırakmak istediğimi söyledim. Sınavlara hazırlanmam gerekiyor, onun önce-

sinde de kısa bir seyahate çıkmak istiyorum dedim. Bana daha fazla para gerekmiyor diyemezdim.

"Aa, öyle mi? Yazık oldu" dedi patron (patrondan çok bahçıvan havası veren yaşlı bir adamdı), gerçekten de hissettiğini söylemişti. Sonra derin bir nefes alıp sandalyesine oturdu, bir sigara yaktı. Başını tavana kaldırıp boynunu çevirirken kütür kütür ses çıktı. "Sen gerçekten çok iyi iş çıkardın. Yarı zamanlı çalışanlar arasında en eskisisin, çalıştığın yerlerden de hep övgü geliyor. Daha gençsin, daha iyi bir işe layıksın ama buna karşın çok iyi çalıştın."

Teşekkür ettim. Dediği gibi hakkımda iyi şeyler söyleniyordu. İşimi özenli yapıyordum. Yarı zamanlı çalışanların çoğu asıl işi büyük çim biçme makineleriyle yapar, detaylara pek girmezdi. Böylece iş daha kısa sürerdi, kendilerini de yormazlardı. Benim iş yapışımsa onlarınınkinin tam tersiydi. Ben makineyle çimin üzerinden şöyle bir geçer, asıl el işçiliğine zaman ayırırdım. Makinenin iyi biçmediği köşelerdeki detaylı kısımları düzgünce yapardım. Doğal olarak da sonuç güzel olurdu. Ama getirisi düşüktü. Çünkü ücret ev başına hesaplanıyordu. Bahçenin büyüklüğüne göre hesap çıkarılıyordu. Dahası sürekli eğilip kalkarak iş yaptığımdan belim de ağrırdı. Bu işi ancak onu yapanlar anlayabilir. Alışana dek merdivenden inip çıkmakta zorlanır insan.

Hakkımda iyi şeyler söylensin diye bu kadar özenli iş yapıyor değildim. İnanmayabilirsiniz ama ben sadece çim biçmeyi seviyordum. Her sabah çim makasını biliyor, çim biçme makinesinin olduğu kamyonetle müşteriye gidiyor, çim biçiyordum. Türlü bahçeler, çeşitli çimler, çeşit çeşit ev hanımları vardı. Sakin, nazik ev hanımları olduğu gibi kaba olanları da vardı. Hatta sutyen takmayıp yakası geniş tişört giyerek çim biçerken tam önümde duran, memelerini bana gösteren genç ev hanımları da vardı.

Ne olursa olsun ben çim biçmeye devam ettim. Bahçelerin çoğunda çimler çok uzamış olurdu. Adeta çalılığa dönerdi. Çimler ne kadar uzunsa iş de o kadar zevkli gelirdi bana. İş bittikten

sonra bahçenin yeni görüntüsü, bu işin yapmaya değer olduğunu hissetmemi sağlardı.

Bu harika bir duyguydu. Sanki kalın bir bulut aniden çekilmiş, güneş ışınları bir anda etrafı doldurmuş gibi bir histi.

Bir keresinde, işim bittikten sonra, o ev hanımlarından biriyle yatmıştım. Otuz bir ya da otuz iki yaşındaydı. Minyondu, küçük, sert memeleri vardı. Tüm panjurları örtüp ışıkları kapattığı karanlık odada birlikte olduk. Tek parça elbisesi hâlâ üzerindeyken iç çamaşırını sıyırıp üzerime çıktı. Göğsünden alt kısma dokunmama izin vermedi. Bedeni soğuktu, bir tek vajinası sıcaktı. Neredeyse hiç konuşmadı. Ben de sustum. Tek parça elbisesinin kollarından hışır hışır sesler çıkıyordu, bir yavaş bir hızlı. Biz birlikte olurken telefon çaldı. Uzun uzun çaldıktan sonra sustu.

Daha sonra, acaba sevgilimin benden ayrılma sebebi bu muydu diye bir düşünce geçmişti aklımdan. Böyle düşünmemi gerektirecek özel bir neden yoktu aslında. Öylesine aklıma geliverdi. Cevap verilmeyen o telefonun yüzündendi belki de. Aman neyse. Bitti gitti nasıl olsa.

"Kötü oldu" dedi patron. "Sen işi bırakınca randevuları dolduracak kimse yok. Hem de en yoğun dönemde."

Muson iklimi dönemi yüzünden çimler çok uzamıştı.

"Bir hafta daha çalışamaz mısın? O zamana kadar yeni bir çalışan buluruz, bir şekilde durumu kurtarırız. Eğer ayrılmanı bir hafta daha ertelersen özel bir ikramiye de veririm sana."

Olur, dedim. Nasılsa belirli bir planım yoktu, bunun öncesinde de işimden nefret ediyor falan değildim. Yine de tuhaf diye düşündüm. Para gerekmez diye düşündüğüm anda yine elime para geçecekti.

Açık hava üç gün sürdü, sonraki gün yağmur yağdı, sonra hava yine üç gün açtı. Bir hafta böyle geçti.

Yazdı. Üstelik harika bir yazdı. Gökyüzünde küçük bulutlar süzülüyordu. Güneş yavaş yavaş teni yakıyordu. Sırt derim üç kez soyulmuş, kapkara olmuştu. Kulağımın arkasına kadar kapkara olmuştum.

İşimin son gününde üzerimde tişörtle şort, ayağımda tenis ayakkabısı, gözümde Rayban marka güneş gözlüğü, benim için son iş olacak bahçeye gidiyordum. Arabanın radyosu bozuk olduğundan evden getirdiğim transistorlu radyoda rock'n roll dinleyerek arabayı sürüyordum. Creedence, Grand Funk gibi rock gruplarını. Her şey yaz güneşinin etrafında dönüyor gibiydi. Kısa kısa ıslıklar çalıyor, ıslık çalmadığım zamanlarda sigara içiyordum. FEN haber spikeri Vietnam'daki yer adlarını tuhaf bir aksanla art arda sıralıyordu.

Son işimin olduğu yer Yomiuri Land Eğlence Parkı yakınındaydı. Ah ah! Neden Kanagava bölgesindeki insanlar Setagaya'daki çim biçme şirketinden hizmet almak zorundaydı ki?

Şikâyet etmeye hakkım yoktu. Çünkü bu işi kendim seçmiştim. Sabah şirkete gittiğimizde kara tahtada o gün çimleri biçilecek yerlerin hepsinin adı yazılı olur, herkes istediği yeri seçerdi. Çalışanların geneli yakın yerleri tercih ederdi. Hep öyle olurdu. Gidip gelmek zaman almazdı, ayrıca daha çok iş alırlardı. Bense tam aksine uzaktaki işleri alırdım. Hep böyle yapardım. Bu konuda herkes beni garip bulurdu. Çünkü, daha önce de dediğim gibi oradaki en eski yarı zamanlı çalışan bendim, istediğim işi en baştan seçme hakkım vardı.

Bu seçimimin çok özel bir sebebi yoktu. Uzağa gitmeyi seviyordum, hepsi bu. Ama bu şekilde açıkladığımda sanırım kimse anlamıyordu.

Arabanın tüm camlarını açıp sürmeye devam ettim. Şehirden uzaklaştıkça serin rüzgâr esmeye başladı, yeşil daha canlandı. Çimin sıcaktan kavrulmuş kokusuyla kurumuş toprak kokusu arttı, gökyüzündeki bulutların sınır çizgileri netti. Harika bir havaydı.

Kız arkadaşımla tatile çıkmak için en uygun zamandı. Serin denizle sıcak kumsalı düşündüm. Sonra klimanın çalıştığı küçük bir odadaki şık mavi çarşafı gözümde canlandırdım. Hepsi buydu. Başka bir şey düşünmedim. Aklıma sadece kumsal ve mavi çarşaf gelmişti.

Benzin istasyonunda depoyu tam doldurturken aynı şeyleri düşünüp durdum. İstasyonun yanındaki çayıra uzanıp görevlinin yağ kontrolü yapışını, camları silmesini izledim. Kulağımı yere dayayınca bir sürü ses duydum. Uzaklardan dalga sesi duydum. Elbette aslında bu dalga sesi değildi. Yerin emdiği çeşitli sesler birbirine karışmıştı sadece. Gözümün önündeki çimenin yaprakları üzerinde küçük bir böcek geziniyordu. Kanatları gelişmiş, yeşil renkteydi. Böcek yaprağın ucuna kadar gidince bir süre bocaladıktan sonra aynı yolu geri döndü. Ama hiç de hayal kırıklığına uğramış gibi bir hali yoktu.

Depo on dakikada doldu. Görevli arabanın kornasını çalıp haber verdi.

* * *

Hedefimdeki ev bir tepenin üzerindeydi. Yavaş yavaş yükselen bir tepeydi bu. Virajlı yolun her iki tarafında zelkova ağaçları diziliydi. Yanından geçtiğim bir evin bahçesinde iki küçük oğlan çocuğu yalınayak halde birbirlerine hortumdan su fışkırtıyorlardı. Gökyüzüne sıçrayan sular yarım metrelik bir gökkuşağı meydana getirmişti. Birileri pencereyi açık bırakmış, içeride piyano çalışıyordu.

Kapı numaralarını izleyerek yukarı doğru gidince evi kolayca buldum. Kamyoneti evin önüne park ettim, zili çaldım. Cevap gelmedi. Etraf ürkütücü derecede sessizdi. Ortalıkta hiç insan görünmüyordu. Bir kez daha zili çaldım. Sonra öylece durup cevap verilmesini bekledim.

Hoş bir evdi. Krem rengi sıvalı, çatının ortasında aynı renkten kare bir bacası vardı. Pencere çerçeveleri gri, perdeler beyazdı. Hepsinin de rengi güneşten atmıştı. Eski bir evdi ama eskimek ona yakışmıştı. Sayfiye yerlerinde buna benzer çok ev olur. O evde altı ay yaşanır, sonraki altı ay ev boş kalır. Aynı hava bu evde de vardı. Bir şekilde evden bir yaşanmışlık kokusu yayılıyordu etrafa.

Avlunun etrafı Fransız kiremitlerinden bir çitle çevrilmiş, çitin üzerini gül çalısı sarmıştı. Çiçekleri dökülmüş, yeşil yaprakların üzerine yazın göz alıcı ışığı vuruyordu. Durduğum yerden çimen görünmüyordu ama bahçe çok genişti, büyük bir kâfur ağacının krem renkli duvara vuran gölgesi serinlik hissi veriyordu.

Kapıyı üçüncü kez çaldığımda dış kapı ağır ağır açıldı, orta yaşlı bir kadın göründü. Ürkütücü derecede iriydi kadın. Ben kesinlikle minyon değilimdir ama o benden en az üç santimetre kadar daha uzundu. Omuzları genişti, bir şeylere kızmış gibi bir beden duruşu vardı. Yaklaşık elli yaşında görünüyordu. Güzel olduğu söylenemezdi ama yüzü hoştu. Hoş desem de insanı etkileyecek kadar hoş da değildi. Kalın kaşları ve köşeli çenesi söylediği sözü geri almayan bir inatçılık hissi uyandırıyordu.

Uykulu gözlerini ağır ağır açarak bana baktı. Saçlarındaki beyaz teller başının üzerinde kabarmış, kahverengi keten tek parça elbisesinin omuz uçlarından güçlü iki kolu aşağıya sarkmıştı. Kolları bembeyazdı.

"Çim biçmeye geldim" dedim. Sonra gözlüğümü çıkardım.

"Çim mi?" deyip başını eğdi.

"Evet, telefon gelmişti."

"Hımm. Ha tamam, çim! Ayın kaçı bugün?"

"On dördü."

Esnedi. "Öyle mi? On dördü demek." Sonra bir kez daha esnedi. Bir ay uyumuştu sanki. "Şey, sigaran var mı?"

Cebimden kısa Hope çıkardım, ona bir tane uzattım, çakmakla yaktım. Dumanı keyifle havaya üfledi.

"Ne kadar tutar?" diye sordu.

"Zaman olarak mı?"

Çenesini öne doğru uzatıp onayladı.

"Bahçenin genişliğine ve durumuna bağlı. Bir bakabilir miyim?"

"Olur. İlk iş bakman gerekir zaten."

Ardından bahçeyi dolaştım. Bahçe düz dikdörtgendi, elli metrekare genişliğindeydi. Gelişmiş ortancalar, bir kâfur ağacı vardı, gerisi çimdi. Pencerenin altına iki tane boş kuş kafesi bırakılmıştı. Bahçe bakımlıydı, çimler biçilmeyi gerektirmeyecek kadar kısaydı. Bir tür hayal kırıklığına uğramıştım.

"Burası iki hafta idare eder" dedim.

Kadın burnundan nefes verdi.

"Çimler daha da kısa olsun istiyorum. Bunun için para ödüyorum. Biçilmesini istemem yeterli."

Kısa bir süre ona baktım. Aynen dediği gibiydi. Başımı sallayarak onu onayladım, zamanı kafamda hesapladım.

"Dört saat sürer."

"Demek bayağı yavaş çalışıyorsun."

"Mümkünse yavaş yavaş yapmak istiyorum" dedim.

"İstediğin gibi olsun" dedi.

Kamyonetten elektrikli çim biçme makinesini, çim makasını, tırmığı, çöp poşetini, içine soğuk kahve koyduğum termosu, transistorlu radyoyu çıkarıp bahçeye taşıdım. Güneş gökyüzünün ortasına yaklaşmış, sıcaklık gitgide artıyordu. Ben aletleri taşırken kadın da verandaya dizdiği on kadar ayakkabının tozlarını alıyordu. Hepsi kadın ayakkabısıydı, ama iki farklı büyüklükteydiler: bir kısmı küçük bir kısmı çok büyüktü.

"İş yaparken müzik dinlesem olur mu?" diye sordum.

Çömeldiği yerden bana baktı. "Müzik severim."

Önce bahçedeki küçük taşları topladım, sonra çim biçme makinesini çalıştırdım. İçine taş girerse bıçak köreliyordu çünkü. Çim biçme makinesinin ön tarafına plastik hazne takılıydı, biçilen çimlerin hepsi oraya giriyordu. Hazne dolunca onu çıkarıp içindekileri çöp poşetine boşaltıyordum. Bahçe elli metrekare vardı, çimin kapladığı alan da epey genişti. Güneş ışıl ışıl parlıyordu. Terden ıslanan tişörtümü çıkardım, üzerimde sadece şortum kaldı. Dışarıdan bakınca barbekü için giyindiğim sanılabilirdi. Terden sırılsıklam olmuştum. Bu durumda ne kadar su içersen iç tek bir damla bile çişin gelmez. Hepsi tere döner.

Bir saat kadar çim biçme makinesini çalıştırdıktan sonra kısa bir mola verdim, kâfur ağacının gölgesine oturup buzlu kahvemi içtim. Şeker bedenimin her bir köşesine kadar işledi. Başımın üstünde cırcırböcekleri ötüyordu. Radyoyu açtım, kanalları karıştırıp düzgün bir DJ aradım. Three Dogs Night'ın "Mama Told Me Not To Come" şarkısında durdum, sırtüstü yatıp güneş gözlüğümün ardından ağaç dallarına baktım, dallar arasından sızan güneş ışığını izledim.

Kadın gelip yanımda dikildi. Ona aşağıdan bakınca gözüme ağaç gibi göründü. Sağ elinde bir kadeh tutuyordu. İçinde buz ve viski vardı, ışıkla hafif titredi.

"Ne kadar da sıcak değil mi?" dedi kadın.

"Evet, öyle" dedim.

"Öğle yemeğinde ne yersin?"

Kol saatime baktım. On biri yirmi geçiyordu.

"On iki olunca yemeğe gideceğim. Yakınlarda bir hamburger büfesi var."

"Gitmene gerek yok. Sana sandviç hazırlarım."

"Gerek yok. Her zaman bir yere gidip yerim."

Viski kadehini kaldırdı, bir dikişte yarısını içti. Sonra dudaklarını büzüp iç çekti.

"Kendim için hazırlayacağım nasılsa. Sana da yaparım. İstemiyorsan başka tabii."

"Peki o halde, isterim. Çok teşekkürler."

Başka bir şey demeden çenesini hafif öne çıkardı. Sonra omuzlarını hafifçe sallayarak eve çekildi.

Saat on ikiye dek çimleri biçtim. Önce makineyle biçtiklerimi bir araya getirdim, sonra onları tırmıkla çekip topladım. Daha sonrasında makinenin alamadığı kısımları biçtim. Sabır gerektiren bir işti bu. Gelişigüzel bir şekilde yapmak istenirse gelişigüzel yapılabilirdi, titizlenerek yapmak istenirse titizlenerek yapılabilirdi. Titizlenerek yaparsam övgü alır mıyım derseniz, bunun garantisi yoktur. Kimilerine göre benimkisi kılı kırk yarmaktır. Buna rağmen, daha önce de dediğim gibi, ben çok titiz çalışırım. Karakterim böyle. Ve sanırım benim için aynı zamanda bir gurur meselesidir de.

Saat on ikide bir yerlerde bir siren çaldı ve kadın beni sandviç yemem için mutfağa götürdü.

Pek geniş olmasa da sade ve temiz bir mutfaktı. Gereksiz eşya, süs yoktu. Sade ve işlevsel bir mutfaktı. Elektrikli aletlerin hepsi de eski modeldi. Nostaljik denecek kadar. Sanki bir noktada zaman durmuş gibi bir his veriyordu insana. Büyük buzdolabının ses çıkararak homurdanması dışında etraf sessizdi. Mutfak aletlerine, kaşıklara sessizlik nüfuz etmişti. Bira önerdi ama mesai saatindeyim diye geri çevirdim. Onun yerine portakal suyu verdi. Birayı kendisi içti. Masanın üzerinde yarısı içilmiş White Horse şişesi vardı. Lavabonun altına da birçok türde boş şişe yığılmıştı.

Hazırladığı sandviçin içinde jambon, marul ve salatalık vardı, göründüğünden çok daha lezzetli çıktı. Çok leziz, dedim. Sandviç hazırlamakta eskiden beri becerikliyimdir. Başka bir şey yapamam ama sandviçte iyiyimdir. Ölen eşim Amerikalıydı, her

gün sandviç yerdi. Yemek olarak ona sandviç hazırlamam yeterdi, dedi.

Kendisi sandviçten bir ısırık bile almadı. İki kornişon turşusu yedi sadece, onun dışında sürekli bira içti. İçmekten keyif alıyor gibi görünmüyordu. Sanki içmekten başka çaresi yokmuş gibi içiyordu. Yemek masasında ben sandviç yedim, o bira içti. Başka hiçbir şey demedi, ben de konuşmadım.

On iki buçukta çimlere döndüm. Son çimlerdi. Bu kadar çok biçince artık çimle bağınız kalmaz.

FEN'in rock'n roll müziğini dinleyerek özenle çimleri biçtim. Birkaç kez tırmıkla topladım, berberlerin yaptığı gibi birçok açıdan inceleyip biçilmemiş yer kalmış mı diye inceledim. Saat bir buçuğa dek üçte ikisi bitti. Terim gözüme girip durdu, her seferinde bahçedeki çeşmede yüzümü yıkadım. Hiçbir nedeni yokken penisim birkaç kez sertleşti, sonra indi. Çim biçerken ereksiyon olmak ne aptalca.

İkiyi yirmi geçe işim sona erdi. Radyoyu kapattım, çıplak ayakla çimlerin üzerinde gezindim. Sonuçtan hoşnut kalmıştım. Biçilmemiş yer kalmamıştı, düzensiz yama görüntüsü de yoktu. Kilim kadar pürüzsüzdü. Gözlerimi kapattım, derin bir nefes aldım. Sonra ayağımın altıyla o serin yeşil hissin bir süre keyfini sürdüm. Ama o sırada bedenimdeki güç bir anda çekiliverdi.

"Seni şimdi de çok seviyorum" diye yazmıştı kız arkadaşım son mektubunda. "Senin nazik ve harika biri olduğunu düşünüyorum. Yalan söylemiyorum. Ama bazen bunların yetmediğini hissettiğim oluyor. Neden böyle düşündüğümü kendim de bilmiyorum. Ayrıca bunun berbat bir ifade tarzı olduğunu da düşünüyorum. Bu yazdıklarım bir açıklama olmadı sanırım. On dokuz yaşında olmaktan nefret ediyorum. Üzerinden birkaç yıl geçerse daha iyi açıklayabilirim belki. Ama üzerinden yıllar geçtikten sonra açıklama gereği de kalmayabilir."

Çeşmede yüzümü yıkadım, aletleri kamyonete taşıdım, tişörtümü yenisiyle değiştirdim. Sonra verandanın kapısını açıp işimin bittiğini haber verdim.

"Biraya ne dersin?" dedi kadın.

"Teşekkürler" dedim. Bir bira içmekten bir şey olmazdı.

Bahçede yan yana oturup çimlere baktık. Ben bira içtim, o uzun ince bardakta limonsuz votka tonik içti. Kadeh, içki dükkânlarında bedava verilenlere benziyordu. Cırcırböceği ötmeye devam ediyordu. Kadın hiç sarhoş görünmüyordu. Nefes alıp verişi düzensizdi biraz. Soluğu dişlerinin arasından sıss diye sızıyordu. Bu şekilde bilincini yitirip pat diye çimlerin üzerine devrilip ölüvermesin ya diye düşündüm.

"İyi iş çıkardın" dedi. Yaptığım işten özellikle etkilenmiş gibi de değildi şikâyetçi de değildi sanki. "Bugüne dek çimleri biçmesi için birçok kişiyi çağırdım ama bu kadar titiz çalışan ilk sensin."

"Teşekkürler" dedim.

"Ölen eşim çim konusunda çok titizdi. Çimleri hep düzgün biçerdi. Biçim şeklin onunkine benziyor."

Sigara ikram ettim, birlikte içtik. Elleri benimkinden büyüktü. Ve taş gibi sertti. Tırnaklarının üstü çizgi çizgiydi.

"Eşimin tatilde yaptığı tek iş çim biçmekti. Pek o kadar tuhaf biri de değildi gerçi."

Bu kadının kocasının nasıl biri olduğunu hayal etmeye çalıştım. Evli bir kâfur ağacı hayal etmek kadar zordu.

Yine burnundan nefes verdi.

"Kocam öldüğünden beri" dedi, "çim biçmesi için hep birilerini çağırdım. Güneşe karşı hassasım, kızım da güneş yanığından nefret eder. Şey, güneş yanığı bir kenara genç kızlar çim biçmezler zaten."

Başımı sallayarak dediğini onayladım.

"İş yapma şeklini beğendim. Çim böyle biçilmeli. Çim biçme-

nin de, herkes aynı tarzda biçse de, bir hissi var. His olmazsa mesele sadece…" kadın sonraki sözcüğü aradı ama ağzından başka bir kelime çıkmadı. Onun yerine geğirdi.

Bir kez daha çimlere baktım. Bu benim son işimdi. Bu duruma biraz üzülüyordum. Bu üzüntüye kız arkadaşımdan ayrılmış olmak da dahildi. Bu çimle birlikte kız arkadaşımla aramızdaki son duyguların da yok olduğunu düşündüm. Gözümün önüne onun çıplak bedeni geldi.

Kâfur ağacına benzeyen kadın bir kez daha geğirdi. Yüzüne bunu yapmış olmaktan duyduğu rahatsızlığı gösteren bir ifade takındı.

"Önümüzdeki ay da gel."

"Önümüzde ay olmaz" dedim.

"Neden?" dedi.

"Bu son işim" dedim. "Artık derslerime ağırlık verip kredilerimi tamamlamalıyım."

Bir süre yüzüme baktıktan sonra gözlerini ayak ucuna çevirdi sonra yeniden yüzüme baktı.

"Öğrenci misin?"

"Evet" dedim.

"Hangi üniversite?"

Gittiğim üniversitenin adını söyledim. Üniversitenin adı onda bir etki uyandırmadı. Özellikle etki uyandıracak bir üniversite değildi çünkü. İşaretparmağıyla kulağının arkasını kaşıdı.

"Artık bu işi yapmayacak mısın?"

"Hayır, sadece bu yazlıktı" dedim. Bu yazın geri kalanında artık çim biçmeyecektim, sonraki yaz da ondan sonraki yaz da.

Gargara yapar gibi kısa bir süre votka toniği ağzında dolandırdı, sonra kalanı keyfini çıkararak iki kerede içti. Alnı boncuk boncuk terlemişti, sanki küçük böcekler alnına tırmanmış gibi görünüyordu.

"İçeri girelim" dedi. "Dışarısı aşırı sıcak."

Kol saatime baktım. İki buçuktu. Geç bir vakit miydi yoksa erken mi, pek bilemedim. İşim tümüyle bitmişti. Yarından itibaren bir santimetre bile çim biçmem gerekmiyordu. Tuhaf bir histi.

"Acelen mi var?" diye sordu kadın.

Başımı hayır anlamında salladım.

"İçeri girip soğuk bir şeyler içip gidersin. Fazla zamanını almaz. Ayrıca görmeni istediğim bir şey var."

Görmemi istediği bir şey?

Bocalamak gibi bir lüksüm yoktu. Benden önce hareket etmişti. Arkasına bakmadı bile. Çaresizce onu takip ettim. Sıcaktan aklım uyuşmuştu.

Evin içinde çıt çıkmıyordu. Yaz öğleden sonrasında ışık selinin içinden bir anda evin içine girince gözlerimin dibine bir şey batar gibi bir ağrı oldu. İçeride sanki suyla seyreltilmiş gibi soluk bir loşluk vardı. Onlarca yıl öncesinden oraya yerleşmiş bir loşluk. Karanlık denilecek türde bir loşluk değildi bu, soluk karanlıktı. Bir yerden bir esinti geliyor, başka bir yerden çıkıp gidiyordu.

"Burası" dedi kadın. Koridorda pat pat ayak sesi çıkararak yürüdü. Koridorda pencereler vardı ama yan evin taş duvarıyla aşırı derecede büyümüş kâfur ağacının dalları içeri ışığın girmesini engelliyordu. Koridorda pek çok koku vardı. Her biri de bildiğim kokulardı. Zamanın ürettiği kokular. Zamanın ürettiği, sonra başka bir zamanın yok ettiği kokular. Eski kıyafet, eski mobilya, eski kitap, eski yaşam kokusu. Koridorun sonunda merdiven vardı. Kadın arkasına bakıp ardından geldiğimden emin olduktan sonra merdivenlerden çıktı. Her bir basamakta eski ahşap malzemeden gıcırtılar çıkıyordu.

Merdivenin sonunda nihayet gün ışığı vardı. Pencerelerde perde yoktu, yaz güneşi zeminde bir ışık havuzu oluşturmuştu. İkinci katta sadece iki oda vardı. Biri depoydu. Diğeri normal oda. Donuk, soluk yeşil kapıda küçük bir buzlu cam vardı. Ye-

şil boya yer yer çatlamış, tokmağın tutacak yerinin rengi beyaza dönmüştü.

Kadın ağzını büzüp fyuu diye nefesini verdi, sonra neredeyse boşalmış votka tonik bardağını pencere çerçevesine koydu, tek parça elbisesinin cebinden anahtar demetini çıkardı, şangırtılar içinde kapıyı açtı.

"İçeri gir" dedi. Odaya girdim. İçerisi kapkaranlık ve sessizdi. Sıcak hava doluydu. Kapalı panjurların arasından alüminyum folyo gibi düz ışık çizgileri odanın içini aydınlatıyordu. Hiçbir şey görünmüyordu. Sadece tozun havada uçması görünüyordu. Kadın perdeyi açtı, pencereyi açtı, panjurları kaldırdı. Göz alıcı ışık ve serin rüzgâr bir anda odayı doldurdu.

Oda her şeyiyle bir genç kız odasıydı. Pencerenin yanında çalışma masası, karşı tarafında küçük bir ahşap yatak vardı. Yatakta tek bir kırışıklığı dahi olmayan mercan mavisi çarşaf seriliydi, aynı renkte de bir yastık vardı. Ayakucunda bir battaniye katlanmıştı. Yatağın yanında giysi dolabı ve şifonyer yer alıyordu. Şifonyerin önünde birkaç makyaj malzemesi sıralıydı. Saç fırçası, küçük bir makas, ruj, pudra kutusu gibi şeyler. Olanlardan da makyaja tutkulu biri olmadığı anlaşılıyordu.

Masanın üzerinde defter ve sözlük vardı. Fransızca ve bir de İngilizce sözlük. Epey kullanıldığı anlaşılıyordu. Ama yıpranmış değillerdi, özenle kullanılmışlardı. Küçük bir tepside çeşitli kalemler ve kurşunkalemler baş tarafı yukarı bakacak şekilde özenle dizilmişti. Sadece bir tarafı kullanılmış bir silgi de vardı. Sonra çalar saat ve masa lambasıyla camdan kâğıt ağırlığı. Hepsi de sade şeylerdi. Ahşap duvarda temel renkler kullanılarak yapılmış beş tane kuş resmiyle sadece sayıların olduğu takvim asılıydı. Masanın üzerinde parmağımı gezindirdim; parmağım tozdan bembeyaz oldu. En az bir aylık tozdu. Takvim de haziranda kalmıştı.

Odaya genel olarak bakınca o yaştaki bir kız için çok sadeydi. Pelüş oyuncak olmadığı gibi rock star fotoğrafları da yoktu.

Şatafatlı süsler olmadığı gibi çiçek desenli çöp kovası da yoktu. Kitaplıkta pek çok kitap vardı. Edebiyat antolojilerinin yanında şiir antolojileri, edebiyat dergileri, resim sergisi broşürleri de yer alıyordu. Birçok İngilizce roman da diziliydi. Oda sahibinin nasıl göründüğünü hayal etmeye çalışsam da başarılı olamadım. Zihnimde ayrıldığım sevgilimin yüzü canlandı sadece.

İrikıyım yaşlı kadın yatağa oturup gözlerini bana dikti. Bakışlarımı takip etse de o sırada başka bir şey düşünüyor gibi görünüyordu. Gözleri bana bakıyordu ama aslında bir şey görmüyordu. Çalışma masasının sandalyesine oturup kadının arkasındaki duvara baktım. Duvarda hiçbir şey asılı değildi. Beyaz boyalıydı. Sürekli bakınca yukarıdan önüme doğru eğiliyor gibi geldi. Her an kadının başına devrilecek gibi bir his oldu. Tabii ki böyle bir şey olmadı. Işığın çoğalıp azalmasıyla öyle görünmüştü.

"Bir şey içmez miydin?" dedi. Teklifini geri çevirdim.

"Çekinmene gerek yok. Seni yiyecek değilim!"

O zaman aynısından, biraz hafif olsun lütfen dedim, içtiği votka toniği göstererek.

Beş dakika sonra bir kadeh votka tonik ve kül tablasıyla döndü. Kendi votkamdan bir yudum aldım. Hiç de hafif değildi. Buzun erimesini beklerken sigara içtim. O yatağa oturdu, muhtemelen benimkinden çok daha sert olan votka toniği içti. Arada bir çıtır çıtır sesler çıkararak buzu kemirdi.

"Bünyem sağlam" dedi, "bu yüzden sarhoş olmuyorum."

Belli belirsiz başımı sallayarak onu onayladım. Babam da öyleydi. Ama alkolle savaşıp da kazanan kimse yoktur. İş işten geçene dek insan birçok şeyin farkına varamaz. Babam, ben on altı yaşındayken öldü. Ölüm şekli son derece sadeydi. Yaşayıp yaşamadığı anlaşılmayacak kadar sade bir ölüm şekliydi.

Kadın hiç konuşmuyordu. Bardağı her kaldırdığında buz sesi geldi. Açtığı pencereden arada bir rüzgâr girdi içeriye. Rüzgâr güney tarafından başka bir tepeyi aşıp geldi. İnsanın öylece uy-

kuya dalacağı kadar sessiz bir yaz öğlesiydi. Uzak bir yerde telefon çaldı.

"Elbise dolabını açıp bir bak" dedi kadın. Dolabın önüne kadar gittim, dediği gibi kapıları iki tarafa açtım. Dolabın içi ağzına kadar kıyafetle doluydu. Yarısı tek parça elbise, geri kalanı etek, bluz ve ceketti. Hepsi de yazlıktı. Eski olduğu gibi neredeyse hiç giyilmemiş olanlar da vardı. Eteklerin tamamına yakını miniydi. Zevki hiç de fena değildi. İnsanın hemen gözüne çarpan türde olmasalar da şık görünüyorlardı. İnsanın bu kadar kıyafeti olunca bir yaz boyunca her buluşmada farklı bir kıyafet giyebilirdi. Bir süre kıyafetlere baktıktan sonra dolabın kapılarını kapattım.

"Ne harika" dedim.

"Çekmeceleri de açıp içine bak" dedi kadın. Biraz bocaladıktan sonra elbise dolabına ekli çekmeceleri de teker teker açıp içine baktım. Kızın yokluğunda odasını karıştırmanın, annesi izin verse bile, düzgün bir davranış olacağını düşünmüyordum ama karşı çıkmak da zahmetli bir iş olacaktı. Sabah on birden beri içki içen birinin aklından neler geçiyordu bilemem. En üstteki büyük çekmecede kot pantolon, polo tişört, kemer, mendil, bilezik vardı. Birkaç da bere. Üçüncü çekmecede iç çamaşırı ve ayakkabı. Hepsi de tertemiz ve düzenliydi. Belirli bir nedeni olmasa da bir tür hüzne kapıldım. Bir şeyler yüreğime ağır gelmişti. Sonra çekmeceleri kapattım.

Kadın yatağa oturmuş halde pencerenin dışındaki manzarayı seyrediyordu. Sağ elindeki votka tonik kadehi neredeyse boşalmıştı.

Yeniden sandalyeye oturdum, bir sigara yaktım. Pencereden dışarıda hafif bir eğim vardı, eğimin bittiği yerde yine başka bir tepe başlıyordu. Yeşil kıvrım sonsuza dek devam ediyor, üzerine yerleşim bölgesi yapıştırılmış gibi duruyordu. Her evde bir bahçe vardı ve her bahçede çim ekiliydi.

"Ne düşünüyorsun?" dedi kadın pencereye bakarken. "*Bu kız* hakkında?"

"Hiç görmediğim birisi, bilmiyorum."

"Kıyafetlerine bakınca genelde kadınlar anlaşılır" dedi.

Sevgilimi düşündüm. Sonra onun kıyafetlerini hatırlamaya çalıştım. Ama zihnimde canlanmadı bir türlü. Onunla ilgili hatırladıklarım belli belirsiz şeylerdi. Eteğini hatırlamaya çalışırken bluzunun nasıl olduğunu unuttum, beresini hatırlamaya çalışırken başı bir başkasının başı oluverdi. Son görüşmemizin üzerinden yalnızca altı ay geçmiş olmasına karşın onunla ilgili hiçbir şey hatırlayamadım. Ben onun hakkında ne biliyordum acaba?

"Bilmiyorum" diye tekrar ettim.

"Hislerinle söyleyebilirsin. Herhangi bir şey demen yeter. Azıcık da olsa fikrini söylemen yeter."

Zaman kazanmak için votka tonikten bir yudum aldım. Buzu neredeyse tamamen erimiş, tonik tatlı suya dönmüştü. Yine de votkanın yakıcılığını boğazımda hissettim, mideme inip içimi ısıttı. Pencereden esen rüzgâr masanın üzerindeki sigaranın beyaz küllerini dağıttı.

"Çok iyi his veren, düzenli biri" dedim. "Fazla müdahaleci değil ama zayıf karakterli biri de değil. Ders notları ortanın üstü. Dört yıllık kadın üniversitesi ya da iki yıllık üniversiteye gidiyor, pek arkadaşı yok ama olanlarla arası iyi… Bildim mi?"

"Devam et."

Kadehi avucumun içinde birkaç kez çevirdikten sonra masaya döndüm. "Daha fazlasını bilmiyorum. Ayrıca az önce söylediklerimin tutup tutmadığından da emin değilim."

"Yaklaşık olarak tuttu" dedi kadın hissiz bir ifadeyle. "Yaklaşık tutuyor."

Kızın varlığının ağır ağır odanın içine süzüldüğünü hissettim. Beyaz bir gölge gibiydi. Yüzü, elleri, ayakları, hiçbir şeyi yoktu.

Sadece ışık denizinin içindeki belli belirsiz algılanan bir dalgalanma gibiydi. Votka tonikten bir yudum daha aldım.

"Bir erkek arkadaşı var" diye devam ettim. "Belki iki. Bilemiyorum. Araları nasıl, bilmiyorum. Ama bunun bir önemi yok. Asıl sorun, birçok şeye karşı kendini yabancı hissediyor. İster bedeni olsun, ister düşündüğü şeyler olsun, istekleri olsun, başkalarının istediği şeyler olsun, yabancı hissediyor… Böyle bir şey sanırım."

"Öyle" dedi kadın bir süre sonra. "Dediklerini anlıyorum."

Ben anlamıyordum. Dediklerimin bir anlam ifade ettiğini anlıyordum. Ancak bunun kime yönelik olduğunu bilmiyordum. Çok yorgundum, uykum gelmişti. Uyursam pek çok şeyin netleşeceğini hissediyordum. Ancak dürüst olmak gerekirse, netleşen şeyin hiçbir faydası olacağını da düşünemiyordum.

Bundan sonra kadın hiç konuşmadı. Ben de sustum. On, on beş dakika kadar böyle geçti. Yapacak bir şey olmadığından votka toniğin kalan yarısını da içtim. Rüzgâr biraz daha kuvvetlenmişti sanki. Kâfur ağacının yuvarlak yapraklarının titrediğini gördüm. Gözlerimi kıstım, doğrudan ona baktım. Sessizlik çok uzun sürmüştü ama bu bana acı vermedi. Uyuyakalmamaya dikkat ederek kâfur ağacına baktım, bedenimin içinde bir öz gibi var olan yorgunluğu hayali bir parmak ucuyla yoklamaya devam ettim. Bu yorgunluk hem içimdeydi hem de çok uzaktaki bir yerde gibi hissediliyordu.

"Seni burada tuttuğum için özür dilerim" dedi kadın. "Çimleri o kadar güzel biçtin ki çok mutlu oldum."

Başımı sallayarak onu onayladım.

"Aa, tabii, ücretini ödeyeyim" dedi kadın tek parça elbisesinin cebine iri beyaz elini soktu. "Ne kadardı?"

"Size bir fatura gönderecekler. Banka hesabına yatırırsınız" dedim.

Boğazının derinliklerinden hoşnutsuz bir ses çıkardı.

Aynı merdivenden geri indik, aynı koridordan geçip ön kapıya çıktık. Koridor ve giriş yolu tıpkı içeri girdiğimiz zamanki kadar serin ve karanlıktı. Çocukluğumun yazlarında sığ nehirde çıplak ayakla yürür, büyük demir köprünün altından geçerdik; o zamanki his de aynen böyleydi. Etraf kapkaranlık olurdu, suyun sıcaklığı aniden düşerdi. Sonra kıyı tuhaf bir şekilde kayganlaşırdı. Kapıyı açıp verandaya çıktım, tenis ayakkabımı giyince gerçekten rahatladım. Gün ışığı etrafımı sardı, yaprak kokusu rüzgârla etrafa yayıldı. Birkaç arı uykulu bir halde vızıldayarak çitlerin üzerinde uçuşuyordu.

"Harika oldu" dedi kadın bahçedeki çimlere bir kez daha bakıp.

Ben de baktım. Gerçekten de güzel biçilmişti. Harika bir iş dense yeriydi.

Kadın cebinden bir sürü şey, gerçekten bir sürü şey çıkardı, içlerinden kırış kırış olmuş on bin yen'lik bir kâğıt para seçti. Pek o kadar eski değildi, kırış kırıştı sadece. On dört, on beş yıl daha kullanılırdı. Biraz bocaladım ancak geri çevirmemenin daha iyi olacağını düşünerek kabul ettim.

"Teşekkürler" dedim.

Kadının hâlâ söylemek istediği bir şey var gibiydi. Ama görünen o ki nasıl söyleyeceğine karar veremiyordu. Kararsız bir halde sağ elindeki kadehe bakıyordu. Kadeh boştu. Sonra yine bana baktı.

"Çim biçme işine dönersen beni ara. Zamanı önemli değil."

"Olur" dedim. "Öyle yaparım. Sandviç ve içki için teşekkür ederim."

Boğazının dibinden "Hı hı" mı "Hımm" mı dediğini ayırt edemediğim bir ses çıktı. Sonra arkasını dönüp verandaya yürüdü. Arabanın motorunu çalıştırdım, radyonun düğmesine bastım. Saat üçü geçmişti bile.

Dönüş yolunda uykumun açılması için bir restorana girdim, Cola Cola ve spagetti sipariş ettim. Spagetti kötüydü ancak yarısını yiyebildim. Zaten aç da değildim. Solgun yüzlü garson kız tabakları önümden alınca plastik sandalyede otururken uykum geldi. Restoran boştu, klima iyi çalışıyordu. Kısa bir uyuklama olduğundan rüya görmedim. Uyuklamamın kendisi rüyanın ta kendisi gibiydi. Buna rağmen gözümü açtığımda güneşin ışığı çok zayıflamıştı. Bir Coca Cola daha içtim, az önce aldığım on bin yen'le hesabı ödedim.

Otoparkta kamyonetime bindim. Anahtarı kontağa takıp bıraktım, bir sigara içtim. Bir sürü minik yorgunluk bir araya gelip üzerime abanmış gibiydi. Çok yorgundum. Gitmekten vazgeçtim, koltuğa gömüldüm ve bir sigara daha içtim. Her şey çok uzak bir dünyada olmuş gibiydi. Her şey fena halde saydam ve yapmacıktı, dürbünün tersinden baktığındaki gibi.

"Benden pek çok şey istiyor olabilirsin" diye yazmıştı sevgilim, "ama ben bende isteyebileceğin bir şey olduğunu bir türlü düşünemiyorum."

Benim tek istediğim şey düzgünce çim biçmekti. Önce makineyle biçmek sonra onları tırmıkla toparlamak daha sonraysa çim makasıyla şeklini düzeltmek, hepsi bu. Bunları yapabilirim. Çünkü böyle yapmam gerekir.

Öyle değil mi, dedim sesli bir şekilde.

Cevap veren olmadı.

On dakika kadar sonra restoran müdürü kamyonetin yanına geldi, eğildi ve her şey yolunda mı, diye sordu.

"Biraz içim geçmiş" dedim.

"Çok sıcak, ondandır. Su getirmemi ister misin?"

"Teşekkürler. Ama gerçekten iyiyim."

Otoparktan çıktım, doğuya doğru sürdüm. Yolun iki tarafında birçok ev, birçok bahçe, birçok insana ait birçok yaşantı vardı.

Direksiyonu sımsıkı tutarak manzarayı izledim. Arkada çim biçme makinesi sarsıldıkça takır tukur sesler çıkıyordu.

* * *

O günden sonra bir daha hiç çim biçmedim. Bir gün çimi olan bir evde yaşamaya başlarsam yeniden çim biçerim belki. Ama bu çok ama çok uzak bir zamanmış gibi geliyor. O zaman geldiğindeyse çimleri çok düzgün bir şekilde biçeceğime kuşkum yok.

16

Sessizlik

Ozava'ya döndüm ve hiç biriye tartışıp ona yumruk attığınız oldu mu diye sordum.

Ozava, gözünü alan bir şeye bakar gibi gözlerini kısıp yüzüme baktı.

"Neden bana bu soruyu sordunuz?" dedi.

Bakışları her zamankinden farklıydı. Gözlerinden bir ışıltı geçti. Ama sadece bir an. Sonra o ışıltıyı hemen derinlere çekti, her zamanki sakin yüzü geri döndü.

Özel bir anlamı yok, dedim. Gerçekten de özel bir anlamı olan bir soru değildi. Birazcık meraktandı, muhtemelen gereksiz bir soru sormuştum. Konuyu hemen değiştirdim. Ama yeni konu Ozava'yı pek açmadı. Başka bir şey düşünmeye dalmıştı. Sanki bir şeyi bastırmaya, onu rahatsız eden bir şeyi aklından uzaklaştırmaya çalışıyor gibiydi. Pencereden dışarıya, gökyüzünden geçen gümüş renkli jet yolcu uçaklarına bakıyordu dalgın dalgın.

Bu soruyu sormamın temel sebebi onun ortaokuldan beri boks salonuna gittiğini duymuş olmamdı. Uçağın kalkmasını beklerken vakit geçirmek için havadan sudan konuşuyorduk

ve o sırada birden bu konu açılmıştı. Otuz bir yaşındaydı, hâlâ haftada bir gün salona gidip antrenman yapıyordu. Üniversite yıllarındaki maçlarda defalarca ulusal takıma da seçilmiş. Bunu duyunca garip bir hisse kapıldım. O güne dek birlikte çalışmıştık ancak Ozava yirmi yıla yakın süredir boksa devam edecek biri gibi görünmüyordu. Sessiz, kendini öne çıkarmayan biriydi. İşini iyi yapardı, hiçbir zaman birine zorla bir şey yaptırmaya kalktığını görmedim. Ne kadar meşgul olsa da sesini yükseltmez, kaşlarını kaldırmazdı. Başkası hakkında kötü konuşmadığı gibi kıskançlık yaptığı da hiç kulağıma gelmedi. İnsanlar ona sempati duyuyordu. Sıcakkanlı ve sakin biriydi; saldırganlıktan uzaktı. Böyle birisinin boksla bağının olmasını hayal bile edemezdim. Bu yüzden ona bu soruyu sormuştum. Boksu seçme motivasyonunun ne olduğunu anlamamıştım. Bunun üzerine birden o soruyu yöneltmiştim kendisine.

Havalimanındaki restoranda kahve içiyorduk. Ozava'yla Niigata'ya gidecektik. Aralık başıydı, hava ağır bulutlarla kaplıydı. Niigata'ya sabahtan beri kar yağdığından uçağımız gecikmeli kalkacaktı. Havalimanı tıklım tıklım doluydu. Uçakların rötarlı saatleri anons edilmeye devam ederken yolcuların yüzlerinden bıkkınlık okunuyordu. Restoranın ısıtıcısı fazla çalışıyordu; mendille terimi silip duruyordum.

"İşin özü, hiçbir tartışmada birine tek bir yumruk bile atmadım" dedi Ozava bir süre sessizliğin ardından, birdenbire. "Boksa başladıktan sonra hiçbir insana yumruk atmadım. Boks yapan kişinin ring dışında kesinlikle birine vurmaması gerekir denmişti. Sıradan biri birine vurursa, yumruğu yanlış bir yere denk gelirse başı derde girebilir. Ama söz konusu kişi boks yapan biriyse iş değişir. Kasıtlı öldürücü silah kullanmaya eşdeğer bir hareket olur."

Başımı sallayarak onu onayladım.

"Ama dürüstçe söylersem, bir keresinde birine vurmuştum" dedi Ozava. "Ortaokul ikinci sınıftaydık. Boks öğrenmeye baş-

ladıktan hemen sonraydı. Bahane uydurmak gibi olmasın ama o yumruğu attığımda henüz bana boks teknikleriyle ilgili tek bir şey bile öğretilmemişti. Salonda uyguladığım program temel fiziki güç kazanmak içindi. İp atlama, esneme hareketleri, koşma düzeyinde şeyler. Ayrıca ona vurmayı özellikle istemiş de değildim. Çok sinirlenmiştim, elim kendiliğinden kalkmıştı. Kendimi durduramadım. Fark ettiğimdeyse karşımdakine yumruk atmıştım bile. Vurduktan sonraysa bedenim tir tir titriyordu."

Ozava'nın boksa başlamasına vesile olan amcasının boks salonu işletmesi olmuş. Öyle her yerde olan gelişigüzel salonlardan değil, iki kez Doğu Bölgesi şampiyonu çıkaran bir salonmuş, mükemmel bir yermiş. Anne-babası Ozava'ya beden gelişimi için oraya gitmesini önermişler. Çünkü oğulları hep odasına kapanıp gün boyu kitap okuduğundan onun için endişe ediyorlarmış. Ozava boks öğrenmeye karşı başta pek istekli olmamış ama amcasının insancıllığını seviyormuş, başlayayım madem, hoşuma gitmezse bırakırım diye karar vermiş, pek de hevesli olmadan. Ancak trenle bir saat kadar uzaktaki salona birkaç ay devam edince içinde bu spora karşı hiç beklemediği bir ilginin uyandığını görmüş. Boksun ona çekici gelmesinin en önemli nedeni bu sporun özünde sessiz bir spor olmasıymış. Ayrıca bireysel bir spormuş da. O güne dek görmediği bir dünyaya açılmış boks yaparken. Kendisi için tümüyle yeni bir dünyaymış bu. Ve bu dünya onu hiçbir mantıksal nedeni olmasa da heyecanlandırmış. Kendinden büyük adamların bedeninden çıkan ter, sert boks eldiveninin gıcırtılı sesi, insanların büyük bir odaklanmayla kaslarını etkili ve çevikçe kullanmaları onun yüreğini azar azar ama kesin bir şekilde ele geçirmiş. Her hafta cumartesi ve pazar günü boks salonuna gitmek onun için hiç de azımsanmayacak bir eğlence olmuş.

"O zaman boksu sevmemin nedenlerinden biri bokstaki derinlikti. O derinlikti beni ele geçiren. Bununla kıyaslayınca yum-

ruk atmak, yumruk yemek gerçekten de önemsiz bir şeydi. Bir sonuçtu sadece. Kazandığın da oluyordu kaybettiğin de. Ama o derinliği idrak ettiysen, kaybetsen bile incinmiyordun. Her şeyi kazanamazsın. Bir gün mutlaka kaybedersin. Önemli olan o derinliği anlamaktır. Boks, en azından benim için, böyle bir eylemdi. Maç yapınca bazen kendimi derin bir kuyunun dibindeymiş gibi hissettiğim de oluyordu. Çok derin bir kuyu. Hiç kimseyi göremeyeceğin, hiç kimse tarafından da görülmeyeceğin kadar derin. Kuyunun içinde sadece ben ve karanlık vardır; birbirimizle savaşırız. Orada yalnızımdır. Ama üzgün değilimdir" dedi. "Tek sözcükle yalnız desek de yalnızlık da çeşit çeşittir. İnsanın sinirlerini kesip parçalayacak denli acı veren üzücü yalnızlık olduğu gibi öyle olmayanı da vardır. Öyle olmayanı elde edebilmek içinse sen kendi etini kesmek zorundasındır. Gayret edersen karşılığını da alırsın. Benim bokstan öğrendiklerimden biridir bu."

Ozava bir süre konuşmasına ara verdi.

"Aslında bu konuda konuşmak istemiyordum" dedi. "Mümkünse bu konuyu tümüyle unutmak isterdim" diyerek güldü. Sonra kol saatine baktı. Daha çok zaman vardı. Sonra yavaşça yeniden konuşmaya başladı.

* * *

Ozava'nın yumruk attığı kişi sınıf arkadaşıymış. Adı Aoki'ymiş. Ozava eskiden beri ondan nefret edermiş. Bu nefretinin nedenini kendi de anlayamıyormuş. Ama ilk gördüğü andan itibaren ondan nefret etmekten alamamış kendini. Hayatında ilk kez birinden bu kadar nefret ediyormuş.

"Olur değil mi böyle şeyler?" dedi. "Herkes, herhangi birimiz hayatta böyle bir şeyi en az bir kere yaşarız. Nedensiz yere bir şekilde birinden nefret ederiz. Birinden körü körüne nefret eden

biri olduğumu düşünmüyorum ama illaki karşımıza kendinden nefret ettirecek biri çıkar. Mantıklı bir şey değildir çünkü. Sorun, çoğu durumda, o kişinin de sana karşı aynı hisleri taşıyor olmasındadır.

Aoki örnek öğrenciydi. Sınavlarda sınıftaki en yüksek notu alırdı. Gittiğim okul, özel erkek lisesiydi. Popülerdi. Sınıfın en iyisiydi, öğretmenlerin gözdesiydi. Ama ben ona katlanamıyordum. Kurnazlığına, çıkarcılığına katlanamıyordum. Onda asıl canımı sıkan şey neydi diye sorarsanız bunu ben de tam olarak bilmiyorum. Çünkü verecek bir örneğim yok. Diyebileceğim tek şey, *ben onun yüreğini biliyordum*, başka bir şey yoktu. Onun bedeninden taşan ego ve gurur kokusuna katlanamıyordum. Bu, bir kişinin beden kokusuna dayanamamakla aynı şeydi. Aoki kendince akıllı biri olduğundan bu kokuyu çok becerikli bir şekilde gizliyordu. Bu yüzden pek çok sınıf arkadaşı onu adil, alçakgönüllü ve nazik bir insan olarak görüyordu. Onun hakkında ne zaman bu düşüncelerini işitsem susuyordum ama son derece rahatsız oluyordum.

Aoki'yle pek çok anlamda zıttık. Ben sessiz biriydim, sınıfta göze çarpmayan biriydim. Eskiden beri fark edilmeyi sevmediğim gibi tek başına olmak beni üzmüyordu. Arkadaşlarım yok değildi. Ama onlarla çok yakın bir ilişkimiz de yoktu. Ben bir anlamda erken olgunlaşmış biriydim, bu yüzden de sınıf arkadaşlarımla vakit geçirmek yerine tek başına kitap okuyup babamın klasik müzik plaklarını dinliyor, boks salonuna gidip benden büyüklerin anlattıklarına kulak vermeyi seviyordum. Öyle ilgi çekici bir görüntüm de yoktu. Notlarım kötü olmasına kötü değildi ama pek iyi de değildi; öğretmenlerin adını sıklıkla unuttuğu biriydim. Böyle biriydim ben. Bu yüzden ön plana çıkmamaya çalışıyordum. Boks salonuna devam ettiğimi kimseye söylemediğim gibi okuduğum kitap ve dinlediğim müzikler üzerine de konuşmazdım.

Bunlarla kıyaslandığında Aoki ne yaparsa yapsın bataklığın ortasındaki bir kuğu gibi göze çarpıyordu. Sınıfın yıldızıydı, kanaat önderiydi. Akıllıydı bir kere. Bunu inkâr etmiyorum. Aklı hızlı çalışıyordu. Karşısındakinin ne istediğini ne düşündüğünü hemen kapardı, buna göre de becerikli bir şekilde tepkisini değiştirirdi. Bu yüzden herkes Aoki'ye hayrandı. Onun çok akıllı olduğunu, müthiş olduğunu söylerlerdi. Benim akıllı olup olmadığımla ise kimse ilgilenmezdi. Bunu bilmek kesinlikle jilet gibi hızlı bir şekilde kesip acıtır insanı. Ama Aoki'de kendi olmak diye bir şey yoktu. Başkasına hitap edecek bir şeyi de yoktu. Herkes tarafından kabul edilmek ona yetiyordu. Onun bu hüneri beni sinirlendiriyordu. En hafif bir rüzgâr esintisiyle bile fırıl fırıl dönüyordu sadece. Gerçekçi de değildi. Ama kimse bunu anlayamıyordu. Anlayabilen muhtemelen bir tek bendim.

Aoki de sanırım ona karşı bu hislerimi anlamıştı. Sezgileri güçlü biriydi ne de olsa. Dahası benden hoşlandığı da söylenemezdi. Ben de aptal değildim. Önemli biri değildim ama aptal da değildim. Övünüyor değilim ancak ben o zamanlar kendime ait bir dünyaya sahiptim. Benim kadar çok kitap okuyan bir başkası yoktu. Gençtim. Her ne kadar gizlemeye çalışsam da çok okuduğum için bir anlamda kendimi önemsiyor, diğerlerini küçük görüyordum. Ve bu sessiz gururum Aoki'yi kışkırtıyordu.

Bir gün dönem sonu İngilizce testinde birinci oldum. İlk kez bir sınavda en yüksek notu almıştım. Tesadüf değildi. O günlerde almayı çok istediğim bir şey vardı, şu an ne olduğunu hatırlayamıyorum; sınavda en yüksek notu alırsam o şeyi alacaktı bizimkiler. Bu yüzden İngilizce testinde en yüksek notu alayım diyerek var olan konuları en ince ayrıntısına kadar çalıştım. Sınavda sorulacak konuların baştan sona üzerinden geçtim. Boş vakitlerimde de tüm fiil çekimlerini ezberledim. Ders kitabını baştan sonra ezberleyene dek defalarca okudum. Bu yüzden yüz

puana yakın not alarak sınıf birincisi olmak benim için hiç de tuhaf bir şey değildi. Gayet normaldi.

Ama herkes şaşırmıştı. Öğretmenlerim hayrete düşmüştü. Aoki de şok yaşamıştı. Demek istediğim Aoki, İngilizce sınavlarında hep en yüksek notları alan kişiydi. Öğretmen sınav kâğıdını geri verirken onunla dalga geçti. Yüzü kıpkırmızı oldu. Alay konusu olduğunu düşünmüş olmalı. Ondan birkaç gün sonra Aoki'nin benimle ilgili kötü bir dedikodu yaydığını biri gelip bana söyledi. Güya testte kopya çekmişim. Başka şekilde sınavda birinci olabileceğimi düşünemiyormuş. Sonra bu dedikoduyu birkaç sınıf arkadaşımdan daha duydum. Bunu duyunca çok sinirlendim. Aslında gülüp geçsem daha iyi olurdu. Ama daha ortaokuldaydım, o kadar *cool* kalamadım. Bir öğle tatilinde Aoki'yi tenha bir yere götürdüm, kulağıma böyle bir şey geldi, bunu neden yaptın diye sordum. Aoki donup kaldı. Hey, uydurma dedi. Senin beni suçlama hakkın yok, tesadüfen birinci oldun diye havalara girme, gerçekte neler olduğunu herkes biliyor, dedi. Bunları söyledikten sonra da beni itip geçmeye çalıştı. Benden daha uzundu, fiziği yerindeydi; benden daha güçlü olduğunu düşünmüş olmalı. Refleksle Aoki'ye yumruk atmam o zaman oldu işte. Fark ettiğimde Aoki'nin sol yanağına var gücümle yumruk atmıştım. Aoki yana devrildi, devrilir devrilmez de duvara başını vurdu. Büyük bir ses çıkacak kadar. Burnundan beyaz tişörtünün önüne kan boşalıyordu. Oturduğu yerden şaşkın bir şekilde bana baktı. Sanırım o kadar şaşırmıştı ki ne olduğunu anlayamamıştı.

Ama yumruğum onun elmacıkkemiğine dokunduğu andan itibaren karşımdakine yumruk attığım için pişmanlık hissettim. Ne olursa olsun bunu yapmamalıydım dedim. Çok üzüldüm. Bunu yapmış olmanın hiçbir işe yaramadığını bir anda kavradım. Öfkeden tir tir titriyordum. Ama aptalca bir şey yaptığımın da farkındaydım.

Aoki'den özür dilemeyi düşündüm. Ama yapamadım. Eğer karşımdaki Aoki dışında biri olsaydı orada düzgünce özür dilerdim. Ama Aoki'den bir türlü özür dilemek istemedim. Onun gibi birine vurmanın normal olduğunu düşünüyordum. O, zehirli böcek gibi bir şeydi. Birinin üzerine basıp ezmesi normaldi. *Ama ona vuran ben olmamalıydım*, içten içe bu gerçeği biliyordum. Artık çok geçti. Onu yumruklamıştım bir kere. Aoki'yi orada bırakıp eve döndüm.

Öğleden sonraki derse Aoki gelmedi. Sanırım eve gitmişti. İçimde kötü bir his oluştu ve bir türlü geçmek bilmedi. Ne yaparsam yapayım ferahlayamadım. Müzik dinledim, kitap okudum ama hiçbir şeyden keyif alamıyordum. Karnıma ağır bir şey oturmuştu ve hiçbir şeye konsantre olamıyordum. Sanki kötü kokulu bir böcek yemişim gibi bir histi. Yatağa uzandım, gözümü ayırmadan elime baktım. Ne kadar da yalnız bir insanım ben diye düşündüm. Bu duygumu fark etmeme, üzülmeme neden olan Aoki'den daha da çok nefret ettim.

Aoki ertesi günden itibaren beni hep görmezden geldi. Beni yok sayıyordu. Sonraki sınavlarda da yine en yüksek notu almaya devam etti. Ama sınava hazırlanmak için büyük bir gayret göstermedim. Olsa da olurdu olmasa da. Birincilik için biriyle ciddi ciddi yarışmak benim için çok sıkıcı bir şeydi. Bu yüzden sınavdan geçebilecek kadar çalışıyor, sonrasında istediğim şeyleri yapıyordum. Amcamın spor salonuna gitmeye devam ediyordum. Antrenmanları azimle sürdürüyordum. Bu sayede bir ortaokul öğrencisine göre çok güçlenmiştim. Bedenimin giderek geliştiğini hissediyordum. Omuzlarım genişlemiş, göğüs kaslarım kalınlaşmıştı. Kollarım güçlenmiş, yüzüm incelmişti. Yetişkin olmak böyle bir şey olmalıydı. Harika bir histi. Her gece soyunup banyodaki büyük aynanın karşısına dikiliyordum. O zamanlar bedenime bakmak bile bana keyif veriyordu.

O ders yılı bitince Aoki'yle farklı sınıflara ayrıldık. Bu beni çok rahatlattı. Her gün sınıfta onunla yüz yüze gelmeyeceğim için sevinmiştim. Aoki de aynı histedir diye düşündüm. Ve bu şekilde o kötü hatıramın da artık benden uzaklaşıp gideceğini sanmıştım. Ama o kadar basit değilmiş. Aoki benden öç almak için beklemiş. Çok gururlu kişilerde sık görüldüğü üzere Aoki de intikam hissi kuvvetli biriydi. Yaşadığı aşağılanma hissini öyle kolayca unutacak biri değildi. Bana sağlam bir çelme atacağı fırsatı beklemişti sadece.

Aoki'yle aynı liseye geçtik. Okulumuz, ortaokul ve lisenin bir arada olduğu özel bir okuldu. Her yıl sınıf değişikliği oluyordu ama Aoki'yle hep farklı sınıflara düştük. Ne var ki son sınıfta bir kez daha sınıf arkadaşı olduk. Sınıfta karşılaştığımızda çok kötü hissettim. Bana bakışları hiç hoşuma gitmemişti. Onunla göz göze geldikten sonra içimde hissettiğim o eski ağır duygu geri geldi. Uğursuz bir histi bu."

Ozava'nın dudakları büzüldü, bir süre önündeki kahve kupasına baktı. Nihayet başını kaldırıp bana baktığında yüzünde hafif bir sırıtma vardı. Pencerenin dışında jet uçaklarının şiddetli sesi duyuldu. Boeing 737 adeta bir kama gibi bulutların arasından düz bir çizgi çizerek ilerledi ve sonra görünmez oldu.

Ozava konuşmasına devam etti.

"İlk dönemi bir şekilde sorunsuz geride bıraktık. Aoki her zamanki gibiydi. Ortaokul ikinci sınıftan beri neredeyse hiç değişmemişti. Bazı insanlar ne gelişir ne de geriler. Aynı şeyleri aynı şekilde yaparlar sadece. Aoki sınavlarda en yüksek notu alıyordu, popülerdi. Deyim yerindeyse hayatın şifrelerini çözmüştü. Benim içinse hâlâ son derece rahatsız edici biriydi. Mümkün olduğunca göz göze gelmemeye çalışıyorduk. Sınıfta aranızın iyi olmadığı birinin bulunması hiç de hoş bir şey değildir. Ama çare yoktu. Bundan yarı yarıya ben de sorumluydum çünkü.

Sonra yaz tatili geldi. Lise öğrencisi olarak son yaz tatilimizdi

bu. Sınavlardan pek de fena olmayan notlar almıştım, özellikle gitmek istediğim bir üniversite olmadığından herhangi bir üniversiteye girebileceğimi düşündüğümden üniversiteye hazırlık için pek fazla çalışmamıştım. Her gün okulda gördüğüm dersleri öncesinde ve sonrasında gözden geçirmiştim sadece. Annebabam da bu konuda pek ses çıkarmıyordu. Cumartesi ve pazar günü salona gidip antrenman yapıyor, sonrasında kitap okuyor, plak dinliyordum. Ancak diğerleri çok heyecanlıydı. Okulumuz, orta ve lise olarak bütünleşik eğitim veriyordu ve sınavlarda iddialıydı. Şu üniversiteye şu kadar öğrencimiz girdi, bu üniversiteye girişte şu sıralamadaydık gibi durumlara öğretmenlerimizin heyecanlanıp sevindiği bir okuldu. Öğrenciler de son sınıfta barut kesilmişti, sınıftaki hava epey gergin bir hal alıyordu. Okulumuzun bu yanını hiç sevmiyordum. Başladığım gün de sevmemiştim, altı yılın sonunda da sevemedim. Okulda son güne dek tek bir dürüst arkadaş edinememiştim. Lise döneminde takıldığım kişiler sadece spor salonundakilerdi. Büyük çoğunluğu benden yaşlıydı, geneli de iş güç sahibi insanlardı. Onlarla çok eğlenceli zamanlar geçirmiştim. Antrenman bittikten sonra bir yerlere gidip bira içiyor, pek çok konuda konuşuyorduk. Sınıf arkadaşlarımdan tamamıyla farklı türde insanlardı; konuştukları konular da sınıfta konuşulanlardan bütünüyle farklıydı. Ama onların yanında çok daha rahat hissediyordum. Ve onlardan bir sürü şey de öğreniyordum. Eğer boks yapmasaydım, amcamın spor salonuna devam etmeseydim, ne kadar da yalnız biri olacaktım. Bugün bunu düşündüğümde bile tüylerim ürperiyor.

Yaz tatilinin ortasında bir olay yaşandı. Sınıftan birisi intihar etti. Matsumoto adında bir gençti. Pek göze çarpan bir öğrenci değildi. Açıkçası göze çarpan biri değil demek yerine insan üzerinde hiçbir izlenim bırakmayan biriydi demek daha doğru olur. Öldüğü haberini aldığımda yüzünü bir türlü hatırlayamadım. Aynı sınıftaydık, sanırım onunla iki ya da üç kez sohbet etmiş-

tik. Sırık gibi uzun bir çocuktu, solgun bir yüzü vardı; bunlardan başka da bir şey gelmedi aklıma. 15 Ağustos'tan kısa bir süre önce ölmüştü. Çok iyi hatırlıyorum; savaş bitim törenleriyle onun cenazesi aynı güne denk gelmişti. Çok sıcak bir gündü. Evdeki telefon çaldı, onun öldüğü haberi geldi, cenazeye herkesin katılması istendi. Tüm sınıf katıldık. Metroda trenin önüne atlayıp ölmüştü. Neden intihar ettiğini kimse bilmiyordu. Geriye intihar notu bırakmıştı ama o da sadece bir cümleydi; artık okula gitmek istemediğini yazmıştı sadece. Neden okula gitmek istemediğinin detayları hakkında hiçbir şey yazmamıştı. En azından konunun bu olduğunu biliyorduk. Doğal olarak okul yönetimi korkuya kapılmıştı. Cenazeden sonra herkes okulda toplanmış, müdür herkesin önünde konuşma yapmıştı. Matsumoto'nun ölümünün çok üzücü olduğunu, ölümünün ağırlığını hepimizin paylaşması gerektiğini söyledi. Herkesin bu acının üstesinden gelip birlik olması gibi durumun gerektirdiği bir şeyler ekledi.

Sonra sadece bizim sınıftakileri sınıfa topladılar. Sınıf öğretmeni ve danışman öğretmen öne çıktı; Matsumoto'nun ölümüyle ilgili net bir sebep varsa onu düzeltmemiz gerekir. Eğer sınıfta bu intiharın nedeniyle ilgili bilgisi olan varsa bize başvursun, dediler. Sınıfta çıt çıkmadı, kimse tek bir şey bile demedi.

Bu olaya çok takılmadım. Ölen sınıf arkadaşım için üzülmüştüm. Hiçbir şey böylesine feci bir ölüme neden olmamalıydı. Okuldan nefret ediyorsa okula gelmeyebilirdi. Dahası altı ay sonra istemese de okul bitiyordu ki. Buna rağmen neden kendini öldürmek zorundaydı? Hiç anlamamıştım. Sanırım nevrotik biriydi; gece gündüz üniversiteye giriş sınavından söz edilince içimizden birinin aklını kaçırmış olması o kadar da tuhaf bir şey sayılmazdı.

Ama yaz tatili bitip de okullar açılınca[1] sınıfta havada bir tuhaflık hissettim. Herkes benimle arasına mesafe koymuş gibiydi.

1. Japonya'da yeni eğitim öğretim yılı Nisan ayında başlar. Dolayısıyla burada sözü edilen ikinci dönemdir (ç.n.).

Birine bir şey sorduğumda soğuk cevaplar veriyorlardı. Başta ben yanlış anlıyorum sandım. Belli ki herkes sinir küpü olmuş diyerek aldırış etmedim. Dönem başladıktan beş gün sonra öğretmenim tarafından çağrıldım. Ders bittikten sonra öğretmenler odasına gitmem istendi. Danışman öğretmen bana dönüp boks salonuna gittiğim haberinin doğru olup olmadığını sordu. Doğru diye cevap verdim. Bu, okul kurallarına karşı bir hareket değildi ki. Ne zamandan beri devam ettiğimi sordu. Ortaokul ikinci sınıftan beri diye cevap verdim. Ortaokuldayken Aoki'ye yumruk attığın doğru mu diye sordu öğretmen. Doğru diye cevap verdim. Yalan söyleme sakın; ona yumruk atman boks salonuna gitmeye başlamadan önce miydi, sonra mı, diye sordu öğretmen. Başladıktan sonra, dedim. Ama o zaman boksla ilgili henüz bir şey öğrenmemiştim. İlk üç ay yumruk atma tekniklerini de öğretmemişlerdi, diye açıkladım. Ama öğretmen dediklerime kulak vermedi. Peki Matsumoto'ya hiç yumruk attın mı, diye sordu. Şaşırdım. Az önce de belirttiğim gibi onunla sadece birkaç kez konuşmuştuk. Nasıl yumruk atabilirdim ki? Ayrıca neden ona yumruk atayım ki, dedim.

Matsumoto okulda birisi tarafından sık sık dövülüyormuş, dedi öğretmen yüzünü asarak. Yüzünde, bedeninde morluklarla eve dönermiş. Annesi demiş. Okulda, *bu okulda*, birisi onu hırpalayıp harçlığını elinden alıyormuş. Ama Matsumoto o kişinin adını annesine hiç söylememiş. Adını verirse daha çok dayak yiyip eziyet göreceğini düşünmüş olmalı. Bunları düşünmekten yorulup intihar etmiş olabilir. Ne yazık; birine danışsaydı keşke. Çok üzerine gidildi herhalde. Biz şimdi Matsumoto'yu döven kişinin kim olduğunu bulmaya çalışıyoruz. Eğer aklında biri varsa açıkça söyle. Bu bilgi çok işimize yarar. Yoksa polis soruşturması başlayacak. Bunun ne demek olduğunun farkındasın değil mi, dedi öğretmen.

Bunun arkasında Aoki'nin olduğunu hemen anlamıştım. Aoki, Matsumoto'nun ölümünü gerçekten de iyi bir şekilde kullanmış-

tı. Yalan söylediğini bile düşünmüyorum. Benim boks salonuna devam ettiğimi bir yerden öğrenmişti. Bunu nasıl öğrendiğini bilmiyorum. Ama bir şekilde biliyordu. Sonra Matsumoto'nun ölmeden önce birisi tarafından dövüldüğünü de duymuştu. Sonrası basitti. Birle biri toplaması yetmişti. Öğretmenin yanına gitmiş, benim boks salonuna gittiğimi söylemiş, eskiden onu yumruklad ığımı öğretmene anlatmıştı. Elbette süslemeler de yaptığını tahmin ediyordum. Kendisini tehdit ettiğim için ona yumruk attığımı kimseye söyleyemediğini, çok kanının aktığını ve benzeri şeyleri söylemişti herhalde. Ama hemen anlaşılacak, basit bir yalan söylemediğini düşünüyorum. Bu tür şeyler konusunda son derece dikkatli biridir çünkü. Basit gerçekleri birer birer becerikli bir şekilde renklendirmiş, neticede de anlattıklarıyla inkâr edilmeyecek bir ima oluşturmuştu. Bu hilesini tüm netliğiyle görmüştüm.

Öğretmenlerim bana suçlu gözüyle bakıyorlardı. Boks salonuna gidenlerin kötü, az ya da çok kötü olduklarını düşünüyorlardı. Dahası ben öğretmenlerin seveceği türde bir öğrenci değildim. Üç gün sonra polis tarafından çağrıldım. Söylemeye gerek yok ama bu benim için bir şoktu. Çünkü dayanağı olmayan bir suçlamaydı. Delil de yoktu. Sadece bir söylentiydi. Gerçekten üzüldüm, öfkelendim. Kimse dediğime inanmamıştı. Adil olması beklenen öğretmenler bile beni savunmamıştı. Poliste basit bir sorgulama geçirdim. Matsumoto'yla pek fazla konuşmadığımızı anlattım. Aoki adlı öğrenciye üç yıl önce yumruk atmıştım ama bu her yerde olan sıkıcı kavgalardan biriydi, ondan sonra hiçbir sorun çıkarmadım, dedim. Hepsi buydu. Matsumoto'ya da vurduğun söylentisi var dedi görevli polis. Bu bir yalan, dedim. Birisi kötü niyetle bir şekilde bu rezil söylentiyi çıkarmış, dedim. Polis daha başka bir şey yapamadı. Ellerinde kanıt yoktu. Sadece dedikodu vardı.

Polis tarafından çağrıldığım hemen okula yayılmıştı. Bunun üzerine sınıftakiler bana karşı daha da soğuk davranmaya baş-

ladılar. Polis tarafından çağrılmış olduğum bir gerçekti. Sonuçta polisin bir dayanağı olduğunu düşünmüş olmalıydılar. Herkes Matsumoto'ya dayak atan kişinin ben olduğuma inanıyordu. Sınıfa başka neler yayıldı, Aoki ne dedi de kendini inandırdı, bilmiyorum. Bilmek de istemiyordum. Ama kuşkusuz hakkımda feci şeyler denmişti. Her neyse, sınıfta hiç kimse benimle konuşmuyordu artık. Aralarında anlaşmışlar gibi. Muhtemelen gerçekten de aralarında anlaşmışlardı ve kimse bana bir şey demiyordu. Önemli bir durumda onlara bir şey sorduğumda da hiç kimse cevap vermedi. O güne dek aramızın iyi olduğu kişiler bile benden uzaklaştı. Herkes benden, sanki bulaşıcı hastalık taşıyan bir hastaymışım gibi kendini sakındı. Beni tümden yok saydılar.

Sadece öğrenciler değil. Öğretmenler de benimle mümkün olduğunca karşı karşıya gelmemeye çalıştı. Adımı sadece yoklama yaparken andılar. Hepsi bu kadardı. Bunun dışında kesinlikle derste bana söz vermediler. En kötüsüyse beden eğitimi dersi sırasında olanlardı. Hangi karşılaşma olursa olsun beni takıma almadılar. Hiç kimse benimle eşleşmek istemedi. Öğretmenler beni bir kez bile kurtarmaya kalkmadı. Sessizce okula gittim, sessizce derslere girdim, öylece eve döndüm. Bu durum her gün bu şekilde devam etti. Kilo verdim. Geceleri uyuyamaz oldum. Yatınca kalbim küt küt diye atmaya başlıyor, zihnimde ardı ardına imgeler beliriyordu, böyle olunca da uyuyamıyordum. Uyandığımdaysa kafam bomboş oluyordu. O anda uyuyor muyum uyanık mıyım karıştırır hale gelmiştim.

O günlerde boks salonuna gitmeyi de aksattım. Anne-babam endişelenip ne olduğunu sordular. Ama bir şey diyemedim. Hiçbir şey yok, sadece yoruldum dedim. Onlara açılsam ne yapabilirlerdi ki? Okuldan dönünce odama çekiliyor, boş boş tavana bakıyordum. Yapacak bir şeyim yoktu. Sadece tavanı izliyor, birçok şey düşünüyordum. Bir sürü şey hayal ediyordum. En çok hayalini kurduğum şeyse Aoki'ye yumruk atmaktı. Aoki'yi tek

başınayken yakalıyor, ona defalarca yumruk atıyordum. Sen insanlığın yüz karasının deyip var gücümle yumrukluyordum onu. O, çığlık atıyor, ağlayarak özür diliyordu ama ben vurmaya devam ediyor, kafası parçalanana kadar vuruyordum. Ne var ki hayalimde ona yumruk atarken gittikçe kötü hissediyordum. Buna rağmen Aoki'ye yumruk attığım sahneyi hayal etmekten de alamıyordum kendimi. Tavana bakınca Aoki'nin yüzünü görür gibi oluyordum, ona yumruk attığımı fark ediyordum bir an. Bir kez yumruk atmaya başlayınca da kendimi durduramıyordum. Bunu hayal ederken gerçekten çok kötü hissedip kustuğum bile oldu. Bu durumdan kurtulmak için ne yapacağımı bilemez bir haldeydim.

Herkesin önüne çıkıp da ben hiçbir şey yapmadım diye açıkça söylemeyi düşündüm. Cezayı hak eden bir şey yapmışsam bunun kanıtını gösterin bana. Öyle bir kanıt yoksa beni bu şekilde cezalandırmayı bırakın, demek istedim. Ama hiçbiri dediklerime inanmayacaktı. Dahası, dürüst olmak gerekirse, Aoki'nin dediklerini olduğu gibi kabul eden kişilere karşı açıklama yapmak da istemiyordum. Aoki gibi biriyle aynı ringe çıkmak istemiyordum.

Böyle olunca da harekete geçemedim. Aoki'ye yumruk atamayacağım gibi onu cezalandıramayacaktım da; dahası kimseyi ikna edemezdim. Yapabileceğim tek şey sessiz kalıp olanlara katlanmaktı. Altı ay daha. Altı ay sonra okul bitecek, bir daha hiçbiriyle yüz yüze gelmeyecektim. Gerçi olanlara bir ay daha katlanıp katlanamayacağıma güvenim yoktu. Eve döner dönmez keçeli kalemle takvimde her geçen günü kapkara boyuyordum. Nihayet bugün bitti, bugün de geçti diye. Ezilmiş hissediyordum. Eğer bir sabah Aoki'yle trende denk gelmemiş olsam gerçekten de ezilmiş olacaktım. Bugün o günleri düşününce çok iyi anlıyorum ki sinirlerim tehlikeli boyutta örselenmişti.

Cehennem gibi günleri geride bırakmam bu olayların başlamasından bir ay sonraydı. Okula giden trende tesadüfen Aoki'yle

karşılaştım. Tren her zamanki gibi doluydu, kımıldayacak yer yoktu. Az ileride Aoki'nin yüzünü gördüm. İki ya da üç kişi uzağımda, birinin omzunun ardında yüzünü gördüm. Yüzlerimiz birbirine dönüktü. O da beni fark etti. Bir süre birbirimizin yüzüne baktık. Herhalde suratım feci görünüyor olmalıydı. Çünkü geceleri uyuyamıyordum, nevroza yakalanmış gibiydim. Başta Aoki aşağılar gibi baktı bana. Nasılmış, der gibi. Tüm bu yaşananların ardında Aoki'nin olduğunu biliyordum, Aoki de bunu bildiğimi biliyordu. Bir süre sert sert bakıştık. Ama ben onun gözlerinin içine bakarken birden tuhaf bir hisse kapıldım. O güne dek hissetmediğim türde bir duyguydu bu. Kuşkusuz Aoki'ye karşı öfkeliydim. Hatta bazen öldürecek kadar nefret ediyordum ondan. Ama o sırada, trende hissettiğim şey öfke ve nefretten ziyade üzüntü ve acımaya yakın bir histi. Gerçekten bir insan bu düzeydeki bir olayda üstünlük taslayıp kazanma gururu duyabilir miydi; bu kadarcık bir şeyle tatmine ulaşıp sevinç duyabilir miydi? Bunları düşününce de derin bir üzüntü hissettim. O, muhtemelen gerçek sevincin, gerçek gururun ne olduğunu sonsuza dek anlayamayacaktı. Bazı insanlarda derinlik denen şey eksikti. Bende derinlik olduğunu söylüyor değilim. Demek istediğim o derinlik denen şeyin varlığını anlama yeteneğinin olup olmadığı. Onun türündeki insanlarda bu bile yoktu. Boş, düz bir yaşamdı onlarınki. Ne kadar başkasının gözlerini üzerlerine çekmek isteseler de yüzeysel olarak kazanıp gururlanıyor görünseler de ortada bir şey yoktu. Hiç anlamı yoktu.

Bir yandan bunları düşünürken diğer yandan sessizce onun yüzüne bakıyordum. Artık Aoki'ye yumruk atmak istemiyordum. Onu umursamıyordum. O kadar umurumda değildi ki kendim bile şaşırıyordum. Geri kalan beş ayda bu sessizliğe katlanayım diye düşünmüştüm. Ona gerçekten katlanabileceğime inanıyordum. Hâlâ gururlu biriydim. Aoki gibi birinin beni aşağıya çekmesine izin vermeyecektim.

Bu düşüncelerle bakıyordum Aoki'ye. Uzun bir süredir birbirimizin yüzüne bakıyorduk. Aoki de bakışlarını çekerse yenileceğini düşünmüş olmalı. Tren sonraki istasyona varana dek gözlerimizi başka yere çevirmedik. Sonunda pes eden o oldu; gözleri titredi. Hafif bir titremeydi bu ama fark etmiştim. Net bir şekilde anlamıştım. Bu ayağını hareket ettiremeyen boksörün gözüydü. Kımıldadığını sanıyordu ama aslında hareket etmiyordu. Farkında değildi. Hareket ettirdiğini sanıyordu ama ayağı durmuştu. Ayak durunca omuz da hareketsiz kalır. Bu durumda yumruğun şiddeti azalır. İşte böyle bir bakıştı ondaki. Yanlış bir şey olduğunu biliyor ama ne olduğunu söyleyemiyordu.

Bu olaydan sonra düzeldim. Geceleri deliksiz uyuyor, düzgün yemek yiyor, boks antrenmanına düzenli gidiyordum. Aoki'ye yenilmemiştim. Kazanmamıştım da. Sadece yaşama yenilmiş değildim. Küçümsediğim, hor gördüğüm bir şeye bu kadar kolayca ezdiremezdim kendimi. Sonraki beş ay sabrettim. Bir kişiyle bile konuşmadım. Yanlış yapan ben değilim, diğerleri hatalı diye söyleyip durdum kendime. Her gün göğsümü gererek okula gittim, göğsümü gererek okuldan eve döndüm. Sonra liseden mezun oldum, Kyuşu'da bir üniversiteyi kazandım. Oraya gidersem lise döneminden tanıdığım hiçbir kimseyle bir daha görüşmeyecektim ve her şey bitecekti."

Ozava bu uzun konuşmanın ardından derin bir nefes aldı. Bir kahve daha içer misin diye sordu. İstemediğimi söyledim. Üç kahve içmiştim bile.

"Böylesine ağır bir deneyim yaşayan herkes ister istemez değişir" dedi. "İyi yönde değişebileceği gibi kötü yönde de değişebilir. İyi yön dediğim, benim gibi çok sabırlı bir insana dönüşmesidir. Sonraki dönemlerde yaşadığım acılar, o altı ay yaşadıklarımla kıyaslayınca, acı bile değildi. Acı verici, hüzün verici şeyleri o dönemdekiyle kıyaslayarak dayanabildim. Ve etrafımdaki insanların yaralarına, acılarına karşı daha hassas oldum. Bu

artı bir şey değil mi? Bu artı özelliği kazanarak o günden sonra birkaç gerçek dost edindim. Ama eksisi de oldu. Ben o günden sonra insanlara hiçbir şekilde güvenemeyen birine dönüştüm. İnsana inanmamak değil dediğim. Bir karım, çocuklarım var. Bir aileyiz ve birbirimizi koruyup kolluyoruz. Bu, güven duymadan olacak şey değil. Öte yandan düşünüyorum da şimdi bu şekilde sakin ve olaysız bir yaşam sürerken eğer başıma bir şey gelirse, kötü niyetli bir durumla karşılaşırsam ve o günlerde yaşadığıma benzer bir şey tekrar ederse, bu durumda mutlu ailem ya da iyi arkadaşlarımla sarılıyken neler olur acaba? Bir gün aniden benim dediklerime ya da senin dediklerine tek bir kişi bile inanmayabilir. Böyle bir durum insanın başına ansızın gelebilir. Günün birinde birdenbire oluverir. Bunu hiç aklımdan çıkaramıyorum. Geçen seferki altı ay sürmüştü. Ama aynı şey bir kez daha başıma gelirse, ne kadar süreceğini kim bilebilir? Ve ben bu kez ne kadar dayanabilirim, kendime güvenim yok. Aklıma bunlar gelince de korkuyorum. Kâbus görüp gece yarısı sıçrayarak uyanıyorum. Sıklıkla oluyor bu. Karımı uyandırıyorum. Ona sarılıp ağlıyorum. Bazen bir saate yakın ağladığım oluyor. Dayanılmaz bir korku duyuyorum."

Konuşmasını bitirince pencereden dışarıdaki bulutlara baktı. Bulutlar bir süredir hareketsizdi. Ağır bir kapak gibi gökte asılı kalmışlar, kontrol kulesi, uçak, TIR, asfalt, üniformalı insanlar, her şeyin rengini emiyorlardı.

"Benim korktuğum, Aoki gibi insanlar değil. Öyle insanlar her yerde vardır. Onları artık umursamıyorum. Onun gibi insanlarla karşılaşınca, ne olursa olsun, hiçbir şekilde ilişki kurmuyorum. Kaçıyorum. O kadar zor bir şey değil. Bu tür insanları hemen ayırt edebiliyorum. Aynı zamanda Aoki gibi insanların önemli oldukları gibi bir hipotezim de var. Fırsat buluncaya dek kendilerini gizleme becerileri, ellerine fırsat geçince onu tam isabetle kullanma yetenekleri, insanların yüreğine fitne sokma yetenekle-

ri; bunlar herkeste bulunan özellikler değildir. Bunlardan midem bulanacak kadar nefret ediyorum. Ama bir beceri olduklarını da kabul ediyorum.

Benim asıl korktuğum şey, Aoki gibi insanların anlattıklarını hiç sorgulamadan, anlatılanları olduğu gibi doğru kabul ederek onlara kanan insanlar. Bu tür insanlar kendi başlarına bir şey düşünemezler, bir şey idrak edemezler; tatlı dilli insanların kolay kabul edilebilecek fikirleri tarafından oynatılarak grup halinde hareket ederler. Yanlış bir şey yaptıkları akıllarının ucundan bile geçmez. Bunlar, birini anlamsızca, son derece şiddetli biçimde incitebileceklerini düşünemeyen insan grubudur. Hareketleri nasıl bir sonuç doğurursa doğursun hiçbir sorumluluk almazlar. Benim asıl korktuğum insan grubu bunlardır işte. Gece yarısı rüyamda gördüklerim de bu insanlardır. Rüyama tam bir sessizlik hâkimdir. Rüyamda ortaya çıkan insanların yüzü yoktur. Sessizlik, soğuk su gibi her şeyin içine işler. Sessizliğin içinde her şey lapa gibi çözülüp erir. Ben de onlarla erirken ne kadar haykırsam da sesimi kimse duymaz."

Ozava bunları söyledikten sonra başını salladı.

Devam etmesini bekledim ama konuşması burada bitmişti. İki elini masanın üzerinde birleştirdi, sessizce durdu.

"Vakit henüz erken ama bira içmeye mi gitsek?" dedi kısa bir süre sonra. İçelim, dedim. Tam da bira içecek havadaydım.

17

Ortadan Kaybolan Fil

Gazetede okudum; fil barınağındaki fil kaçmış. O gün her zamanki gibi 6.13'e kurduğum çalar saatin ziliyle uyanmış, mutfağa gidip kahve hazırlamış, ekmek kızartmış, FM kanalını açmış, bir yandan kızarmış ekmek yerken bir yandan da gazetenin sabah baskısını masanın üzerine yaymıştım. Gazeteyi birinci sayfasından başlayarak sırayla okuyan biri olduğumdan o filin ortadan kaybolmasıyla ilgili habere ulaşmam epey vakit almıştı. Önce ilk sayfada yer alan ABD'yle yaşanan ticari sürtüşme ve Stratejik Savunma Girişimi hakkındaki makaleleri okudum; sonra ülke siyaseti, uluslararası politika, ekonomi bölümü, editöre mektup sayfası, okur köşesi, emlak ilanları sayfası, spor sayfası, onun ardından da yerel sayfa haberleriyle devam ettim.

Ortadan kaybolan filin haberi yerel haberlerin en üst kısmındaydı. "Tokyo'nun X İlçesindeki Fil Ortadan Kayboldu" diye yerel baskı için epey büyük başlık hemen göze çarpıyordu. Sonra "Vatandaşlar Arasında Endişe Artıyor. Sorumluluğun Kime Ait Olduğu Araştırılıyor" diye normal büyüklükte bir alt başlıkla devam ediyordu. Birkaç polisin fil barınağında inceleme yapar-

ken çekilmiş fotoğrafı da vardı. İçinde filin olmadığı barınak son derece anormal görünüyordu. Gereğinden fazla boş ve anlamsız, etleri kuruyup dökülmüş iri bir canlı gibi.

Sayfanın üzerine dökülen ekmek kırıntılarını silkeledim, makaleyi satır satır dikkatle okudum. Makaleye göre birileri filin yerinde olmadığını fark ettiklerinde 18 Mayıs (yani önceki gün) öğleden sonra saat ikiymiş. Her zamanki gibi filin yemini kamyonetle getiren yemek şirketi görevlisi (filin ana yiyeceği, ilçe ilkokullarındaki öğrencilerin beslenme saatinden arta kalan yemekleriydi) fil barınağının boş olduğunu fark etmiş. Filin arka ayağındaki çelik halka zincirliymiş. Fil ayağını oradan çekip çıkarmış gibi halka hâlâ kilitli duruyormuş. Ortadan kaybolan sadece fil değilmiş. Çok eskiden beri onunla ilgilenen bakıcısı da ortadan kaybolmuş.

Gazetede yazdığına göre fille bakıcısı en son bir gün önce (17 Mayıs'ta) akşamüzeri saat beşi biraz geçe görülmüş. Beş ilkokul öğrencisi filin resmini çizmek üzere fil barınağına gelmiş, o saate dek de renkli kalemle filin resmini yapmışlar. Fili son kez görenler o öğrencilermiş, ondan sonra fili gören olmamış. Çünkü her zamanki gibi saat altıda siren çalmış, filin bakıcısı kapıyı kapatmış, artık insanlar içeri girememiş.

Beş ilkokul öğrencisi ağız birliği etmişçesine o sırada ne filde ne de bakıcısında anormal bir şey görmediklerini söylemişler. Fil her zamanki gibi sakin bir şekilde meydanın ortasında durmuş, arada bir hortumunu sağa sola sallamış, kırışıklıklarla çevrili gözünü kısmış sadece. Fil çok yaşlı olduğundan hareketleri de ağırdı, öyle ağırdı ki onu ilk kez gören her an yere devrilip son nefesini verecek diye endişeye kapılırdı.

Bu file ilçe (benim yaşadığım ilçe) tarafından sahip çıkılmasının nedeni yaşlı olmasıydı. İlçedeki küçük hayvanat bahçesi işletme zorluğu yaşadığı gerekçesiyle kapandığında hayvanlar, hayvan ticareti yapanların aracılığıyla ülkedeki diğer hayvanat bahçelerine satılmıştı ama sadece bu fil çok yaşlı olduğundan

onu isteyen bir yer bulunamamıştı. Hayvanat bahçelerinin hepsi de yeterli sayıda file sahiptiler, ayrıca her an kalp krizi geçirip ölüverecek gibi duran bir fili kabul edecek kadar hayvan seven ve imkânı olan bir hayvanat bahçesi de çıkmadı. Bu yüzden bu fille birlikte olan diğer hayvanların hepsi gitmiş, geride bir tek bu fil kalmıştı. Bir çare bulunana dek üç, dört ay boyunca hayvanat bahçesinde tek başına kalmaya devam etmişti.

Hayvanat bahçesi ve kasaba için çok baş ağrıtan bir durumdu bu. Hayvanat bahçesi sahibi arazisini bir inşaat firmasına satmıştı, arazinin yeni sahipleri oraya yüksek katlı apartmanlar dikme niyetindeydiler ve ilçe meclisi de bu dönüşüme izin vermişti. Fil orada kalmaya devam ettikçe inşaat firması boş yere faiz ödemeye devam ediyordu. Ama bu yüzden fili öldüremezlerdi. Örümcek maymunu ya da yarasa olsa bir şekilde halledilebilirdi ama bir fili öldürmek hemen fark edilecek bir şeydi; hem gerçek ortaya çıkınca daha büyük sorunlara neden olurdu. Böyle olunca üç grup bir araya gelerek yaşlı filin tasviyesiyle ilgili bir anlaşmaya varmışlardı.

(1) İlçe fili ücret ödemeden sahiplenecek.

(2) Fil için barınak arazisi, inşaat firması tarafından ücretsiz olarak sağlanacak.

(3) Bakıcının ücreti hayvanat bahçesinin eski sahipleri tarafından karşılanacak.

Üç tarafın vardığı anlaşmanın koşulları böyleydi. Bundan tam bir yıl önce.

Ben bu fil sorununa en başından beri kişisel bir ilgi duyuyordum; kupürler için bir albüm aldım ve fille ilgili gazetede çıkan haberleri eksiksiz olarak kesip albüme yapıştırdım. Fil sorununu görüşen ilçe meclisinin toplantısını dinlemeye de gittim. Bu yüzden yaşananları sırasıyla doğru şekilde aktarabiliyorum. Konu biraz uzayacak ancak bu fil sorununun halledilme sürecinin filin

ortadan kaybolmasıyla çok yakın ilgisi olabilir. Burada özellikle açıklayayım.

Belediye başkanı bu anlaşmayı imzalayıp da ilçenin fili devralması söz konusu olduğunda mecliste muhalefet partisi merkezli (o zamana dek ben mecliste muhalefet partisi taraftarlarının da olduğunu bilmiyordum), karşı hareket başladı.

"İlçe neden fili devralmak zorunda olsun ki?" diye başkana karşı çıktılar. Vurguladıkları şeyleri liste halinde yazarsam (liste uzun olduğu için özür dilerim ancak bu şekilde anlamanın daha kolay olacağını düşünüyorum) şunlardı:

Fil sorunu, hayvanat bahçesi ile inşaat firması arasında, özel sektörü ilgilendiren bir sorun olup ilçeyle ilgisi yoktur.

Bakım ve beslenme giderleri çok tutabilir.

Güvenlik sorunu ne olacak?

İlçenin fil beslemekten sağlayacağı fayda nedir?

"İlçenin, fil beslemek yerine kanalizasyonunun elden geçirilmesi, itfaiye arabası satın alınması gibi ilçe için öncelikli sorumlulukları yok mu?" diye muhalefet cephesinden fikirler öne sürülürken açıkça söylenmese de belediye başkanı ile yüklenici firmanın arka planda bir iş çevirme olasılığı da ima ediliyordu.

İlçe belediyesinden cevaben şu açıklama yapılmıştı:

İlçe yüksek katlı apartmanların inşasına izin verirse, vergi gelirleri çok artacak, böylece bir filin bakım masrafı sorun olmayacaktır; dolayısıyla ilçe filin bakımını üstlenebilir.

Fil çok yaşlı olduğundan pek iştahı olmadığı gibi kimseye zarar vermesi de kesinlikle söz konusu değildir.

Fil ölünce inşaat firması tarafından bağışlanan yer ilçenin mülkiyetine geçer.

Fil, şehrin sembolü olabilir.

Uzun bir tartışmanın ardından ilçe fili sahiplenmeye karar verdi. İlçe eskiden beri banliyö yerleşim yeri olduğu için halkın çoğunluğu görece rahat bir yaşam sürüyordu, varlıklı bir ilçeydi. Dahası gidecek yeri olmayan bir file sempati duyuyor, onun sahiplenilmesini istiyorlardı. Kanalizasyonun elden geçirilmesi ya da itfaiye arabası almaktansa yaşlı bir filin sahiplenilmesi daha çok hoşlarına gidiyordu.

Ben de filin ilçe tarafından sahiplenmesinden yanaydım. Her yere yüksek katlı apartmanlar yapılmasından usanmıştık, ilçemizin bir file sahip olması iyi olurdu.

Ağaçlık bir alan temizlendi, ilkokulun eskimiş spor salonu oraya fil barınağı olarak taşındı. Hayvanat bahçesinde uzun zamandır filin bakımını üstlenmiş olan bakıcı da orada yaşamaya başladı. İlkokul öğrencilerinden artan beslenme saati yemekleri file yiyecek olarak verilmeye başlandı. Nihayet fil hayvanat bahçesinden bir römorkla yeni yerine taşındı, kalan ömrünü orada geçirecekti.

Fil barınağının açılış törenine ben de katıldım. Belediye başkanı filin önünde durarak bir konuşma yaptı (ilçenin gelişimi ve kültür etkinliklerinin artırılması konuları), bir öğrenci ilkokul öğrencilerini temsilen yazdığı kompozisyonu okudu (Bay Fil, size sağlıklı ve uzun bir ömür dileriz, gibi şeyler), resim yarışması düzenlendi (o filin eksizlerini çizmek şehirdeki ilkokul çocuklarının güzel sanatlar eğitimi için olmazsa olmaz oldu), pırıl pırıl tek parça elbise giymiş iki genç kadın (çok güzel olmasalar da) file birer öbek muz verdi. Fil neredeyse hiç kımıldamadan o anlamsız –en azından fil için tümüyle anlamsız– törene sabredip bilinçsiz denecek kadar sıradan bakışlarla hapur hupur muz yedi. Fil muzları yiyip bitirince onu alkışladılar.

Filin sağ arka ayağı ağır görünen çelik bir halkayla bağlıydı. Halkaya bağlı on metre kadar uzunlukta kalın zincir ilerideki beton tabana sıkı sıkıya sabitlenmişti. Görüldüğü kadarıyla de-

mir zincir sağlamdı; fil yüz yıl uğraşsa onu kırmasının imkânı yoktu.

Fil ayağındaki bu çelik halkayı dert etti mi bilemiyorum. Ancak en azından görüntüde fil ayağına bağlı bu kütleyi pek umursuyor gibi değildi. Dalgın bakışlarla neresi olduğu pek anlaşılmayan bir noktaya bakıyordu. Rüzgâr estiğinde kulakları ve beyaz tüyleri hareket etti.

Filin bakıcısı zayıf ve yaşlı biriydi. Tam olarak kaç yaşında olduğunu bilmiyorum. Altmışlı yaşlarının başlarında da olabilirdi yetmişli yaşlarının sonlarında da. Dünyada bir noktayı geçtikten sonra yaş almanın dış görünüşünü etkilemediği insanlar olur, o da bunlardan biriydi. Teni ister yaz olsun ister kış hep aynı bronzluktaydı, saçları sert ve siyah, gözleri küçüktü. Budur denebilecek ayırt edici özelliği olan bir yüzü yoktu, sadece sağa ve sola saplanmış gibi duran, çember biçimine yakın kulakları tüm yüzünde küçük birer parça olarak dikkat çekiyordu.

Kesinlikle asosyal biri değildi, biri kendisine bir şey sorunca düzgünce cevap verirdi, tavrı da iyiydi. İstese cana yakın bile olabilirdi. Ama genelde sessiz, yalnız görünen bir ihtiyardı. Çocukları severdi, geldiklerinde onlarla dostça ilgilenmeye çalışırdı ancak çocuklar bu yaşlı adama karşı temkinliydiler.

Bakıcıya ilgi gösteren sadece fildi. Bakıcı, fil barınağına bitişik inşa edilmiş prefabrik kulübede yatıp kalkıyor, sabahtan akşama fille ilgileniyordu. Fil ve bakıcısı on yılı aşkın zamandır birlikteydiler, ikisinin ilişkisinin yakın olduğunu anlamak için ikisinin hareketlerini ve bakışlarını görmek yeterliydi. Bakıcı, bir yerde dalgın dalgın duran fili bir yere doğru hareket ettirmek istediğinde onun yanında duruyor, ön ayağına eliyle hafifçe vurup bir şeyler mırıldanması yetiyordu. O bunu yapınca fil de ağır ağır, bedenini titreterek kendisine gösterilen yere hareket ediyor, o yere varınca aynı şekilde bakışlarını bir noktaya dikiyordu.

Hafta sonları bazen fil barınağına uğrayıp orada yapılan işle-

ri dikkatle izliyordum ancak hangi prensibe dayanarak ikisinin arasında bir iletişim kurulduğunu pek iyi anlayamıyordum. Fil, basit insan sözcüklerini anlıyor olabilirdi (ne de olsa çok uzun yıllardır yaşıyordu) ya da ayak vuruşuyla mesaj alıyor olabilirdi. Veya o filin telepatiye benzer özel bir yeteneği vardı ve onunla bakıcının düşüncelerini anlıyordu.

Bir keresinde o yaşlı bakıcıya "Nasıl oluyor da file emrinizi dinletebiliyorsunuz?" diye sormuştum. Yaşlı adam gülmüş, "Uzun zamandır birlikte olduğumuzdan" diye cevap vermekle yetinmişti, bunun ötesinde bir açıklama da yapmamıştı.

Bu şekilde sorunsuz bir yıl geçti. Sonra fil birdenbire ortadan kayboldu.

İkinci kupa kahvemi içerken gazete makalesini baştan sona bir daha okudum. Gerçekten tuhaf bir makaleydi. Sherlock Holmes'un piposuna vururken, "Watson, baksana. Burada oldukça ilginç bir hikâye var" diyeceği türdendi.

O makalenin insanda tuhaf bir izlenim bırakmasının temel nedeni makaleyi kaleme alan gazetecinin kendi yaşadığı şaşkınlık ve karmaşaydı. Bu şaşkınlık ve karmaşanın nedeniyse durumun mantıksızlığıydı. Gazeteci bu mantıksızlıktan becerikli bir şekilde sıyrılıp "düzgün" bir gazete makalesi yazmak için tüm gücünü harcamıştı ama bu çaba aksine yaşadığı karmaşa ve şaşkınlığı daha da umutsuz bir noktaya getirmiş gibiydi.

Örneğin makalede "filin kaçışı" gibi bir ifade vardı ama makaleye göz gezdirince filin kaçmadığı hemen anlaşılıyordu. Fil açıkça "ortadan kaybolmuştu". Gazeteci kendi içindeki bu çelişkiyi "*detaylarda* henüz birkaç *belirsiz nokta* var" diye ifade etmişti. Ancak ben bu olayın "detay" ya da "belirsiz" gibi sıradan ifadelerle geçiştirilebileceğine inanmıyordum.

Her şeyden önce filin ayağına bağlı çelik halka konusu vardı. Halka *kilitli olduğu halde* geride kalmıştı. Akla en yatkın tahmin

bakıcının anahtarı kullanıp demir zinciri filin ayağından çıkardığı, ardından hemen yeniden kilitlediği ve sonrasında fille kaçtığıydı (gazete de bu olasılığa tutunmuştu) ancak buradaki sorun, bakıcıda anahtarın olmamasıydı. Sadece iki anahtar vardı; güvenlik açısından bir tanesi polis karakolunun diğeriyse itfaiyenin kasasında koruma altındaydı, bakıcı ya da herhangi birinin oradan anahtarı çalması mümkün değildi. Dahası, anahtarı çalındı diyelim, kullandıktan sonra yine kasaya geri koymanın gereği yoktu ki. Oysaki ertesi sabah yapılan incelemede anahtarlar konuldukları yerde duruyordu; polis karakolu ve itfaiyenin kasasında. Bu durumda filin, anahtarı kullanmadan o sağlam çelik halkadan ayağını çekip çıkarması gerekiyordu; testereyle ayağını kesmedikçe kesinlikle mümkün değildi.

İkinci konu, kaçma rotasıydı. Fil barınağının bulunduğu alan üç metre kadar yükseklikte sağlam parmaklıklarla çevreliydi. Güvenlik konusu mecliste ele alındığından ilçe, yaşlı bir fil için aşırıya kaçan katı bir koruma sistemi kurmuştu. Ağır demir çubuklar kalın beton temele sabitlenerek parmaklık yapılmıştı (bunun masrafını karşılayan tabii ki toprak sahibi şirketti), tek bir giriş vardı ve bu girişin kapısı içeriden kilitliydi. Filin bu kale gibi parmaklıkları aşıp da dışarı çıkması mümkün değildi.

Üçüncü konu, ayak izleriydi. Fil barınağının arkasındaki dik eğimli tepeye filin tırmanması mümkün olmadığından bir yolunu bulup ayağındaki çelik halkadan kurtulsa, bir şekilde parmaklıkları aşabilse önüne çıkan yoldan devam edip kaçması gerekirdi. Ama yolun yumuşak toprağı üzerinde filin ayak izine benzer tek bir şey bile yoktu.

Kısacası bu karışık ve dolambaçlı ifadelerle dolu gazete makalesinde yazanları toparlayınca bu olayın sonucu denecek tek bir şey çıkıyordu ortaya: Fil kaçmamıştı, ortadan kaybolmuştu.

Elbette, söylemeye bile gerek yok ama gazete de polisler de belediye başkanı da filin ortadan kaybolduğu gerçeğini öylesine

bile olsa kabul etmeye kalkmadılar. Polis, "filin becerikli ve planlı bir şekilde kaçırıldığı ya da kaçtığı olasılığı" üzerinde soruşturmanın devam ettiği, "fili saklamanın zorluğu düşünüldüğünde olayın çözümlenmesinin an meselesi olduğu" yönünde iyimser öngörülerini açıkladı. Bununla birlikte yöredeki Avcılar Derneği ve Öz Savunma Kuvvetleri'nin keskin nişancılarından yardım talep edip ormanlık alanda bir arama başlatma niyetindeydiler.

Belediye başkanı bir basın toplantısı yaptı (bu basın toplantısında verilen bilgiler sadece bölge değil tüm ülkedeki gazetelerin toplum sayfasında yayımlandı), ilçe adına güvenlik sistemlerinin yetersiz kalmasından dolayı özür diledi. Ancak belediye başkanı aynı zamanda "güvenlik sistemlerinin ülkedeki diğer hayvanat bahçelerinin kesinlikle gerisinde kalmadığını, hatta standartların ötesinde çok güçlü ve sağlam olduğunu" da vurgulayıp, faillerin "kötü niyetli, tehlikeli ve anlamsız bir toplum karşıtı hareket olduğunu, kesinlikle cezasız kalmayacağını" söyledi.

Belediyedeki muhalefet grubuysa bir yıl önce olduğu gibi "belediyenin özel sektörle işbirliği içinde olduğunu, bu olayda fil sorununa vatandaşları da dahil eden belediye başkanının siyasi sorumluluğunun bulunduğunu ve konunun peşini bırakmayacaklarını" ifade etti.

Gazeteye röportaj veren bir anne (37), "Endişeliyiz, bir süre çocuklarımızı dışarı çıkarmayacağız" diye "endişeli tarafta olduğunu" belirtti.

Gazetede ilçenin fili devralma sürecinin detaylı özeti ve fil barınağının kuşbakışı krokisi de vardı. Filin ve onunla birlikte ortadan kaybolan bakıcının (Noboru Vatanabe, 63) kısa bir geçmişine de yer vermişlerdi. Buna göre bakıcı Vatanabe, Çiba eyaleti, Tateyama şehri doğumluydu, hayvanat bahçelerinde uzun süre memeli hayvanlar bölümünde bakıcı olarak çalışmıştı; "hayvanlar hakkındaki bilgisi, cana yakın kişiliğiyle hayvanat bahçesi yetkililerinin güvendiği biri" olarak biliniyordu.

Fil, yirmi iki yıl önce Doğu Afrika'dan gönderilmişti ve tam yaşı ve *karakteri* bilinmiyordu.

Makalenin sonunda polisin vatandaşlardan fil hakkında her türde bilgi talep ettiği yazıyordu. İkinci kupa kahvemi içerken bilgi verme konusunu düşündüm, sonra polisi aramaktan vazgeçtim. Hem onlarla irtibata geçmek istemiyordum hem de vereceğim bilgiye polisin güveneceğine inanmıyordum. Filin ortadan kaybolma olasılığını ciddi bir şekilde düşünmeyen kişilere ne anlatsam faydasız olacaktı.

Kitaplıktan kupürler albümümü çıkardım, fille ilgili gazetedeki makaleyi kesip oraya yapıştırdım. Sonra bulaşıkları yıkadım, şirkete gitmek üzere evden çıktım.

Akşam 7'deki NHK haberlerinde arama çalışmalarını gördüm. Uyuşturucu mermi dolu büyük tüfekler taşıyan avcılar, Öz Savunma Kuvvetleri askerleri, polisler, itfaiyecilerin hepsi yakındaki ormanlık alan ve tepeleri bir baştan diğerine tarıyor, birkaç helikopter de havadan arıyordu. Ormanlık alan ve tepeler dediğim elbette Tokyo'nun dışındaki yerleşim bölgeleri çevresindeydi ve büyük bir alanı kaplamıyordu. Bu kadar çok insan toplayınca arama tarama çalışmaları bir günde sona ererdi, üstelik aradıkları de cüce bir katil değil iri bir Afrika filiydi. Saklanabileceği yer sınırlıydı. Ancak akşamüzeri olduğunda fil hâlâ bulunamamıştı. TV ekranında polis müdürü "arama devam ediyor" dedi. TV haber spikeri "Kim nasıl yapıp edip de fili kaçırdı, nereye sakladı ve onu buna iten sebep neydi? Her şey gizemini koruyor" diye haberi sonlandırdı.

O günden sonra birkaç gün boyunca arama devam etti ancak fil bulunamadı. Hiçbir ipucuna rastlanmadı. Her gün gazetedeki haberleri tüm dikkatimi vererek okudum, gözüme ilişen makaleleri birer birer makasla kesip albümüme yapıştırdım. Fil olayını konu alan karikatürlere kadar topladım. Böylece kupür defterim hemen doldu, kırtasiyeden yeni bir tane satın almam gerekti. An-

cak bu kadar çok makaleye rağmen içlerinde aradığım türde tek bir gerçek yazmıyordu. Makalelerde yazan "hâlâ kayıp", "arama ekibi umutsuz", "bu bir çete işi mi?" gibi ifadeler ya anlamsız ya da yanlış yönlendirmeydi. Filin ortadan kaybolmasından bir hafta sonra konuyla ilgili haberler fark edilir oranda azaldı, kısa bir süre sonra da tamamen yok oldu. Haftalık dergilerde birkaç ilgi çekici makale çıktı, içlerinde medyumların görüşlerine kadar yer verenler de oldu ama onlar da giderek azaldı ve sona erdi. İnsanlar bu fil olayını da çok sayıda benzer olayın yer aldığı "çözülemeyen gizemler" kategorisi içine koymaya başlamış görünüyorlardı. Yaşlı bir fille yaşlı bir bakıcının ortadan kaybolmasının toplumun işleyişine etkisi olmadı. Dünya dönmeye, politikacılar güvenilirlikten uzak beyanlarını söylemeye, insanlar esneyerek şirketlerine gitmeye, çocuklar giriş sınavlarına hazırlanmaya devam etti. Gündelik yaşamın sonu gelmeyen dalgalanmaları içinde kayıp bir file duyulacak ilgi sonsuza dek süremezdi. Böylece birbirini tekrar eden aylar, pencerenin önünden geçen yorgun askerler gibi geçip gitti.

Zaman buldukça eski barınağa gittim. Artık içinde filin olmadığı yere baktım. Demir parmaklıklardan oluşan giriş kapısına kalın zincir dolanmış, içeriye kimse giremiyordu. Parmaklıklar arasından bakınca barınağın kapısının da aynı şekilde zincirle sarıldığını gördüm. Polis fili bulamamanın acısını boş kalan fil barınağındaki güvenlik önlemlerini katılaştırarak çıkarıyordu sanki. Etrafta kimse yoktu, barınağın çatısının üzerine konmuş bir güvercin sürüsünün kanatlarını dinlendirdiği görülüyordu sadece. Orayla kimsenin ilgilenmediği belliydi, sabırla fırsat kollamış gibi yeşil yaz bitkileri kaplamıştı ortalığı. Fil barınağının kapısına sarılı zincir, yoğun ağaçlar arasında çürümekte olan yıkık bir sarayı koruyan büyük bir yılanı çağrıştırdı bana. Filin sadece birkaç aylık yokluğu oraya bunaltıcı, büyük bir yağmur bulutu gibi kıyamet ve ıssızlık havası vermişti.

O kadınla eylülün sonuna doğru tanıştık. O gün sabahtan akşama dek sürekli yağmur yağmıştı. Bu mevsime özgü sıkça yağan hafif, yumuşak, monoton yağmurlardandı. Böylesi yağmurlar, toprağı yakan yazın hatırasını azar azar yıkayıp götürür. Tüm anılar atık su kanallarıyla kanalizasyona ya da nehre akar, karanlık ve derin denize taşınır.

Çalıştığım şirketin düzenlediği kampanya için yapılan partide gördük birbirimizi. Büyük bir elektrikli alet üretim şirketinin reklam bölümünde çalışıyordum. O güz, evlenme sezonuyla kış ikramiyesi dönemini gözeterek satışa sunmayı düşündüğümüz bir seri elektrikli mutfak aletinin basın toplantısından sorumluydum. Görevim, birkaç kadın dergisinde birbiriyle bağlantılı makale basılması için anlaşma yapmaktı. Öyle aman aman aklını kullanmayı gerektiren bir iş değildi ama okurların mümkün olduğunca reklam kokusu almadan okuyacağı makaleler olmalıydı. Bunun karşılığında biz de o dergilere reklam veriyorduk. Al gülüm ver gülüm dünyası.

Tanıştığım o kadın, genç ev hanımlarına yönelik bir derginin editörüydü, partiye bu reklam ilişkisinden doğan röportaj için gelmişti. Ona eşlik ettim, ünlü bir İtalyan tasarımcının tasarladığı renkli buzdolabı, kahve makinesi, mikrodalga fırın ve meyve sıkacağını gösterip anlattım.

"En önemli nokta bütünlük" dedim. "En harika tasarımlı bir ürün bile etrafındakilerle dengede değilse ölür. Renklerin bütünlüğü, tasarımın bütünlüğü, işlevin bütünlüğü; bunlar şimdiki mutfakların en önemli özellikleridir. Araştırmalara göre ev hanımları gün içinde en uzun süreyi mutfakta geçiriyormuş. Mutfak, ev hanımlarının işyeri, kütüphanesi ve oturma odasıdır. Bu yüzden onlar mutfağı biraz daha konforlu bir yer yapmaya özen gösterirler. Mutfağın genişliğinin önemi yoktur. Geniş de olsa dar da olsa harika bir mutfağın tek bir prensibi vardır. Sadelik ve işlevsellikle beraber bütünlük. Bu seri, bu konsepte uygun ola-

rak özel olarak tasarlandı. Örneğin şu davlumbaza bir bakın lütfen..."

Başıyla onayladı, küçük not defterine bir şeyler yazdı. Onun bu röportaja özel bir ilgisi olmadığı gibi benim de davlumbaza karşı kişisel bir ilgim yoktu. İkimiz de kendi işimizi yapıyorduk.

"Mutfak konusunda çok bilgilisiniz" dedi açıklamam bittikten sonra.

"İşim ne de olsa" diye cevap verdim yüzümde iş gülümsemesiyle. "Ama işimden bağımsız olarak, yemek yapmayı da severim. Basit şeyler ama her gün pişiriyorum."

"Mutfakta gerçekten de bütünlük gerekli mi?" diye sordu Japonca sözcüğü kullanarak.

"*Mutfak*" diye düzelttim İngilizceden Japoncaya geçmiş sözcükle. "Aslında fark etmiyor ama şirket bu şekilde kullanmaya karar vermiş."

"Ah, pardon. Peki *mutfakta* gerçekten de bütünlük gerekli mi? Sizin kişisel fikriniz nedir?"

"Benim kişisel fikrim kravatımı çıkarmadan ortaya çıkmaz" dedim gülerek. "Ama bugün ayrıcalık yapayım; mutfakta bütünlükten önce var olması gereken birkaç başka şey var. Ama bu şeyler satış malzemesi değildir ve böylesine faydacı bir dünyada satış malzemesi olamayacak şeyler neredeyse hiç anlam taşımıyor."

"Dünya gerçekten faydacılık üzerine mi kurulu?"

Cebimden sigara paketini çıkarıp bir tanesini dudaklarımın arasına sıkıştırdım, sonra çakmakla yaktım.

"Ağzımdan öyle çıktı" dedim. "Böyle deyince pek çok şey daha kolay anlaşılıyor, iş yapması da kolaylaşıyor. Oyun gibi bir şey. Faydacılık temelinde diyebilirsin ya da temelde faydacı dersin; çeşitli şekillerde söylenebilir. Böyle düşününce değişen bir şey olmadığı gibi karmaşık sorunlar da ortaya çıkmaz."

"Oldukça ilginç bir düşünceymiş" dedi.

"İlginç değil aslında. Herkesin düşündüğü bir şey" dedim. "Bu arada güzel şampanyamız var, içer misiniz?"

"Teşekkür ederim. Alırım" dedi kadın.

Ondan sonra soğuk şampanya içerek havadan sudan konuştuk; konuştukça ikimizin ortak tanıdıkları olduğunu anladık. Ait olduğumuz iş dünyası o kadar geniş bir göl olmadığından taş atınca bir ya da iki "ortak tanıdığa" çarpıyordu. Dahası, kız kardeşimle aynı üniversiteden mezun olmuşlardı. Böyle birkaç isim üzerinden konuşunca sohbetimiz rahatça ilerledi.

İkimiz de bekârdık. O yirmi altı yaşındaydı, bense otuz bir yaşındaydım. O kontakt lens kullanıyordu, ben gözlük takıyordum. O benim kravat rengimi övdü, ben de onun kıyafetini övdüm. Ev kiramızdan, maaşımızın miktarından, işimizden şikâyet ettik. Kısacası epey yakınlaştık. Çok çekici bir kadındı, itici bir yanı yoktu. Yirmi dakika kadar ayakta sohbet ettik ve ondan hoşlanmamak için bir neden bulamadım.

Parti bitmek üzereyken onu partinin olduğu otelin barına davet ettim, sohbetimize orada devam ettik. Barın panoramik pencerelerine güzün ilk yağmurları yağıyordu. Yağmur sessizce yağmaya devam ederken pusun içinden şehrin ışıkları çeşitli bulanık mesajlar iletiyordu. Barda neredeyse hiç müşteri yoktu, nemli bir sessizlik kuşatmıştı etrafı. O, frozen daiquiri ısmarladı, ben buzlu Scotch söyledim.

İçkilerimizi içerken ilk görüşte birbirine yakın hisseden kadın ve erkeklerin yaptığı sıradan bar sohbetlerinden birini yapıyorduk. Üniversite dönemi, sevdiğimiz müzikler, uğraştığımız sporlar, günlük alışkanlıklarımız gibi konular üzerine konuşuyorduk.

Sonra ona filden söz ettim. Nasıl olup da konu file gelmişti, o bağlantıyı hatırlamıyorum. Sanırım bir hayvandan bahsediyorduk. Ya da ben farkında olmadan iyi sohbet edebileceğim birisine filin ortadan kaybolmasıyla ilgili kendime özgü görüşümü anlatmak istemiştim. Belki de içkinin etkisiydi.

Ancak ağzımdan fil sözcüğü çıktığı anda bu duruma en uygunsuz kaçacak konuyu açmış olduğumu fark ettim. Fil konusunu hiç açmamalıydım. Konu çok bütünlüklü, çok kapalıydı.

Fil konusunu hızlıca kapatmaya çalıştım ama o, şansa bakın ki filin ortadan kaybolması olayına normalin üzerinde bir ilgi gösterdi. O fili birkaç kez görmüştüm dediğimde ise art arda sorular sordu.

"Nasıl bir fildi? Nasıl kaçtığını düşünüyorsun? Ne yerdi? Tehlikeli miydi sence?"

Sorularına gazetede yazan sıradan bilgilerle cevap verdim. Ancak o, ses tonumda doğal olmayan bir soğukluk hissetmişti. Eskiden beri yalan söyleyebilen biri değilimdir.

"Fil ortadan kaybolunca çok şaşırdın değil mi?" diye sordu, tavrımda bir tuhaflık yokmuş gibi, ikinci kadeh içkisini yudumlarken. "Bir filin birdenbire ortadan kaybolmasını kimse öngörememiştir değil mi?"

"Öyle ya. Öyle sanırım" dedim, cam tabaktaki tuzlu krakeri elime alıp ikiye bölüp yedim. Garson geldi ve kül tablasını yenisiyle değiştirdi.

Kadın bir süre merak dolu bakışlarla yüzüme baktı. Bir sigara daha yaktım. Üç yıldır içmiyordum ancak filin kayboluşunun ardından yeniden başlamıştım sigaraya.

"Öyle sanırım dediğine göre filin ortadan kaybolmasını birazcık da olsa öngörmüştün mü demek oluyor bu?" diye sordu.

"Öngörmedim tabii" dedim gülerek. "Bir gün aniden bir filin ortadan kaybolmasının bir örneği olmadığı gibi hiç normal de değil. Mantıksız üstelik."

"Ama anlatma tarzın çok tuhaf. Nedenini söyleyeyim mi? 'Bir filin birdenbire ortadan kaybolmasını kimse öngörememiştir' dediğimde, 'Öyle ya. Öyle sanırım' diye cevap verdin. Normal insanlar böyle cevap vermez. 'Kesinlikle öyle' ya da 'tahmin bile edilemez bir şey' gibi şeyler söylemezler mi?"

Ona baktım, belli belirsiz bir şekilde başımı salladıktan sonra elimi kaldırıp garsonu çağırdım, bir tane daha Scotch istedim. Yeni buzlu içkim gelinceye dek aramızdaki sessizlik sürdü.

"Şey, anlamakta zorlanıyorum" dedi kadın sakin bir ses tonuyla. "Daha az öncesine dek düzgün bir konuşma tarzın vardı. Filden söz edene dek. Ama konu file gelince birden konuşma tarzın değişti. Fille ilgili kötü bir şey mi var? Yoksa kulaklarım mı tuhaflaştı?"

"Kulaklarında sorun yok" dedim.

"O zaman sorun sende mi?"

Parmağımı kadehe sokup buzu döndürdüm. İçkinin buzunun bardağa çarpma sesini severim.

"Sorun denecek kadar büyük bir şey değil" dedim. "Biraz hassas bir konu sadece. İnsanlardan gizlediğim bir şey değil ama iyi bir şekilde dile getirebilir miyim, ondan da emin değilim. Tuhaf bir şey denebilir."

"Nasıl yani?"

Viskiden bir yudum aldım, sonra konuşmaya başladım.

"Aklıma takılan ilk şey, ortadan kaybolmadan önce o fili gören son kişi benim. Fili 17 Mayıs günü akşamüzeri yediyi biraz geçe görmüştüm, ortadan kaybolmasının anlaşılmasıysa ertesi gün öğleden sonraydı. O arada fili gören tek bir kişi bile yok. Akşamüzeri saat altıda fil barınağının kapısı kapatılır çünkü."

"Ne demek istediğini pek anlayamadım" dedi kadın gözlerime bakarak. "Fil barınağının kapısı kapandıysa sen nasıl oldu da o fili görebildin ki?"

"Barınağın arkasında tepe gibi bir şey var. Özel bir arazi üzerindeki yüksek bir tepe, doğru düzgün bir yolu yok ama tepenin arka tarafına doğru fil barınağının içinin görüldüğü bir nokta var. Bunu bilen de sanırım sadece benim."

O noktayı bulmam tamamen bir tesadüftü. Bir pazar günü öğleden sonra o tepenin arkasında gezinti yaparken yolumu kay-

betmiş, tahmin yürüterek yolumu bulmaya çalışırken rastlantı eseri o yere çıkmıştım. Bir kişinin yatarak sığacağı kadarlık düz açık bir alan vardı, çalılar arasından aşağıya bakınca tam da aşağıda barınağın çatısını gördüm. Çatının biraz aşağı kısmındaysa çok büyük bir havalandırma deliği vardı, oradan barınağın içi net bir şekilde görülüyordu.

O günden sonra arada bir o yere çıkıp fil barınağının içindeki file bakmayı alışkanlık edinmiştim. Neden böylesine zahmetli bir şeye kalkıştığımı sorsan da cevabını bilmiyorum. Sadece kendine özel zamanlarında fili görmek istiyordum. Başka bir derin anlamı yok.

Fil barınağının içi karanlık olduğunda tabii ki fili göremiyordum ama akşam erken saatlerde bakıcısı barınağın ışığını açıp fille ilgileniyordu, o gün olanları detaylıca gözlemleyebildim.

İlk fark ettiğim şey, barınağın içinde baş başa kalan fil ve bakıcısının, insanların önünde birbirlerine gösterdikleri o resmi tavırdan çok daha yakın göründükleriydi. Aralarındaki hareketleri görünce hemen anlaşılıyordu. Sanki aralarındaki yakınlığı öğle vakti insanlara fark ettirmemek için özellikle dikkat edip hislerini gizliyor, baş başa oldukları akşam vaktindeyse bunu bir kenara bırakıyorlardı. Bunu diyorum ama ikisinin fil barınağında özel bir şeyler yaptığı da yoktu aslında. Fil barınağa girince her zamanki gibi dalgın dalgın duruyor, bakıcısı fırçayla onu yıkıyor, yere düşen iri dışkı parçalarını topluyor, yemek hazırlığı yapıyordu; bir bakıcı için gayet olağan işlerdi. Ancak, tüm bunlara rağmen ikisinin arasındaki bağ, güven hissinin yarattığı özel bir sıcaklık gözden kaçmıyordu. Bakıcı yerleri süpürürken fil hortumunu sallıyor, bakıcı onun sırtına hafifçe pat pat diye vuruyordu. Filin bu halini görmeyi seviyordum.

"Eskiden beri filleri seviyor musun? Ya da sadece o fil mi?" diye sordu kadın.

"Öyle. Öyle tabii" dedim. "Fil denilen hayvan bir şekilde beni

heyecanlandırıyor. Eskiden beri hep böyleydi sanırım. Nedenini bilmiyorum."

"O pazar günü ve sonraki günlerde günbatımının ardından o dağın arkasına çıkıp tek başına fili mi izledin?" diye sordu kadın. "Şey, Mayıs ayının..."

"17'si" dedim. "17 Mayıs akşamüzeri saat yedi civarı. O zaman günler epey uzundu, gökyüzünde akşam güneşi kızıllığı kalmıştı. Ama fil barınağının içinde ışık yanıyordu."

"O sırada filde ve bakıcıda anormal bir şey yok muydu?"

"Anormal bir şey yoktu da denebilir, anormal bir şey vardı da denebilir. Tam ne olduğunu söyleyemem. Ne de olsa hemen önümde gördüğüm bir şey değildi. Tanık olarak güvenirliğimin de o kadar yüksek olduğunu söyleyemem."

"Peki ne oldu?"

Buzu eriyip seyrelmiş içkimden bir yudum aldım. Pencerenin dışında hâlâ yağmur yağmaya devam ediyordu. Ne kuvvetliydi ne de zayıf. Sonsuza dek sürecek sessiz bir manzaranın parçası gibi görünüyordu.

"Bir şey olmadı" dedim. "Fil ve bakıcısı her zamanki şeyleri yapıyorlardı. Süpürme, yemek hazırlama, biraz şakalaşma gibi şeyler. Her zaman yaptıkları şeylerdi. Ama beni endişelendiren şey, o dengeydi."

"Denge mi?"

"Büyüklük dengesi. Fil ve bakıcısının bedenlerinin büyüklüğü arasındaki fark her zamankine göre küçülmüştü sanki."

Kadın bakışlarını bir süre daiquiri dolu kadehine çevirdi. İçindeki buz erimiş, küçük bir deniz akıntısı gibi kokteylin içinde kendine yol bulmaya çalıştığı görülüyordu.

"Filin bedeni küçülüyordu mu diyorsun?"

"Ya da bakıcı büyüyordu veya her ikisi birden oluyordu."

"Bu durumu polise bildirmedin mi?"

"Tabii ki hayır" dedim. "Böyle bir ihbara polis inanmazdı ki,

ayrıca o saatte tepenin arkasından fili izlediğimi söylersem benden kuşkulanmalarıyla sonuçlanırdı."

"Peki o dengenin her zamankine göre değiştiğinden emin misin?"

"Muhtemelen" dedim. "Muhtemelen demekten başka bir şey diyemiyorum. Hiçbir kanıtım yok, ayrıca birkaç kere dediğim gibi havalandırma deliğinden görüyordum olup biteni. Ama file ve bakıcısına aynı koşullar altında on kereden fazla baktığımdan o büyüklük dengesini karıştırdığımı düşünmüyorum."

Öyleydi, göz yanılsaması mı diye düşünüp defalarca gözlerimi kapatıp açmış, başımı sallamıştım ama her baktığımda aynıydı, değişiklik yoktu. Fil küçülüyor gibi görünüyordu. Sanki aslında sahiplenilen küçük bir yavru filmiş diye düşündürecek kadar. Ama böyle bir şey duymamıştım –fille ilgili herhangi bir haberi kaçırmış olamazdım da–, bu durumda bugüne kadar gördüğüm o yaşlı filin bir sebeple aniden küçülmesinden başka aklıma bir şey gelmedi. Daha dikkatli bakınca o küçük filin hareketleri yaşlı filin hareketleriyle birebir aynı görünüyordu. Fil, bedeni yıkanırken mutlu bir şekilde sağ ayağını yere vuruyor, epey incelmiş hortumuyla bakıcısının sırtını ovuyordu.

Tuhaf bir görüntüydü bu. Sürekli havalandırma deliğinden içeri bakınca fil barınağının içinde insanı ferahlatan, başka karakterde bir zamansallığının aktığı hissediliyordu. Fil ve bakıcısı kendilerini sarmaya çalışan –ya da artık tamamen sarmış olan– bu yeni düzene memnuniyetle bedenlerini veriyorlar diye düşündüm.

Fil barınağının içine baktığım süre hepi topu otuz dakika bile değildi. Fil barınağının ışığı her zamankinden çok daha çabuk sönmüş, böylece her şey karanlıkla kalmıştı. Orada durdum ve bir kez daha fil barınağının ışığının yanmasını bekledim ama yanmadı. İşte bu fili gördüğüm son andı.

"Hımm, yani sen şimdi filin giderek küçüldüğünü ve parmak-

lıklar arasından kaçıp gittiğini mi söylüyorsun yoksa tamamen yok olduğunu mu?" diye sordu kadın.

"Bilmiyorum" dedim. "Ben gözlerimle gördüğümü az da olsa doğru şekilde hatırlamaya çalışıyorum sadece. Bunun dışında neredeyse hiçbir şey düşünemiyorum. Gözümle gördüğüm şeyin yarattığı etki öyle kuvvetliydi ki, açıkçası ondan sonra tahminde bile bulunacak durumda değildim."

Filin ortadan kaybolmasıyla ilgili anlatacaklarımın hepsi buydu. İlk başta tahmin ettiğim gibi bu konu, daha yeni tanışmış genç bir kadın ve erkeğin konuşması için fazla özeldi, fazla tamamlanmıştı. Konuşmam bitince bir süre aramıza sessizlik çöktü. Kaybolan fille başlayan bir konuşmanın ardından ne tür bir konu açılacağını ne ben ne de o biliyorduk. O parmağını kokteyl kadehinin ağzında dolandırıp duruyor, bense bardak altlığa basılı kelimeleri belki yirmi beşinci kez okuyordum. Fil konusunu hiç açmamalıydım. Bu, birisine öylesine açılacak, anlatılacak türde bir konu değildi.

"Eskiden, evde beslediğim kedi birdenbire kaybolmuştu" dedi kadın uzun bir süre sonra. "Kedinin kaybolmasıyla filin kaybolması bir değil tabii."

"Elbette farklı. Büyüklükleri kıyaslanamaz" diye onayladım onu.

Otuz dakika sonra otelin girişinde ayrılıyorduk ki barda şemsiyesini unuttuğunu hatırladı. Asansöre binip bara onu almaya gittim. Büyük, kiremit rengi bir şemsiyeydi.

"Teşekkür ederim" dedi.

"İyi geceler" dedim.

Ondan sonra bir daha görüşmedik. Sadece bir kez reklam makalesinin detaylarını konuşmak için telefonda konuştuk. Konuşurken onu yemeğe davet etmek istedim ama yapmadım. Görüşsek de görüşmesek de bir şey fark etmeyecek diye hissetmiştim.

Filin ortadan kaybolması deneyiminin ardından bu duyguya sık sık kapılır olmuştum. Bir şey yapma isteğim geliyordu ancak onu eyleme geçirdiğimde ortaya çıkacak sonuç ve o eylemden vazgeçtiğim zaman ortaya çıkacak sonuç arasında bir fark olmayacağını düşünüyordum. Bazen etrafımdaki olayların kendilerine özgü dengelerini kaybettiğini hissediyordum. Belki de bu benim yanılsamamdı. Fil olayının ardından içimde bir şeylerin dengesi kaybolmuş, böyle olunca da dışarıda olan her şey gözüme tuhaf görünüyor da olabilirdi. Sanırım benden kaynaklıydı.

Her zamanki gibi bu faydacı dünyada hafızamda kalan imgelere dayanarak mutfak, fırın, kahve makinesi satarak dolaşıyordum. Faydacı olmaya çalıştıkça ürünlerin satışları uçuşa geçmiş gibi artmıştı –kampanyamız en iyimser tahminlerimizin ötesinde başarılı olmuştu– kendimi insanlara kabul ettirmek konusunda da daha başarılıydım. Sanırım insanlar dünya denen mutfağın içinde de bir tür bütünlük talep ediyorlardı. Tasarımın bütünlüğü, rengin bütünlüğü, işlevselliğin bütünlüğü.

Gazetelerde artık fille ilgili haber neredeyse hiç yer almıyor. İnsanlar ilçelerinin eskiden bir file sahip olduğunu unutmuş görünüyordu. Fil barınağının olduğu alanda yeşeren çimler solarken kış kendini çoktan hissettirmeye başlamıştı.

Fil ve bakıcısı tamamen ortadan kaybolmuştu. Ve bir daha da geri dönmediler.

SON

"Sana yardım etmeme izin verirsen bir şeyler değişebilir" diye fısıldadı cüce.

"Nasıl bir yardım bu?" diye merakla sordum hemen.

"Dans etmek. O kız dansı seviyor. Bu yüzden o kızın önünde iyi bir şekilde dans edersen o kız senin olur... Bir yolu var. Eğer o kızı gerçekten istiyorsan. İstiyor musun?"

"Evet, istiyorum" dedim.

"Zor bir şey değil. Ben senin içine gireceğim. Senin bedenini ödünç alarak dans edeceğim."

"Ama bu dediğin gerçekten yapılabilir mi?"

"Yapılabilir. Bunu yaparsam o kız kesinlikle senin olur. Sana garanti ederim. Sadece o kız değil. İstediğin her kız senin olabilir. Ama bir şartım var. Öyle zor bir şart değil ama yine de bir şart..."

"Nasıl bir şart bu?"

"Önce bedenine gireceğim, sonra dans salonuna gidip o kızı dansa kaldıracağım. Sonra senin için o kızı elde edeceğim. Bu sırada sen tek kelime bile etmeyeceksin... Hiç ses çıkarmayacaksın. Şartım bu."

Haruki Murakami'nin 1980-1991 yılları arasında yazdığı, 17 öyküden oluşan *Ortadan Kaybolan Fil*, kitap olarak önce İngilizce yayımlandı. Kitap haline gelmeden önce öykülerin bazıları *The New Yorker*, *Playboy* gibi dergilerde yer aldı. *Ortadan Kaybolan Fil* Haruki Murakami edebiyatının kaynaklarına dair çok önemli ipuçları veren, yazarın *1Q84*, *Zemberekkuşu'nun Güncesi* gibi kült eserlerinin çıkış noktası olan öykülerin yanı sıra *Şüphe* adıyla filme uyarlanan "Ambar Yakmak"ın yer aldığı, Murakami hayranlarının uzun zamandır beklediği bir kitap.

QR kodu okutunuz
Dijital fiyat etiketi
THC 0660511 VFE

ISBN 978-625-6570-52-8
Sertifika no: 44919
9 786256 570528
Doğan Kitap